

Jørgen Hedager Nielsen

Om lidt

Roman
fra en ikke så
fjern fremtid

Tidligere udgivelser

Vi tror - den evangelisk lutherske tro (Lohse, 2010)

Fodspor i Soldal Sogn (Lohse, 2009)

Forsoning i kløfternes land (Fokal og Logos Media, 2011)

Tæl på fingrene - roman (Fokal, 2014)

Han gør alting nyt - om de sidste tider,

Jesu genkomst og den nye jord (Lohse, 2016)

Jørgen Hedager Nielsen

Om lidt

Roman
fra en ikke så
fjern fremtid

BogAnker

Jørgen Hedager Nielsen
Om lidt
Roman fra en ikke så fjern fremtid

© BogAnker, 2017

Omslagsmotiv: Helle Noer
Tilrettelægning: Hedager
Sat med Palatino

Trykt hos Scancinavian Book A/S
på Svanemærket papir

ISBN 978-87-970162-0-6

BogAnker

www.genkomst.dk

Der kommer en tid, da enhver, som slår jer ihjel,
skal mene, at han derved tjener Gud.

Jesus (Joh 16,2)

Salige er I, når mennesker hader jer,
forstøder jer og håner jer og afskyr jeres navn
som noget ondt for min skyld.

Jesus (Luk 6,22-23)

Ja, jeg kommer snart.

Jesus (Åb 22,20)

1

Torsdag den 10. december

Solen kæmpede for at banke varme ind i de vinterkolde sandstensmure på Via Dolorosa. En mørk kvinde og en lys mand gik på den ujævne brolægning, mens de nød vejret og hinanden. Eller måske lagde de slet ikke mærke til vejret. Det var Rachel og Emil, der for første gang sammen gik en tur i Jerusalem.

De nærmede sig et velkendt optrin. Tre unge palæstinensere var blevet standset af to israelske soldater, som ville se deres identitetspapirer. Palæstinenserne undersøgte demonstrativt langsomt deres mange lommer. Soldaterne – en køn pige og en stor dreng med et spirende overskæg – stod i fuld mundering med skrævende ben og maskinpistolen skråt foran brystet. Med skarp stemme gav pigen ordre til at få lidt fart på, mens hun med et nøk af pistolens munding signalerede, at hun mente det alvorligt. Emil så, at den ene palæstinenser blinkede diskret til Rachel. Han stoppede overrasket, men Rachel tog fat i et ærme og trak ham videre.

»Soldaterne er kun ude på at genere de tre fyre. Det behøver vi ikke medvirke til,« sagde hun irriteret.

Emil så undrende på hende. Den tone havde han aldrig før hørt fra hende. Det lød næsten som om, hun følte sig personligt involveret. Ved nærmere eftertanke måtte han indrømme, at det let kunne være tilfældet. Rachel havde aftjent sin værnepligt og havde måske selv været pigen med maskinpistolen.

»Du har ret. De står der ikke for at give turisterne noget

eksotisk at glo på,« indrømmede han. »Men ham, den ene palæstinenser. Kender du ham?«

Hun trak på skuldrene og svarede ikke. Det var en reaktion, Emil efterhånden kendte godt. Normalt svarede hun gerne på hans mange nysgerrige spørgsmål, men det skete jævnligt, at hun gled af og holdt på retten til ikke at udtale sig.

Ti minutter senere drejede de omkring endnu et hjørne.

»Nu skal jeg give dig en lille guidet tur i din fantastiske hjemby,« sagde Emil og pegede til venstre på en kirke, der lå på gadehjørnet. »Her har du den tyske lutherske kirke Redeemer Church. I kapellet bag den dør længst væk holder den danske menighed til.«

»En dansk menighed i en tysk kirke med et engelsk navn i Israels hovedstad.«

»Jerusalem er også kirkens hovedstad.«

»Jeg troede, det var Rom – eller måske nærmere Vatikanet,« lød det rappe svar.

»Må jeg være fri,« sagde han med korslagte arme og et påtaget surt udtryk.« Så smilede han og vendte sig. »Vi fortsætter hen i krogen derhenne.« Han pegede frem ad gaden forbi et par turistbutikker.

Som så mange andre steder i det gamle Jerusalem så gaden ud til at ende blindt, men længst inde var der et skarpt sving til højre. De gik gennem en mørk passage og stod pludselig i det lune sollys på pladsen foran Gravkirken. Et par spraglede turistgrupper var ved at gøre sig klar til at gå ind i den store kirke. En af guiderne pegede på stigen i en vinduesniche på første sal. Emil havde lyst til at forklare Rachel baggrunden for stogens underlige placering, men i dag havde han en helt særlig plan, så det måtte vente til næste gang.

Da Emil for en uges tid siden spurgte, om Rachel havde besøgt Gravkirken, svarede hun lidt forskrækket, at det havde

hun da i hvert fald aldrig. Lidt efter havde hun sagt, at hvis han ville vise hende rundt, så ville hun godt gå med. Og nu stod de så her.

»Først går vi op på Golgata, hvor Jesu kors stod, og derfra går vi hen til graven. Hvis ikke, der er kø, kigger vi ind. Og så har jeg noget helt specielt, jeg gerne vil vise dig.«

Hun fulgte ham ind mellem portens enorme stensøjler og lod sig opsluge af den dunkle belysning og lugten fra tusinde olielamper.

Da de lidt senere gik ned ad stentrinnene fra Golgata, tørrede Rachel diskret nogle tårer af kinden. Emil undrede sig, for stedet havde aldrig sagt ham noget særligt. Der var alt for meget katolsk røgelse og tingeltangel efter hans smag. Køen ved graven var kort, og snart havde de også set den.

»Og så kommer vi til højdepunktet,« sagde Emil. Han tog forsigtigt om Rachels albue og førte hende ind i en dunkel klippehule, der var indrettet til kapel. Over alteret var der sat en kvadratisk rude ind foran et hul. Klippen bag ruden var badet i spotlys. Foran alteret gik Emil ned på det ene knæ, præcis som han havde trænet det aftenen før. Han tog hendes hånd og løftede sit ansigt imod hendes.

»Rachel. Jeg elsker dig. Vil du gifte dig med mig?« spurgte han med en stemme, der var noget mere grødet end ved træningen.

I den dunkle belysning så han, hvordan de ravgule stænk i hendes mørkebrune øjne lyste op, og antydningen af et smil viste sig. Men så blev hele det smukke ansigt præget af en blanding af skræk og sorg.

»Jamen, Emil dog. Du mener det jo seriøst. Hvad tænker du på?« Hun hev ham op og trak ham resolut forbi salvestenen, ud gennem den massive yderdør og tværs over kirkepladsen. Hun satte sig på en trappe og klappede på pladsen

ved siden af sig. Han dumpede fortumlet ned på den lune sten. Det her hørte absolut ikke med til planen.

»Kan du se den gamle mand på taburetten ovre i indgangen?« spurgte hun og pegede. Han så på den slanke, perfekt formede hånd og fantaserede et øjeblik om, hvordan en ring ville klæde den.

»Altså! Du er akkurat som et lille barn. Mine små søskende forstår heller ikke, hvad det betyder at pege, de stirrer bare på min hånd.«

»Undskyld. Ja, jeg ser ham. Han blinkede til mig, da vi stormede ud af kirken.«

»Virkelig!« Hun rødmede vist lidt.

»Hvad er der med ham?« Efter Emils mening var samtalen absolut på vej i en forkert retning. Der var ingen tvivl om, at hun havde forstået frieriet, så hvad havde hun gang i? Han så ingen anden mulighed, end at gå med i hendes retning.

»Ved du, hvorfor han sidder der?« Han rystede på hovedet.

»Det gør jeg tilfældigvis. Han er muslim, og han er der, fordi ingen af de kristne kirker tør betro nøglen til nogen af de andre. I utallige generationer har to muslimske familier haft ansvar for at låse op om morgenen og låse af om aftenen. Da jeg var lille, var det en af de historier, far yndede at fortælle, når han skulle bevise, hvor idiotiske de kristne er. Men ud over en himmelråbende dårlig reklame for kirkerne, hvad er muslimen i kirkedøren så et tegn på?«

Hun samlede hænderne i skødet og så afventende på ham. Emil vidste ikke, hvad han skulle sige.

»Hvad kan vi lære af muslimen i kirkens dør?« spurgte hun igen.

»Vel at kristne har svært ved at enes,« forsøgte han.

»Muligvis, og det har jøder også, og muslimer for den sags skyld. Men det er ikke det, jeg tænker på.«

»At det er svært at skabe fred mellem mennesker, når nogen har besluttet at hade hinanden.« Hun nikkede, men hendes blik efterlyste stadig det helt rigtige svar.

Han trak på skuldrene og gav op.

»At århundreders traditioner og bestemte måder at gøre tingene på har en fuldstændig afgørende betydning på disse kanter,« sagde hun. »Og et af de områder, der er omhyggeligt reguleret af traditioner, er indgåelse af ægteskab. Og Emil, derinde overtrådte du alle reglerne.« Hun nikkede over mod kirken og rystede derefter stille på hovedet. Hendes øjne søgte forståelse.

»Fortæl mig, hvad der skal til. Jeg vil give min højre arm for at få et ja fra dig.«

»Emil, sig ikke sådan noget,« sagde hun forskrækket.

»Det er jo kun en talemåde. Du forstår vel, hvad jeg mener?«

»Talemåde eller ej. Jeg er opdraget med, at ord har betydning og ikke må misbruges.« Hun så ind i hans øjne. »Men jeg ved, hvad du mener. Tak.«

Et øjeblik lagde hun forsigtigt en hånd på hans. Det var som et strejf af en lun vind. Behageligt og løfterigt.

»Husker du besøget i mit hjem?« spurgte hun.

Selvfølgelig gjorde han det. Han havde mødt Rachel for et par måneder siden. Han læste israelsk historie som en del af det teologistudium, han var i gang med hjemme i Aarhus, og hun læste litteratur. En dag var han åbenbart kommet lidt tæt på pigernes område i kantinen, og pludselig sad hun på den anden side af bordet. Hun lignede fuldstændig dronning Esther i børnebibelen. Mørk og billedskøn.

De faldt hurtigt i snak om krisen i den israelske politik, hvor de palæstinensiske israelere og de ortodokse jøder efterhånden fylder så meget, at nationen er ved at gå i opløsning. Hun fortalte, at hendes hjem lå i det ortodokse kvarter

Mea Shearim. Det overraskede ham ikke, for hendes bluse var ærbart knappet helt op i halsen, og skørtet dækkede godt og vel knæene.

Et par dage senere kom de igen til at sidde sammen i kantinen. Hun spurgte til hans familie, og han fortalte om sin mor, der var forsvundet, og sin far, der var præst i den danske folkekirke.

»Din far er præst, men tror du selv på Yeshua?« spurgte hun. Underligt. Hun udtalte navnet på den måde, som er almindelig blandt messianske jøder.

»Gør du?« sagde han.

»Jeg spurgte først?« Hun parerede med et smil. Netop det smil, der for alvor åbnede hans øjne for, hvilken fantastisk pige, han havde truffet. Og siden havde han set det for sig både tidligt og sent.

»Ja, jeg tror på Yeshua, som du kalder ham. Jeg tror, han er den Messias, som jeres hellige skrifter taler om. Jesus er min frelser. Jeg tror på hans død som soning for min synd og på hans fysiske opstandelse. Men hvorfor spørger du? Tror du selv på ham?«

Hun fejede spørgsmålet til side med den håndbevægelse, han nu kendte så godt. Men han overbeviste sig selv om, at hun ville sige ja, hvis han pressede lidt mere.

De mødtes ofte på universitets gange og på stierne mellem bygningerne. Det blev sjældent til mere end ti minutter. Rachel stod hele tiden og så sig vagtsomt omkring, men samtidig var han overbevist om, at det ikke kun var hans skyld, at de blev ved med at støde ind i hinanden.

»Jeg vil gerne, at du skal møde min far,« sagde hun en dag. »Er du med på det? Jeg siger ikke hvorfor, men jeg er sikker på, at han gerne vil møde dig. Og jeg er helt sikker på, at du vil finde det spændende.«

Han sagde ja og åbnede derved for en af de mest gådeful-

de og spændende oplevelser, han nogensinde havde haft. Et par dage senere nævnte hun et tidspunkt. Hun gav ham en seddel med adressen og en rutevejledning.

»Kan vi ikke bare følges?« spurgte han.

Hun rystede rødmende på hovedet. »Det er ikke anstændigt, at en pige spadserer alene med en mand, der ikke hører til familien. Det er galt nok, at vi står her og snakker sammen, uden at andre kan høre os. Min mor har en mistanke om, at jeg er i gang med noget uanstændigt. Hun er så utroligt fintfølelse og snagende.«

Rachel var den ældste af syv søskende, og de yngste var til stede, da han et par dage senere sad i hendes hjem sammen med dem omkring et lavt bord i en dunkel dagligstue. Rachels mor præsenterede stolt både de tilstedeværende og de fraværende, og hendes mand Eliezar nikkede smilende til det hele. Allerede efter de første par rollinger opgav Emil at huske navnene. Han trøstede sig med, at deres fars fraværende og lidt drømmende blik tydede på, at han heller ikke ville være i stand til at gøre sin kone kunststykket efter og gennemføre en hurtig præsentation med navn og alder. Efter en kop stærk kaffe og et par meget søde kager rejste Eliezar sig og vinkede Emil med ind i et trangt studerekammer.

Eliezar ville gerne vide noget om Jesus. Hans videbegærlighed var enorm, og han spurgte som en, der ikke er uden forudsætninger. Proptrækkerkrøllerne dansede om mandens kinder, mens han forundret nikkede. Men han gled af, når Emil prøvede at blive klog på ham.

»Jeg håber, du undskylder mig, men i dag vil jeg gerne være den, der sidder ved den skriftkloges fødder og suger visdom,« lød hans forklaring.

Emil var bachelor i teologi, men mellem de bugnende reoler følte han sig ikke spor skriftklog. Næsten alle de slidte bø-

ger havde hebraiske titler. Emil var aldrig før blevet rost for at være fyldt med visdom, men han elskede at fortælle om Jesus, så han gik gerne med på Eliezars ønske.

Hverken Rachel eller nogen af de andre viste sig, da han et par timer senere fortumlet tog afsked. Jo, besøget stod lysende klart, selv om det nu var et par uger siden.

»Mens du snakkede med far, blev jeg grundigt forhørt af mor. Hun ville vide præcis hvilket forhold, der var mellem dig og mig, og jeg fortalte hende, at der ikke var noget. Det var jo også sandt – dengang. Havde jeg løjet om det, ville hun straks have afsløret mig. Jeg kan ikke skjule noget for hende. Hun formanede mig strengt til at optræde sømmeligt, men det gør jeg ikke nu – og det vil hun fornemme, når jeg kommer hjem. Far vil gerne have besøg af dig igen, men det vil mor ikke høre tale om. Hendes datter skal ikke gives til en goi.«

Hun vendte sig mod ham med tårer i øjnene og et lille smil ved den perfekte mund. »Find ud af, hvordan man bliver forlovet med en ærbar jødisk pige. Jeg kan ikke mere være sammen med dig på tomandshånd. Farvel Emil.« Og så forsvandt hun bag en gruppe turister.

Hun forsvandt ikke fra hans tanker og længsler, men håbet om, at hun kunne blive en del af hans liv, var svundet ind fra et bål til en lille gnist. Det blev ikke bedre, da han fandt ud af, at goi betyder enhver, som ikke er jøde.

Efter besøget i Gravkirken gik Emil tilbage til den lille lejlighed, han delte med sin gode ven Kristoffer. Det var et gammelt, slidt sted ikke ret langt fra Den Amerikanske Koloni. I de seneste måneder havde de flere gange kæmpet mod den bidende kulde, der trængte ind ved vinduerne og efterhånden også gennem de massive stenmure. Men stedet lå be-

kvent i forhold til universitetet, og der var noget særligt ved at bo i det historiske kvarter.

Kristoffer havde sit mørkegrønne kokkeforklæde på. Han var i gang med at fremtrylle en lækker middag. I et af sine mange spontane indfald havde han indbudt deres jødiske venner Ari og Moshe til en typisk dansk middag, som samtidig var kosher. Han sad på knæ på de kolde fliser foran ovnen og tjekkede temperaturen på en steg. Både duften og Kristoffers ansigtsudtryk tydede på, at alt gik, som det skulle. Han så undersøgende på Emil.

»Hvad har ramt dig? Han nogen tisset på din sukkermad? Er der kommet en kurre på tråden?« spurgte han.

De to kendte hinanden ud og ind. Hjemme i Aarhus havde de delt en lejlighed i fire år. De læste begge teologi på Menighedsfakultetet, og de var lige langt i studiet. Kristoffer var en god ven, men også lidt besværlig.

Mens Emil dækkede bord, gav han en kort version af den seneste udvikling. Han rundede af med Rachels opfordring til at finde ud af, hvordan man bliver forlovet med en ærbar jødisk pige.

Han så et muntert glimt i vennens øjne og blev klar over, at det måske ikke var klogt at indvi ham i en historie, som han ville elske at fortælle videre.

»Det bliver mellem os,« sagde Emil med en stemme, der lød mere skarp, end han havde tænkt.

»Amar!« sagde Kristoffer og trak en flad hånd hen over halsen. Ari og Moshe var et par gode venner fra den messianske menighed, som Emil og Kristoffer havde været med i. De var jævnaldrende og ugifte.

De fire var kommet i kontakt med hinanden, fordi både Kristoffer og Ari var rødhårede. En rødhåret israeler var så underligt et syn, at Kristoffer spurgte Ari, om han var sikker på, at han var jøde.

»Jeg er ikke den eneste rødhårede jøde,« svarede Ari. »Det er en velsignelse, vi har fået fra de irske korsfarere.«

Moshe havde et flot sort fuldskæg, der stod som en kontrast til de lyse dun, Emil havde tillagt sig i Israel.

Ari og Moshe havde aftjent tre års værnepligt, så de kendte store dele af landet, og de elskede at udfordre sig selv i den afvekslende natur lige fra ørkenure i Negev til traveture i Galilæa. De fire havde haft mange eventyrlige ture rundt i Israel.

Kristoffer, Moshe og Ari var atletisk byggede, men selv om Emil var mere ranglet, kunne han fint følge de tre andre i strabadserne.

De delte også troen på Jesus, selv om de to jøder ikke ville kalde sig kristne. Kirken havde for meget antisemitisme i bagagen, havde Moshe forklaret. Det forstod Emil godt, men han morede sig alligevel over de sproglige krumspring. Messias er det hebraiske navn for den frelser, som Gud lovede Israels folk gennem Det Gamle Testamente. Hvis man oversætter Messias til græsk hedder det Kristus. Om man kalder sig messiansk, eller man kalder sig kristen, er sprogligt helt det samme. Men det var det altså ikke for Moshe og Ari, så Emil respekterede deres ønske.

Da de sad bænket om bordet, som med nød og næppe gav plads til fire, fik Kristoffer samtalen drejet ind på jødiske traditioner. Med den mest uskyldige mine spurgte han: »Og hvordan er det så med traditioner i forbindelse med indgåelse af ægteskab?«

Han fortrak ikke en muskel, da Emil gav ham et spark over skinnebenet. Ari lagde sin højre hånd på bordet, så de kunne se hans ring. »Jeg spurgte en passende pige, og hun kunne ikke sige nej til mig. Så enkelt gør vi det,« lød hans svar.

»Hvis man altså ikke er så uheldig at blive forelsket i en ortodoks pige,« tilføjede Moshe og så ned.

»Undskyld. Det havde jeg lige glemt. Lyt til en mand med erfaring.« Ari lagde en hånd på Moshes skulder, men Moshe rystede på hovedet.

»Moshe er i gang med processen,« forklarede Ari. »Det handler om samtaler mellem de to familier. Typisk mellem hendes far og hans far. Der er meget, som skal afklares, og det sker alt sammen uden direkte indblanding fra de to hovedpersoner.«

»Og den indledende snak mellem fædrene kan godt tage laaang tid. Vi har ventet flere måneder nu,« lød det lidt opgivende fra Moshe.

»Hvad så, hvis man ikke har en far til at spørge pigens far?« Emil håbede, at hans ansigt kun viste høflig interesse, men pulsen bankede både i ørerne og i tæerne.

Ari trak på skuldrene. »Så har man vel et andet familie-overhoved. En storebror eller en onkel eller en fætter. Det er ikke så vigtigt. Man kan bare ikke gå selv.«

»Og du ved, at hun vil sige ja?« Emil så over på Moshe.

»Helt sikkert, men det hele er meget kompliceret. Og det bliver ikke bedre af, at hendes forældre ikke ved, at vi begge tror på Jesus. Lad os snakke om noget andet. Går I med til fredsdemonstrationen på søndag?«

Emil og Kristoffer så på hinanden. De vidste godt, at deres jødiske venner var aktive i den israelsk-palæstinensiske fredsbevægelse – også kaldt IP-foråret, men de havde aldrig selv været med til en demonstration.

IP-foråret var opstået som reaktion på en voldelig konflikt, der begyndte, da USA erklærede, at jøder har ret til at bo i Palæstina, på samme måde som palæstinensere har ret til at bo i Israel. At USA samtidig understregede, at jødernes bosæt-

telse på Vestbredden skulle ske i respekt for palæstinenserne, blev åbenbart ikke registreret af alle. USA's udmelding gav i hvert fald en gruppe jødiske bosættere inspiration til at blive mere provokerende. De gik bevidst efter en konfrontation med deres palæstinensiske naboer. De sædvanlige chikanerier blev trappet op. Ud over afbrydelse af strøm og lukning for vand, begyndte de også at bortføre børn, der var på vej til skole. Børnene kom hjem om aftenen, men det spredte frygt og vrede i de palæstinensiske landsbyer.

Bosætternes aktioner fik små grupper militante palæstinensere til at svare igen. Snart var de israelske medier fyldt med beretninger om knivstikkeri og skud mod tilfældige jøder – især i Jerusalem og Tel Aviv.

Men denne gang udviklede konfrontationen sig anderledes end tidligere. Som sædvanlig øgedes volden i en opadgående spiral, men nu fik den ikke opbakning. En gruppe unge jøder begyndte at holde demonstrationer, hvor de markerede deres sympati for palæstinenserne og lagde afstand til de ekstremistiske bosætteres vold og det israelske militærs ensidige indgreb. Flere bosættere sluttede sig åbenlyst til demonstrationerne, så det blev klart, at attentaterne mod palæstinenserne kun skyldtes et lille antal uromagere, som ikke blev bakket op af flertallet.

Også på den palæstinensiske side var mange blevet trætte af de provokatører, der i årtier havde ødelagt ethvert tilløb til en fredelig løsning. Snart sluttede en del palæstinensere sig til de jødiske fredsdemonstrationer, og så var IP-foråret en realitet.

Også i hæren fik konfrontationerne ret overraskende følger. Inden for det israelske militær havde der længe været en voksende gruppe værnepligtige, som havde samvittighedskvaler over den måde, palæstinenserne generelt blev behandlet på. De ønskede at respektere alle og undlod jævnligt

at følge ordrer, som kun gik ud på at ydmyge fjenden. Flere soldater blev anklaget for ulydighed, men det løb hver gang ud i sandet, for den officielle politik var, at palæstinenserne skulle behandles ligeværdigt. De fredselskende soldater gik sammen med IP-foråret, så soldater i uniform efterhåndе var et meget synligt indslag i fredsdemonstrationerne.

»Jamen vi går da også ind for fred, så hvorfor ikke,« sagde Kristoffer, og så var det afgjort.

»Fint – og tak for en typisk dansk middag,« sagde Ari.

»Dansk og dansk.« Emil rystede lidt på hovedet. »Det kan faktisk ikke lade sig gøre at lave en typisk dansk middag med det, man kan købe i butikkerne her i Jerusalem. Men det smagte da altid lidt af fugl.«

»Det er nu alligevel sidste gang, jeg forsøger at lave flæsksteg af kalkun,« lød det tørt fra Kristoffer.

2

Søndag den 13. december

I Sacher Park var området op i retning af Knesset allerede tæt pakket, da de to danskere nåede frem sammen med Ari og Moshe. Danskerne blev straks budt velkommen og trukket ind i fællesskabet. Emil havde som altid sit avancerede lommekamera med: Han fik et par gode billeder af unge jøder og palæstinensere, der på eget initiativ stillede op med armene om hinanden.

Den store park dannede på stedet en naturlig græsklædt dal, der var omkranset af nåletræer. Luften var mæt af den friske duft af fyr. På stien i bunden af dalen stod en lille lastvogn, der tjente som scene for et band. Skråningerne var fyldt med demonstranter. Alle stod op, for det var for koldt til at sætte sig. To unge piger stillede sig ved mikrofonen på lastvognen og sang for på forårssangen.

Tiden er inde.

Ræk hånden frem til fred.

Vi er to folk,

men shalom og salaam vil fjerne skel.

Aris mobil ringede. Han undskyldte sig med et par ord på hebraisk til Moshe og forsvandt ind i mængden med retning mod scenen.

»Han er med i styregruppen, og nu har de åbenbart fået brug for ham,« forklarede Moshe.

Emil zoomede ind på den lille gruppe, der samledes ved

scenen. Et par israelske politifolk sluttede sig til dem. Ari trådte op på scenen.

»Sikkerhedspolitiet har opsnappet tegn på, at der måske kommer et terrorangreb her i aften. De sætter risikoen til mellemhøj. Nu ved I det, og så kan I selv beslutte, om I bliver eller går. Vi fortsætter arrangementet ...«

Han blev overdøvet af forsamlingen, som begejstret råbte bevægelsens slagord: »Smed sværd til plovjern! Smed sværd til plovjern!«

Ari vendte sig og trådte væk fra mikrofonen for at give plads til de to forsangere. Pludselig vaklede han og væltede ud over kanten på lastbilen. Et øjeblik efter faldt den ene af forsangerne om. Den anden forsanger sprang resolut ud i armene på dem, der stod lige ved bilen, og musikerne kastede sig fladt ned på scenen.

»De blev skudt. Jeg hørte skud!« råbte Moshe. Danskerne hørte kun råbene, men deres ører havde heller ikke fået tre års militærtræning.

Der blev banket på en mikrofon. »Rolig. Bliv på jeres pladser. Sæt jer stille ned og bevar roen,« lød det over højttalerne. Efter et øjeblik begyndte forsamlingen at sætte sig. Kun i udkanten var der uro. Soldater i forsamlingen trak ud mod periferien og afsikrede deres våben. Snart stod de i en beskyttende ring om demonstranterne med front mod de omgivende trægrupper. To ambulancer, som havde været i beredskab, var allerede fremme ved scenen.

Efter nogle minutter lød det over højttalerne: »To personer er såret af skud. Marian er kun ramt overfladisk. Aris tilstand er tilsyneladende kritisk. Flot, at I tager det så roligt. Vi har ikke brug for panik lige nu.« Et øjeblik efter lød et par guitarakkorder, og forårssangen lød ud over området.

Igen kom stemmen over højttalerne: »Sikkerhedsfolkene anbefaler os, at vi opløser mødet og går hver til sit. Men eks-

tremisterne skal ikke tro, at de kan lukke munden på os. Vi giver ordet til Doktor Hassan fra Betlehem Bible College og pastor Nathan fra Sharon-menigheden. De har forkortet deres indlæg meget. Og sikkerhedsfolkene tillader ikke, at vi bruger scenen, så de to ærede talere henvender sig til jer fra en mere sikker position.«

»To kristne?« sagde Emil og så spørgende på Moshe, der var travlt optaget af sin mobiltelefon.

»Ja, vidste du ikke det? Næsten alle i ledelsen af IP-foråret er Jesus-troende – på begge sider. Det er en del af de her også,« sagde han med en favnende bevægelse, der omfattede hele forsamlingen.

Lidt efter så Moshe op fra sin mobil. »Ari klarer sig,« sagde han med et stort smil og gav danskerne et fælleskram. Emil følte anspændelsen glide af sine skuldre som en klam kappe, han først opdagede, da den var væk.

»Vi skal hjem om en uge. Gider du holde mig orienteret?« spurgte han Moshe.

Sidst på aftenen åbnede Kristoffer for CNN for at se, om der var nyt om skudepisoden. Der var kun lidt. Den dominerende nyhed var truslen fra vulkanen Campi Flegrei ved Napoli, der viste tegn på et snarligt udbrud. Campi Flegrei er en ældgammel supervulkan, oplyste studieværten. Den har i længere tid været urolig, og der er forhøjet beredskab. Går den i udbrud, vil millioner af mennesker være truet. En halv million lokale har allerede pakket det mest nødvendige. De vil i løbet af de næste par dage blive evakueret til forberedte centre. Hvis truslen fortsætter, bliver næste skridt evakueringen af tre millioner.

»Emil. Kan du huske den der vulkan på Island for længe siden,« spurgte Kristoffer.

»Come on. Det kan du da heller ikke. Vi gik stadig med ble.«

»Tal for dig selv. Jeg husker det – eller måske har jeg fået det fortalt. Min far var i Madrid, og han måtte rejse hjem med tog, for ingen kunne flyve. Skulle vi ikke prøve at få vores flybilletter lavet om, så vi er sikre på at komme hjem?«

Det lød ikke spor realistisk. Emil tøvede, men Kristoffer insisterede.

»Jeg er klar til at rejse i morgen. Hvad vil du gøre, hvis vi ikke kan komme afsted om en uge som planlagt? Så misser du julen derhjemme.«

»Okay. Ja, det går jo ikke,« indrømmede Emil uden rigtig at mene det. »Du får ikke noget ud af det, men det er da gratis at forsøge.«

Lidt efter havde Kristoffer ændret deres billetter, så de skulle afstedtidligt næste morgen. Lige før Emil faldt i søvn, slog en tanke ned. Hvordan får jeg givet Rachel besked, inden vi rejser? Det går ikke at sende et brev til hendes hjem, for det vil alle i familien få at vide, og med den mor var det ikke klogt. Kan man mon skrive til hende på universitetets adresse? Han tvang tankerne væk, for de skulle tidligt op for at nå flyet, og han havde brug for søvn. Drømmen om et liv og et hjem sammen med Rachel var som et hjørne af Paradis, fantastisk og uendelig fjernt. Der var intet formål med at lade som om, det nogensinde kunne blive de to.

3

Mandag den 14. december

Der var totalt kaos i lufthavnen. Ekstra fly var sat ind, og alligevel måtte mange kæmpe forgæves for at få en plads. De tjekkede ellers ind to timer før afgang, men i security kom Kristoffer til at røbe, at de havde været med til en fredsdemonstration, og så blev sikkerhedstjekket så grundigt og langvarigt, at de måtte løbe hele vejen ud til gaten. Flyets dør blev lukket, straks de var kommet ind.

Flyskiftet i Wien gik glat, men Emil og Kristoffer havde fået plads langt fra hinanden. Som altid bøjede Emil hovedet og foldede hænderne, da informationerne om sikkerheden ombord var slut. Det bemærkede den unge mand i sædet ved siden af. »Undskyld jeg spørger, men er du kristen? Jeg kunne ikke undgå at se dig bede en bøn.«

Emil rakte hånden frem til hilsen. »Ja, jeg hedder Emil.«

Et stort smil bredte sig på det mørke ansigt, der var vansiret af et grimt og ret nyt ar ned over venstre side af ansigtet. En klap dækkede øjet, som efter arret at dømme var ødelagt. »Mit navn er Martin ... tidligere Mustafa. Er du dansker?« spurgte han og nikkede mod det boardingkort fra Wien til København, som Emil stadig havde i hånden.

Snart sad de i dyb samtale. Martin var vokset op som muslim i Etiopien. Han havde hørt om Jesus, og for en måned siden var han og hans hustru blevet døbt. Ved den lejlighed tog han navnet Martin, for missionæren, der døbte ham, var luthersk og dåbsoplæringen var forankret i Martin Luthers tro.

»Kom din kone så til at hedde Katharina?« spurgte Emil nærmest som en joke.

»Netop.« Svaret blev ledsaget af et smil, der lyste op i hele deres ende af flyet. »Som Luthers hustru.«

»Hvad er dit ærinde, siden du rejser uden Katharina?«

Martin sad længe stille. Der løb tårer ned over den højre kind, og så fortalte han.

Katharina og Martin gik til dåbsforberedelse i al hemmelighed, så det kom som en total overraskelse for familie og venner, da de skulle døbes. De kom begge fra muslimske familier, der overholdt sharia-lovene, og de blev truet med døden, fordi de havde hånet Muhamed ved at blive kristne. Katharina og Martin kendte risikoen, men de tog chancen. De havde forberedt en flugt, som skulle gennemføres, hvis det blev nødvendigt, men kun Martin kom afsted. Allerede natten efter den store dåbsfest i kirken var farbrødre på både hans og hendes side trængt ind til dem. De havde dræbt Katharina, men Martin var undsluppet hårdt såret. Han var i al hemmelighed blevet behandlet på et missionshospital, og nu var han på vej til sit mål, nemlig det land, som missionæren kom fra.

»Når jeg kommer til Danmark, søger jeg asyl, og så skal jeg bo i et center, til min sag er behandlet,« forklarede han.

»Jeg tror, du bliver sendt tilbage. Der er mange kristne i Etiopien, så du kan ikke påberåbe dig, at det er farligt for dig at være der,« mente Emil.

»Min hustru blev dræbt, fordi hun lod sig døbe, og jeg er mærket af mine forfølgere. Mange radikale muslimer er blevet vældig nidkære i deres overholdelse af Koranens krav om at hævne forhånelse af Muhamed, så jeg vil ikke være i sikkerhed nogen steder – måske ikke engang i Danmark. Bed for mig, broder Emil. Det må gå, som Gud vil.«

4

Onsdag den 23. december

Både Emil og Kristoffer kom hurtigt ind i rytmen i en dansk hverdag. Kristoffer havde haft orlov i Arla og var allerede et par dage efter hjemkomsten i gang igen. Det gav den gode sidegevinst, at køleskabet altid bugnede af mejeriprodukter, som medarbejderne måtte tage med hjem, fordi de var fejlmærkede eller bulede. Efter nytår skulle Emil i gang med et job som konfirmandunderviser. Han havde prøvet det før, og han elskede at undervise. Nu så han frem til at bruge den inspiration og de mange fotos og videoer, han havde med hjem fra Bibelens land.

Det var godt at være hjemme igen, men Emil fandt hurtigt ud af, at en del var forandret. Der var sket noget med ham selv i det halve år i Jerusalem, og der var sket noget med Danmark. En dagligdag i konflikternes land havde givet ham en bedre forståelse af fjendskab og af forsoning. Han havde set, hvordan indgroede fjendebilleder ændrer sig, når mennesker mødes i et oprigtigt ønske om forsoning. Mødet med IP-foråret havde givet ham tro på en fredelig fremtid i Mellemøsten, og dermed måske i hele verden. Men han havde også set, hvordan en konflikt kan fortsætte i urimelig lang tid, hvis parterne ikke vil bevæge sig. En dag tog han sig selv i at sidde og lege fredsmægler, mens han lyttede til et skænderi i bussen.

Men grupperingerne var under forandring i Danmark, som de var i Bibelens land. Dernede var der for ti år siden et skel mellem jøder og palæstinensere. Nu ser det ud til, at

skellet ikke følger den etniske grænse, men går mellem de stridslystne og de fredselskende. Ekstremisterne bekæmper stadig deres politiske fjender, men de gør også livet surt for fredselskerne på deres egen side af grænsen. Ekstremisterne på begge sider er enige om at spænde ben for enhver tilnærmelse. Emil følte sig på linje med fredselskerne, men til sin overraskelse gik det op for ham, at de fleste i Danmark ville smide ham i kassen med ekstremister.

Tidligt om morgenen lillejuleaftensdag sad Emil i toget mod Silkeborg. Togture gav ham ofte lejlighed til at meditere over tilværelsen. I dag drejede hans tanker sig om den forestående jul. Storesøster Pia var gift med Poul. De havde tre piger.

Pia var den eneste i den nærmeste familie, han rigtig kunne snakke med. Lillesøster Mette kunne han besøge, men hun registrerede det ikke. Han havde et meget anstrengt forhold til sin far, og hans mor var forsvundet. Og nu var det jul, hvor familien skulle samles for at hygge sig.

Han var på vej for at hjælpe Pia i hendes bagerbutik. Hun var med god grund stolt af sin butik i byens centrum. Den var velforsynet med mange spændende brød og en rigtig hyggelig afdeling med nogle caféborde. Hendes koncept var at sætte priserne tyve procent under det almindelige niveau. Det gav ekstra travlhed, men også så høj omsætning, at den nødvendige fortjeneste godt og vel var hjemme. Og så var hun en dygtig konditor, hvis bryllupskager var vidt berømte.

De nærmede sig Silkeborg, og Emil gik frem mod udgangen. Han fik flere glimt af steder, han kendte fra sin tid som spejder. Da toget krydsede Sejsvej og åen, så han et par både, der var på vej ud af havnen.

Emil kom til at stå bag en dame, der febrilsk fægtede for at åbne døren ud til mellemgangen. Han kom til at tænke på en morsom anekdote og besluttede at afprøve den.

»Undskyld mig,« sagde han til damen. »Jeg har engang hørt en præst fortælle, hvordan man åbner de her døre.«

Damen trådte til side og så opmuntrende på ham. Emil gik et skridt frem og med hjertet i halsen tegnede han et flot korstegn foran døren. Den gled straks op, og ferieglade medrejsende bag ham klappede og lo. Han kom frem til udgangen, netop som han på togets højre side kunne se det kryds, hvor hans liv for ti år siden blev ramt af katastrofen.

Da tilstrømningen i butikken var på sit højeste stod Emil bag disken med butikkens uniform – et bagerjomfruforklæde – over sit eget tøj. I en kort pause mellem ekspeditionerne tørrede han disken med en klud, mens en kollega fyldte en kurv med velduftende skagensstykker. Han så i smug på Pia, der viste en ung mand hen til et cafébord. Det klædte hende at optræde som sælger. Hun kom hen til disken og bad Emil servere tre kopper kaffe med en småkage, når mandens udkærne kom.

»De vil gerne bestille en bryllupskage, og han lugter så meget af penge, at jeg tror, de tager en af de helt store,« sagde hun med et stort smil. Hun fandt ringbindet med billeder af tidligere mesterværker og gik hen til den unge mand med det. Et af kendetegnene på hendes kager var, at hun ikke bare placerede et brudepar af plastik på toppen. Hun lavede selv brudeparret i fondant, så de kunne genkendes på frisure, hårfarve, skæg og kropsbygning.

Den unge mand begyndte at blade i ringbindet, mens han jævnlige kastede et blik hen mod døren. Endelig lyste han op i et stort smil. Han rejste sig og gav en nyankommet mand et stort knus. Pia gik tøvende hen mod de to unge mænd og inviterede dem til at sætte sig ved bordet. Et øjeblik efter var Emil på vej med tre kopper kaffe på en lille bakke, men inden han nåede frem, rejste de to kunder sig. De gav høfligt,

men med alvorlige miner hånd til Pia, og så forlod de butikken uden at se sig tilbage.

Pia vinkede Emil ind i personalestuen. De to fyre var brudeparret. Hun havde venligt afslået at levere til dem og havde så ønsket dem en god fest, men med en kage fra en anden butik.

»Var det forkert af mig at afvise dem?« ville hun vide.

»Du skal følge din samvittighed. Vi er enige om, at et homoseksuelt ægteskab er imod Bibelen, og så kan det ikke være forkert at sige nej. Du kan vel ikke få problemer på grund af det?«

»Måske. De to var meget venlige og forstående, selv om de tydeligvis var skuffede. Jeg understregede, at det ikke var personligt. De må leve deres liv, som de vil, men jeg kan ikke bidrage til en fest for noget, som jeg mener, er forkert. Jeg tror, de forstod mig, og de var ikke vrede eller noget i den retning, men du ved jo, hvor stærk deres lobby er.«

»Men det her var ikke homoernes lobby. Det var to søde unge mænd,« understregede Emil med en stemme, der lød mere sikker, end han følte sig.

Pias bekymring var kommet bag på ham. For et halvt år siden ville hun ikke have tænkt over følgerne af et nej til at bidrage til de to unges bryllupsfest. Men der var sket meget, mens Emil var væk. I løbet af det halve år i Israel havde han ikke interesseret sig for, hvad der skete på den politiske scene i Danmark. Tiden blev brugt til intensive studier med henblik på kandidatafhandlingen.

Da Pia forklarede, hvor meget situationen havde ændret sig, mente han, at hun overdrev. Allerede inden han tog til Israel var kampagnen »Tolerance mod had« begyndt. Den blev lanceret af FN og skulle skabe en imødekommende og tolerant tone mellem alle verdens mennesker.

Kampagnen gik trægt indtil september, fortalte Pia. Da var tidszoneattentaterne begyndt. Dem havde han hørt om. Tirsdag den første september klokken otte om aftenen var en bombe eksploderet i New Zealand. En stor tv-station blev jævnet med jorden. Og så havde lignende attentater ramt i mere end halvdelen af tidszonerne, efterhånden som klokken blev otte jorden rundt. Kort tid før hver eksplosion kom der en besked, som gjorde det muligt at fange eksplosionen på film. En gruppe, der kaldte sig »Ligaen til beskyttelse af Guds navn« tog ansvaret. Beskeden lød på, at de ville fortsætte deres retfærdige handlinger, indtil tv-stationerne holdt op med at bringe gudsbespottelige programmer.

En dag i oktober var det biografernes tur. Igen fik tv-stationer jorden rundt et varsel, som gjorde det muligt at være på pletten ved sprængningen. Det betød, at næsten alle attentaterne blev bragt på direkte tv. Og det betød, at rædslen spredte sig med en ny sprængning i en ny tidszone hver time gennem et helt døgn. På grund af varslene blev kun få mennesker ramt, men frygten blev næret af de voldsomme billeder. »Ligaen til beskyttelse af Guds navn« tog igen ansvaret. De meddelte, at så længe der var mennesker, som så blasfemiske film, ville alle biografer være truet. Udførelsen af attentaterne lå på et professionelt plan, man ikke tidligere havde set. Ekspertter erklærede, at operationer i denne skala kræver grundig forberedelse, god økonomi og ekspertviden.

En simpel søgning på nettet viste, at mange gav islamister skylden, men muligheden for en konspiration mellem alle yderligtgående religiøse blev også nævnt.

Enkelte bebrejdede medierne, at de så villigt lod sig bruge af terroristerne. Hvis medierne stoppede med at dække attentaterne så massivt, ville det blive mindre interessant at fortsætte. Sådanne indvendinger blev mødt med beskyldninger om at knægte ytringsfriheden. Pressens ypperste formål

er altid at informere og sætte fokus på begivenhederne, uanset om det er gode eller dårlige nyheder, hævdede både mediechefer og politikere.

Allerede dagen efter de første tidszoneattentater blev der sat fuld kraft på FN's tolerance-kampagne, og sloganet »Tolerance mod had« spredte sig overalt. Under pres fra medierne og offentligheden gik mange lande i gang med at implementere den lovgivning mod intolerance, hadtale og hadhandlinger, som FN havde lagt op til. Nogle få debattører advarede mod udviklingen, der efter deres mening ville begrænse ytringsfriheden og åndsfriheden, men dem var der ikke mange, som ønskede at blive sat i bås med.

Tolerance-kampagnen kørte stadig på fuldt blus, og Pia var bange for, at den nu ville ramme hende.

»Jeg havde forventet en mere solbrændt søn,« sagde Emils far, Søren, til velkomst, da Emil slæbte sin lille weekendkuffert ind i entreen i det store hus, der lå ned til Langsø i nærheden af gangbroen over til Odden.

Det har altid været sådan, at juleaften skal fejres i præstegården. Pia og hendes familie kommer allerede om formiddagen, så de kan være med til forberedelserne.

»Jeg kommer ganske vist fra syden, men Jerusalem om vinteren er ikke ligefrem solferie,« svarede Emil. Han måtte som sædvanlig anstrenge sig for at holde stemmen i et venligt leje. Han hørte hele tiden en sarkastisk undertone, når hans far sagde noget. Sådan opfattede Emil det i hvert fald, og det faldt ham aldrig ind, at han kunne tage fejl.

Der var dækket fint op til to i spisestuen, og en herlig duft fra køkkenet fik tænderne til at løbe i vand. Emil så sig omkring. Designermøblerne og de moderne malerier kunne gå direkte i Bo Bedre. Det var et resultat af mors hånd, men de

personlige ting, der i sin tid havde gjort hendes indretning hyggelig, forsvandt kort tid efter, at hun selv forsvandt.

Det hørte med til fars facade, at han gerne ville fremtræde som en avanceret kok. Emil samlede al den velvilje, han kunne finde. Han roste maden og spurgte til valget af vin, så hans far kunne holde et lille foredrag om det.

Selvom de ikke havde været sammen det sidste halve år, ebbede samtalen ud i løbet af måltidet. Søren trak sig tilbage til kontoret for at se nyheder, og Emil gik i gang med det projekt, han havde planlagt til lillejuleaften. Han gik ind på sin hjemmeside for at opdatere de sidste uger fra Israels-turen.

Han hentede billederne ned fra skyen. Rachel var med på flere af dem. De blev arkiveret i en særlig privat mappe. Et enkelt blev baggrund på hans mobil. Der var så meget af Jerusalems gamle bymur med som baggrund, at ingen kunne opfatte det som et portræt af en bestemt kvinde. Men når han zoomede ind, stod hun der og smilede til ham.

Gruppebillederne fra universitetet vakte mange gode minder. Det var en spændende flok studerende fra Israel og fra store dele af verden, der var samlet om en fælles interesse. Der var mange gode billeder fra ekskursionerne til spændende historiske steder, og der var dramatiske billeder fra udfordrende ture sammen med Moshe og Ari i den afvekslende natur.

Da han kom til billederne fra fredsdemonstrationen, fik han et chok. Der var flere af situationen, hvor arrangørerne konfererede med sikkerhedsfolk ved lastbilen. På det tredje stod Rachel pludselig midt i flokken. Hun drejede hovedet og så hen mod kameraet, som om hun kunne mærke ham. Der var ingen tvivl. Det var hendes ansigt, hendes holdning og hendes påklædning. Hun var også med på de andre billeder, men kun fra ryggen. Det var nok grunden til, at han ikke havde opdaget hende midt i begivenhederne.

Igen blev han mindet om, hvor lidt han egentlig vidste om Rachel. Hun havde fortalt begejstret om IP-foråret, men han havde ingen anelse om, at hun var med i ledelsen.

De havde snakket rigtig godt. Hun var sød, opmærksom, intelligent og fantastisk. Også lidt eksotisk. Og uopnåelig. Deres besøg i Gravkirken var første gang, han var helt alene med hende. Og måske også den sidste.

Frieriet var måske nok lidt panisk, fordi han snart skulle hjem, men det var ikke spontant. Siden han så hende første gang, var han ikke et øjeblik i tvivl om, at hun ville berige hans liv som ingen andre kunne.

Nu var hun sikkert overbevist om, at han havde opgivet hende. En skrækkelig tanke. Men når han nu vidste, at hun var med i ledelsen af IP-foråret, var der vel en mulighed for at finde frem til hende? Måske kunne han få Moshe til at give hende en hilsen. Emil sendte en sms til ham med det samme, vedhæftet et billede af Rachel.

5

Torsdag den 24. december

En af juletraditionerne var, at Pia og Emil først på formiddagen den 24. besøgte deres lillesøster Mette. Hun havde en lejlighed på det plejecenter for hjerneskadede, hvor hun havde boet siden ulykken.

»Hej Emil. Dejligt at se dig igen,« sagde den plejer, der tog imod. »Ja, det er ikke en bebrejdelse. Jeg kan godt forstå, hvis det er lidt tungt og kan føles formålsløst at besøge Mette,« tilføjede hun lidt forfjamsket. »Også hej til dig Pia. Nå nu må jeg vist hellere holde op med at stå her og bavle. Mette er på sit værelse, og hun har en rolig dag.«

Selvfølgelig var hun på sit værelse. Hun blev urolig i andre menneskers selskab. Når hun havde sine urolige perioder, blev hun passiviseret med medicin. Personalet havde anbefalet, at de møblerede og dekorerede med ting, som kunne vække minder hos Mette. Møblerne kom fra hendes eget værelse på præstegården og på væggen hang fotos af far og mor og af hendes søskende fra tiden før ulykken. Ingen havde nogensinde set tegn på, at hun forbandt noget med tingene, men det var blevet en rigtig hyggelig stue.

Mette sad i sin gode stol, og Nøddebo Præstegård kørte i fjernsynet. Pia og Emil gav hende et knus og sagde goddag. Ingen reaktion. Pia spurgte, om hun måtte sætte filmen på pause. Ingen reaktion. Emil gav hende julegaven og ønskede glædelig jul. Ingen reaktion. Pia pakkede op og viste Mette, at det var en samling af Morten Korch-film. Ingen reaktion

– eller måske var der en lille trækning ved mundvigen, der med god vilje kunne tolkes som et smil.

Pia fandt Mettes bibel frem og læste juleevangeliet, mens Emil betragtede sine søstre. Pia var pæn og tiltalende. Ofte alvorlig. Indimellem lynede øjnene af vrede, men aldrig i ret lang tid. Lige nu lyste hele hendes ansigt af et varmt smil. Mette var ikke kun pæn. Hun var smuk. Arrene efter ulykken var næsten usynlige. Hvis ikke det var for de livløse øjne, ville han elske at bruge hende som fotomodel. Hun skulle helst have støtte for at kunne gå, men før ulykken havde hun været en elegant gymnast.

Efter en halv time begyndte Mette at blive urolig, og de tog afsked med hende.

»Jeg besøger hende alt for lidt,« sagde Pia på vej ud.

»Det samme her,« sagde Emil. Så snakkede de ikke mere om deres lillesøster. Det, der kunne siges, var sagt for længe siden.

Da de kørte hjem, viste Pia en side af sig selv, som ofte havde irriteret Emil. Det var hendes evne til at fornemme hans humør og følelser.

»Du har forandret dig en del siden sidst, men der er selvfølgelig også gået et halvt år. Tager jeg fejl, når jeg fornemmer, at du har oplevet en stor glæde, men at du også er bekymret.«

Når hun spørger på den måde, er der ikke andet at gøre end at fortælle. Heldigvis er hun en klog søster, som det er godt at snakke med. Emil gav hende hele historien om Rachel.

»En ortodoks jødisk svigerinde. Det har jeg altid ønsket mig,« sagde hun og lo hjerteligt. »Men Emil, du gør det nu ikke let for dig selv. Er der nogen som helst realistisk fremtid for jer? Du har ingen mandlige familiemedlemmer, der kan

ordne sagen for dig, og det er nok ikke en god ide, at jeg tager til Jerusalem og frier for dig?« Det sidste sagde hun helt alvorligt, så hans situation var heldigvis ikke kun en vittighed for hende.

»Hvad vil du gøre?« spurgte hun efter nogle minutters stilhed.

»Aner det ikke. Først skal jeg hurtigst muligt have fortalt hende, at jeg ikke har opgivet.«

»Kender hun Jesus?« Spørgsmålet var helt naturligt for Pia. Hun var kommet til tro samtidig med Emil. De havde begge kæmpet desperat for at finde fodfæste efter ulykken, der invaliderede Mette. De havde delt deres inderste tanker, men der var ingen fast grund. En dag havde Pia hørt om Frandsen i Mariehøj Kirke, og de var sammen gået til en gudstjeneste hos ham. Hans meget håndfaste teologi havde efterhånden hjulpet dem.

»Ja, hun kender Yeshua,« svarede Emil. »Hun har ganske vist ikke sagt det direkte, men det gør hun. Hun er nødt til at gå stille med det, for i en ortodoks familie vil det være nok til, at hun bliver smidt ud hjemmefra, og hendes familie betyder alt for hende.«

»Men du skal være helt sikker på, at I deler troen, inden I gifter jer.«

Han nikkede. Pia havde ret, men han turde ikke tænke den tanke, at han måske tog fejl af de signaler, han havde opfanget.

»Hun siger Yeshua på samme måde som de messianske jøder.«

»Javel ja,« lød den tørre kommentar.

Det var næsten altid godt at være sammen med Pia og Poul og deres tre piger. Resten af formiddagen gik med at Emil pyntede det smukke træ sammen med sine niecer. Samtalen

ved frokosten gik godt. Når Søren var i humør til det, kunne han være ganske underholdende. Efter frokosten fik han en lille lur, inden han skulle holde familiegudstjenesten klokken to.

Mens han fik sin skønhedssøvn, som han kaldte det, blev de gamle fotobøger fundet frem. De tre piger skulle have alle de historier, der gemte sig bag billederne. De morede sig meget over retro-præget i påklædning og indretning, men der var også steder, der kaldte på alvoren. Ingen af børnene kunne huske deres mormor, så der skulle forklares, når hun var med på billederne. I den sidste bog var der flere steder revet sider ud. Børnene ville vide hvorfor.

»Det er en underlig historie,« forklarede Pia. »Som I ved, så forsvandt mormor pludselig et par måneder efter ulykken. Det eneste, hun tog med sig, var lidt tøj og så de sider, som mangler her.«

»Og så nogle penge,« indskød Emil.

»Men kun nogle få tusinde,« fortsatte Pia. »Hun tog de billeder, hvor alle vi tre børn er med på.«

Han havde bladet familiebillederne igennem sammen med Pia og hendes børn flere gange og havde hver gang ventet på, at en af dem ville bore noget mere i mormors forsvinden. Det skete denne gang.

»Mor, du tror, at mormor er død.« Den ældste på tolv sagde det som et faktum. »Men hun har da tænkt sig at leve videre, når hun tog billederne med.«

Emil gav et diskret thumbs up-signal til sin kloge niece. Det var netop hans hovedargument. Og han vidste også, hvad Pia ville svare. Selv om det var længe siden, at emnet havde været oppe mellem dem, så havde de engang diskuteret det til hudløshed.

»Jeg håber også, at hun lever, men jeg tror ikke på det, for så ville vi have hørt fra hende,« sagde Pia ganske rigtigt.

»Jeg forestiller mig, at hun havde en dødelig sygdom, og at hun ville skåne os for at se hende lide. Vi stod jo midt i en forfærdelig sorg over det med ulykken. Måske tog hun billederne med for at have lidt trøst i den korte tid, hun havde tilbage. Egentlig håber jeg, at billederne har givet hende lidt dårlig samvittighed, og jeg ved helt sikkert, at jeg aldrig kunne forlade jer.« Med tårer i øjnene gav hun sine piger et varmt gruppekrum.

De kom i sidste øjeblik til gudstjenesten. Heldigvis havde ingen taget præstefamiliens pladser på orgelpulpituret. Kirken var stuvende fuld. Nogle var endda gået igen, fordi der ikke kunne klemmes flere ind.

Emil græmmede sig under hele prædikenen. Her var en ønskesituation for en præst. Tænk, at have en kirke stopfuld af positivt indstillede mennesker, som er kommet for at få et passende religiøst drys hen over juletraditionerne. De skal selvfølgelig ikke have hele Guds frelsesplan fra syndefaldet til Jesu genkomst, men der er så mange flotte sætninger i Bibelens juletekster. Emil forestiller sig, at den første jul, han er præst, vil han tage sætningen fra englesangen »Fred på jord«, og så sige noget om, at barnet i krybben blev manden på korset, og at han stiftede fred ved sin død. Det må være muligt at slå den tone an uden at ødelægge julestemningen.

I år brugte hans far også »Fred på jord«, men det blev noget med, at Gud ville finde ud af, hvorfor vi mennesker trods alt klarer os så godt her på jorden selv under ret vanskelige forhold. Gud blev menneske for at lære noget af os. Var Jesus kommet i år, ville han lære, at tolerance kvæler had. Det passer fint med det, han var optaget af, da han var her for to tusinde år siden. Amen.

Straks de kom hjem, gik Søren i gang i køkkenet. Middagen

juleaften var altid noget særligt. Der skulle både være noget traditionelt og noget nyt. Alt skulle være perfekt tilberedt, og det blev det også i år.

De var et lille stykke henne i hovedretten. Samtalen flød frit og muntert, men så spurgte Poul: »Emil, hvordan stiller du dig egentlig til de præster, der er blevet fyret, fordi de kom med hadtale?«

Der blev stilhed i henved et halvt minut, mens Emil formulerede et svar. »Den lader vi lige ligge,« lød det så fra Søren. »Nu holder vi julefred, og så løser vi verdenssituationen en anden gang.«

Det var så typisk far. Emil var meget tæt på at komme med en syrlig kommentar, men så fangede han et blik fra Pia, og i stedet sagde han fredsommeligt: »Jeg vil gerne svare dig, Poul, men kan vi vende tilbage til det en anden dag? Der er også en del i den historie, jeg ikke har forstået endnu.«

»Fint nok. Men måske kan du så give os et glimt fra Betlehem. Det må da være oplagt på en aften som denne.«

»Okay så. Men min største oplevelse fra Betlehem er mit møde med Joanna, og den er der ikke meget juleromantik over.« Alle så spændt på ham, og så fortalte Emil.

»Joanna er palæstinenser fra en katolsk familie. Hendes børn fik lov til at gå i søndagsskole, og det førte til, at hun en dag mødte Jesus. På hendes families hus er der et stort kors, som turisterne kan se, når de kører med bus fra check-pointet i muren og ned mod Fødselskirken. Huset ligger op ad muren. Før muren kom, var bagsiden af deres have en del af den usynlige grænse mellem det israelske og det palæstinensiske område. Hun har set en ung mand blive skudt gennem hovedet, mens han stod i deres have og kastede sten mod de israelske soldater på den anden side. Efter det blev alle havens træer og buske ryddet af israelerne, så ingen kunne gemme sig der. På grund af husets placering har familien flere gan-

ge oplevet razzia, hvor kampklædte soldater midt om natten trænger ind og undersøger alt. Alligevel hader Joanna ikke israelerne. Hun har lært flere messianske jøder at kende, og hun har fået nære venner på den anden side af muren, selv om det er næsten umuligt for hende at være sammen med dem. 'Hvis jeg virkelig trænger til forbøn og fortrolighed, så ringer jeg til min jødiske veninde, for mine veninder i kirken i Betlehem er nogle sladderhanke,' siger hun.«

Emils tilhørere kvitterede med en høflig applaus, og så drejede samtalen ind på mindre dramatiske emner.

Sent på aftenen fik Emil en julehilsen på sin telefon. Den var på engelsk:

Kære Emil. Det ville være dejligt at fejre jul i et kristent land, men jeg må ikke forlade modtagecentret. Vi må ikke vise vores religion, så der er ingen jul her. Jeg tænker på mine kristne venner hjemme og læser i Bibelen om Jesus, der var flygtning fra helt lille. Du og din familie ønskes en velsignet jul. Din broder i Kristus, Martin.

Noget i teksten gjorde Emil urolig. Hvorfor tillod man ikke, at han markerede julen i modtagecentret? Kunne det på nogen måde give problemer? I et svar til Martin lovede Emil at besøge ham hurtigst muligt. Han satsede på, at det allerede kunne blive anden juledag, men det skrev han ikke.

6

Fredag den 25. december

Den største julegave fik Emil juledag. Mobilen ringede og en stemme sagde på engelsk »Glædelig jul til jer i Danmark.«

»Rachel,« var alt hvad han kunne få frem.

»Holder I ikke jul hos jer? Har du ikke et svar til mig, når jeg ønsker dig glædelig jul.« Latteren i hendes stemme var så tydelig, at den nåede helt fra Jerusalem til Silkeborg.

»Glædelig jul, Rachel. Jeg blev bare så overrasket. Tænk at det er dig, der ringer.«

»Det har du jo bedt mig om. Jeg har fået din hilsen gennem Moshe. Jeg ringer fra den eneste mønttelefon i hele Israel, og den æder shekel lige så hurtigt, jeg kan putte dem i.«

Hendes ord gjorde ham helt febrilsk. Han skyndte sig at fyre det af, som fyldte ham: »Rachel, jeg elsker dig, og jeg har ikke opgivet dig. Hvad skal jeg gøre?«

»Jeg finder en måde at sende en sms til dig. Jeg er glad for, at du stadig vil kæmpe. Vi har store vanskeligheder foran os, men vi klarer det, Emil.«

»Der er noget, jeg bliver nødt til at spørge dig om. Rachel, tror du, at Yeshua er Israels Messias?«

»Undskyld, at jeg gled af, da du sidst spurgte. Svaret er ja. Jeg elsker Yeshua, som du gør, men jeg kan ikke ...« Og så dannede telefonen. Hendes mønter var sluppet op.

De andre så lidt forbavsede på ham, da han med jubel i stemmen sagde: »Jeg skal hilse fra Jerusalem og ønske glædelig jul.« Pia blinkede til ham. Hun havde gættet årsagen til, at hans ansigt lyste, som englenes gjorde julenat.

Flere gange i løbet af dagen sad de foran fjernsynet for at se det sidste nye om Campi Flegrei. Et hjørne af den gamle kæmpevulkan var nu i udbrud. På grund af det tidlige varsel var tabet af menneskeliv begrænset. Der var ingen danskere blandt de omkomne. Flytrafikken i Europa ville blive lammet af askeskyen, og der var risiko for, at udbruddet kun var i sin spæde begyndelse.

7

Lørdag den 26. december

Emil havde ikke regnet med problemer ved modtagecentret, men det var svært at forklare den vagthavende, hvad en dansker ville der. Det var åbenbart ikke normalt, at nogen frivilligt vovede sig ind bag det pigtrådshegn, der omhyggeligt var sat op omkring centret, så anlægget lignede et velfriseret fængsel.

»Jeg mødte ham i flyveren, og vi blev gode venner,« forklarede Emil. »Nu vil jeg gerne ønske ham glædelig jul.«

»Hvordan kan man nå at blive gode venner på en flyvetur,« ville vagten vide.

»Jeg går ud fra, at det er fordi, vi begge tror på Jesus. Jeg lovede at besøge ham, når han fik en adresse, og det blev så her lige i nærheden af, hvor jeg bor.«

»Et øjeblik. Siger du, at han er kristen?« Vagten søgte lidt på computeren. »Der har været ballade med en, der ønskede at holde jul i går. Ja her er det. Martin var årsag til et højlydt skænderi, står der. Flere fortæller, at han har råbt hadefulde ord mod dem.«

Vagten så op på ham. »Jeg lukker dig ind, men du må hellere fortælle din ven, at han skal passe på, hvad han siger. Vi kan og skal ikke se gennem fingre med hadtale. Og slet ikke her på stedet.« Vagten pegede på en oversigt over centret. »Han bor på stue fem i barak tre.« Bag en sidedør førte en flisegang ned mellem barakkerne.

Døren til stue fem skilte sig markant ud fra de andre. Med blodrød spraymaling var der tegnet et û. Det fyldte hele den

hvide dør, og malingen var ikke tør. Døren stod lidt på klem. Emil bankede på og skubbede den op.

Rummet var møbleret med fire sovepladser fordelt i to køjesenge. Et bord var klemmt ind mellem sengene. Her sad Martin og forsøgte at få styr på resterne af en bibel, hvor de fleste sider var revet ud. En del af dem lå spredt på gulvet.

Han ømmede sig, da de gav hinanden et knus. Emil kunne ikke få øjnene væk fra den tomme øjenhule, som ikke længere var dækket af klappen. Martin holdt en blodig klud op til næsen.

»Glædelig jul, Martin,« sagde Emil, og følte sig rigtig godt dum. Men hvad skulle han ellers sige? Martins forslåede ansigt lyste op i et smil.

»Tak, Emil. Det største – også i dag – er at Jesus i tidens fylde kom til vores syndige jord.«

»Men hvad er der sket her?«

»Jeg har holdt min tro hemmelig for de andre, som vi har fået besked på, selv om de ikke ligefrem er diskrete med deres. De siger hele tiden inshallah. Så i går morges tidlig, da jeg tænkte på julens store under og mindedes min kære Katharinas frimodige tro, bestemte jeg mig for at læse juleevangeliet. Jeg fandt min bibel frem og sad her. Jeg læste ikke højt, og da jeg lagde mig på knæ for at takke, gjorde jeg det meget stille.«

»Du sagde ikke noget? Heller ikke bagefter?« spurgte Emil med tanke på vagtens bemærkninger om provokerende hadtale.

»De andre er muslimer, men de har været flinke og venlige, så jeg tænkte, at de nok ikke ville tage anstød af min lille andagt. Jeg ønskede ikke at provokere. De forlod stille værelset, og jeg tænkte, at de gjorde det af respekt for mig. Det gjorde de måske også.«

»Men de kom tilbage?«

»Det var ikke mine værelseskammerater,« sagde han med

blikket rettet mod de spredte sider på gulvet. »Det var to af dem, der har boet her på centret i længere tid. De er vist en slags religiøse ledere for muslimerne her. De begyndte at forhøre mig, og da de fandt ud af, at det ikke er så længe siden, jeg blev døbt, blev de rasende. De råbte op om, at jeg har hånet Muhamed, og at jeg har fortjent at dø. Og på en måde har jeg vel hånet Muhamed, når jeg har vendt ryggen til ham. Kan man ikke godt forstå dem?« Det sidste sagde han med lidt spørgende stemme, mens han så op på Emil.

»Og så tævede de dig?«

Martin rystede forsigtigt på hovedet. »De to religiøse ledere beordrede mine tre værelseskammerater til at flytte ud af værelset, og så forlod de mig. De har klaget til personalet over, at jeg har råbt nedsættende ting om deres tro, og de nægter at bo sammen med mig, så de har fået senge et andet sted. Men jeg tror, mine værelseskammerater følte sig presset. De kunne ikke se mig i øjnene, da de gik. Mine værelseskammerater altså. Eller øjet, for jeg har jo kun et. De to religiøse typer rystede deres knyttede næver og hviskede, at man ikke ustraffet håner Muhamed.« Martin knyttede sin hånd og stak den helt op til Emils næse som illustration. Emil trak sig et skridt tilbage.

For lidt siden var tre muskuløse typer pludselig brasat ind på værelset. De havde uden et ord gennembanket ham og ødelagt hans Bibel. Kort efter gik de igen, og så kom Emil.

»Hvad betyder det, de har skrevet på din dør?« ville Emil vide.

Det havde Martin ikke set. De gik ud på gangen, og Martin forklarede, at det var en form for brændemærke, som skulle fortælle alle muslimer, at her bor en kristen, som har hånet Muhamed.

Martin ville ikke høre tale om at anmelde overfaldet, og

han ville slet ikke tjekkes af en læge, for at få overfaldet dokumenteret.

»Jeg lider det her for Jesus,« sagde han. »Mange steder i verden bliver kristne mishandlet og dræbt for deres kristne tro. Det ved du, og det har jeg selv oplevet. I øvrigt hjælper det ikke, for jeg tror ikke, de danske myndigheder vil hjælpe. De forstår ikke, hvad der foregår.«

Martin gav Emil lov til at kontakte centrets leder, og han ringede straks til et nummer, som Martin fandt på et opslag ved døren. Tilfældigvis var hun på sit kontor, og til trods for, at det var helligdag, sagde hun ja til at mødes med ham med det samme. Emil tog afsked med Martin og fandt frem til lederens kontor inde i Aarhus. En smilende midaldrende kvinde tog imod ham og bad ham tage plads på en af de stive stole ved et lille skrivebord. Kontoret lignede noget, der var smækket op med et midlertidigt formål for øje, men nu havde været i brug alt for længe.

»Hvis Martin havde holdt lav profil med sin tro, var der ikke sket noget,« forklarede hun, da Emil havde gengivet Martins forklaring.

»Men det er en menneskeret at kunne praktisere sin tro. Et sted som her må I da gå op i menneskerettighederne.« Han blev forskrækket over den skarpe tone i sin stemme, men hun svarede stilfærdigt og smilende.

»Det er ganske rigtigt en menneskeret at praktisere sin tro, men det må ikke ske på en måde, som virker krænkende og hånende på andre. Loven om hadtale og hadhandlinger står over alt andet. Enhver har ret til at blive behandlet med respekt. Det eneste, der kan skabe fred, er tolerance. Det må du da vide som kristen – og særligt her i julen.«

Det sidste føjede hun til med et varmt smil. Han havde meget at sige til hendes argumentation, men fornemmede helt klart, at det ville prelle af mod den professionelle skal,

og måske ville det gøre et senere besøg vanskeligt. Martin havde ret i, at danskerne ikke forstår, hvad der foregår.

»Jeg tror ikke, at Martin har hånet nogen,« erklærede Emil, og så forklarede han, at Martin var flygtet, fordi han som en konverteret muslim var i livsfare blandt nidkære muslimer. Centerlederen nikkede og smilede venligt under hele fortællingen. Til slut appellerede han til en hurtig behandling af Martins sag.

»Myndighederne arbejder på højtryk, så måske er der en afgørelse allerede om et par måneder,« sagde hun venligt. »Men det betyder ikke, at han får et andet sted at bo. Kun at han ikke længere behøver at være her i centret hele tiden.«

Emil ringede til Martin og fortalte ham om resultatet af samtalen.

»Når du sidder i kirken i morgen, vil du så sende sms til mig med bibelstederne, efterhånden som de læses?« spurgte han. »Hvis jeg er heldig, står de stadig i min Bibel, og så er jeg lidt med i fællesskabet. Og så ses vi igen, broder. Om ikke før, så hos Jesus. Når Herren er mit værn, hvem skal jeg så frygte?«

Om aftenen holdt Emil af at sidde i sin ramponerede lænestol og fundere over dagens begivenheder. Besøget i flygtningecentret fyldte meget. Loven om hadtale står over alt andet, havde centerlederen sagt. Måske er netop den udtalelse et præcist udtryk for den nye tilstand i landet – eller i hele verden.

I Grundtvigs fædreland stod åndsfriheden engang øverst, havde han læst. Dengang vidste man fra højre til venstre i folketingsalen, at et sundt demokrati kendes på, om det værner om sine mindretal.

Med loven om hadtale havde nutidens magthavere fået et effektivt redskab til at undertrykke mindretallenes kritik. De

stærkeste angiver bredden af den korridor, der afgrænser det acceptable? Han huskede ikke helt, hvor han havde det udtryk fra. Måske kom det fra noget, Kristoffer engang havde sagt.

Og hvem har dybest set magten, når det kommer til stykket? Det var jo ikke de danske politikere eller meningsdannere, der havde opfundet tankerne og lovene om hadtale. De fulgte bare trop.

8

Søndag den 27. december

Dagen efter sad Emil på sin plads i Aarhus Bykirke – den valgmenighed, der holdt til i den store sal i missionshuset Eben-Ezer. Dagens første tekstlæsning dukkede op på info-skærmen. Mens han sms'ede »Sl 27,1-5« til Martin, hørte han en fra menigheden læse teksten: »Herren er mit lys og min frelse, hvem skal jeg da frygte? Herren er værn for mit liv, hvem skal jeg da være bange for? Selv om en hær belejrer mig, er mit hjerte uden frygt.«

Martin havde sagt noget lignende, da de tog afsked, men et eller andet sted i Emils baghoved sad en orm og hviskede: Holder det virkelig? Martins hustru er brutalt myrdet, og han selv sidder som flygtning i et ugæstfrit land. Hvordan kan han tage disse ord til sig?

Efter epistelteksten – Emil sms'ede »Rom 3,19-22a« – trosbekendelsen og en salme kom de til prædikenen. Emil sms'ede »Matt 2,13-23«, og så var han klar til at høre prædikenen.

»Juledag hørte vi, at englene sang for Betlehems hyrder om en frelser, der var født og om fred på jorden. I dag oplever de samme hyrder, at Herodes dræber deres små sønner. Kan det undre os, hvis hyrderne havde svært ved at se sammenhængen? Kan vi selv få det til at hænge sammen?«

Emil løftede hovedet. Det her kunne blive spændende.

»Vi er inde ved et ældgammelt spørgsmål, som teologer og filosoffer til alle tider har kæmpet med. Hvordan kan den gode Gud tillade, at der er ondskab i verden? Hvad skal vi

svare ateisten, der siger, at han ikke kan tro på Gud, når han ser, hvordan ondskaben får lov til at hæрге?»

I sit studium havde Emil i en periode været optaget af teodice-spørgsmålet, som præsten her stillede. Emils eget spørgsmål lød: »Gud, når du er god og almægtig, hvorfor hindrede du så ikke den forfærdelige ulykke, der ødelagde min familie?» Han havde ikke fundet et brugbart svar.

»Lad os gå en lille omvej hen mod et muligt svar,« sagde præsten, og så genfortalte han kort lignelsen om ukrudtet i hveden.

»Bonden såede hvede i marken, men der voksede også ukrudt. 'Skal vi rykke det op?' spurgte bondens folk. 'Nej,' sagde bonden. 'Lad det vokse side om side, for hvis I rykker ukrudtet op, ødelægges I også hveden. Men når vi skal høste, så tager vi ukrudtet fra og brænder det.' Af hensyn til hveden udskød han tilintetgørelsen af ukrudtet. Men ikke for altid. Jesus kommer med en facitliste til lignelsen. Den handler om genkomsten og den endelige dom.«

Emil rettede sig op. Var det så enkelt? Kunne man bare sige, at Gud nødtvungent finder sig i ondskab og uret nu, men han gør det ikke for altid. En dag bliver det rykket op med rode og brændt. Emil sms'ede til Martin: »+ Matt 13,24ff»

»Jeg mener, at vi her er på vej til et svar,« fortsatte præsten. »Men vi er ikke i mål, for ateisten og den ærligt tvivlende kristne spørger: Hvorfor gør Gud så ikke noget ved det lige nu?

Til den ærligt tvivlende kristne, der kender frelsen i Jesus, må jeg svare: Jeg ved det ikke, men jeg ved, at jeg er i Guds hånd gennem det alt sammen. Til ateisten svarer jeg: Hvis Gud lige nu skulle fjerne det onde fra verden, hvad så med dig? Det onde kommer fra os mennesker, og Gud ønsker ikke, at et eneste menneske skal gå fortabt. Det undgår vi kun, hvis vi bekender vores synd for Jesus og modtager

frelsen fra ham. Faktisk fortæller Bibelen os, at den eneste grund til, at Gud endnu ikke har udslettet alt ondt, er, at han ønsker flest muligt frelst ind i sit Rige. Tjek det selv i det tredje kapitel i Peters andet Brev.«

Emil cyklede hjemad med hovedet fuldt af tanker. Præsten havde ikke givet et udtømmende svar, men måske kunne det ikke lade sig gøre at komme det nærmere. Nogle svar tillod Gud sig at beholde for sig selv. Jesus svarede heller ikke på alle disciplenes spørgsmål, da han gik her på jorden. Telefonen brummede. Det var en sms fra Martin:

Gud venter til høsten med at brænde ukrudtet. God
pointe. Indtil da, hvem skal jeg så frygte, når Herren er
mit værn?

Din broder Martin

9

Torsdag den 31. december

Noget af det, Emil havde savnet mest det halve år i Israel, var fællesskabet med vennerne i Indre Mission. Nu skulle han møde dem for første gang siden sin hjemkomst, og så oven i købet til den traditionsrige nytårsfest i Eben-Ezer. En god middag, hyggeligt samvær, en midnatsgudstjeneste oppe i kirkesalen og til sidst noget skålen i et eller andet sprøjt, der skulle være en efterligning af champagne. Så kunne det ikke blive meget bedre.

Kristoffer og flere andre havde nytårstraditioner, der trak dem hjem til familie eller gamle venner, men der var alligevel dækket op til mere end tredive, og der måtte endda sættes flere stole til, inden alle var bænket.

Bordplanen blev lavet ved lodtrækning. Emil fik en sød lyshåret og tilsyneladende genert pige til bords. Hun havde en rød kjole på. Den fulgte perfekt kroppens kurver og hendes læbestift var fornemt afstemt. Det blonde hår var sat op i en frisure, der fremhævede den elegante hals. Alt sammen temmelig distraherende.

I begyndelsen måtte han selv holde samtalen i gang. Det blev mest ved hjælp af spørgsmål. Hun hed sjovt nok Emily og kom fra Videbæk. Hun var tre år yngre end ham. Hendes far var missionær. Emil havde mødt ham på en bibelcamping og huskede ham som en tørvetriller, men det skyldtes nu nok de urealistisk høje krav til underholdningsværdien, han dengang havde til alle forkyndere.

Til sommer var Emily færdig med at læse til lærer. Hun

havde skiftet studiested for et halvt år siden, så derfor var hun ikke flyttet til Aarhus, da han tog til Jerusalem.

»Planlægger du at skrive en biografi om mig,« spurgte Emily med sit sødeste smil. »Eller tjekker du varen ud? Jeg ser, at du ikke har nogen ring på.«

Emil rødmede, og hun lo af ham. Fascinerende og charmerende og mere frimodig, end det første indtryk lod ane, tænkte han.

»Din tur,« sagde hun. »Hvis du ellers kan huske de spørgsmål, du har stillet mig, vil jeg bede dig være så venlig at svare på dem for dit eget vedkommende.«

Han fortalte lidt om sit hjem og en del om sin vækst i troen, fra han første gang mødte præsten i Mariehøj til den dag, han sad i Eliezars studereværelse. Han fortalte om den store velsignelse, han havde fået gennem fællesskabet i Eben-Ezer, og hun fik en hurtig indføring i teologistudiets op- og nedture.

Toastmasteren rejste sig og annoncerede, at måltidet var ved at være slut. Desserten skulle gemmes til senere på aftenen. Han nævnte dem, der skulle vaske op, og dem, der skulle dække bord til kaffen. Et par piger gik ud i køkkenet for at sætte første hold i opvaskemaskinen. Bandet satte sig til instrumenterne og alle sang med på en lovsang, der skulle runde middagen af.

Under sangen lød der højrøstet samtale ude i gangen. En af de piger, der var begyndt på opvasken, kom ind og vinkede toastmasteren hen til sig. Han gik med hende ud. Efter sangen kom toastmasteren ind igen sammen med fire unge mænd.

»Vi har fået besøg af nogen, der gerne vil nyde vores selskab. Tag godt imod dem,« sagde han. Alle klappede, og flere rejste sig for at byde dem velkommen. Emil kom til at tænke på Snehvide og dværgene. Der var en statelig ledertype

og tre meget mindre og ret splejsede typer. Ledertypen gav et diskret tegn, og de tre gik hen for at tage for sig af resterne på buffeten, mens han selv stillede sig ved den ende af festbordet, der vendte væk fra buffeten. Han slog på et glas.

»Jeg har tjekket jeres hjemmeside ud,« sagde han, da han havde fået alles opmærksomhed. »Jeg hedder for øvrigt Brian. I skriver, at jeres arrangementer altid er åbne for gæster. Tak for det. I er jo kristne, så jeg går ud fra, at I gerne deler med ...«

Han blev afbrudt at et vældigt rabalder. Mens alles øjne var rettet mod ham, havde de tre små gæster fyldt deres tallerkener, og som en effektfuld finale tippede de buffetbordet rundt, så det nu lå med benene i vejret, og madrester og knust porcelæn var spredt hele vejen op til talerstolen.

»Ups!« sagde en af dem. De tre gik tilsyneladende uberørte hen for at finde en plads ved spisebordet.

Brian slog på sit glas igen. »Som de næstekærlige mennesker, I er, så undskylder I sikkert gerne disse sultne stakler.«

De tre havde kilet sig ind mellem de andre unge og sad nu og spiste højlydt.

»Som jeg har forstået det, så er I frelst, og vi fire hører til den fortabte del af menneskeheden, som I skal nå med jeres kærlighed, så vi kan slippe for at blive straffet for vores synder. Jeg ved ikke, hvor tit I har mulighed for at øve jer i næstekærlighed her på dette sted ... For sjældent, gætter jeg på.«

De tre små rejste sig og smed deres halvtomme tallerkener over skulderen. Den ene tallerken smadrede en rude. De gik ud i gangen, og lidt efter lød der høje skrig fra køkkenet. Oliver, der var elev på politiskolen, og Malte, der havde været gardsoldat, var allerede på vej til undsætning, og flere rejste sig.

»Rolig, rolig!« råbte toastmasteren, men det havde ingen effekt. Emil gik ud i den ende af gangen, der var længst

væk fra køkkenet. Straks blev han brutalt skubbet til side af en muskelmand, der kom op ad trappen bag ham. Muskelmanden skaffede plads til et lille kamerahold, som straks begyndte at filme. Der var larm og tumult i køkkenet, og lidt efter blev de tre små fyre i førergreb skubbet ud i gangen. To af dem havde blod løbende ned over ansigtet, og de havde alle tre forrevne trøjer og skjorter. Kameramanden bakkede adræt, så han også kunne fange det, da Oliver og Malte sammen med en tredje stor fyr slæbte de tre ned ad trappen til forhallen og smed dem på gulvet, hvor der med store typer står Eben-Ezer.

Pludselig var alle de ubudne gæster væk, og der blev stilhed efter stormen.

Alle deltog i oprydning og rengøring, så inden der var gået en time, var de klar til desserten og en kop kaffe. Emil kom på en eller anden måde igen til at sidde ved siden af Emily, selv om de var trukket ind i de bløde møbler.

Toastmasteren klappede i hænderne og annoncerede, at Oliver havde noget at fortælle.

»Vi har nok ikke hørt det sidste til vores gæster,« sagde den kommende politimand. »Vi så jo alle, hvad der skete inde i salen. Som jeg har kunnet stykke det sammen, skete der følgende, da de tre gik ud i køkkenet. Vi hørte skrig, men det skyldtes, at de greb fat i pigerne og kildede dem. Formålet var at få os til at komme styrtnende. Da vi kom ud i køkkenet, havde de tre fyre nået at flænge deres eget tøj og to af dem havde smurt teaterblod i hovedet. På det tidspunkt skulle vi naturligvis have anet uråd,« sagde han med et beklagende skuldertræk, »men vi greb altså fat i dem og smed dem ud. De havde planlagt alt ned til mindste detalje. Vi skulle provokeres til at overreagere, og vi hoppede i fæl-

den med samlede ben. Nu har de en video, som kan bruges til at sværte os til. Beklager.»

Feststemningen var ikke let at undertrykke, så et øjeblik efter morede de fleste sig rundt ved bordene, hvor der blev spillet og fortalt vittigheder. De unge i Eben-Ezer ville ikke lade en beklagelig hændelse spolere aftenen.

Emil var træt, da han et stykke efter midnat lagde sig, men søvnen kom ikke med det samme. Det havde været en hyggelig aften, men med et indslag, der virkede mere og mere skræmmende. Hvad havde indtrængerne gang i? Det hele var planlagt af en dygtig instruktør. Brugt strategisk kunne den video blive ødelæggende.

Det havde set grotesk og komisk ud, da de tre store og stærke fyre smed de tre små uromagere ud. Emil havde faktisk grinet af det. Men han kunne også forstille sig, hvordan det ville tage sig ud for dem, der så videoen uden at kende sammenhængen.

Emily dukkede også op i hans tanker og krævede opmærksomhed. Hun var sød og charmerende og havde helt tydeligt nydt fællesskabet. Men hvorfor havde han ikke fortalt hende om Rachel? Han havde nævnt Eliezar. Hvorfor så ikke hans dejlige datter? Havde han opgivet hende? Nej, det mærkede han tydeligt, at han ikke havde. Der skulle og måtte findes en vej til hende.

Det havde været dejligt at slutte året i kirkesalen. At sidde i stilhed og andagt sammen med et par hundrede fra menigheden, mens klokken slog tolv, og det nye år begyndte.

Det gav mening at takke for året, der var gået, og takke for Guds tilgivelse af alle fejltrinnene. Og det var dejligt at lægge det nye år i Guds hånd. Emil havde mindet Gud om Rachel og om sin kandidat-afhandling, der begyndte at trænge sig på.

10

Søndag den 3. januar

Mellem jul og nytår havde Pia orienteret personalet om episoden med de to unge fyre, som hun ikke ville lave en bryllupskage til. En af hendes faste medarbejdere sagde straks op, for hun ville ikke arbejde et sted, hvor lederen kunne finde på den slags. Pia gav hende lov til at stoppe med øjeblikkelig virkning, og så havde hun klaget sin nød for Emil, der gerne tog endnu en tårn som bagerjomfruvikar.

Matheden efter nytårsaften lå over byen både fredag og lørdag, men søndag var alt på vej til det normale igen. Køen af ventende kunder fyldte godt i butikken.

»Hej Emil, er det dig, der skal ekspedere mig i dag?« Emil så undersøgende på den bredt smilende kunde, der stod foran ham. Under den åbne jakke skimtede han en bluse fra det lokale fodboldhold. Emil vidste straks, at de som store drenge havde spillet på samme hold, men der dukkede ikke et navn op.

»Jeg hjælper min søster, for hun er kommet i klemme med lidt personalemangel.« Pludselig var navnet der. »Det var da hyggeligt at møde dig Jan. Bor du stadig i byen?«

»Nemlig. Kone og børn og det hele. Og jeg er endda lærer på vores gamle skole, og træner i klubben.« Han trak jakken til side. »Hvad med dig?«

»Om et par år er jeg færdig til at søge præsteembede.«

»Så du går alligevel i fars fodspor. Det troede jeg ellers, var det sidste, du ville.«

»Sådan var det engang, men så skete der noget. Jeg opdagede, hvad kristendom egentlig er.«

»Du er da vel ikke blevet en af de sorte? Sig det er løgn. Er du en af dem, der mener, at folk som mig går fortabt? Er du blevet som Frandsen i Mariehøj?«

Jan så forskrækket ud, og det var ikke skuespil. Han kunne lave sjov med alt, men de havde delt så mange oplevelser, at Emil kunne se, når det var alvor.

Kunden bag Jan rømmede sig og pegede på sit ur. Emil skiftede straks til bagerjomfru-mode. »Den der tager jeg gerne med dig en anden gang, Jan. Hvad kan jeg hjælpe dig med nu?«

Da Jan nævnte pastor Frandsen, fik Emil lyst til at møde ham. Det viste sig, at han havde gudstjeneste klokken fire, så det passede jo perfekt.

Måske skyldes Emils betagelse af Mariehøj Kirke ikke så meget den specielle arkitektur, som erindringen om alt det, han har oplevet i det høje, stilrene kirkerum. Det var her, han for første gang kom helt tæt på Jesus. Det var ved alterbordet her, han lærte hemmeligheden ved menighedens fællesskab at kende. Det var her, han fornemmede lovsangens jubel. Emil er umusikalsk og er aldrig blevet rigtig henført ved lovsang. Det ville i øvrigt også være imod Frandsens teologi, for han mener, henførelse alt for let fører til sværmeri. Troens fred og glæde er forankret i Guds hjerte og i Ordet fra ham og ikke i vores følelser, understreger han gang på gang. Men en lovsang ved gudstjenestens indledning kunne alligevel røre Emil lidt.

Det var helligtrekongers søndag, og kirken var fyldt på gulvet og på første pulpitur. Folk nikkede til Emil og smilede. Mange var de samme som for ti år siden, selv om de samledes fra et stort geografisk område. Frandsen har en turist-

menighed, siger de andre præster i byen. Og de mener det ikke som noget positivt.

»I dag vil vi være samlet om et af versene fra den gammeltestamentlige læsning,« forkyndte Frandsen, da prædiketeksten om de vise mænd fra Østerland var læst. »Hvad er det, Gud viser sin profet, da Esajas får den åbenbaring, han bringer videre til os i Esajas 60?« Præstens venlige og alligevel gennemtrængende øjne vandrede rundt i stolerækkerne. De standsede et øjeblik ved Emil, men gik så videre. »Det Ny Jerusalem. Kære menighed, han fik et glimt af Det Ny Jerusalem.«

Først skildrede præsten mørket, der dækker jorden, og mulmet, der dækker folkene. Forfølgelse, vranglære og vildfarelse stod så truende i al sin gru, at flere i menigheden begyndte at frygte det tidspunkt, hvor præludiet havde lydt, og de skulle forlade kirken.

»Men, kære venner, mørket og mulmet fylder kun seks ord i teksten. Resten handler om lys, stråleglans og herlighed. Når Guds herlighed bryder frem, må mulmet forsvinde. Og hvad er så Guds herlighed?« Igen holdt han pause og så ud over menigheden. Denne gang kendte alle svaret, nemlig Jesus, men ingen sagde det højt, for en prædiken ved Frandsens gudstjeneste er ikke en dialog.

»Guds stråleglans og herlighed er Jesus. Han som var med ved skabelsen. Han, der lod sig føde som menneske julenat, og som i påsken gav sit blod for vore synder. Og han, som i tidens fylde kommer synligt på jorden igen. Lad os sammen med Østens vise åndeligt gå til ham for at tilbede.«

Og det gjorde de så.

Emil sørgede for at komme ud som en af de sidste. Og så sagde Jakob Frandsen netop det, som Emil havde håbet på: »Kommer du med over i præstegården til en bid aftensmad?«

Emil husker ikke, at han har set Frandsen smile under en

gudstjeneste, men lige så alvorlig han er, når Ordet forkyn-
des, lige så festlig er han i et uformelt selskab. Ved måltidet
ville både pastor Jakob og fru Lisbeth gerne høre nyt fra Is-
rael, og Emil fortalte nogle festlige oplevelser, for det lagde
stemningen op til. Men de ville også have en vurdering af
den åndelige situation i landet.

»Må jeg begynde med den politiske side?«

»Den politiske side er en del af den åndelige, Emil, så be-
gynd gerne der,« lød Jakobs kommentar.

Han fandt Emils skildring af et land i opløsning meget in-
teressant.

»Så den voksende gruppe arabere med demokratiske ret-
tigheder truer landet som jødisk stat, og den voksende grup-
pe ortodokse jøder øger de religiøse spændinger indbyrdes
mellem jøderne ... « sagde han eftertænksomt.

»Nemlig.«

»... hvilket egentlig passer fint med min forståelse af Ro-
merne ellers. I den allersidste tid inden genkomsten skal det
sande Israel bestå af en rest, der har taget imod Jesus som
Messias. Men folket Israel er som altid forvirret over sin rolle
som Guds udvalgte. En rolle, der på samme tid er politisk og
åndelig. Israel vil helt til det sidste være en syndebuk, der får
skyld for alt muligt ondt.«

Jakob Frandsen sad en stund i sine egne tanker, mens Emil
ventede stille. Pludselig vendte præsten sig mod Emil: »Så nu
er spørgsmålet: Er der tegn på vækkelse blandt jøderne?«

»Hvad forventer du? Hvad skal vi holde øje med?« ville
Emil gerne vide.

»Jeg forventer noget stort, men slet ikke en omvendelse af
alle jøder i hele verden. Heller ikke alle jøder i Israel. Men al-
ligevel noget, der fylder så meget, at vi kan tolke det som et
endetidstegn. Paulus forudsiger, at Israel skal omvendes, når
hedningernes fylde er nået. I sammenhængen i Romerbrevet

elleve omtaler han Israels rest som det sande Israel, og det behøver jo ikke være ret mange, men jeg forventer alligevel, at det skal være så markant, at den, der har Ånden som vejleder, kan fornemme, når det sker. Ellers giver det ikke rigtig mening at Paulus nævner det.«

»Jeg må indrømme, at du har mistet mig,« sagde Emil. »Det med de sidste tider har ikke rigtig fanget min interesse for alvor. Ikke tidligere i hvert fald.«

»Men fulgte du ikke mine bibelforedrag over Romerbrevet og Johannes' Åbenbaring?«

Emil var med gennem hele Romerbrevet, men kapitel ni til elleve blev gennemgået på en enkelt aften, så indholdet stod ikke klart for ham, og ved gennemgangen af Åbenbaringen var han kun med til de to første gange, så flyttede han til Aarhus.

»For at vende tilbage til dit spørgsmål,« sagde Emil, »så fortalte de i bibelbutikken i Jerusalem, at de har haft besøg af flere ortodokse.«

»Se, det er spændende. Jeg tror, at væksten i antallet af messianske jøder, eller skal vi sige vækkelsen, først vil finde sted mellem dem, der læser Skrifterne. En vækkelse blandt ortodokse vil virkelig flytte noget.«

Frandsen så på sit ur og holdt en hånd op. »Nok om det. Jeg skal også høre noget om dit studium og din familie.«

Jakob Frandsen er den eneste ud over Pia, som Emil kan snakke helt åbent med om sin familie. Han kender alt til ulykken, og hvad der skete som følge af den.

Emils kørekort var helt nyt, og hans far var ikke meget for at sige ja, da han første gang spurgte, om han måtte låne bilen. Men far kom med på de første par ture, og så var Emil godkendt. Da Mette skulle til en gymnastikopvisning, spurgte deres far, om Emil ville køre hende, og det ville han meget gerne.

De skulle gennem krydset, hvor Christian 8.s Vej bliver til Frederiksberggade, og Drewsensvej kommer henne fra banegården. Da de var midt i krydset, blev de torpederet af en bil, der kom fra Drewsensvej.

Emil oplever stadig påkørslen i sine drømme. Et brag. En forfærdelig skærende hylen, mørke og skrig. Og så ingenting. Fuldstændig stilhed, kun afbrudt af fjerne råb fra mennesker, der kommer løbende.

Mette sad på passagersædet ved siden af Emil – lige der, hvor bilen ramte. På billedet i avisen kunne de se, at Mettes dør var klemt langt ind i bilen. Emil brækkede nogle knogler. Det gjorde Mette også – og så slog hun hovedet og blev alvorligt handicappet. Hun lå længe i koma, og da hun endelig vågnede, havde hun mistet sit sprog. Lægerne snakkede om hjerneskade og chok. Deres anstrengelser for at nå ind til hende var uden resultat.

De fleste vidner var enige om, at bilen fra Drewsensvej var kørt frem for rødt. Han var i øvrigt kommet med alt for høj fart, så han fik hele skylden og blev også dømt for spirituskørsel. Der var ingen bremsespor, så politiets konklusion var, at manden havde haft en eller anden form for blackout, da han kørte ud i T-krydset. Emil kunne intet huske om lyskurvens farve, så måske havde han ikke set ordentligt efter.

I lang tid var han ødelagt af skyldfølelse. Han følte, at alle så bebrejdende på ham. Hans far kunne ikke give anden hjælp end en opfordring til at tilgive sig selv. Gud er ikke vred på dig, og det er jeg heller ikke, understregede han gang på gang. Det lød for billigt, og Emil fornemmede, at det mest handlede om, at hans far selv havde brug for at finde en udvej. Det var trods alt ham, der havde givet Emil nøglerne. Og det blev ikke bedre, da deres mor forsvandt midt i det hele.

En dag sagde Pia til Emil, at hun gerne ville have ham med til en gudstjeneste i Mariehøj Kirke. Det førte til flere

samtaler med Jakob Frandsen, og det hjalp både Pia og Emil. Frandsen forklarede, at Gud elsker at tilgive, men hans tilgivelse har en pris. Den pris betalte Jesus, da han døde for vores synd. Den eneste betingelse for en god samvittighed over for Gud er, at vi kommer til Jesus med vores synd. Det kalder Frandsen for den dyre nåde. Og dybest set kan vi kun tilgive hinanden, hvis vi har oplevet den dyre nåde. Den billige nåde er åbenbart den, deres far forsøger sig med. At tale om Gud som en, der altid automatisk og ud af det blå tilgiver. Det er der ifølge Frandsen ikke sandhed i, og derfor hjælper den billige nåde heller ikke, når det virkelig gælder.

Emil og Pia fandt ind i et forhold til Gud, der gav dem tryghed. De fik hjælp til at leve i fred med ulykken – for det meste. De begyndte at komme i Indre Mission og følte sig hurtigt hjemme der. Det var også der, Pia fandt sin Poul.

Emil gav Jakob en kort oversigt: »Mor er stadig forsvundet. Far holder sig til det, som vist kaldes den nye gud, men det ved du naturligvis. Jeg har det rigtig godt med Pia, og Mette viser ingen tegn på tankevirksomhed.« Emils stemme blev noget grødet ved den sidste sætning, men det gjorde ikke noget i dette selskab.

Frandsen lagde en hånd på Emils arm og klemte lidt. »Alt så ikke noget nyt. Mette skal du nok få en god samtale med engang, om ikke før så i Det Ny Jerusalem. Pia må vi takke for, og din far må vi bede for. Hvad skal vi tro om din mor? Lever hun?«

Emil tak på skuldrene. »Jeg er vist den eneste i familien, der stadig kan tro på det. Jeg har ikke nogen fornemmelse af, at hun er død, så mon ikke ...«

»Og hvad så med studierne. Ser du frem til at blive præst?«

Det fik de en god snak om, og Emil nåede lige netop den sidste bus til Brabrand.

11

Mandag den 4. januar

Midt på formiddagen kom der en sms fra Pia:

Noget er dukket op, som jeg må snakke med dig om.

Har du tid til at komme? Det haster.

Emil ringede op, men hun ville ikke snakke om det i telefonen.

»Du kan nå toget, hvis du skynder dig. Jeg skal nok refundere din billet,« lød det fra hende. Og sådan blev det.

»Tror du virkelig, at din telefon bliver aflyttet?« spurgte Emil, da de sad med hver sin kop kaffe i bagerbutikkens personalestue. Han var slet ikke overbevist. Det handlede om en kage og ikke en bombetrussel.

»Politikerne har koblet hadtale sammen med terrorisme,« forklarede hun. »Så politiet har de samme vide beføjelser i denne sag, som de har i jagten på terrorister.«

»Så de kan uden videre lave telefonaflytning af dig, fordi du har afvist at lave en bryllupskage. Er du sikker på, at du har forstået det rigtigt?«

»Hvis du havde fulgt med i nyhederne, ville du ikke være så forundret. Da det blev vedtaget, lød det for øvrigt ganske fornuftigt i mine ører. Jeg har ikke noget at skjule, så jeg kunne ikke se noget problematisk i det. Men dengang vidste jeg jo ikke, hvordan det ville blive fortolket. Nu mister jeg min bagerbutik.« Det sidste sagde hun med et opgivende

skuldertræk. Men en tåre i øjenkrogen afslørede, at det betød mere for hende end som så. Selvfølgelig gjorde det det.

Hun lagde et formelt udseende stykke papir foran ham. Politiet informerede hende om, at hun var anmeldt for hadtale, og at de havde oprettet en sag. Hun skulle møde til forhør, så hun kunne give sin version af begivenheden.

»Du må kæmpe. Snak med de to fyre igen? Måske trækker de det tilbage, hvis de forstår, hvorfor du sagde nej. At det ikke er noget personligt. Det er vel ikke for sent endnu? Og få fat i en god advokat, hvis ikke du allerede har en.«

Hun lagde en flad hånd på stævningen. »Det er ikke de to unge fyre, der har anmeldt mig. Det er deres organisation.«

»Men organisationen kan vel ikke fastholde anmeldelsen, hvis de 'forurettede' ikke er med på det.« Emil satte et par gåseøjne i luften ved forurettede.

Hun trak på skuldrene og sad tavs lidt.

»Når jeg bad dig komme, er det for at snakke om det moralske i det. Hvis jeg laver den kage, har jeg så ikke sagt, at deres bryllup er okay. Var det forkert af mig at sige nej? Skal vi ikke kæmpe for sandheden, også når det koster? Hvad ville du have gjort i mit sted?«

Emil elsker at diskutere etik, men han foretrækker absolut teoretiske problemstillinger. Det her kom noget tæt på.

»Jeg har altid beundret dig for din ærlighed og integritet, selv om den indimellem har irriteret mig voldsomt. Kan du huske, da vi fandt en pung på Nettos parkeringsplads. Jeg mente godt, vi kunne beholde lidt af de mange kontanter, men du insisterede på, at vi skulle aflevere det hele på den adresse, der fremgik af sygesikringskortet i pungen. Du sagde, at vi ville få en findeløn, men det fik vi ikke. Jeg ærgrede mig i lang tid, men du holdt på, at vi havde gjort det eneste rigtige.« Pia trak på skuldrene. For hende var den oplevelse åbenbart ikke noget særligt.

»Emil, ville du selv have sagt nej til at lave den kage?« I en samtale med Pia, var det ikke muligt at snakke udenom.

»Det håber jeg. Men når der dukker nye ting op, har man vel lov til at overveje sagen igen.« Han kunne selv høre, hvor tamt det lød, men helt forkert var det vel ikke.

»Så man skal vurdere konsekvenserne, inden man beslutter, om man vil stå fast på det rigtige?«

»Det handler om at signalere, hvor man står. Det kan gøres på flere måder. Da du sad over for de to unge fyre, kunne du snakke stille og roligt med dem – ikke sandt?«

Hun nikkede.

»Hvis det bliver en sag i medierne, tror du så, du får den mulighed? Så vil folk få det indtryk, at du repræsenterer en religion, der hader homoseksuelle? Og det er jo ikke rigtigt. Folk vil få et forkert indtryk af, hvad vi står for.«

»Så jeg kan stå fast på sandheden på en måde, som giver mig en god samvittighed, men skader evangeliet?«

»Det er sket masser af gange. Nidkære mennesker har været sikre på, at de glædede Gud ved at stå fast på sandheden, men de har samtidig gjort den kristne tro meget sort i andres øjne. Det har været med til at cementere de fordomme, som rigtig mange har om os.« Emil ved ikke helt, hvor det argument kom fra, men han føler sig mere og mere på sikker grund.

»Så det var i orden, at jeg sagde nej til de to flinke fyre, som jeg kunne forklare sagen, men det vil være forkert at stå fast på mit nej, hvis det betyder en mediehistorie, som helt sikkert vil fordreje sagen. Er det korrekt opsummeret.«

Emil nikkede og vidste, hvad der nu ville komme.

»Og hvor står der så i Bibelen, at det er sådan?« sagde hun ganske rigtigt.

Han fandt Bibelen frem på mobilen og begyndte at søge. Han havde en fornemmelse af, at Paulus havde skrevet et

eller andet brugbart. Pludselig var det der, og det ramte så godt, at han selv blev forbavset: »Du kan jo overveje det her,« sagde han. »Bed om, at Gud vil åbne os en dør for ordet, så vi kan forkynde Kristus-hemmeligheden, som jeg sidder i fængsel for. Vær vise i jeres omgang med dem udenfor, og brug det gunstige øjeblik. Jeres tale skal altid være venlig, krydret med salt, så I ved, hvordan I skal svare hver enkelt.«

Hun sad stille lidt og nikkede langsomt. »Det vil jeg tygge lidt på. Hvor står det?«

»Kapitel fire i Kolossenserbrevet.«

Snart sad han i toget på vej til Aarhus. Da han passerede Skanderborg kom der en sms:

Har snakket med de to fyre. De er meget kede af anmeldelsen. Men de har (heldigvis) bestilt kage et andet sted.

Knus, søs

Emil åndede lettet op. Så havde problemet vel løst sig selv. Han var ikke helt sikker på, at hans udlægning af Paulus var holdbar. Måske havde han ledt Pia på vildspor. Var Paulus ikke netop manden, der altid stod fast på det rigtige, også selv om det kunne støde nogen væk? Hvorfor var det egentlig, han sad i fængsel?

Han tænkte tilbage på gennemgangen af Paulus' tale på Areopagos. Den blev af mange opfattet som et skoleeksempel på dialog i forkyndelsen, havde professoren sagt. Den indledes med, at Paulus knytter til ved athenernes alter for en ukendt gud, og han henviser til deres digtere. Så langt kan man sige, at han lægger budskabet til rette, så det er spiseligt for tilhørerne.

Men indholdet i hans undervisning er, at der kun er én sand Gud. Det er ham, der har skabt alt og sat grænserne

mellem nationerne. En dag vil han dømme alle mennesker. Og så slutter Paulus med at sige, at Jesus stod op fra de døde. Der mistede han sine tilhørere, og den reaktion kom ikke bag på ham. Hans tale var venlig og krydret med salt, men indholdet tilpassede han ikke.

Han skrev en sms til Pia:

Er blevet usikker på, om vi kan bruge Paulus som
undskyldning for at glide af på at sige hele sandheden.

12

Tirsdag den 5. januar

Det var rigtig godt at være tilbage i konfirmandundervisningen. Emil havde tidligere undervist et år, og nu var der brug for ham til at gøre et hold færdigt. Undervisningsmaterialet havde han heldigvis stadig liggende, men da han skulle lægge elevteksterne ud i aften, virkede den gamle adgangskode til kirkens hjemmeside ikke. I stedet lagde han et link på konfirmandernes Facebook-gruppe til sin egen hjemmeside, så de kunne finde det der.

Han brugte den første dobbelttime på at få lidt fornemmelse af, hvor de var i stoffet, og hvad de var optaget af. Da han havde lokaliseret uromagerne og fået dem pacificeret, gik det rigtig fint. De fleste var godt motiverede. De havde haft et forløb om moral og etik op til jul, så det var et taknemmeligt tema at knytte en sløjfe på. De snakkede blandt andet om selvtægt, og de ville vide, hvad han mente om julemandsaktionerne.

»Hvad handler det om?« spurgte han. »Husk, at jeg har været i Israel et halvt år.«

De fortalte, at omkring 1. december var en julemand, som arbejdede i Bilka, blevet kidnappet. Pludselig var han væk, og der kom en meddelelse fra hans kidnappere, at hvis ikke Bilka øjeblikkelig fjernede alle nisser fra butikken, så ville butiksledelsen på skift hver dag få et stykke af julemanden i deres postkasse. En finger, en tå, en næse, og hvad man ellers kunne klippe af. Brevet var underskrevet »Ligaen for helligholdelse af den kristne jul«.

Bilka fjernede straks alle nisser, og næste morgen fandt de den kidnappede julemand i en sovepose på parkeringspladsen. Han var blevet bedøvet, men inden var han banket både gul og grøn.

Faktisk var det en rigtig god case at diskutere ud fra, men Emil havde brug for at vide lidt mere.

»Jeg skal nok fortælle, hvad jeg mener om ligaens arbejds-metode, men først må I svare mig på et par spørgsmål. Synes I, det var i orden, at Bilka efterkom kravet og straks fjernede nisserne?«

Som ventet var der ikke enighed om det i klassen. Pressen havde først bebrejdet butikken, at de straks havde bøjet sig, men da den mishandlede julemand blev fundet, kunne alle se, at kidnapperne mente det alvorligt, og stemningen var svinget om. En butik havde ikke lov til at sætte deres jule-mands helbred på spil for nogle nissers skyld.

»Fandt man de skyldige?« ville Emil vide.

Det gjorde man ikke, selv om de var fortsat med at kidnap-pe julemænd. Hver dag i en uge var der forsvundet en jule-mand fra et eller andet stort supermarked, og så var der ikke længere nogen, der ville arbejde i det røde tøj.

Han fornemmede på nogen af konfirmanderne, at de syn-tes, det var ret sejt, at kidnapperne kunne blive ved med at snyde politiet.

»Så er det vel min tur,« sagde han. »Jeg lovede at fortælle jer, hvad jeg mener om den metode, som kidnapperne brug-te. Først vil jeg sige, at man aldrig har lov til at tæve en tilfæl-dig mand. Det er forkert, og det er ondt. Det vil alle, der le-ver i tro på Jesus være enige i, og derfor tror jeg slet ikke, at det var kristne, der gjorde det. Hvis de virkelig ville skabe re-spekt om den kristne jul, var det da den dumme måde, de kunne gøre det på.«

Straks røg flere hænder i luften. »Det var kristne, for det

skrev de i deres breve, og det sagde julemændene også. De havde hørt salmer og bønner, da de var fanget,« forklarede én.

»Og fjernsynet snakkede med flere kristne, som holdt på, at nisser ikke har noget at gøre med julen, og at det var bedre, hvis man holdt op med alt det nisseri,« supplerede en anden.

Og så kom den bemærkning, som gjorde Emil stum nogle øjeblikke. »Det er rigtig nok, at det var dumt, men de radikaliserede kristne, der tror på alt i Bibelen *er* dumme,« lød det med overbevisning fra en spinkel fyr.

»Mener du dum som i uintelligent, uforstandig, uklog?« Fyren nikkede lidt forsigtigt. Han fornemmede sikkert, at Emil ikke ville være helt tilfreds med et ja.

Emil så ud over klassen med et blik, der nok var lidt skulende. Et par stykker dukkede sig i hvert fald. »Er det jeres generelle indtryk, at kristne, der tror på alt i Bibelen, er dumme nok til at lave en aktion, der får det modsatte resultat at det, de ønsker. Tror I, at kristne, der ønsker at holde julen hellig, kan finde på at tæve syv uskyldige mænd.«

»De var ikke mænd alle sammen,« lød det stilfærdigt. Men andre reaktioner var der ikke.

»Lad mig spørge på en anden måde: Oplevede I det sådan, at der var bred enighed om, at det var kristne, der stod bag kidnapningerne.«

»Helt sikkert,« lød det fra én, og alle andre nikkede eller sagde ja. Én føjede til: »Der har jo også været kristne fanatikere med i de der tidszoneattentater.«

Inden de skiltes, lykkedes det Emil at løfte stemningen så meget, at han med nogenlunde ro kunne se frem til at møde dem i næste uge. Men han havde virkelig fået noget at tænke over. Havde den generelle opfattelse af konservative kristne

virkelig ændret sig så markant, at folk var parate til at tro på hvad som helst?

Og hvad skulle han stille op med konfirmanderne? Han kunne konfrontere deres fordomme og prøve at overbevise dem om, at kristne generelt ikke fejler noget i hovedet. Der var masser af eksempler på overbeviste kristne, som også var intellektuelle genier. Eller skulle han gå i gang med sakramenterne, som var næste punkt på undervisningsplanen?

Han var ikke i tvivl om, hvad der ville være det mindst risikable for ham, men hvad ville være det rigtige?

En tilværelse som flygtning på et modtagecenter var sikkert meget ensom, så Emil havde sat sig som mål, at han ville sende en hilsen til Martin mindst hver anden dag. Først på aftenen sad han i yndlingsstolen for at sende en sms. Men hvad skriver man til en mand i Martins situation? Han fortalte lidt om dagens oplevelser i konfirmandstuen, men pludselig virkede hans egne prøvelser som småting i forhold til Martins. Han lod det stå og sluttede med »Din broder i Kristus, Emil«. Den hilsen ville i andre sammenhænge virke alt for pompøs, men i en sms til Martin, var den helt naturlig.

Martins svar kom fem minutter efter:

Jeg takker Gud for, at du stod fast, kære Emil. Jeg hørte engang en sige: Det er værre at blive forført end at blive forfulgt.

13

Onsdag den 6. januar

Mens Emil næste dag sad på sin læseplads på Menighedsfakultetet, kom der en sms. Da han så, at landekoden på afsenderen var Israel, slog hans hjerte over i trav, og da han blev klar over, at den var fra Rachel galoperede det lystigt.

Kæreste Emil, jeg har en mobil med taletidskort. Brug den kun til tekst. Ser den kun en gang om dagen – aldrig på sabbat. Jeg beder om, at du har det godt. Håber du studerer traditioner. Kærlig hilsen R.

Fantastisk, så er der en brugbar linje. Hendes bemærkning om at studere traditioner kaldte en tanke frem, som havde ligget i udkanten af hans bevidsthed. Efter frokost ville han opsøge Israelsmissionens kontor. Måske kunne de hjælpe ham.

Der var stadig ret tomt i frokoststuen efter julen, men der sad da nogle få stykker. Som så ofte gik snakken om situationen i folkekirken. Mange præster havde været til tjenstlig samtale hos deres biskop, fordi de var blevet anklaget for hadtale, og fire af dem var suspenderet.

»Jeg får nok ikke embede i folkekirken,« sagde Jonas. »Men jeg vil da prøve. For mig at se er det stadig den bedste ramme for evangeliets forkyndelse.«

»Du er naiv,« lød det lidt hårdt fra Lucas. »Præster skal også underskrive tolerance-erklæringen. Kan du det?«

»Hvad skulle der være i tolerance-erklæringen, som jeg

ikke kan skrive under på? Jeg går ind for alt det, der står i den.«

»Vil du undlade enhver form for debat med de præster, du ikke er enig med? Vil du aldrig sige de falske forkyndere imod? Vil du aldrig nævne konkrete ting, som er synd i Guds øjne og derfor også er under hans vrede?« spurgte Lucas.

»Det siger tolerance-erklæringen ikke noget om. Jeg holder mig til ordlyden og ikke til det, den bruges til.«

»Undskyld, men jeg har jo været i Israel hele efteråret. Hvad handler det der om?« spurgte Emil.

Tolerance-erklæringen blev indført for et par måneder siden. Den skal underskrives ved nyansættelser i alle sammenhænge i hele landet, og den rummer formuleringer om, at man ikke vil tale nedsættende eller hadefuldt om kolleger. Den er udsprunget af FN's kampagne »Tolerance mod had«. På mange arbejdspladser er den blevet modtaget med så stor opbakning, at også de nuværende medarbejderne er blevet enige om at underskrive den.

»Den er et antikristeligt påfund, som først og fremmest vil ramme troende kristne,« lød forklaringen fra Lucas.

»Du ser forfølgelse alle vegne.« Jonas rejste sig og pegede på Lucas. »Du er så optaget af tegnene på Jesu genkomst, at du ikke kan vurdere sagligt. Der står overhovedet ikke noget i tolerance-erklæringen, som specielt rammer os.«

Jonas samlede sine ting sammen, og samtalen drejede ind på temaet om de sidste tider. Emil forstod, at det havde været et varmt emne de seneste måneder. Overvejelserne denne dag gik blandt andet på, om ordene fra Jesu profeti om, at »... solen skal formørkes og månen ikke skinne og stjernerne falde ned fra himlen og himlens kræfter rystes,« mon kan være opfyldt med vulkanudbruddet.

Jesus var jo med ved skabelsen og kendte til naturlove. Han kunne derfor ikke mene det helt bogstaveligt, når

han sagde, at stjernerne skulle falde ned fra himlen, selv om hans tilhørere dengang eventuelt havde en forestilling om, at stjernerne sad på en hvælving over jorden og måske kunne gå løs. Det er muligt, at det med stjernerne handler om et meteor eller bare stjerneskid. Men det med at solen formørkes, og månen ikke skinner, det kunne de jo selv se, hvis de tog til Italien lige nu.

»Men hvordan kan det være et tegn på Jesu genkomst?« lød en indvending. »Der har jo flere gange været vulkanudbrud, som var meget voldsommere end det i Campi Flegrei.«

Flere trak på skuldrene. Det kunne de ikke lige gennemskue.

»Flere af tegnene skal ikke kun findes, når Jesus står lige for døren,« svarede Lucas. »Jesus taler også om tegn, der skal ske i hele den tid, Bibelen kalder de sidste tider.«

Et par stykker var ved at finde stedet på deres mobil. De så spørgende hen på Lucas. »Matthæus 24,« sagde han.

En af dem, der deltog mest ivrig i samtalen til fordel for Jesu meget nære genkomst, var Lars. Han vinkede Emil med sig, da de efter frokosten gik tilbage til læsepladserne.

»Jeg har noget mærkeligt at fortælle dig,« sagde han.

Lars havde i weekenden været på besøg i Sarons Dal, som er et fællesskab af kristne, der lever i en stærk forventning om Jesu snarlige genkomst.

»Jeg skal hilse dig fra en dame. Maria hedder hun. Hun vil meget gerne have, at du besøger dem derude. Det er et utroligt spændende sted. Jeg er faktisk meget fristet til selv at flytte derud.«

Maria havde hørt Lars fortælle, at han studerer på Menighedsfakultetet.

»Hun spurgte, om jeg kender dig, og lidt senere kom hun med det her,« sagde han og gav Emil et stykke papir, der var foldet og lukket med tape. »Til Emil – må kun åbnes, hvis du

besøger Sarons Dal. Hilsen Maria« stod der med lidt usikre bogstaver. Lars kunne ikke fortælle mere, men han opfordrede igen Emil til at besøge stedet.

»Måske er Maria bare en skør kone. Dem er der flere af derude, men du vil ikke fortryde turen. Det er virkelig et spændende sted.«

Da Lars var gået, pillede Emil tapen af og foldede papiret ud. Det var en sort/hvid fotokopi af et billede fra Legoland. Pia og Mette sad med armene om hinanden. Med siden til var han selv ved at entre båden. Han huskede tydeligt dagen. Mor havde haft en af sine lykkelige dage. Far havde givet dem lov til at tage på udflugt, selv om han var forhindret i selv at være med. Sådanne dage var der ikke mange af.

Billedet var et af dem, der manglede i familiens fotobog. Der kunne kun være én forklaring. Maria vidste noget om Emils mor. Han var klar til at tage til Sarons Dal med det samme, men han ville ikke gøre det uden Pia. Han vidste heller ikke, hvordan han skulle komme derud uden bil.

Han ringede til Pia. De aftalte at besøge Maria søndag eftermiddag. Poul var på efteruddannelse og personalesituationen i butikken var vanskelig, så hun var ikke i stand til at finde tid før. Og søndag eftermiddag ville de have god tid til besøget.

Israelsmissionens generalsekretær Nikolaj Hansen var på sit kontor, og han havde heldigvis tid til en snak. Han ryddede en stol, og Emil satte sig under en plakat med en ortodoks jøde, der bad ved Grædemuren. Famlende begyndte Emil at spørge ind til traditioner i forbindelse med indgåelse af ægteskab i Israel. Nikolaj vidste, at Emil havde været i Jerusalem for at studere, og de havde vekslet et par ord om det i frokoststuen.

»Emil, lad os snakke åbent om det her. Du kan stole på min tavshed. Har du fundet en jødisk pige?« Emil nikkede.

»Nu er jøder jo så mange slags, så jeg må vide noget mere. Fra mine år som præst i Israel har jeg en del erfaring med traditioner der, så måske kan jeg hjælpe dig,« sagde han med et stort smil.

»Hun er ortodoks og bor i Mea Shearim.«

Smilet forsvandt, og han rystede den højre hånd. »Ups,« sagde han bare.

»Ja, jeg ved det.« Og så fortalte Emil hele historien til og med den én time gamle sms.

»Hun tror på Jesus, og du siger, at hendes far er interesseret?«

»Helt klart, men jeg ved ikke hvorfor?«

»Nu fortæller jeg dig noget, som er fortroligt. Du kan sikkert godt holde på en hemmelighed?«

Emil nikkede, og så fik han den fantastiske historie om, at flere ortodokse jøder i Israel og også andre steder i verden var begyndt at vise positiv interesse for Det Nye Testamente. Flere havde opsøgt den danske præst i Jerusalem, fordi de skønnede, at de kunne snakke med ham, uden at der kom politiske og andre hensyn ind i billedet. Nogle af dem samles i små grupper med deltagelse af en messiansk jøde, der har været troende i længere tid, men der er formodentlig også et ukendt antal, som ikke har givet sig til kende. De kommer fortsat i synagogen, og de deltager i det sociale og religiøse liv, som de altid har gjort. Hvis det kommer frem, at de interesserer sig for, om Jesus er Messias, vil de være nødt til at forlade Mea Shearim, og deres familie vil bryde med dem.

»Vores præst fik engang den meget behagelige opgave at afsløre for et ægtepar, at de begge var blevet troende, men de vidste det ikke om hinanden,« sagde Nikolaj med et stort smil.

»Så hvis Rachels forældre er Messias-troende, er der måske ingen problemer?« sluttede Emil optimistisk.

»Det har jeg ikke sagt. En Messias-troende ortodoks holder normalt fast i de jødiske traditioner. Hans drengebørn bliver omskåret. Han overholder sabbatten. Køkkenet og alt andet skal fortsat være kosher. Og sådan er det ikke kun, hvis de holder deres nye tro hemmelig. Mange i de messianske menigheder holder fast i de jødiske fromhedstraditioner. Nogle er endda blevet mere ivrige i overholdelsen.«

»Så hvad gør jeg?«

Nikolaj trak på skuldrene og løftede de åbne håndflader. »Jeg ved det virkelig ikke. Du har godt nok gjort det svært for dig selv.«

Emil havde lyst til at påpege, at det ikke var ham, der havde gjort det vanskeligt. Rachel var ikke hans valg. Hun var dumpet ind i hans liv, og han kunne ikke få hende ud igen. Men det ville lyde som en kliche fra en romantisk ugebladsnovelle, så han holdt det for sig selv og takkede for samtalen.

Han kunne ikke samle sig om bøgerne, før han havde skrevet en sms til Rachel.

Kære Rachel. Fantastisk at vi kan kommunikere. Jeg må vide, om jeg har med en messiansk familie at gøre. Noget underligt er sket. Har fået en hilsen som har med min forsvundne mor at gøre. Jeg har dig altid for øje. Se vedhæftede forside af min mobil.
Kærlig hilsen Emil.

Efter aftensmaden sad Emil og skimmede en stak bøger, han havde taget med hjem fra Menighedsfakultetets bibliotek. De handlede alle om eskatologi. Han overvejede muligheden for at ændre fokus på sin kandidatafhandling.

»Kom hurtigt,« kaldte Kristoffer, der så nyheder. »Det her skal du se.«

Lederen af SF havde indkaldt til en pressekonference, hvor hun ville komme med en vigtig meddelelse. Nyhederne

stillede netop om til en direkte transmission fra Christiansborg.

Victoria Fromsejer havde skaffet partiet et rigtig godt valg. Hun var en afholdt og bredt respekteret politiker, men der havde været uro om hendes person et par gange på grund af hendes kristne tro, fortalte studieværten.

»Det er blevet umuligt for mig at være politisk leder og samtidig leve som en dedikeret kristen,« lød partilederens dramatiske indledning. »Jeg har derfor besluttet at træde tilbage og blive menigt medlem af vores gruppe. Mine holdninger som kristen har i et par tilfælde afsporet debatten i medierne og spærret for en saglig behandling af vores kernesager.«

Flere af journalisternes spørgsmål var ret nærgående og fordomsfulde. De viste tydeligt, at man ikke skulle vente saglighed og respekt fra den side. Hendes svar var rolige og saglige.

»Jeg er stolt af det, mit parti står for. Det har været en rig udfordring at stå i spidsen for det. Men jeg er blevet klar over, at jeg må vælge,« sagde hun til afslutning. »Det har alt for ofte været nødvendigt at undertrykke min kristne tro. Ikke fordi den er i modstrid med vores politik, men fordi nogle af mine kristne holdninger – eller nok snarere min tro i sig selv – vækker anstød hos nogle partikammerater og især hos journalisterne. Jeg kender noget, der er så fantastisk, så forløsende og så meningsfuldt, at jeg ikke for noget i hele verden vil miste det. Jeg er tvunget til at sætte det foran alt andet.«

»Wow,« sagde Emil. Han sad længe stille, og det gjorde Kristoffer for en gangs skyld også.

»Jeg tror, hun tager fejl,« kom det endelig fra Kristoffer.

»Hvordan?« Emil var forundret over bemærkningen.

»Hun skulle vente, til hun blev smidt ud. Der er ikke nogen, der har bedt hende om at gå. Indtil nu har hun hver

gang håndteret de kritiske bemærkninger om hendes tro på en meget fin måde. Hun havde en stor indflydelse som formand. Den mister hun nu.«

»Men hørte du ikke, hvad hun sagde? Hun har været nødt til at undertrykke sine kristne holdninger for at være på posten. I længden er det gift for troen.« Emil havde rejst sig op, og begyndte at trave frem og tilbage.

»I disse tider er vi alle sammen nødt til at undertrykke noget af det, vi står for som bibeltro kristne. Det er hun ikke alene om.« Kristoffer havde også rejst sig. Han lænede sig frem og løftede armene, mens han talte, som om han stod på en prædikestol.

»Og vi nærmer os alle det punkt, som hun er kommet til, hvor vi må vælge,« sagde Emil og stoppede op. »Nej, lad mig sige det på en anden måde. Jeg kan ikke tale på andres vegne, men jeg er ret sikker på, at *jeg* nærmer mig det punkt.«

Kristoffer åbnede munden for at komme med en rap replik, men fortrød. I stedet sagde han stille:

»Emil, du læser teologi på Menighedsfakultetet, du kommer i Indre Mission, du holder andagt to gange om dagen og du er utålelig hjælpsom og ærlig i alt. Undskyld mig, men du har da ikke brug for at blive mere tydelig i din tro.«

»Du glemte, at jeg også blev omvendt ved Frandsens forkyndelse. Men til trods for alt det, så føler jeg mig altså tit temmelig lunken.«

Kristoffer rystede på hovedet. Så smilede han. »Nu siger du godt nok omvendt, men det hedder det ikke mere. Nu hedder det lynradikaliseret.«

Emil rystede på hovedet og gik ind til sig selv.

14

Lørdag den 9. januar

Emil havde været i gang i bagerbutikken allerede fra klokken syv. Nu nærmede klokken sig ti og den travleste tid var forbi. Pia var ved at gøre klar til de første cafékunder, og de to store piger, der hjalp med morgensalget, vinkede farvel på vej ud ad bagindgangen.

Lyden af taktfaste trommer og sang lokkede Pia hen til vinduet. En gruppe på måske halvtreds demonstranter i farvestrålende tøj kom marcherende med skilte, bannere og regnbueflag. Skiltene bar indskrifter som BOYKOT FASCISTER og NEJ TIL HOMOFOBER. Et par af dem havde FN-sloganet »Tolerance mod had«.

»Jeg er bange for, at vi får problemer nu!« Pia råbte for at overdøve larmen fra gaden. Lidt efter havde demonstranterne blokeret fortovet og gaden foran butikken. Pia hjalp en kunde ud ad bagdøren. Da et par stykker med elefanthuer begyndte at skrive på vinduerne med spraydåser, låste hun butiksdøren. Emil tog et par billeder med sin mobil, men på grund af modlyset blev de ikke rigtig brugbare.

Pia slukkede lyset i butikken og ville ringe til politiet. »Det kan du godt spare dig,« sagde Emil. »Politiet er her allerede, men de gør ikke noget.«

Han gik ud i garderoben og tjekkede, at det lille kamera lå i frakkelommen. Så gav han tegn til Pia og forlod butikken gennem bagdøren. Få minutter senere kom han gående hen ad fortovet som en almindelig forbipasserende. Han stillede

sig sammen med en flok nysgerrige. Et tv-hold var allerede på plads. De havde sikkert fået et tip på forhånd.

Emil begyndte at fotografere. Han ville gerne fange ansigterne på dem, der førte an i råbene og sangene, men det var svært. De vendte ryggen til ham. Han blev klar over, at det nok ikke var ham, men tv-kameraet, de vendte ryggen til, så han gik over til den anden side og begyndte diskret at skyde løs. En barsk fyr med tørklæde for underansigtet fik øje på ham og nærmede sig. Emil ville ikke risikere noget, så han gik i dækning bag en betjent.

»Synes I, det er i orden, at de laver hærværk på butikken?« spurgte han betjenten. Han måtte næsten råbe for at overdøve demonstranterne.

»Det er let at fjerne spraymaling fra en rude. Al erfaring siger os, at hvis vi forsøger at gribe ind, så eskalerer det hele straks. Der bliver flere ødelæggelser, og vi bliver beskyldt for politivold,« svarede betjenten. Han pegede på Emils kamera og tilføjede: »I øvrigt vil jeg ikke have, at du står her ved mig og fotograferer. De kunne let få den tanke, at vi er sammen.« Emil rystede på hovedet og gik lidt væk.

Da tv-holdet lidt efter pakkede sammen, spredtes demonstranterne, som om det hele var til en scene i en film. Det var det vel egentlig også – på en måde. Pia låste op og vinkede Emil ind.

Hun havde ikke noget, der kunne fjerne maling, så Emil købte et par dunke terpentin og nogle engangshandsker i Kvikly og gik i gang med at gnutte. Betjenten havde ret i, at det var let at få spraymalingen væk. Men tv-stationens billeder kunne Emil ikke fjerne, og aftenens nyhedsudsendelser var fyldt med farvestrålende billeder fra Pias bagerbutik. Den journalistiske vinkel var den nye tendens til, at fanatiske kristne nægter at medvirke, når to af samme køn ønsker at fejre kærligheden.

Om aftenen gennemgik Emil billederne fra demonstrationen. Igen blev han forbavset over, hvor flot en kvalitet det lille kamera kunne levere. Billederne var så skarpe og detaljerede, at han kunne lave tydelige portrætfotos af de medvirkende.

Pludselig stoppede han. Det var da Brian fra nytårsaften. Emil gik billederne igennem igen. Der var ingen tvivl. Brian var også instruktøren her. Det var ham, der dirigerede råbene, og det var ham, der gav tegn til opbrud. Emil klippede et par gode portrætter af Brian ud af fotoene og gemte dem på nettet.

15

Søndag den 10. januar

Søndag var der ekstra travlhed i bagerbutikken. Tv-indslaget med demonstrationen holdt ikke folk væk, tværtimod. En del nysgerrige skulle lige kigge stedet ud, og så kunne de jo ved samme lejlighed få noget brød med hjem. Pia lukkede klokken to, og kort efter kunne de forlade butikken med kurs mod vestnordvest.

Sarons Dal holder til i nogle statelige hvide bygninger, som har huset en efterskole. De ringede på ved hoveddøren og blev modtaget af en venlig mand. Da Emil præsenterede sig, vidste manden straks, hvad det drejede sig om. Han førte dem ind til noget, der sikkert havde været et klasseværelse. En gråhåret dame med stok åbnede døren, da manden bankede på.

»Dine gæster er her, Maria,« sagde han og forsvandt stille.

Pia så hurtigt på Emil, men fandt ingen reaktion. Så åbnede hun favnen og gav damen et stort knus.

»Mor,« sagde hun med grødet stemme.

Emil så undrende til. Mor måtte være sådan cirka omkring de femoghalvtreds nu, men damen her så ældre ud.

»Pia og Emil,« sagde damen. »Kom indenfor, I kære.«

Så var det alligevel mor. Hendes smil hørte til hans ældste erindringer, og nu var det Emils tur til at give et knus.

»Du snød mig godt nok med det der falske navn,« sagde han.

»Mit navn er Maria. Jeg har næsten glemt, at jeg engang hed Ruth. Men lad os gå ind.« Hun bukkede og svingede

med armen, som om hun bød dem ind i en herskabslejlighed. Det trange værelse var enkelt møbleret med fund fra loppe-markeder. Tre af væggene var ubehandlede grå gipsplader. Den eneste dekoration var de manglende fotos fra familiealbummet. De sad lidt spredt på væggene og var sat op med tegnestifter. Mor fangede Emils kritiske blik.

»Ja, det er jo meget enkelt. Vi skal ikke bo her ret længe,« forklarede hun, mens hun faldt ned på en af de få stole. Efter et øjeblik fangede han pointen.

»Jesus kommer snart,« sagde han. Hendes øjne lyste hurtigt op i et strålende smil.

»Maranata,« sagde hun. Pia så spørgende fra sin mor til sin bror.

»Kom Herre,« forklarede han. »Det er et af de få aramæiske udtryk, vi har i den danske bibel. Første Korinther 16,22.«

»Min kære teolog,« sagde mor og tog begge hans hænder i sine krogede. »Jeg har fulgt dig på nettet, og jeg er meget stolt af dig.«

Hun vendte sig mod Pia. »Ja, også af dig. Godt gået min pige, at du nu har din egen butik. Var det den, jeg så i nyhederne i aftes?«

»Ja, men inden vi snakker om det, er der noget, jeg er nødt til at vide. Jeg har været meget sur på dig, mor. Du stak af, da alt var kaos. Hvordan kunne du? Jeg har været overbevist om, at du var dødssyg eller måske endda havde taget dit eget liv, men det var jo også at svigte. Nu sidder du pludselig her, og jeg er både meget glad og samtidig også stadig ret sur og skuffet over en mor, der svigtede mig.«

»Og jeg er både meget glad og meget skamfuld. I må vel hellere få den bedrøvelige historie. Men skal jeg ikke lige lave noget kaffe?«

»Om lidt,« sagde Pia. »Lad mig først få den forklaring.«

Og så fortalte Maria stille og nøgternt om, hvordan hun

havde hævet så mange penge som muligt. »Der var et maksimum på at hæve i en pengeautomat, og jeres far havde fået mig til at tro, at det var det højeste, jeg kunne hæve hver uge,« forklarede hun. Hun fik beløbet i euro, og så rejste hun mod syd med det første tog. Hun endte på Solkysten i Spanien. Pengene var hurtigt brugt, hovedsageligt på rødvin, og så flyttede hun sammen med en mand. Efter et par år var drikkeriet så belastende, at manden smed hende ud. Hun fandt en lidt mere tolerant mand, som holdt hende ud nogle år, men så blev hun syg, og han smed hende ud. Som hjemløs hutlede hun sig gennem en sommer og det meste af en vinter, og gigten – eller hvad det var – havde forkrøblet hendes ben og hænder. Det havde været værre, end det var nu.

Et omsorgsfuldt dansk ægtepar samlede hende sidst på vinteren op på et fortov i Malaga. Det var i sidste øjeblik, men de fik hende nogenlunde på ret køl. Da hun ikke ville have sit navn frem, kunne de ikke gøre ret meget ved hendes helbredstilstand. Parret var troende kristne. De havde hørt om Sarons Dal, og de foreslog hende at søge optagelse der. Det lød i hendes ører som en mulig løsning – og måske den eneste. Hun fik en enkeltbillet, og så gik turen nordpå med tog. Nu havde hun boet her et halvt år, uden at myndighederne eller nogen andre vidste, hvem hun egentlig var, og hvor hun opholdt sig.

»Men hvorfor, mor?« ville Pia vide. »Hvorfor stak du af, netop da dine børn og din mand havde allermest brug for dig? Hvordan kunne du?«

Mor så længe på Pia. Tårerne strømmede ned ad kinderne og hænderne begyndte at ryste. »Undskyld,« kom det stille. »Undskyld, undskyld, undskyld ...« Det sidste undskyld blev kvalt i en stille hulken.

Pia knælede ved sin mors stol og gav hende et klem. Sådan sad de i lang tid.

»Jeg skal prøve at forklare det, men det bliver meget svært, for det er først i de sidste par måneder, det så småt er begyndt at gå op for mig, hvad jeg gjorde. Ja, måske ser jeg det først nu, hvor du står der og siger det.«

Hun var dybt forelsket i Søren, da de blev gift, og kærligheden havde også båret hende i ægteskabets første år, eller måske bare gjort hende blind. Men efterhånden blev hun klar over, hvor følelseskold og overfladisk Søren var. Han kunne være urimelig hård mod hende, når ingen så det. Han var sygelig jaloux, og han forsøgte at kontrollere hende ned i mindste detalje. Han kunne besnære folk med sin charme, men hun blev klar over, at hans fromme facade var falsk, og hun begyndte at skamme sig over ham.

Det hele blev sat på spidsen efter ulykken. Han viste ingen ægte tegn på sorg og havde ingen støtte at tilbyde sin sørgende hustru.

»Gennem årene havde han nedbrudt min selvrespekt totalt. Han var ved at drive mig til vanvid. Jeg anede ikke, hvad jeg skulle gøre, og så kom ulykken. Da væltede det hele. Jeg stak af i desperation. I ville være bedst tjent med, at jeg forsvandt. Det var jeg sikker på. Jeg havde et voldsomt behov for at komme væk. Måske håbede jeg, at jeg kunne samle mod til at gøre en ende på det hele. Eller måske kunne jeg få opfyldt min gamle drøm om at besøge Israel. En rejse, som jeres far havde nægtet mig af en bestemt grund.« Det sidste sagde hun med et lille smil.

Hun vidste, at hun ville savne sine børn. Men hun var sikker på, at de hurtigt ville glemme hende. Flugten havde også været et oprør mod Gud, eller en flugt fra ham.

»Men nu bor du blandt nogen af de mest troende kristne, man kan forestille sig,« påpegede Emil. »Hvordan klarer du det?«

»Da jeg gik på gaden i Malaga, søgte jeg flere gange ind

i en kirke. Men det virkede sært fremmed. Jeg bad, men jeg kunne ikke fornemme, at Gud var der. Så tog det kristne ægtepar sig af mig. Hos dem kunne jeg igen tro, at der var en Gud, men jeg vidste jo også, at jeg havde svigtet ham. Jeg så ikke nogen vej tilbage. Det er først her på stedet, jeg har forstået, at Gud aldrig har været langt væk fra mig. Uden ham var jeg død for længe siden. Og det var ham, der gav mig mod til at kontakte dig, Emil.«

Hun så længe på sine børn.

»Min himmelske far har tilgivet mig for Jesu skyld. Kan I også tilgive mig?«

Pia nikkede. Emil kunne se, at hun ikke lige kunne finde ord.

»Jeg har vist aldrig bebrejdet dig, at du forsvandt,« sagde han. »Men jeg har bebrejdet mig selv. Det var jo min skyld. Jeg var sikker på, at det var ulykken, der jog dig væk. Men jeg har da ofte undret mig over, hvordan du bare sådan kunne rejse.«

»Jeg tilgiver dig,« sagde Pia og gav sin mor et nyt kram. »Men det er nok mest med forstanden. Jeg ved, at jeg skal tilgive, som Jesus gør det, men måske varer det lidt, inden jeg sådan rigtig kan gøre det med hjertet. Jeg blev forskrækket over min reaktion, da Emil fortalte, at der var én her, der vidste noget om dig. Min første følelse ved tanken på dig kan jeg kun beskrive som had, så jeg har helt sikkert undertrykt en masse negative følelser i alle årene. Nu er der også en stor glæde, men det hele er meget forvirrende.«

Mens Maria fulgte dem ud til bilen, fortalte hun dem om stedet. Bygningerne havde stået tomme, siden det blev umuligt at drive kristne fri- og efterskoler. For tre år siden købte en lille gruppe kristne stedet for at skabe et kommunitet, som de kalder det. Gruppen voksede hurtigt, så rammerne nu var

udnyttet maksimalt. Der hørte et lille landbrug til med kvæg, grise og høns. De var næsten selvforsynende.

Principielt køber man sig ind som beboer ved at lægge et beløb på bordet, efter hvad man evner. Nogle gange rigtig mange penge, som man har fået rådighed over ved at sælge sin bolig og måske sin bil. Men efter ansøgning kan man også blive optaget, selv om man ikke har mulighed for at betale. Det var Marias redning.

Der bor håndværkere, gartnere, landmænd, kontorfolk, lærere, en læge, en advokat, to præster og mange flere. Nogle har stadig arbejde uden for lejren, men der er brug for mange til pasning af landbrug, køkken, rengøring, undervisning og meget andet. Alle bidrager med det, de er i stand til.

Inden Pia og Emil tog afsked, måtte de højt og helligt love deres mor, at de ikke ville sige noget til deres far.

»Jeg er slet ikke klar til at møde ham endnu,« forklarede hun.

På vejen hjem snakkede de lidt om Sarons Dal, og de blev enige om, at selv om beboerne sandsynligvis var noget ekstreme, så var det sikkert et trygt og godt sted at være for deres mor. De snakkede også lidt om, at hun ikke havde nævnt Mette, og det havde de i øvrigt heller ikke selv.

»Mette er i det hele taget ikke et emne, vi tager op i vores familie,« sagde Pia, »men forleden nævnte far igen de nye regler for eutanasi. Du kender hans måde at antyde ting på, når han vil plante en ide uden selv at kunne hænges op på noget. Jeg er bange for, at han tænker i den retning for Mette.«

»Men han kan jo da ikke gennemføre det uden at involvere os,« sagde Emil optimistisk.

16

Tirsdag den 12. januar

»Emil, er det rigtigt, at du ikke skal undervise os mere?«

Spørgsmålet kom fra en af de mest vågne konfirmander. Emil var ved at være færdig med dåben og nadveren i dagens anden time med konfirmanderne.

»Nej, jeg håber da rigtig nok, at jeg får lov til at slås med jer helt til konfirmationen. Hvorfor spørger du?«

»Mine forældre siger, at du nok ikke får lov til at fortsætte.«

Et par andre rakte en hånd op. Han pegede på en af pigerne.

»Mine forældre har snakket med nogle af de andre. De er ved at lave en klage til kirken om dig. Jeg har sagt, at de skal lade være, for du er meget bedre end præsten, som vi havde før jul.« Flere nikkede og gav ham en thumbs up.

»Tak skal I have. Efter timen vil jeg godt snakke med de af jer, som ved, at jeres forældre ikke er tilfredse med den undervisning, I får her.«

Da Emil senere cyklede hjem til Brabrand, var han meget bekymret. Snakken efter timen tydede på, at en gruppe forældre havde stødt sig på noget, børnene havde fortalt fra undervisningen den første gang. Så havde de tjekket det sted på hjemmesiden, der rummede de tekster, som konfirmanderne kunne bruge som forberedelse eller som genopfriskning af undervisningen. Det var vist især en henvisning til, at Gud hader synd, der havde hidset dem op.

Inden han var halvvejs hjemme, vendte han cyklen. Det var nødvendigt at snakke med Jesper om det. Jesper var den eneste af præsterne, der bakkede ham op. De andre havde været meget betænkelige ved ansættelsen, fordi han læste på Menighedsfakultetet. Men de havde ikke andre ansøgere, og ingen af præsterne havde tid til at tage holdet. Jesper havde påpeget, at de jo bare kunne lade det komme an på en prøve.

»Du vil gøre både mig og dig selv en tjeneste, hvis du kan lade være med at køre dine mest markante holdninger frem.« Sådan sluttede Jespers velkomst, da han meddelte, at Emil var ansat. Det var ikke det bedste grundlag for at indgå i teamet ved kirken, men han havde ikke forestillet sig, at der så hurtigt ville blive problemer.

»Det lyder ikke godt, men det måtte jo ske før eller siden. Det er bare ærgerligt, hvis du ikke kan fortsætte,« lød Jespers kommentar, da han hørte om konfirmandernes bekymring. De sad i præstens kontor i kirkehuset. Jesper havde fundet et par krus frem, da Emil kom.

»Hvad måtte ske før eller siden?«

»Har du hørt om de præster, der er blevet suspenderet?«

Emil nikkede. »Men jeg ved ikke rigtig, hvad det handler om.«

»Flere præster er blevet beskyldt for hadtale. Det har været en stor mediehistorie. De fastholder, at visse konkrete handlinger er synd, og de fastholder, at synd medfører Guds straf for den, som ikke kender Jesus. De er fritstillet, mens deres sag bliver behandlet.« Jesper sluttede sin forklaring med en let hovedrysten.

»Men det er da Bibelens lære. Det har den kristne kirke altid lært,« lød Emils enfoldige indvending.

»Korrekt, men nu om dage bliver det kun værre, hvis man

anfører Bibelen som autoritet. Så bliver man nemlig en radikaliseret fundamentalist.

Biskopperne henviser til, at Gud helt grundlæggende er kærlighed. Dermed er Gud på linje med FN's tolerance-kampagne. De får præsternes udtalelser til at lyde som noget, der nærmest er kriminelt,« forklarede Jesper. Og så føjede han til med salvelsesfuld stemme: »Kirken skal være åben for alt, der udspringer af kærlighed, og bekæmpe alt, der har med had at gøre. At sige, at der findes handlinger, som vækker Guds vrede, er at beskylde Gud for at hade.«

»Mener du det?« spurgte Emil overrasket.

»Nej, nej, dit fæ. Jeg citerer. Jeg er ikke enig med biskopperne, men mit kald som præst betyder så meget for mig, at jeg holder lav profil med alt, der kan opfattes som hadtale. Det var i øvrigt også det, jeg anbefalede dig ved ansættelsen.«

Selv om Jespers bemærkning sikkert var venlig ment, kunne Emil ikke rigtig bruge den til noget. Han var tæt på at fortælle Jesper, at hans indstilling var ynkelig. Det giver ikke rigtig mening at holde fast i sit præsteembede, hvis prisen er at overtræde præsteløftet, hvor man for Guds ansigt højtideligt har lovet at bekæmpe al vildfarelse og vranglære. Men Emil tav, selv om han var fuldstændig overbevist om, at han aldrig ville ændre sin undervisning på grund af pres fra humanistiske kræfter.

Jesper var ikke færdig med sin pointe. »Jeg kunne også tænke mig at udfordre dig i din forståelse af kommunikation. Det virker, som om du er tilfreds med din tekst, hvis den er korrekt og siger det, du mener, der skal siges.«

Emil nikkede, for det var en ret præcis formulering af hans opfattelse.

»Så du mener, at hvis folk lægger noget andet i din tekst end det, der helt formelt står, så er det ikke din skyld?«

Emil nikkede igen, men måske lidt mere tøvende, for han fornemmede, hvor Jesper ville hen.

»I den tekst, du har lavet til dine konfirmander, og som du håber, de har læst til din næste time, skriver du 'Gud elsker synderen, men hader synden'. Vi to ved, at det er en rigtig, og meget vigtig sætning. Men hvordan bliver det forstået? Det har du ikke været helt sikker på, for du giver et eksempel. Du skriver, at Gud elsker den homoseksuelle person, men hader det homoseksuelle parforhold. Problemet er, at dine elevers forældre læser: Gud hader homoseksuelle. Punktum. Derfor formidler din tekst netop det budskab.«

»Men ...«

»Hvis det er tilfældet, ligger fejlen så hos dig eller hos dem?«

»Hvis de læser forkert, skyldes det helt klart deres fordomme. De læser teksten for at blive bekræftet, og derfor læser de den forkert.«

»Men Emil, du ved en del om deres fordomme. Er det så ikke din opgave at manøvrere uden om fordommene?«

Emil havde stadig en masse indvendinger. Teksten var skrevet til eleverne og ikke til forældrene. Den var skrevet til modtagere, der var positive og ikke med henblik på at skulle holde i en retssal. Men Jesper stoppede ham.

»Du vil gerne herliggøre Gud. Du ønsker, at folk skal opfatte glæden og friheden i evangeliet. Hvis du med dit formelt rigtige budskab kommer til at cementere folks fordomme, hvad har du så opnået? Der findes sandheder, som intet menneske kan forstå uden Åndens vejledning. Vi skal stå på sandheden, men sandheden kan fremføres på en måde, så det skader mere, end det gavner.«

Det lød temmelig meget som noget, Emil for ikke så længe siden havde sagt til sin storesøster. Nu forstod han, hvorfor Pia havde tøvet med at give ham ret. I argumentet ligger

der en meget fristende mulighed for at slippe uden om folks forargelse. Men kan man så overhovedet forkynde evangeliet sandt for fordomsfulde mennesker?

Samtalen med Jesper var ikke endt med nogen løsning.

Det var begyndt at regne, så Emil var drivvåd og kold ind til knoglerne, da han kom hjem. Efter et varmt bad satte han sig til computeren for at gå sine tekster til konfirmanderne igennem. Det var trods alt to år siden, han havde skrevet dem, så måske kunne de tilpasses en ny tid uden at gå på kompromis med sandheden.

Men han kunne ikke få adgang. Koden til administrationsiden virkede ikke. Da han gik ind på selve hjemmesiden, blev han klar over, at han var blevet hacket, og han vidste også, at han var i store problemer.

Siden lignede sig selv, men der var ændret i hans tekster flere steder.

Kristoffer kom netop ind ad døren. Emil kaldte på han, og satte ham ind i situationen.

»Jeg har jo hjulpet dig med at sætte dine sikkerhedsprocedurer op, så det burde ikke kunne ske,« mente han. »Vi må have med en meget skrap hacker at gøre, eller også har han bare været heldig.«

Kristoffer vidste, at der kun var én ting at gøre. Send en mail til udbyderen, så han kan lukke siden. Det kommer sikkert til at tage timer, eller måske dage.

»Og så kan du overveje, om du vil melde det til politiet,« sagde han. »Men det er måske ikke så smart at henlede deres opmærksomhed på siden, hvis nu de ikke tror på dig.«

Emil besluttede at sende mailen til udbyderen og så se tiden an med hensyn til en politianmeldelse.

Onsdag den 13. januar

Dagen efter havde Jyllands-Posten denne overskrift på forsiden »Ung lærer til konfirmander: Homoer burde stenes«. Det var et direkte citat fra Emils hjemmeside. Journalisten havde ringet sent aftenen før, og Emil havde sagt, at hans hjemmeside var blevet hacket samme dag. Det refererede avisen helt ordret, men i sammenhængen så det ynkeligt ud. Et par konfirmandforældre fortalte til avisen, at det havde stået på hjemmesiden i lang tid, og at de for flere dage siden havde sendt en klage til biskoppen.

Mens han sad og skumlede over, at de havde sendt en klage uden at give ham en kopi, ringede de fra tv og bad ham stille op til et interview. Han havde brug for at forklare sagens rette sammenhæng, så han sagde ja. I farten havde han glemt alt om det, han havde sagt til Pia om mediernes behandling af det kristne budskab.

Da Emil kom ind i studiet, stod der ud over den skarpe studievært også en smuk yngre kvinde, han ikke kendte, og så provsten. Kvinden blev præsenteret som mor til en af Emils konfirmander. Hun var lesbisk, så hendes konfirmand-datter havde to mødre og ingen far. Han besluttede, at et angreb var bedre end et forsvar, og benyttede den første anledning til at udtrykke skuffelse over, at de sendte en klage til hans foresatte uden at give ham en kopi. Havde de henvendt sig til ham direkte, kunne de have undgået misforståelsen.

»Vi var bange for, at du ville ændre din hjemmeside, hvor

dine meninger stod sort på hvidt,« forklarede hun stilfærdigt. Med et stort smil tilføjede hun: »Og det var jo klogt af os, var det ikke? Det virker jo som om, du ikke vil stå ved dine synspunkter, når nogen stiller op imod dig.«

Det hjalp ikke noget, at han igen understregede, at formuleringerne på hjemmesiden ikke var hans egne. At han aldrig kunne finde på at sige det på den måde.

»Mener du, at Bibelen taler sandt og skal følges,« spurgte studieværten. Emil begyndte på en forklaring om, at der i Bibelen er tale om en fremadskridende åbenbaring, og at vi som kristne ikke er bundet af alt i Det Gamle Testamente, men han blev afbrudt af værten. »Det er vel et ret enkelt spørgsmål. Ja eller nej?«

»Ja, men det skal ikke forstås ...« Værten takkede og vendte sig mod provsten, der blev bedt om at forklare forskellen på et fundamentalistisk og et moderne bibelsyn. Det gjorde han, så det stod klart, at middelalderens bibelsyn ofte vil føre til dømmesygdom og hadtale, som der jo er mange eksempler på, men at der findes en meget mere frugtbar og mindre fordømmende måde at læse Bibelen på. Denne læsning er baggrunden for al sund forkyndelse i folkekirken, og sådan har det været længe.

Så spurgte værten Emil, om homoseksuelt samliv er synd. Det måtte han bekræfte, men han understregede samtidig, at han jo ikke dermed sagde, at homoseksuelle er dårlige mennesker.

»Så du vil hævde, at du kan møde mig med næstekærlighed, og samtidig sige, at jeg lever i synd, og at alle ordentlige mennesker bør fordømme mig for den måde, jeg lever sammen med min partner?«

Konfirmandmoderen lagde koket hovedet på skrå og smilede indladende til ham og til kameraet.

»Ja, men jeg ville sige det anderledes, og jeg ville aldrig formulere det, som det står på min hjemmeside ...«

Netop på det tidspunkt valgte værten at bryde af. Emil fik dermed det sidste ord, men han vidste, at han havde haft rigtig meget ret, da han advarede Pia mod mediernes måde at behandle konservative kristne på.

Emil havde ladet sin mobil ligge hjemme. Da han åbnede den, poppede der en e-mail fra politiet op. Han var indkaldt til at forklare sig, som de formulerede det. Han skulle stille på stationen allerede dagen efter. Men mens han læste det, kom der en sms, som aflyste mødet, da anklagerne mod ham var frafaldet. Politiets teknikere havde konstateret, at han havde ret. Hans hjemmeside var blevet hacket.

Emil svarede, at han ønskede at indgive en anmeldelse af indbruddet på sin computer, men det blev afvist. Sagen er efterforsket og lukket, lød begrundelsen. Han havde haft muligheden for at indgive en anmeldelse, men nu var der ikke mere at komme efter.

Det var midt i Evangelisk Alliances bedeuge, og onsdag aften ville Emil og Kristoffer besøge Citykirken på Viborgvej. Efter en rask gåtur trådte Emil og Kristoffer ind i foyeren, hvor de blev budt velkommen.

Kirkerummet var næsten fyldt. De fik plads på bageste række. Lige bag dem var en af de stationer til bøn og eftertanke, som arrangørerne havde stillet op. En pil pegede mod en spand på gulvet. »Tag en seddel, hvis du har frimodighed til det«, var budskabet. Kristoffer tog et par stykker, og gav den ene til Emil. Det var en lille plakate. »Til køleskabet« stod der i et hjørne. En glansbilledagtig tegning viste en romersk arena, hvor en gruppe kristne stod over for en flok sultne løver. Teksten lød: »For I har for Kristi skyld fået skænket den

nåde ikke blot at tro på ham, men også at lide for hans skyld (Fil 1,28).«

Et enkelt ord skilte sig straks ud for Emil. Hvad lavede ordet nåde midt i den sætning og sammen med det billede?

Da de kom hjem til Brabrand, fik plakaten plads på køleskabet.

Emil tændte sin mobil, som ikke havde været med til bedemødet, og straks væltede beskederne ind. En af dem var fra Rachel. Han havde skrevet til hende om sin hackede computer, og nu fortalte hun, at hun havde været meget urolig for ham. Han fortalte kort om den katastrofale optræden i tv, og at politiet havde frafaldet alle anklager. Hun fik også et par sætninger om aftenens bedemøde. »Der er så meget, vi skal opleve sammen, så pas på dig selv,« sluttede han.

De andre beskeder var fra venner, der ville klappe ham lidt på skuldrene og fortælle, at deres tanker var med ham. De roste ham for hans optræden på tv. »Det er ikke din skyld, at medierne kun tænker på at svine os til,« skrev én.

En enkelt var fra en konfirmandfar, der i meget skarpe vendinger fordømte ham og på alle forældrenes vegne udtrykte glæde over, at han aldrig mere ville få lov til at sætte sine ben i et konfirmandlokale. »Vi glæder os til at sørge for, at et svin som dig heller aldrig får arbejde som præst,« sluttede han.

Dagens mange indtryk kæmpede om hans tanker, da han lagde sig for at sove. Men det var Rachel, der vandt til sidst, og det var også hende, der kom til at præge nattens drømme.

18

Fredag den 15. januar

Toget havde passeret Prag, inden Emil omsider fik en sms fra Kristoffer:

Transport over Middelhavet klaret. Se vedhæftede.
Din fantastiske rejseekspert

Vedhæftet var der en flybillet fra Athen til Tel Aviv med afgang få timer efter togets ankomst til Athen. Den så fuldstændig ægte ud. Det eneste usædvanlige var en kraftig understregning af, at rejsen var helt og aldeles på eget ansvar. Men den kunne ikke være ægte. Al flytrafik var indstillet på grund af vulkanudbruddet. Han svarede:

Tak. Er den virkelig ægte? Din ydmyge kunde.

Et øjeblik efter kom en ny sms fra Kristoffer med opfordring til at tjekke et link. Og der kunne Emil læse om en flyrute, som forsøgsvis var oprettet over den østlige ende af Middelhavet. Det var nu muligt at flyve under askeskyen med et propelfly.

Det begyndte aftenen før, da han tjekkede nyhederne på sin mobil. En meget voldsom eksplosion havde ramt en fredsdemonstration i Jerusalem. Det løb ham koldt ned ad ryggen, mens han tjekkede sidste nyt på tv og forskellige hjemmesider. Flere steder dukkede et filmklip fra en mobiltelefon op. Den var lidt rystet, men der var ingen tvivl om voldsomheden. Bandet og forsangerne stod på ladet af en lille last-

vogn, og hele den store forsamling sang med. Pludselig kom et blændende lys og en trykbølge, der fejede alt til side. Der var lagt et slørende filter ind over, så man kun kunne fornemme, hvordan mennesker blev løftet op fra jorden og kastet gennem luften. Så lagde en tæt røg- og støvsky sig over hele området.

Efterhånden kom der flere detaljer frem. Mere end halvtreds personer var dræbt. En yderligtgående palæstinensisk gruppe tog ansvaret. Israelske myndigheder forsikrede, at de gjorde alt, hvad der var menneskelig muligt for at behandle de mange sårede og hurtigst muligt identificere de dræbte. En talsmand for hærens sikkerhedsstyrker oplyste, at man flere gange havde advaret arrangørerne af fredsdemonstrationerne mod netop dette. Demonstrationen havde været ulovlig, og de ansvarlige ville blive stillet til ansvar.

Han ringede og sms'ede til Moshe, men fik kun et auto-svar med besked om, at det ikke var muligt at få forbindelse. Moshe havde sikkert været med til demonstrationen. Det var Rachel nok også, men han havde en stærk overbevisning om, at hun ikke var dræbt.

Netop på det tidspunkt, eksplosionen fandt sted, havde han fået en meget stærk fornemmelse af, at han skulle bede for hende. Han forbandt det ikke med noget ubehageligt. Hans tanker havde kredset om hende flere gange i løbet af dagen, så tilskyndelsen undrede ham ikke. Fornemmelsen var så stærk, at han lagde sig på knæ – en bedestilling, der ellers var fremmed for ham – og betroede hende i den almægtiges arme. Derfor var han overbevist om, at hun havde overlevet. Måske også, fordi alternativet ville være fuldstændig uacceptabelt.

Emil vidste straks, at han var nødt til at tage til Jerusalem. Kristoffer gik straks i gang med at lave en rejseplan, og tidligt næste morgen sad Emil i et tog med retning mod syd. Turen

over Middelhavet havde han ikke styr på, men det ville foregå med en af de mange færger. Da flytrafikken blev lammet, kom der hurtigt gang i alle de passagerskibe og færger, som kunne klare turen.

»Gode nyheder?« spurgte fyren, der sad ved siden af ham på gulvet i togvognens bagagehjørne. »Du så ret begejstret ud, da du fik din sms,« føjede han forklarende til.

»Helt sikkert. Jeg har lige fået billet til et fly fra Athen til Tel Aviv. Det er da fantastisk.«

»Ja, hvis du skal til Israel, men det er vist ellers ikke sikkert for tiden.«

»Jeg har mine grunde,« sagde Emil med et tonefald, som han forsøgte at gøre venligt samtidig med, at det lukkede af for videre samtale om emnet.

Med et stort smil holdt den fremmede højre hånd op, så Emil kunne se en tatoveret fisk på undersiden af hans håndled. Emil gengældte smilet og løftede sin højre hånd, for at vise det kors, der var tatoveret på håndledet efter inspiration fra de kristne i Egypten.

»Jeg så dit kors før. Er vi brødre i Kristus?« spurgte den fremmede.

Emil gav ham hånden og sagde: »Broder Emil fra Danmark.«

»Konrad fra Tyskland,« svarede han, og så gav de hinanden et kram på Konrads initiativ. For Emil var det lige intimt nok, men det var virkelig dejligt at møde en trosfælle netop her og netop nu.

»Hvordan har troende kristne det i Danmark?« ville Konrad vide.

»Hvorfor spørger du?«

Konrad trak på skuldrene. »I Tyskland er det ved at være

svært for os, og så tænkte jeg, at det måske er det samme hos jer.«

Emil nikkede, og så fik Konrad hele historien om den hackede hjemmeside, julemændene, nytårsaften og demonstrationen ved bagerbutikken.

»Hvordan er folkestemningen? Kan medierne let få folk med?«

»Det ser ud som om, folk er parate til at tro det værste om konservative kristne. Faktisk er jeg blevet meget forskrækket over, så hurtigt stemningen er vendt. Det er næsten som om, folk anser os for at være stupide og fjender af alt godt.«

»Vi står midt i en åndelig krig. En krig, der i meget høj grad føres i medierne – også de sociale.«

Det kunne Emil kun give ham ret i, men samtidig indrømmede han, at det hele virkede fuldstændig ugennemskueligt og ret tilfældigt på ham.

»Det kan vel ikke være de samme, der gennemfører det hele? Og de kan vel ikke være i ledtog med både politiet og medierne?«

»Hvis der er tale om åndskræfter, kan det godt være de samme, der koordinerer og inspirerer.« Konrad så eftertænksomt på Emil i næsten et minut – eller sådan føltes det i hvert fald. »Må jeg have lov til at teste dig lidt?«

Emil nikkede, og så gik Konrad i gang med at stille spørgsmål, som krævede et ret godt indblik i Bibelen og i troslæren. Da han efterhånden var tilfreds, bad han Emil finde sin Bibel frem.

»Vil du lægge hånden på Bibelen og sværge, at det jeg fortæller dig nu, kun bliver givet videre til nogen, som du har absolut tillid til?«

Emil begyndte at føle sig underlig til mode. Hvad var manden ude på? Han så Konrad dybt i øjnene og kunne ikke se andet end omsorg, ærlighed og måske også lidt spænding.

»Okay,« sagde han og lagde hånden på sin Bibel. »Jeg sværger, at det, jeg nu får at høre, vil jeg aldrig sige videre til nogen, medmindre jeg har absolut tillid til dem.«

Og så begyndte Konrad at fortælle, så hårene rejste sig på hovedet af Emil. Konrad var med i en form for kristen efterretningstjeneste, som allerede arbejdede i mange lande ud over verden. Et bestemt mønster begyndte at blive tydeligt for dem. Med afsæt i FN's tolerance-kampagne har land efter land indført en lovgivning, som grundlæggende er ens, men varierer i forhold til landets styreform og kultur. Fælles for de nye love er, at de ser uskyldige ud. Alle kan se noget godt i dem, også de troende. Når lovgivningen er på plads, dukker der prøvesager op i land efter land, hvor lovteksten bliver brugt på anklager, som næsten altid er rettet mod troende kristne.

»Vi mener, de først og fremmest er ude på at teste mediernes reaktion,« sagde han. »Vi har haft et par hackersager i Tyskland, som ligner din, og en i England. Ud fra dem har jeg et kvalificeret gæt på, hvad du vil opleve som det næste. Vil du høre?«

Emil havde regnet med, at den ubehagelige sag var overstået. Den havde givet nogle skrammer i hans omdømme, men det måtte han leve med. Nu sad denne fremmede mand og antydede, at der ville komme mere.

»Fortæl,« sagde han og opdagede, at hans hænder var så fast knyttede, at neglene lavede mærker i håndfladerne.

»På et passende tidspunkt inden for få uger – når medierne er sultne efter noget til deres forside – så vil et homo-ægtepar, som bor i en passende afstand fra din adresse, få deres vinduer og døre og havenisse og bil og fugebad og alt muligt andet smadret af en gruppe velklædte stenkastende mennesker. Måske kommer parret selv til skade, og deres børn, hvis de har nogen. Gruppen vil gå væk i samlet flok, mens de syn-

ger en salme, og de efterlader en hilsen og en advarsel til alle homoseksuelle med en henvisning til et passende sted i Det Gamle Testamente. De vil sørge for, at der er et kamerahold til stede, og de vil aldrig blive afsløret.«

Det var ikke svært at forestille sig den katastrofe, det ville resultere i.

»Hvor sikker er du?« ville Emil vide.

»I de få eksempler, vi har indtil nu, er det mønsteret. De går efter at miskreditere alle troende. Det er Kristi kirke, der skal sættes i vanry, ikke den sekulariserede kirke – og heller ikke dig som enkeltperson.«

I al sin ondskab var det genialt. Emil kunne ikke engang gøre noget for at afværge det, selv om han nu vidste, hvad der måske var på vej. Han kom til at tænke på nytårsaften og fortalte Konrad om de ubudne gæster.

»Den har jeg ikke lige mødt før. Kan I forhindre, at videoen bliver spredt?« lød hans kommentar.

»Vi ved ikke, hvem de var.«

»Nej, det kan jeg godt se. Så har I nok ikke mange muligheder. Men det er da sikkert kriminelt at trænge ind på privat område og så bare filme løs.«

De sad lidt i tavshed.

»Hvordan kommunikerer jeres gruppe?« spurgte Emil med tanke på Pias frygt for aflytning.

»Hvis vi kommunikerer elektronisk, er det altid forblømt og i kode, men helst kommunikerer vi analogt. Det er derfor, jeg sidder her.«

Han var med i en kurértjeneste, der kunne bringe efterretningerne rundt uden elektroniske spor. Men det var blevet sværere, nu hvor billetter kun kunne købes på nettet. Politiet, efterretningstjenesten og eventuelt andre med adgang til oplysningerne kunne følge alle rejser digitalt.

»Jeg kan kun være med i gruppen, så længe vi er sikre på,

at jeg ikke er i politiets søgelys, eller hvem det nu er, der holder øje med os.«

»Når jeg har været i politiets søgelys for hadtale, så kan de måske også følge med i, hvor jeg rejser. Ved de, at jeg er på vej til Israel?«

»Teoretisk, ja. Men jeg kan ikke tro, de har ressourcer til at følge en lille fisk som dig. Indtil videre er det ikke lykkedes os at overbevise myndighederne om, at vi troende kristne er udsat for systematisk forfølgelse. Men dokumentation er et af vores vigtigste formål. Og så det at gøre alle kristne opmærksomme på, hvad vi er oppe imod. Det er for eksempel vigtigt, at du kan blive rensset i dine kristne brødre og søstres øjne.«

Der havde Konrad en pointe, som Emil ikke havde tænkt over. Hvis ikke han havde fået mulighed for at forklare sammenhængen og dokumentere sin uskyld, var det ikke svært at forestille sig, at nogen i Indre Mission og i kirken ville vende sig imod ham efter sagen med hans hjemmeside. Andre ville forsvare ham, men hvor helhjertet kunne de gøre det? Dokumentation af de antikristelige metoder ville blive meget vigtig. Måske kunne han selv bidrage.

»Kan jeg blive sådan en efterretningsmand i Danmark?« spurgte han.

Konrad rystede smilende på hovedet. »Beklager Emil. Du har en sagsmappe hos politiet, så du kan ikke operere frit.«

De sad tavse, mens sneklædte bjerglandskaber gled forbi vinduerne. Det mindede Emil om en forklaring på Bibelens profetier, som han havde mødt et par steder. Det er med profetier som med bjerglandskaber. Det kan være svært at bedømme afstanden mellem bjergtoppe, og man kan ikke vide, hvad der findes mellem dem. Står man på en bjergtop, ser virkeligheden helt anderledes ud, end et bjerglandskab på afstand giver indtryk af. Det var noget, som de såkaldte profetieksperter i USA ikke tog med i deres beregninger.

Emil havde lyst til at høre Konrads mening om tegnene og de sidste tider.

»Konrad, er alt det her organiseret af Antikrist?«

»Det, vi oplever, hører for mig at se til de tegn, der dukker op lige før Jesu genkomst. Mange af os vil mene, at FN – måske indsnævret i generalsekretæren – er Antikrist, men jeg er ikke så sikker. Jeg tror, profetierne om Antikrist er ved at gå i opfyldelse, men jeg ser ikke en bestemt person, som kan bære betegnelsen. Det kan være en ekstremt magtfuld styregruppe bag FN eller et helt andet sted. Vil du se et eksempel på, at det her ikke er nyt, og at det kan være styret, uden at der står en synlig person bag?«

Han fandt sin tablet frem og åbnede EU's hjemmeside. Derfra navigerede han ind i en samling dokumenter, hvor han åbnede et med overskriften »A European Framework National Statute for the Promotion of Tolerance«.

»Dokumentet handler om tolerance og hadkriminalitet. Det anbefaler en fælles linje til fremme af tolerance i alle europæiske lande. Du vil finde helt centrale citater fra det i FN's anbefaling af en tolerance-lovgivning, der nu er indført næsten overalt i verden. Se for eksempel denne paragraf.« Han pegede på en af de første sider.

Ved hadforbrydelser forstås: Enhver handling, der enten er begået mod personer eller ejendom, hvor ofrene eller målet er udvalgt på grund af deres reelle eller indbildte forbindelse med eller support eller medlemskab af en bestemt gruppe.

Det var højstemt jura-sprog, men Emil fornemmede den samme tone, som han kendte fra nye FN-dokumenter. Konrad rullede ned til forfatterens navne i bunden af dokumentet.

»Det er interessant, at de fleste af disse mænd var højt pla-

cerede i kristne kirker og humanitære organisationer. De var velmenende folk, som ville afvise det kategorisk, hvis de blev beskyldt for at gå Antikrists ærinde. Dokumentet er altså ikke formuleret af Antikrist. Ikke desto mindre er det siden blevet brugt til et antikristeligt formål. Tankerne om at kæmpe mod hadforbrydelser kan vi alle i udgangspunktet tilslutte os, men vi ser igen og igen, at de næsten udelukkende rammer troende – i første omgang måske muslimer, men i stigende grad traditionelle kristne. Antikrist er ifølge Jesus en falsk Kristus, der er i stand til at føre selv de udvalgte vild.«

Emil fandt mobilen frem og bad Konrad om at overføre linket. Han rystede på hovedet. »Jeg vil ikke kommunikere digitalt med dig. Men du kan tage et billede af min skærm, hvor dokumentets titel fremgår.«

Det gjorde Emil så med en fornemmelse af, at han ikke befandt sig i virkeligheden, men i en eller anden James Bond-agtig film.

Emil og Konrad blev enige om at få nogle timers søvn, mens de trillede gennem Bulgarien.

19

Lørdag den 16. januar

I Thessaloniki havde de 20 minutter til at få fat i noget morgenmad. Emil holdt vagt ved bagagen, og det lykkedes Konrad at proviantere.

Da de nærmede sig Athen, kom der en sms fra Kristoffer:

Stå af på Syntagma stationen og tag Metroen til lufthavnen.

Din uforlignelige travelplanner.

Han havde vedhæftet et kort over området, så Emil let kunne finde Metroen, der kørte direkte til Lufthavnen. Konrad stod også af på Syntagma. Han skulle møde sin kontakt foran Parlamentet, som lå lige i nærheden.

På stationens forplads gav de hinanden et knus, sagde farvel og gik i hver sin retning. Emil fandt hurtigt Metroen, og snart var han i lufthavnen.

På vej til tjek-ind kastede han et blik op på en skærm, der viste nyheder. Der var et rystet billede af Syntagma stationens facade. Fra hovedindgangen væltede det ud med snublende og flygtende folk. Nogle blev trampet ned. Kameraet fangede flere ansigter, der viste ren rædsel og panik. Emil standsede fascineret. Det var utroligt godt lavet.

Der samlede sig hurtigt en gruppe omkring skærmen. Ud fra de andres reaktion blev han klar over, at det var alvor. Billederne på skærmen var ikke skuespil.

Pludselig opløste stationens store glasparti sig i et voldsomt, glitrende vanvid. Som dråber fra en kæmpebruser reg-

nede glassplinter ned over pladsen. Et blændende lysglimt fulgte, og så blev alt sort, bortset fra de tekster, der fortsat rullede over skærmen. Han anstrengte sig for at tyde teksten, men hans studier i oldgræsk rakte ikke til at forstå nutidens sprog.

Emil skyndte sig over til tjek-ind. Hvis der virkelig var eksploderet en bombe i Syntagma, ville lufthavnen måske snart blive lukket, og så kunne det godt betyde noget, om han allerede var kommet gennem security.

Da hans sparsomme bagage var på vej gennem røntgenmaskinen, og han selv trådte gennem metaldetektoren, lød en besked på engelsk over højtalerne: »Athen har været udsat for et terrorangreb. Af sikkerhedsmæssige grunde vil lufthavnen blive lukket. Gå venligst mod udgangen i god ro og orden.«

Han så på sikkerhedsfolkene, der vinkede ham frem og gav ham besked på at gå mod gaten. Der mødte han et nyt security-tjek, som blev foretaget af israelske sikkerhedsfolk. Det var mindst lige så grundigt, som det altid er ved rejser til Israel. De ville vide, hvor han skulle hen i Israel, og hvem han skulle besøge. Han forsøgte at forklare sin situation, men passede på med ikke at nævne IP-foråret. Det var hans klare fornemmelse, at de israelske myndigheder ikke brød sig om demonstrationerne. Da han havde været i forhør en halv times tid, kom der en sms mere fra Kristoffer.

Har haft kontakt til Caspari. Du kan bo i kirkens
gæsteafdeling The Hermitage, 55 HaNevi'im Street
Jerusalem.

Din bookingekspert.

Emil viste sms'en til sikkerhedskontrollen. De kunne ikke læse dansk, men de slog adressen op. Betjenten tastede lidt på sin computer.

»Så du er kristen,« konstaterede han. »Og du har venner på Caspari Centret, som arbejder blandt døpte jøder i Israel.«

Det måtte han bekræfte, men han understregede, at det jo var et helt lovligt foretagende.

»Lovligt, ja, men ikke godt,« sagde israeleren, mens han viftede med en pegefinger lige ud for Emils næse. »Mission blandt jøder er antisemitisme.« Emil rystede på hovedet, men det lykkedes ham at holde mund. Det var ikke her, han skulle argumentere for, at Jesus og disciplene alle var jøder.

Han fik lov til at passere og sad snart blandt 50 andre i et propelfly, som nogen vist have fundet på et museum og støvet af. Den bøn, han bad ved afgang, var noget længere end den sædvanlige. Snart kunne han se Middelhavets blå bølger passere lige under flyets bug. De fløj så lavt, at detaljerne på de mange skibe stod klart i det diffuse lys, som askeskyen lukkede igennem.

Han forsøgte af slappe af, men det var ikke muligt. Selv om sikkerhedsproceduren et øjeblik havde fortrængt de voldsomme billeder fra Syntagma, havde kroppen åbenbart ikke glemt dem. Måske var han ramt af en eller anden form for chok. Igen og igen kørte de tavse billeder af eksplosionen forbi hans indre øje. Han var klar over, at han kun havde været minutter fra døden.

På internettet tjekkede han, om der var noget om eksplosionen. Det viste sig, at den var et led i en ny række tidszoneattentater, som ramte banegårde, der lå i nærheden af regeringsbygninger. Denne gang var der uhyggeligt mange dræbte og sårede alle stederne.

Da de nærmede sig Israels kyst kunne CNN fortælle, at »Ligaen til beskyttelse af Guds navn« tog ansvaret. Indflydelsen fra tidszoneattentaterne var ifølge økonomiske eksperter nu så markant, at det påvirkede verdensøkonomien.

Selv om der ikke var meget liv i lufthavnen, gik der alligevel en minibus til Jerusalem, og Emil var fremme ved The Hermitage midt på aftenen. Undervejs sendte han besked til Kristoffer for at fortælle, at han var i god behold.

I køkkenet sad en engelsk familie og spiste en sen middag. De inviterede Emil til at spise med, og det tog han gladeligt imod. Han var hundesulten, og han kunne se, at der var rigeligt i gryden. De spurgte ind til hans rejse, og lidt efter hørte han sig selv med skælvende stemme fortælle, hvor tæt han havde været på døden i Athen. Manden lagte en hånd på Emils arm.

»Du er anspændt. Måske er du stadig i chok. Må vi bede for dig?« Det sagde Emil ja til. Bønnen var som en af barndommens trygge huler, hvor han kunne mærke Guds varme hænder om sig. Den gav ham ro, og inden der var gået en time lå han i sin køje og sov.

Søndag den 17. januar

The Hermitage ligger i kælderetagen under et kirkekompleks lige ved Mea Shearim, så da han næste formiddag opsøgte Rachels forældre, gik der kun få minutter, før han passerede et skilt med teksten »Zions datter. Gå kun ind i dette område med anstændig påklædning«. Heldigvis havde Emil gemt Rachels beskrivelse af, hvordan han skulle finde frem til hendes hjem.

Drenge med slangekrøller og piger i lange skørter var på vej i skole. Mænd skulede mistroiske efter ham. Et par stykker begyndte at følge ham. De indhentede ham og spurgte venligt, om han havde brug for hjælp til at finde vej. Han svarede lige så venligt, at han gerne ville have lov til at bevæge sig lidt rundt. Han havde læst en del om de ortodokse jøders kultur og var nu endelig på stedet. De var irriterende venlige. Ville han gerne besøge en yeshiva? Var han interesseret i at se en ortodoks synagoge? Han kunne ikke sige nej uden at røbe, at interessen nok ikke var den væsentligste årsag til besøget. Efter halvanden time var han meget klogere på ortodoks jødedom. De stod i udkanten af Mea Shearim, og de to selvbestaltede guider forklarede, at hvis han fulgte gaden, kom han lige ned til Damaskusporten.

Emil ventede, til de var væk, og så gik han ind blandt slangekrøllerne igen. Under rundvisningen havde de passeret den opgang, hvor Rachels hjem var, så han fandt den hurtigt, men der gik et kvarter, inden han uset kunne gå ind.

Han fornemmede straks den trykkede stemning i hjem-

met. Her var ikke den åbenhed og glæde, han mærkede første gang. Rachels forældre modtog ham høfligt, men forbeholdent.

»Jeg kommer lige fra Danmark. Ved I noget om Rachel?« spurgte han. Forældrene rystede begge bedrøvet på hovedet, og Eliezar viste ham ind i studereværelset.

»Kom du uset ind i huset?« spurgte han, straks døren var lukket. Emil fortalte om sine manøvrer, og Eliezar var tilfreds.

»Hvorfor opsøger du os, og hvorfor spørger du efter Rachel?« ville han vide.

Emil forklarede forsigtigt, at han var kommet til at sætte pris på hende, og at han var kommet af ren og skær nysgerrighed og omsorg.

»Javel så. Vi skal snakke lidt mere om dit forhold til min datter, men lad mig først svare på dit spørgsmål. Vi har ikke fået bekræftet, at Rachel var med ved demonstrationen, men det er næsten helt sikkert. Vi har ikke hørt fra hende siden, og vi er meget bekymrede for, hvad der er sket hende. Vi tør ikke spørge myndighederne, for vi er i forvejen i en udsat position.«

Han satte sig tungt. Pludselig så han op på Emil. »Måske du kan hjælpe?« Emil skulle til at svare, men Eliezar var ikke færdig: »Siger du, at du kommer lige fra Danmark? Så du var taget hjem? Men hvorfor er du så her nu? Er du kommet på grund af eksplosionen ved demonstrationen? Men hvordan kan du være her så hurtigt?«

Emil holdt hænderne op for at stoppe ham. Eliezar smilede undskyldende og pegede på en stol. »Undskyld min ubehøvlede opførsel, men jeg er ikke mig selv. Værsgo, vær min gæst. Ønsker du noget at drikke? Jeg er glad for, at du er her, men også forvirret.«

Emil forklarede, hvordan han havde opdaget, at Rachel

var med i IP-foråret og måske endda var med til at organisere fredsdemonstrationerne. Han fortalte også, at Moshe og Ari ikke svarede på hans opringninger. Moshe og Ari kendte Eliezar ikke noget til, men han kunne fortælle, at Rachels telefon var helt død.

»Jeg hjælper meget gerne med at finde hende, men hvad skulle min undskyldning være for at spørge myndighederne, om Rachel er blandt de sårede eller de døde?« spurgte Emil. »Det er vel politiet, der har de oplysninger? Eller er de offentligt tilgængelige?«

Eliezar satte en hånd under sin skæggede hage i den klassiske eftertanke-positur. »Politiet har listerne, men de offentliggør dem typisk først nogle dage efter en terrorbombe. De pårørende får direkte besked snarest muligt, men det er kun muligt, hvis der er noget ID, som kan læses.«

Det varede lidt, før Emil forstod, hvad den sidste bemærkning indebar.

»Jeg ved, at hun lever,« sagde han og lænede sig frem, så han kunne lægge en hånd på Eliezars.

»Om Gud vil,« sagde Eliezar og nikkede. Emil nikkede også. Mens de sad og nikkede, kom der et skælmsk glimt i Eliezars øjne.

»Emil, for nogle uger siden havde vi to en rigtig spændende samtale i dette rum. Det var min agt at invitere dig igen ret hurtigt, men det satte min hustru sig imod. Jeg forstod ikke hvorfor, men det er ved at dæmre for mig nu. Jeg har det indtryk, at du også nød vores samtale, men det er garanteret ikke derfor, du pludselig sidder her igen.«

Emil så længe på den tiltalende ortodokse jøde, og så besluttede han at springe alle formaliteter over.

»Eliezar, de sidste ord jeg hørte fra Rachels mund, inden jeg pludselig måtte rejse hjem på grund af vulkanen, var en anbefaling af at studere mellemøstlige traditioner for indgå-

else af ægteskab. Jeg elsker hende, og det er gensidigt – tror jeg helt sikkert. Men jeg har ingen far eller onkel, der kan gå til dig på mine vegne. Jo, jeg har en far, men ... Når vi har fundet Rachel, og jeg har snakket med hende, kommer jeg selv til dig på mine egne vegne. Må jeg det?»

Eliezars øjne blev fjerne. »Jeg er gift med en klog kvinde, Emil. Rachels mor så det allerede ved første øjekast, men jeg anede intet.« Mon ikke det var Eliezars måde at give grønt lys på? Men det var også en antydning af, at han ikke skulle forvente sig for meget, for Eliezar har ikke det sidste ord i det hjem.

De udvekslede telefonnumre. Så kunne de orientere hinanden, hvis der dukkede nyt op om Rachels skæbne.

Det var søndag, så efter besøget i Rachels hjem gik Emil ned til Gravhaven. Måske kunne han slutte sig til en af de grupper, som besøgte den dejlige lukkede have, og deltage i en gudstjeneste eller en andagt.

Han havde i farten glemt, at askeskyen havde stoppet al turisme. Men der var en enkelt gruppe unge amerikanere. De var på bibelskole i Israel og havde derfor været i landet inden vulkanudbruddet. Emil blev tilbudt at være med, da de satte sig for at holde gudstjeneste med klippegraven som baggrund for alteret. Det viste sig hurtigt, at de var pinsefolk – mindst. Der manglede ikke opmuntrende tilråb i form af amen og halleluja, når der blev vidnet eller bedt – selv under prædikenen, som blev holdt af en ældre præstetype. Men de var kristne brødre og søstre, og han nød fællesskabet.

Efter gudstjenesten spredtes de unge i haven. Præsten havde givet dem nogle spørgsmål til dagens tekst, som de skulle arbejde med en times tid. Denne time tilbragte præsten sammen med Emil. Han spurgte høfligt, i hvilken anledning Emil var i Jerusalem. Emil svarede forsigtigt, at han

skulle undersøge noget personligt i forbindelse med den tragiske terrorbombe ved fredsdemonstrationen. Præstens kommentar overraskede ham.

»Disse naive unge mennesker laver sikkert deres fredsdemonstrationer i bedste mening, men til ingen nytte. Ifølge Guds plan skal der være fjendskab mellem hans udvalgte folk, Israel, og alle dets naboer lige til tidens ende. Ingen fredsdemonstrationer kan lave om på det.«

»Er der ikke en mulighed for, at profetierne skal læses åndeligt, og ikke som en beskrivelse af geopolitiske forhold?« Emil spurgte for at lokke amerikaneren til at holde et lille foredrag. Hidtil havde han kun læst om de amerikanske profetieksperter, der mener at kunne læse vores aktuelle og kommende politiske forhold ud af Bibelen. Præstens korte prædiken i gudstjenesten for lidt siden tydede på, at han hørte til blandt dispensationalisterne, der har lavet omfattende og detaljerede skemaer over verdens gang i de sidste tider. Og ganske rigtigt.

»Jeg har studeret profetierne det meste af mit liv, og nu skal du høre kære unge broder ...« Og så fik Emil beretningen om, hvordan Rusland, Syrien og Etiopien skal samle sig og gå mod Israel. De skal angribe på Megiddo-sletten, eller Harmageddon, som er det rigtige navn for stedet. Fjenderne skal være tæt på at vinde over Guds folk, men så griber Gud ind, og ild fra himlen opsluger dem. Sådan har Gud planlagt kampen om Israel, og så gør det ingen forskel, om velmenende fredsaktivister arbejder for en anden løsning.

»Kan du så fortælle mig om den store trængsel og bortrykkelsen?«

»Bortrykkelsen er det første. Guds menighed bliver bortrykket og forsvinder fra jordens overflade. Så følger syv års trængsel. De sidste tre et halvt år bliver særligt slemme. De er beskrevet i Johannes' Åbenbaring som segl, trompeter og

vredesskåle, der skal følge hinanden. I slutningen af de syv trængselsår kommer slaget ved Harmageddon, hvor Israel som sagt er tæt på at tabe slaget, men i sidste øjeblik kommer Jesus. Han udsletter alle Israels fjender, binder Satan og opretter tusindårsriget. I de tusinde år får Israel en glansperiode. Jesus skal regere over hele verden med Jerusalem som hovedstad. Det tredje tempel, der er beskrevet hos Ezekiel, skal bygges, og ofrene til Guds ære skal genindføres med levitterne som præster. Efter de tusinde år kommer den endelige dom.

På sytten minutter fik Emil en pædagogisk veltilrettelagt præsentation af både bortrykkelse, trængsel og tusindårsrige. Der var styr på det hele, og præsten kunne forsyne hver enkelt detalje med et skriftsted. Detaljerede diagrammer i en bog, han fandt i sin taske, hjalp med overblikket.

»Hvor er vi så i dit skema, eller skulle jeg sige, hvor er vi på Guds ur?« ville Emil gerne vide.

»Unge broder. Jeg fornemmer en vis skepsis i forhold til den sande udlægning af profetierne, men jeg skal gerne svare. Antikrist er ikke trådt frem endnu, men jeg tror, han er født og nu lever et eller andet sted, mens han venter på sin time. Han bliver både politisk og åndelig verdenshersker. Alle nationer vil frivilligt lægge sig ind under hans herredømme, fordi han lover fred i verden. Og det vil se ud til, at han kan gennemføre sit program. Jeg skønner, at Antikrist vil være jøde, men der er profetierne ikke helt klare. Angående bortrykkelsen, så har den ikke fundet sted endnu, siden jeg stadig er her.« Det sidste sagde han med et stort smil, der uden tvivl var indstuderet for at kunne gøre sig på tv.

Gruppen begyndte at komme tilbage, og Emil takkede for den tid, præsten havde givet ham. »Fornøjelsen er helt på min side. Her. Tag bogen med dig, så kender du Guds time-

plan. Hvis du ønsker at betale for den, kan du donere et beløb på min hjemmeside.«

Emil takkede og tog imod en moppedreng med titlen »Den overraskende sandhed om vores tid og den kommende«.

Ved Damaskusporten hoppede Emil på letbanen og stod af igen ved Mahane Jehuda. Derfra var der kun ti minutters gang til Sacher Park ved Knesset, hvor han var til fredsdemonstration før jul, og hvor eksplosionen skete i torsdags.

En stor del af området var spærret af, og politiets teknikere ledte stadig efter spor. En gruppe ortodokse jøder med orange veste gik søgende rundt inden for afspærringen. De er specialister i at samle kropsdele efter terrorbomber. Hver eneste knoglesplint og hudtrevl skal samles op, for det er hel- ligbrøde at træde på et menneskes grav. Og selv den mindste stump menneskevæv i jorden tæller som en begravelse.

Trods den kølige vind satte Emil sig med ryggen op ad et træ. Han lukkede øjnene og gled i fantasien tilbage til eksplosionen. Videoklipppet fra nyhederne hjalp.

Hele området er fyldt med glade mennesker, der synger forårssangen. På lastbilen spiller et band, og unge piger syn- ger for. Pludselig opløses det hele i en enorm ildkugle. Et brag og en voldsom trykbølge følger. Hele og sønderrevne kroppe slynges langt væk. Trykbølgen vælter alt og knæk- ker grenene i det træ, han sidder under. Røg og støv dækker området, og folk går famlende rundt. De er i chok, og deres trommehinder forsøger forgæves at opfange de lyde, som må være der. Men de hører intet.

Han åbnede øjnene og så op i træets forrevne krone. Den naturlige gryde foran ham var sort i et stort område omkring krateret i bunden. Spredt ud over arealet lå personlige ejen-

dele, som mennesker i panik havde tabt, da de flygtede fra rædslerne. Og så græd han.

Lyset begyndte at aftage. Det var tid at finde noget aftensmad. Inden han rejste sig, fik han sendt en sms med en kort opdatering til Kristoffer, og han ringede til Pia. Hun skældte ham ud for at stikke af midt i mediestormen mod ham, men endte dog med at sige, at det måske var godt, at han ikke var der til at forkludre tingene yderligere.

Da han sagde farvel til Pia, kom en sms. Han åbnede i forventning om, at det var et svar fra Kristoffer, men den var på engelsk, og den var afsendt fra Rachels hemmelige telefon.

Hilser fra R, du sidst så ved den store kirke.

Samme sted i morgen 10.00.

Baruk

Efter et par gennemlæsninger begyndte en varme at brede sig i hele kroppen. Baruk er en skriver i Det Gamle Testamente. Og Baruk her var skriver for R. En hilsen fra Rachel og en indbydelse til at mødes i morgen. Beskeden var fra hendes hemmelige telefon med en anden afsender, men det var et livstegn, og han var lykkelig. Han skyndte sig at svare ok.

Han besluttede at vente med at informere Rachels forældre, til han havde mødt Baruk.

Da han gik gennem det nye jødiske forretningskvarter over for Jaffaporten, blev han pludselig råbt an. »Emil, hvor herligt!« Det var Ari. Emil løb ham i møde og gav ham et kram. Ari ømmede sig.

»Undskyld,« sagde Emil. »Jeg havde lige glemt, at du er såret. Hvordan går det?«

»Fint. Det gør kun ondt, når jeg griner, og så når jeg mø-

der en af de der skøre danskere.« Han lagde venskabeligt en hånd på Emils skulder.

Ari havde været forhindret i at deltage i demonstrationen fra begyndelsen, men han havde været så tæt på, at han mærkede trykbølgen og hørte eksplosionen. Og han havde været en af de første på stedet. Det var ikke lykkedes ham at opspore noget om Moshe eller Rachel. De var som sunket i jorden, og det var de andre fra ledelsesgruppen også.

Før demonstrationen gik der rygter om, at politiet måske ville slå til og arrestere lederne. De havde aftalt, at så ville de følge frivilligt med. Ari vidste ikke, om nogen af dem var taget i forvaring af det israelske politi, eller om de havde skjult sig for ikke at blive taget. Han turde ikke bruge sin telefon, for måske kunne politiet spore den.

En araberbus bragte Emil op til Damaskusporten, hvor han spiste på en falafel-restaurant. Han havde været på netop den restaurant så mange gange, at de bød ham hjertelig velkommen og straks diskede op med hans yndlingsret. Fra restauranten var der kun et kvarters gang til The Hermitage.

Det var midt på aftenen, så han gik ud i køkkenet og lavede sig en kop kaffe. Han sad og bladede frem og tilbage i bogen om de sidste tider, men den fangede ham ikke. Han kunne kun tænke på den mystiske besked fra Baruk.

Hvordan kunne de egentlig vide, at han var i Jerusalem? Det kunne de vel heller ikke. Hvorfor skrev Rachel ikke selv? Hun var vel bange for at bevæge sig offentligt. Eller måske kunne hun ikke. Det ville ikke være underligt, om hun var såret. Hårdt såret. Men var hun så et sted, hvor hun kunne få ordentlig lægebehandling?

Tankerne gik også tilbage til togrejsen og samtalen med Konrad. Der var mange informationer, som skulle fordøjes.

Konrad virkede som en meget realistisk og helt nede på jorden type. Men meget af det, han havde fortalt, ville Emil kun have haft hovedrysten til overs for, hvis det for eksempel var kommet fra den amerikanske præst i Gravhaven. Det virkede temmelig overskruet.

Set i forhold til det, han selv havde oplevet hjemme i Danmark, gav det dog en slags mening. Jo mere, han tænkte over det, jo mere mening gav det. Og jo mere mening, det gav, jo mere nysgerrig blev han på Bibelens profetier om de sidste tider.

21

Mandag den 18. januar

Næste dag sad Emil på trappen ved Gravkirken allerede klokken halv ti. Da han var her for at studere, var det et af hans yndlingssteder. Selv om kirkens indre ikke sagde ham så forfærdelig meget, var det trods alt netop her, Jesus døde langfredag og opstod påskemorgen. Her kom pilgrimme og turister fra hele verden. Mange grupper holdt en lille andagt, inden de gik ind, for der var så meget trængsel indenfor, at det kunne være svært at finde ro.

Tankerne gik til den dag, han havde friet. Var det en fejl? Nej, han havde ikke andre muligheder. Var det dårligt planlagt? Nej, Rachels uventede reaktion havde været den samme, uanset hvordan han havde gennemført det.

Han var så langt væk i sine tanker, at han ikke bemærkede den unge mand, der satte sig ved siden af ham på trappen, der hvor Rachel havde siddet. Emil vågnede op, da han mærkede noget på sin skulder.

Den unge fyr havde hele den ene arm i gips. Hånden på den anden – den på Emils skulder – var næsten væk i bandager. I ansigtet havde han flere blå og orange mærker og et par heftige plastre. Han lignede et offer for en terrorbombe.

»Er du Baruk?« spurgte Emil. Manden nikkede og fjernede sin hånd fra Emils skulder.

»Jeg skal hilse fra Rachel. Hun lever, men hun har det ikke godt. Hun ved ikke, at vi mødes. Hvem er du?«

»Jeg er da Emil. Du sendte mig en sms i går.«

»Men vi troede, du var i Danmark. Vi håbede bare, du kunne sende en eller anden.«

»Jeg er her. Og Rachel ved ikke, at du er her, så du skulle egentlig ikke hilse fra hende. Vel?«

»Jo og nej. Hun er det meste af tiden bevidstløs. Når hun er klar, spørger hun efter dig og siger, at hendes forældre ikke må vide noget. Hun er vist bange for, at de skal komme i politiets søgelys. Jeg hørte hende mumle noget om sin hemmelige telefon, som lå i hendes skab på universitetet. Sådan et skab er let at dirke op. Og så sagde hun 'Emil-dk'. Det viste sig at være kodeordet.«

»Vil hun overleve? Hvor er hun?«

Budbringeren trak på skuldrene. En grimasse viste, at det gjorde ondt. »Hun er et sikkert sted. Lægen siger, hun vil overleve. Den smule, hun har sagt, tyder på, at hjernen ikke er skadet. Eller at hun i hvert fald kan tænke lidt sammenhængende, når det gælder dig.« Det sidste sagde han med et skævt smil.

»Kan jeg besøge hende?« Emil tog fat om mandens frie arm, så han igen fik en trækning i ansigtet.

»Undskyld.« Han slap hurtigt og så bedende på ham.

»Jeg tror, hun vil have godt af at se dig. Hun spurgte efter dig, før hun nævnte sin mor. Men hvordan kan jeg vide, om vi kan stole på dig?«

»Det kan du vel egentlig ikke,« måtte Emil indrømme. »Det eneste, jeg kan sige, er, at da jeg så eksplosionen i nyhederne, gik der kun et par timer, før jeg var på vej.«

»Tog du fra Danmark efter eksplosionen. Kan man virkelig rejse så hurtigt?«

Emil fandt sin mobil frem og viste billedet med Rachel. Så gik han ind på kontaktsiden og fandt Moshe frem. »Kender du ham?«

Manden nikkede. »Moshe var den, der stod tættest på bomben. Han er væk. Okay, jeg stoler på dig.«

»Hvordan væk? Død?«

Den unge mand nikkede med tårer i øjnene.

Emil sad længe stille. Han snøftede og tørrede øjnene med et ærme.

Rachel og et par af de andre fra ledelsen af IP-foråret var i al hemmelighed blevet indlagt på et palæstinensisk hospital i Ramallah. Det drives af kristne fra USA. Flere fra personalet var med i demonstrationen, så hun er i gode hænder og i sikkerhed, forklarede Baruk.

Eliezar havde advaret ham om, at der inden for det israelske politi var flere, der betragtede aktivisterne som forrædere. Visse politifolk veg ikke tilbage for at dræbe, hvis de fik mulighed for at ramme én, de betragtede som en fjende. De var kun i enkelte tilfælde blevet hængt op på det, og straffen var minimal.

Emils nye ven hed Samuel. Han var en kristen palæstinensisk israeler.

»Vi kendte risikoen for et angreb,« forklarede han. »Vi havde en palæstinensisk ambulance på stedet, og der var et checkpoint, hvor den ambulance uden problemer kunne passere. Efterhånden har vi en del venner i det israelske militær,« sagde han og blinkede forsorent med det ene øje. »Nu tager vi to bussen til Ramallah, men det må ikke se ud, som om vi kender hinanden,« instruerede Samuel.

De gik hurtigt ad de næsten øde basargader, ud gennem Damaskusporten, over den brede gade, til højre foran butikscetret, hvor Emils yndlingsspisested var, og ned ad gaden til den arabiske busstation. Emil gik ti meter bag Samuel.

Som israelsk statsborger havde Samuel et pas, der gav ham mulighed for at krydse grænsen uden problemer, og det samme kunne Emil med sit danske pas. Ved checkpoin-

tet skulle alle ud af bussen for at gå gennem slusen. Det gik utroligt langsomt. Der var to luger, hvor grænsepolitiet kunne tjekke pas, men den ene var lukket, og soldaten bag den sad med støvlerne solidt plantet lige bag lugen og skosålerne op i hovedet på de forbipasserende, mens han læste i et pornoblad. Den anden soldat tog sig vældig god tid til at tjekke palæstinenserne papirer. Emils rødbedefarvede danske pas åbnede han ikke engang. Han nikkede ham bare videre.

De stod på bussen igen, og mens de kørte det sidste stykke, tænke Emil på, hvor utroligt ydmygende det måtte opleves for palæstinenserne at blive behandlet på den måde. Han huskede noget, Ari engang havde fortalt om tiden ved militæret. Man kan ikke have et militær som Israels, uden at stille et fjendebillede op. Fjenden var naturligvis araberne, og det inkluderede altid palæstinenserne. Der var tre års værnepligt for mænd og to år for kvinder. I al den tid blev de unge trænet i at se enhver araber og palæstinenser som sin fjende. Det forklarede måske de to soldaters opførsel ved checkpointet, men det undskyldte den ikke.

Fra busterminalen i Ramallah gik de til hospitalet. Samuel gik et godt stykke foran Emil. Han holdt en ret høj fart, selv om han haltede mere og mere. Da de nåede frem til hospitalet, gav han et diskret tegn mod hovedindgangen, men han fortsatte selv forbi. Emil gik ind gennem de store glasdøre, som automatisk gled til side, da han nærmede sig. Han blev straks omsluttet af den særlige hospitalsluft og af køligheden fra klimaanlægget, der også kørte her midt om vinteren.

Rachel lå med lukkede øjne i en hospitalsseng. Hun havde forbindelse ned over højre øje og omkring hele den øverste del af hovedet. Resten var oversået med små sår, men i hans øjne var hun stadig smuk. Slinger og ledninger førte til forskellige poser og apparater. Hendes venstre arm lå oven på

dynen. En af slangerne var fæstet til håndleddet. Hånden lå afslappet. Han tog den forsigtigt og mindedes, hvordan hun havde moret sig, da han så beundrende på den i stedet for at se, hvor hun pegede.

»Rachel, nu er jeg her,« sagde han stille og lænede sig ned mod hendes ansigt. Tættere på, end han nogensinde før havde været.

»Rachel, der er mig, Emil. Jeg kom så hurtigt, jeg kunne. Jeg er så glad for, at du overlevede. Jeg elsker dig.« Der var ingen reaktion. Vejtrækningen fortsatte regelmæssigt, men en af maskinerne begyndte at bippe, og lidt efter kom en sygeplejerske ind på stuen.

Hun trykkede på en knap, og bipperiet stoppede.

»Underligt. Hjerterytmen steg pludselig. Lagde du mærke til noget?« ville hun vide. »Hvem er du for øvrigt?«

»Jeg er hendes kæreste,« svarede han i mangel af en bedre forklaring. Sygeplejersken smilede. »Sagde du noget til Rachel?« Han rødmede helt om bag ørerne, og hun nikkede forstående.

»Fortsæt endelig med det. Det tager hun ingen skade af,« lød den tørre kommentar. Hun kneb et af de mørke øjne i og gik stille ud igen.

Han fortalte kort om sit besøg hos hendes forældre. »Jeg tror, din far gav mig lov til at anmode om din hånd, hvis du er med på det.« Emils ansigt var nu så tæt på hendes, at han ikke kunne modstå fristelsen. Hun fik et forsigtigt kys på munden, og maskinen gav sig til at bippe igen. Men nu vidste han, hvilken knap, der fik den til at stoppe.

Sygeplejersken lindede på døren og så spørgende på ham. Han signalerede, at alt var okay, og hun trak sig tilbage med et stort smil. Forsigtigt tog han Rachels hånd igen, og så fornemmede han et svagt klem.

»Klemte du min hånd. Rachel? Hører du, hvad jeg siger?«

En muskel sitrede ved øjet, og så mærkede han helt tydeligt et klem. Tænk, at man kan blive så glad for så lidt. Eller i sammenhængen var det jo ikke lidt. Det var et tydeligt livstegn, som han havde meget mere brug for, end han vidste.

Emil er ret god til at diskutere. Det forestiller han sig i hvert fald. Han kan formulere sine argumenter, og han kan lytte sig ind til, hvad andre mener. Men hvordan holder man en samtale i gang, når den anden ikke bidrager? Det har han aldrig forstået. Ligeegyldig smalltalk er bestemt ikke hans stærke side. Så hvad gør man, når man snakker med en, der formodes at være bevidstløs?

Han begyndte med at fortælle om sin rejse ned gennem Europa. Der var flere morsomme episoder. På passende tidspunkter mærkede han, at hun klemte hans hånd. Men så måtte han have en pause.

»Toilettet kalder. Jeg kommer tilbage, Rachel.« Igen fik han et klem, og så forlod han stille stuen.

På vej tilbage vinkede den søde sygeplejerske Emil ind på en lille vagtstue, hvor der også sad en ældre herre med et stort overskæg. Han mindede Emil om en læge, han havde set i Lucky Luke.

»Det er doktor McDonald, og det er Rachels kæreste,« præsenterede sygeplejersken.

»Emil,« supplerede Emil og gav hånd til lægen.

»Doktor McDonald har behandlet Rachel. Emil, vil du fortælle, hvad du har observeret.«

Lægen lyttede interesseret og stillede indimellem et opklarende spørgsmål med en tydelig sydstatsamerikansk dialekt. Nogle af de mest private detaljer fik han dog ikke.

»Rachel har fået en meget kraftig hjernerystelse. Der er ikke kraniebrud, men det kan ikke udelukkes, at der er skader på hjernen. Dine observationer er godt nyt. Hun er kom-

met forbavsende godt gennem sin hårde lemlæstelse og det store blodtab.«

»Lemlæstelse?« sagde Emil urolig.

De to så først undrende på ham. Derefter så de på hinanden. Vil du eller skal jeg? sagde øjnene.

»Hvad?« Ekkoet fra Emils stemme kørte rundt i det lille rum, mens adskillige rædselsscener skiftede for hans indre blik i blodige klip. Han havde ikke observeret noget ud over forbindingen om hovedet. Men han havde kun set hovedet og den ene arm.

Lægen rømmede sig: »Jeg er ked af at sige det, men den højre arm blev revet af ved albuen.« Emils første reaktion var lettelse. Så hun har ingen skader på hjerte, lunger, mave, ben? Resten er i orden? Emil blev klar over, at han havde stillet spørgsmålene højt, for sygeplejersken nikkede.

»Højre underarm er væk, og der er stadig en risiko for, at hjernen har taget skade, men ellers er hun helt i orden.«

»Hvad med øjet?«

»Hun har alvorlige skader på højre side af hovedet, men det ser ud til, at øjet er i orden. Hun bliver snart okay, men hjernerystelsen kræver ro i lang tid. Når hun er færdigbehandlet vil der kun være lidt ar. Ikke noget skæmmende. – Det ville også være en skam, synes du ikke?« Det sidste blev tilføjet med et blik, som trak smilerynkerne ved øjnene sammen. Emil vidste ikke, hvordan han skulle reagere. Lægens bemærkning om Rachels skønhed følte anmassende. Men det skyldtes nok noget med kultur. Han havde aldrig forstået den amerikanske.

Lægen og sygeplejersken understregede behovet for at holde Rachels opholdssted hemmeligt. De forsikrede, at hun var i gode hænder, og at han roligt kunne tage til Jerusalem igen. Af hensyn til hjernerystelsen, fandt de det bedst, at hun

fortsatte med den beroligende og smertestillende medicin i et døgn mere.

»Hvis du kommer igen om to dage, er hun måske vågen. Du må gerne orientere hendes forældre, men du må ikke fortælle til nogen som helst, hvor hun er. Det må du ikke nu, og det må du aldrig.«

Tirsdag den 19. januar

Midt på formiddagen næste dag gik Emil rundt i Mea Shearim en halv time, inden det lykkedes at smutte ind i opgangen til Rachels hjem, uden at nogen på gaden så det. Mens han gik rundt, følte han sig mere og mere til grin, for hvad var formålet egentlig? Ville nogen koble et besøg af ham sammen med noget, der kunne betyde fare for Rachel eller hendes familie? Okay, muligheden var der, så han gennemførte sin hat og briller-manøvre.

Eliezar var ikke hjemme, og Emil gjorde mine til at gå igen. Han huskede Rachels bemærkning om, at en ærbar kvinde ikke opholder sig sammen med en fremmed mand, uden at der er flere til stede. Men Rachels mor insisterede på, at han skulle vente i studereværelset. Eliezar ville komme til frokost, og så kunne de spise sammen.

På skrivebordet lå et hebraisk Ny Testamente og på læsepulten en amerikansk bog om profetierne. Han læste lidt i Det Nye Testamente, men det var på moderne hebraisk, så det faldt ham vanskeligt. Dog kunne han se, at Eliezar havde slået op på Johannes' Åbenbaring. Den amerikanske bog hed »Four Views on the Book of Revelation«. Den så ganske interessant ud, og han læste i den, indtil Eliezar trådte ind og bød ham hjertelig velkommen.

»Da jeg var ung, kunne en from mand bruge al sin tid på at studere skrifterne. Nu må man arbejde for at få mad på bordet.« Han sagde det helt alvorligt, men hans kone havde

røbet, at han kun arbejdede tolv timer om ugen, så Emil havde ikke ondt af ham.

»Og dengang behøvede en gudfrygtig mand ikke spille tid på militæret. Nu skal selv kvinderne ind. Rachel måtte bruge to år på det, inden hun kunne begynde at studere, og en af mine sønner er inde nu. Han har endda tænkt sig at blive befalingsmand. Hvad har jeg stakkels mand gjort for at fortjene den skæbne?«

Pludselig slog han om, og med et stort smil inviterede han ind til frokost. »Og den er fuldstændig kosher,« understregede han, som om det betød noget for Emil.

Da han havde bedt bordbøn, og de havde fået noget på tallerkenen, spurgte Eliezar, om der var nyt om de sårede og døde ved bombningen. Emil havde overvejet meget, hvordan han skulle fortælle dem det, men ingen geniale ideer var dukket op. Dog var åbningsreplikken på plads.

»Jeg har en god og en dårlig nyhed angående Rachel,« sagde han. »Den gode er så god, at den dårlige er til at bære.«

De lagde begge deres bestik og så afventende på ham. Hvordan ville de reagere? De havde ikke siddet ved hendes seng og mærket livstegn og respons.

»Jeres datter lever. Jeg har besøgt hende på et hospital. Hun er i gode hænder.« Eliezar rakte over og gav sin hustru et kærligt håndtryk.

»Tak,« sagde han. »Og den dårlige?«

»Hun har fået en alvorlig hjernerystelse, og var ikke rigtig ved bevidsthed, men det skyldes nok mest den beroligende medicin.« Emil fortalte, hvordan hun havde signaleret til ham ved håndtryk, så han fornemmede, at hun hørte, hvad han sagde. De fik ikke noget at vide om hjerterytmen.

»Og så er der også noget andet ...« pludselig var gårdsdagens lettelse over, at hun kun havde mistet en halv arm helt væk. Hvordan fortæller man sådan noget til forældrene?

»Ja ...« sagde Eliezar. De så begge afventende på ham.

»Hun har mistet den højre arm,« fik han sagt med grødet stemme, mens tårerne løb ned ad kinderne. Han lagde kanten af sin venstre hånd på højre arms albue for at vise, hvor skaden var sket.

»Åh, ikke andet,« lød det fra hendes mor. Han så forbavset på hende. »Ja, undskyld, det er da slemt nok,« tilføjede hun, »men jeg havde frygtet noget værre. Vi har set alt for mange, der er lemlæstede af terror og krig.«

Han vidste noget om at have et alvorligt handicappet familiemedlem, så han forstod hende. Eliezar satte ord på det, der fyldte Emils bønner.

»Nu må vi så håbe, at den nådige Gud vil give os den gave, at hun får sine tankers fulde kraft tilbage.«

Resten af måltidet forløb i hyggelig konversation. Eliezar fortalte om den hurtigt tiltagende verdenslighed i Israel, og Emil fortalte en lignende historie fra Danmark. Og så sad de to herrer igen inde i studereværelset.

»Tak for din indsats for at finde frem til vores ældste datter, og tak for din interesse for hende,« sagde Eliezar og blinkede skælnsk til ham. »Men nu må vi i gang med arbejdet. Hvor kom vi til, sidst vi snakkede sammen?«

Emil holdt en hånd op. »Først har jeg brug for at vide, hvor jeg har dig. Du kan stole på min diskretion. Jeg fortæller ingen, hvad vi siger til hinanden her, men jeg må kende grunden til din interesse for Jesus. Er du selv troende eller søgende – eller samler du ammunition til at angribe. Jeg håber meget på det første, men du må indrømme, at jeg kan have grund til at frygte det sidste.«

Eliezar sad længe tavs. »Du har en pointe, og du har formuleret den meget præcist. Når jeg nu svarer dig, lægger jeg min families sikkerhed i dine hænder. Men jeg gør det, fordi

jeg har fuld tillid til dig. Så håber jeg bare, at du ikke forsvinder som Filip.«

Emil må have set ret spørgende ud.

»Filip i Apostlenes Gerninger otte.« Eliezar lagde hovedet på skrå og så afventende på Emil.

Nu dæmrede det. Beretningen om den etiopiske hofmand.

»Nej, jeg er aldrig blevet rykket nogen steder hen, sådan bogstaveligt. Men jeg håber, at vores samtale slutter på samme måde som den, du hentyder til.«

Nu var det Eliezar, der så spørgende ud.

»Hofmanden spurgte Filip: Hvad hindrer mig i at blive døbt?«

Eliezar nikkede, så kippen var ved at falde af. »Dig kan jeg lide at snakke med. Måske går det netop sådan,« sagde han. Han lagde håndfladerne mod hinanden og var længe tavs.

»Jeg ved ikke, om jeg i jeres kristne forstand tror på Jesus, men med min forstand er jeg nået frem til, at han var – er – vores Messias. Vi har været forhærdede og forblændede i to tusinde år.«

»Tænker du på Romerbrevet ni til elleve,« spurgte Emil. »Der hvor Paulus taler om, at Israel er forhærdet. Jeg må indrømme, at jeg ikke helt forstår Paulus der.«

»Måske. Er det ikke underligt, at vi som folk har haft Skrifterne i alle årene, men vi har ikke set, at Jesus opfyldte alle Messias-løfterne.«

»Er Gud så ved at hæve forhærdelsen?« ville Emil vide. »Jeg har hørt, at der er en stigende interesse for Det Nye Testamente blandt ortodokse jøder i disse år.«

»Er det rigtigt? De messianske menigheder fortæller om stigende deltagelse, men det plejer jeg at opfatte som useriøs reklame. Måske tager jeg fejl. Jeg har jo trods alt hele mit liv været kritisk over for dem. Men skulle der være interesse

blandt ortodokse? Det ved jeg ikke noget om. Kan sådan et under holdes hemmeligt? Fortæl,« opfordrede Eliezar.

»Hvem kender til din nye interesse?«

»Min hustru og de ældste børn. De yngste ved det ikke, for vi er bange for, at de kan komme til at afsløre os. Og så ved du det. Hvis det kommer ud, at jeg – vi – anerkender Jesus som Messias, kan vi ikke blive boende i Mea Shearim. Der er mange nidkære mennesker her, som du uden tvivl ved. Mine brødre og mine forældre og hele menigheden vil slå hånden af mig – af os – hvis de opdager, hvad vi sidder og taler om. Derfor bliver jeg bange, når jeg læser Apostlenes Gerninger, for det er tydeligt, at en Messias-troende ikke kan tie.«

»Men Eliezar, ængstelsen for at stå frem med en ny tro på Messias, vil jo være ens for alle. Enkelte har uafhængigt af hinanden i al hemmelighed henvendt sig til den danske præst her i Jerusalem. Han har vejledt dem, men han har også rådført sig med sin foresatte hjemme i Danmark, som jeg også har talt lidt med – om Rachel og mig – og også lidt om din interesse. Eliezar, tænk hvis der sidder mange familier her i Mea Shearim, der har det på samme måde som jer. Tænk, hvis I kunne mødes.«

Eliezar lagde hænderne på bordet foran sig som tegn på, at han ønskede at skifte spor. Emil pegede på hans Ny Testamente. »Du læser Åbenbaringen?«

»Jeg begyndte med Matthæus, og nu mangler jeg kun nogle kapitler, så har jeg været igennem det hele første gang. Det er sådan, vi læser Skrifterne i synagogen. Måske stammer det fra, at vi meget har brugt bogruller. Det er besværligt at blade frem og tilbage, når siderne er rullet om en stok. Har du studeret Åbenbaringen?«

»For lidt,« indrømmede Emil. »Men jeg fik et foredrag om

det i søndags.« Og så gengav han kort profetiekspertens gennemgang af de sidste tider.

»Dispensationalisme,« konstaterede Eliezar og pegede på den amerikanske bog, Emil havde kigget i. »Men den tolkning køber du vel ikke?«

»Hvad siger du selv?«

»For to tusinde år siden havde vi jøder en meget fast opfattelse af, hvordan Messias ville komme, og hvem han ville være. Vi byggede det på en grundig læsning af de mange profetier i Skrifterne. Men vi tog fejl. Vores fortolkning af Skrifterne stod i vejen, så vi afviste Messias, da han kom.«

Til Emils overraskelse blev Eliezars stemme uklar, og der trillede tårer ned i skægget. Han fik næsten lyst til at trøste, men det var et par tusinde år for sent.

»Den samme fejl må vi ikke begå, min ven, når det gælder løfterne om, at han kommer igen og opretter Riget. Jeg ved ikke, hvad der er den rigtige tolkning, men jeg er bange for de meget skrækkelige forkyndere. Tænk, hvis de tager fejl.« Emil nikkede ivrigt. Eliezars ord var en perfekt opsummering af det, han indtil videre selv var nået frem til.

»Johannes 5,39,« sagde Emil, og pegede på det hebraiske Ny Testamente.

Eliezar bladede tilbage til stedet og læste: »I gransker Skrifterne, fordi I mener, at I har evigt liv i dem, og netop de vidner om mig. Og dog vil I ikke komme til mig og få liv.«

Mens han læste, fulgte han med sin pegepind ordene fra højre mod venstre. Han gik nogle linjer ned og fortsatte: »I har sat jeres håb til Moses. Havde I troet ham, ville I have troet mig, for det var mig, han skrev om.«

»Ved du, hvad Jesus mener, når han siger tro?« spurgte Emil. Han havde ikke glemt Eliezars svar om sin tro.

»Naturligvis ved jeg det. Jeg ved også, at jeg må lade min erkendelse af Jesus som Messias forplante sig fra min for-

stand til mit hjerte. Men den dag det sker, forandres mit liv totalt. Det er helt uoverskueligt, hvilke konsekvenser det vil få for mig selv og min familie.«

Lydene inde fra stuen tydede på, at børnene var kommet hjem. Emil så på uret og blev klar over, at han burde gå. Både voksne og børn fulgte ham til døren, og ønskede ham en god aften.

Emil bestemte sig for at besøge Bethesda Dam og et par af de andre steder, der havde sagt ham mest. Snart passerede han Damaskusporten og gik gennem de snævre basargader i det arabiske kvarter. Han nød den krydrede duft og det brogede handelsliv, mens han gjorde status. Han havde nu vished om Rachels følelser, og samtalen med hendes far havde givet et glimt af, hvor radikalt Jesu budskab var for jøderne dengang og nu.

Eliezar har forstået, at vi ikke selv kan bidrage til frelsen. Han er også klar over, at der er omkostninger ved at leve som discipel af Messias. Men er han klar til at erklære alle sine traditioner og fromhedsøvelser for unyttige? Og har Emil selv forstået, hvor gennemgribende evangeliet egentlig er?

Han nåede frem til Bethesda Dam og satte sig på en bænk med udsyn over ruinerne. Ved foden af en søjle stod der en rød blomst. Måske var det netop der, den lamme mand havde haft sin ydmyge plads gennem mange år. En dag stod Jesus foran ham og spurgte: »Vil du være rask?«

Et underligt spørgsmål, og så måske alligevel ikke. Der lå jo meget i det. Er du parat til at forlade alt det kendte og gå ind i en ukendt fremtid? Er du klar til at stå på egne ben og få ansvar og forpligtelser? Manden svarede ja og fik et nyt liv.

Pludselig stod Jesus foran Emil og spurgte: »Vil du være min discipel?« Emil vidste, at der lå meget i netop det spørgsmål. Det udsprang af hans ord til Kristoffer, da de hørte ny-

heden om SF's formand, der var trådt tilbage. Den aften havde Emil sagt, at tidspunktet nærmede sig, hvor han selv måtte afgøre sig i forhold til et lignende spørgsmål.

Han hørte ikke spørgsmålet med sine ører, og han så ikke Jesus med sine øjne, men han vidste, at der forventedes et svar.

Emil rejste sig og gik videre mod Ecce Homo Kapellet. Han kendte vejen ned til Gabbata, som er den oprindelige brolægning i Antoniaborgen. På netop disse store sten blev Jesus hånet af soldaterne. Her gav de ham en tornekrone på hovedet og en kæp i hånden som scepter, mens de hånede ham. Og her modtog han korset.

Et øjeblik efter fandt Emil sig selv liggende på knæ ved kapellets alter. »Ja, Jesus, jeg vil være din discipel,« sagde han. Det føltes lidt underligt, for han bad ellers kun højt ved bedemøder.

»Jesus, du gik herfra og til Golgata med korset, og du døde for min synd. Frelsen er fuldbragt. Der mangler intet. Tak for din nåde og din kærlighed. Tak for dit nærvær nu, og for at du taler til mig. Jeg vil følge dig, og jeg vil leve det liv, du har tænkt for mig. Giv mig lyst til at høre dit ord. Giv mig fornemmelse for din vilje. Giv mig beslutsomhed, så jeg tager mit kors op og bærer det til din ære.«

Han skævede op til den pæne mosaik med Jesus, der gik med et stort kors på skuldrene, og så gled nogle blodige sekvenser fra Mel Gibsons passionsfilm forbi.

»Herre giv mig frimodighed til at gå ind i trængsel og lidelse, hvis det er det, der er min vej, men lad mig aldrig tvivle på, at du er hos mig.«

Han blev liggende stille på knæ. Flere sætninger fra de seneste uger passerede langsomt revy: Lad hvede og ukrudt vokse side om side indtil høsten. Det er værre at blive forført

end forfulgt. For I har for Kristi skyld fået skænket den nåde ikke blot at tro på ham, men også at lide for hans skyld.

Til sidst lagde han Rachel i Guds hånd og bad om hendes helbredelse. Så rejste han sig og slog korsets tegn.

En Cola og falafel i Muristan blev hans aftensmad.

Emils mobil var løbet tør for strøm. Da han fik den sat til opladning først på aftenen, tikkede en sms fra Pia ind:

Krise i familien. Mettes liv er truet.

Kom hjem hurtigt! Pia.

Han prøvede at ringe Pia op, men der var optaget. I stedet kontaktede han Kristoffer, der straks gik i gang med at finde en hjemrejse. Efter nogle minutter var der svar:

Kritisk rejsesituation. Priserne på turen over Middelhavet stiger voldsomt. Nogle få billetter tilbage til en god pris.

Jeg har booket til i morgen eftermiddag. Håber, det er i orden. Overfør penge snarest. Din billet tømte min konto.

Kristoffer

Lidt efter tikkede billetten ind på hans mobil. Da han endelig kom igennem til Pia, fortalte hun, at deres far var begyndt på den procedure, der skulle ende med, at Mette blev udfriet – det nudanske ord for medlidenhedsdrab. Hun mente, at han var gået i gang allerede fredag, hvor Emil rejste til Israel, og hun var sikker på, at han ville gennemføre hurtigst muligt.

Og hun lovede at sætte nogle tusinde ind på Emils konto.

Onsdag den 20. januar

Da Emil gik mod den arabiske busstation, følte han sig iagttaget. Der faldt en kold regn, så der var ikke mange på gaden. Det var let at tjekke, om nogen fulgte ham, og han så ingen.

Du skal være forsigtig, men ikke paranoid, sagde han til sig selv, da han satte sig ind i den faldefærdige minibus, der skulle fragte ham til Ramallah. Bussen blev hurtigt fyldt med palæstinensere, der alle så nysgerrigt på ham. Der er ikke noget farligt eller ulovligt ved at tage en bus ind på Vestbredden, men en lys skandinav er åbenbart stadig en sjældenhed.

To af de unge fyre fulgte efter ham, da han forlod busstationen. Han stoppede ved en isenkræmmer og studerede de mange gryder og pletter og pander i vinduet. De to fyre stoppede også. Han drejede ind mod centrum, og de fulgte med. Han gik ind i en kebabbar for at købe en Cola. De stod der, da han kom ud.

Måske ved de, hvem jeg er, og følger mig af den grund, tænkte han. Eller måske er de bare nysgerrige. Men han kunne ikke bevæge sig mod sygehuset, så længe han havde dem på slæb. Han kom ind på det centrale torv med løvemонumentet. Det var overmalet med spraymaling i farvestrålende nuancer. Husene er i typisk engelsk kolonistil, så det er løverne nok også. Måske er spraymalingen og forfaldet i øvrigt et forsøg på at udslette mindet om, at stedet er af vestlig oprindelse.

Emil havde aldrig forstået forfaldet. Palæstinenserne er så stolte af deres land og raser mod Israel, fordi de ikke har gi-

vet dem fuldt selvstyre. Men hvis de virkelig er så glade for stedet, hvorfor rører de så ikke en finger for at få det til at se ordentligt ud? Man kan til nød forstå, at området langs sikkerhedsmuren ligner en losseplads. Det kan der være noget symbolsk i. Men hvorfor skal hele byen ligne en losseplads?

Han drejede omkring et gadehjørne og fik pludselig øje på et nyere butikscenter, som han genkendte. På førstesalen over de tomme butikslokaler driver Det Palæstinensiske Bibelselskab en klub for unge. Her fandt han Amad, som han havde truffet et par gange, mens han studerede i Jerusalem. Amad var vokset op i et katolsk hjem. Han mødte Jesus og var nu en trofast medarbejder i Det Palæstinensiske Bibelselskab.

Emil kom engang til at kalde ham araber. Det tog Amad ret fortrydeligt op. »Et par af mine venner har ladet sig genteste. Deres blod er mere end 80 procent jødisk. Det er mit også, for vores slægt har altid boet her. Vi er palæstinensere, og evangelisten Lukas er sikkert min stamfar.«

»Hvorfor har du ikke ladet dig genteste, når resultatet kan være så spændende?« ville Emil vide.

»Hvad skulle jeg med det. Et menneskes værdi afhænger ikke af generne. For Gud er alle lige, og det burde vi også være for hinanden, uanset afstamning. Når jøderne går så meget op i, hvem der er rene jøder, og hvem der ikke er, så er de ikke meget bedre end nazisterne.«

Det sidste havde Emil en del bemærkninger til, men han holdt dem for sig selv. Amad var ikke nem at påvirke, når det gjaldt hans mening om israelsk politik. Og han var også god til at argumentere. Han var trods alt kandidat i jura med Menneskerettigheder som speciale.

Amad tilbød at køre Emil til hospitalet. Uanset om forfølgelserne var til fods eller i bil, ville han påtage sig at ryste dem af.

Bilen var en falmet rød Opel Kadett. Gulvet flød med af-fald, men motoren og styretøjet virkede perfekt. Bremserne virkede måske også, men han brugte dem ikke. Emil klamre-de sig til sædet under den hasarderede kørsel, men de kom frem, og han var sikker på, at ingen fulgte efter.

Uden for Rachels stue sad Baruk, eller Samuel, som han i vir-keligheden hed. Emil tog stolen ved siden af. Rachel havde været vågen tidligt om morgenen, men nu sov hun. Han rak-te dagens Jerusalem Post til Emil og fortalte, at politiet må-ske havde opgivet at arrestere ledelsen for fredsdemonstra-tionerne. Folkestemningen var massivt på IP-forårets side. »Har vi et politi, der hylder kriminelle bosættere, men for-følger dem, der med fredelige midler kæmper mod ekstre-misme?« spurgte avisen på lederplads. Men situationen var uafklaret, så aktivisterne fandt det bedst fortsat at holde lav profil.

»Du kan godt gå ind til hende,« sagde Samuel med et smil.
»Lægen mener, hun har godt af dit selskab.«

Rachel lå helt som i går. Han tog forsigtigt hendes hånd og sad længe og så på det skamferede ansigt. Sår og skrammer havde ikke gjort hende mindre dragende. Han fantaserede igen om en ring på hendes finger. Nu vidste han, at den skul-le sidde på venstre hånd. Pludselig opdagede han, at hun så på ham med et sløret blik. Et forsigtigt smil listede sig ind omkring hendes mund.

»Emil,« hviskede hun. Aldrig havde han været så glad for at høre sit navn.

»Rachel,« svarede han. Og så gav han hende et meget for-sigtigt kys på kinden.

»Jeg er så glad for, at du overlevede. Jeg tog afsted, straks jeg hørte om terrorbomben. Jeg skal hilse fra din mor og far.«

Hun hviskede noget, som han ikke kunne opfatte, og så lukkede øjet sig med en stille sitren i de mørke vipper.

Eftermiddagen brugte han på et af de steder, han var blevet specielt glad for. Der var noget helt særligt ved at gå på gadeplanen fra Jesu tid ved det sydvestlige hjørne af tempelpladsen. Den oprindelige belægning af lysegule sandsten lå der stadig, men de var revnede og delvist knust af de store stenblokke, der blev væltet ned af romerne ved templets ødelæggelse i år 70.

Han gik mod øst i retning af Oliebjerget og kom til resterne af den ældgamle trappe op til tempelpladsen. Han så for sig, hvordan jøder fra hele verden gennem tiderne mødtes her for at gå op til templet og tilbede den eneste sande Gud. Trappen var bygget med afsatser, så den var velegnet til at standse op på og få sig en snak undervejs.

Bag den høje mur ligger den store plads, som engang havde rummet templet og dets forgårde. Nu ligger der et par muslimske helligdomme, og FN har erklæret, at området skal opfattes som muslimsk.

Erklæringen nævner ikke med et ord, at der engang lå et jødisk tempel. Det er som om, der aldrig har været jøder på stedet. Egentlig er det et meget godt udtryk for, hvordan verden gennem århundrederne har behandlet Guds udvalgte folk.

Torsdag den 21. januar

Emil pakkede til hjemrejsen, inden han tidligt om morgenen tog afsted til Ramallah. Rachel gav ham et stort smil, da han trådte ind på stuen. »Emil, min ven, så tidligt på færde,« lød velkomsten. Hun sad halvvejs op og var i gang med sin morgenmad.

»Jeg kunne ikke vente længere.« Emils smil var helt sikkert ikke nær så smukt, men han var overbevist om, at det var lige så hjerteligt. I hvert fald føltes det sådan. Han gav hendes hånd et klem.

»Husker du, at du gav mig et klem med hånden første gang, jeg besøgte dig her?«

»Jeg husker alt fra dit besøg,« sagde hun og rødmede. »Tak.«

Han havde fået besked på, at han ikke måtte trætte hende, og at besøget burde være kort, så han gik lige til sagen.

»Jeg er nødt til at tage hjem i dag, Rachel. Der er sket noget i familien, som kræver, at jeg kommer hurtigst muligt.«

Hun så spørgende på ham, og han forstod, at han måtte forklare.

»Far har indledt en procedure med henblik på at få min lillesøster aflivet. Vi har fået eutanasi i Danmark, og Mette er handicappet. Hun har ikke noget sprog, og hun reagerer stort set ikke på sine omgivelser, men hun er stadig et værdifuldt menneske i Guds øjne - og i mine. Sammen med min storesøster vil jeg prøve at redde hende.«

Rachel nikkede. Selvfølgelig skulle han tage hjem.

»Hvordan har mine forældre det?« ville hun vide.

Han fortalte om sit besøg og også om deres reaktion på, at de nu har en handicappet pige. Han fik også fortalt om sin egen reaktion.

»Når bare din forstand ikke har taget skade, så kan vi sagtens finde ud af at leve med, at du mangler en arm.«

»Vi?«

»Ja, vi, Rachel.« Han faldt på knæ ved sengen, og tog hendes hånd.

»Rachel, vil du gifte dig med mig?« spurgte han igen.

Tårerne strømmede fra det åbne øje, og hun nikkede ivrigt. »Ja,« fik hun sagt. Hun lød helt sikker, selv om stemmen var grødet.

»Inden jeg tager til lufthavnen, skal jeg besøge dine forældre igen, og så anmoder jeg din far om din hånd – uanset hvad traditionerne siger. Og så siger han ja.«

Det sidste kom med lidt mere overbevisning, end han følte.

»Det gør han i hvert fald ikke. Men han siger forhåbentlig ikke nej. Jeg er helt sikker på, at mor ikke går med til noget, før vi kender hinanden bedre. Du aner ikke, hvad du går ind til, og jeg har ikke energi til at forklare det nu.«

Hun førte venstre hånd op til forbindingen om hovedet. »Du ved ikke engang, hvad for et monster der dukker frem, når de fjerner det her. Måske kan du ikke holde ud til at se på det.«

Forsigtigt lagde han sine hænder på hendes kinder. »Rachel, du er smuk i mine øjne, uanset hvad. Desuden elsker jeg dig ikke kun på grund af dit ydre.«

»Tak, det var smukt sagt. Du er en dejlig, naiv, smuk, impulsiv, klog og indtagende mand. Men gå langsomt frem over for mor. Vind hende med dit troværdige og charmerende væsen, og ikke ved overtalelse, for det virker ikke.«

Sygeplejersken bankede på døren og stak hovedet ind. Hun pegede på uret, og han nikkede.

»Emil, jeg har aldrig kysset en mand, men jeg tror, du kysede mig forleden. Kom her,« sagde hun, lagde sin hånd bag hans nakke og trak ham ned. Og så fik han et minde med, som han sent ville glemme.

Midt på formiddagen sad han igen i Eliezers studereværelse. Rachels mor var ikke hjemme, så der blev ikke serveret kaffe denne gang.

Eliezar trak straks Emil ind i en samtale om de fantastiske syner i Johannes' Åbenbaring. »Jeg har set lidt i nogle fortolkninger, men mange har slet ikke fanget pointen, fordi de ikke forstår de hebraiske skrifter. Store dele af dette kristne skrift er jo direkte citater fra vores profeter.«

Og så forklarede han, hvordan nogle havde taget visse jødiske traditioners forståelse af Messias-riget og konstrueret noget, de kaldte tusindårsriget ud fra det.

»Men Jesus sagde jo, at Riget allerede var kommet nær, da han gik her på jorden,« understregede han. »Riget var kommet usynligt og vil komme synligt, når han kommer igen. Er det ikke rigtigt?«

Emil holdt hænderne afværgende op. Det var utroligt så ofte han på det sidste var blevet afkrævet en mening om Jesu genkomst. Et emne, som han åbenbart havde forsømt temmelig meget i sine studier, for han kunne ikke svare.

»Sikkert. Når du siger det,« lød Emils tamme respons. Tiden var knap, så han stillede det spørgsmål, som han ikke havde mod til at konfrontere Eliezar med, sidst de talte sammen. Et spørgsmål, der havde generet ham, siden Nikolaj Hansen fortalte, at mange Messias-troende jøder holdt fast i omskærelsen og andre jødiske traditioner.

»Hvad siger du til Paulus' Brev til Galaterne?«

»Du går lige til sagen. Det kan jeg godt lide. Galaterbrevet er også meget væsentligere. Det kan være interessant at tale om Guds planer for fremtiden, men væsentligst er det at blive klar over grundlaget for vores frelse.«

Han bladede lidt frem og tilbage i sit hebraiske Ny Testamente, mens han brummede for sig selv.

»Ja, mon ikke det er det her, du tænker på: 'Af lovgerninger vil intet menneske blive retfærdigt'?« Han så spørgende op.

»Nemlig. Hvad tænker du om dine lovgerninger?«

»Jeg tænker som Paulus, at hvis Messias er frelser ved at være soning for alle vores synder, så må jeg regne mine lovgerninger for intet i den forbindelse.«

»I den forbindelse?«

»Ja, i forhold til dommen. Hvis der findes retfærdighed ved loven, er Kristus død til ingen nytte. Men ikke i forhold til min jødiske identitet.« Han bladede lidt frem.

»Her er det: 'Se, jeg, Paulus, siger jer, at hvis I lader jer omskære, vil Kristus intet gavne jer.' Er det det, du tænker på? Du vil høre, om jeg forventer, at mit barnebarn bliver omskåret?«

Den mand blev ved med at forbavse. Men han havde ret. Det var nok det, Emil egentlig ville vide, selv om det ikke stod klart for ham, før Eliezar bragte det på bane.

Han nikkede forsigtigt.

»Paulus advarer mod omskærelsen som en lovhandling, man udfører for at blive retfærdig for Gud. Men han siger vel ikke, at omskærelse i sig selv er forkert? Omskærelse som en markering af, at man tilhører det jødiske folk?« Hans øjne søgte efter et svar i Emils.

»Men overholder man de jødiske forskrifter, ligger fristelsen til lovtrældom og farisæisme så ikke lige for? Kommer

man ikke meget let til at rose sig af at høre til det udvalgte folk og til at være retfærdig, fordi man har overholdt loven?»

»Er det en fristelse, I er fri for i Danmark? Har I ingen lovtrælle hos jer? Jeg vil tro, at trangen til selv at bidrage til frelsen er så grundlæggende i hvert eneste menneske, at den dukker op overalt. Du gjorde ret i at pege på netop det brev over for én som mig. Men mon ikke det er i orden at omskære mine sønner, at overholde sabbatsbuddet og i det hele taget at leve kosher, hvis det udelukkende sker for at markere min jødiske identitet. Hvordan lyder det?»

Emil kunne ikke finde noget argument imod den måde at stille det op, så det endte med, at han nikkede. Men det var ikke nok. Eliezar ville have et tydeligt svar.

»Du har ret,« sagde Emil. »Mit problem lige nu er nok, at jeg ikke forstår, at behovet for at bevare en jødisk identitet vil kræve den slags ofre.«

»Ofre. Det er ikke ofre. Det er noget, vi gør for at ære Gud.«

»At ære Gud. Hvor har du fra, at Gud ønsker at blive æret på den måde?»

»Det er da ...« Eliezar så overrasket op. »Du har ret. Det må jeg tænke over. Men jeg skal nok finde et svar, der holder.«

»Se efter i Skrifterne, hvordan Gud ønsker at blive æret.« Pludselig kunne Emil høre, hvor nedladende det måtte lyde. »Undskyld, jeg har ikke spor mere fat på det her, end du har, men står der ikke et eller andet sted, at Gud ikke bryder sig om deres ofre? Det, han ønsker sig, er deres kærlighed.«

Sandheden var, at samtalerne med Eliezar havde givet Emil betydeligt mere indsigt i Bibelen, end hans samtaler med sin far nogensinde havde. Men det sagde han ikke, for han havde en fornemmelse af, at det i Eliezars øjne ville være uheldigt at sige noget ufordelagtigt om sin far.

Nu var tidspunktet kommet, hvor han måtte tage mod til sig og gå på tværs af alle vedtagne normer.

»Når vi nu snakker om jødiske traditioner, så håber jeg, at du tillader mig, at gå på tværs af dem. Lad mig sige det rent ud. Jeg vil gerne anmode om din tilladelse til at forlove mig med Rachel med henblik på, at vi senere bliver gift.«

Eliezar sad tavs et passende stykke tid, for at markere det højtidelige i øjeblikket.

»Kære Emil. Jeg vidste jo, at du ville spørge. Det vidste jeg, fordi Rachels mor har mindet mig om det et par gange.« Det sidste sagde han med et stort smil. »Mit svar er ikke nej, men det er heller ikke ja. Vi kan godt se bort fra traditioner, men vi kan ikke se bort fra alvoren. Vi ønsker, at I to skal kende hinanden bedre og være helt sikre, inden vi siger ja. Du har min – vores – tilladelse til at snakke med hende, hvordan I nu kan få det til at fungere, når du vender tilbage til Danmark. Og du er velkommen i vores hjem igen, og til den tid vil Rachel forhåbentlig også være her. Så har hun haft nogle alvorlige samtaler med sin mor – er jeg sikker på. Og så vil jeg opfordre dig til at overveje de ting, vi har snakket om i dag vedrørende frelsens grundlag og jødisk identitet.«

Emil takkede og udtalte sin respekt for hans imødekommenhed.

»Og så vil jeg da selv glæde mig til at samtale meget mere om Messias,« føjede han til. Emil fik et knus, så ørekrøllerne kildrede hans næse, og de skiltes med en aftale om at fortsætte samtalen om Messias og andre fælles interesser, som Eliezar formulerede det.

Hjemrejsen forløb præcis efter Kristoffers minutplan. Undervejs fik Emil læst Galaterbrevet i lyset af sin samtale med Eliezar. Det gav en helt ny dybde i forståelsen. Alvoren i Paulus' formaning stod endnu stærkere. Man skulle ikke lade

noget som helst komme ind ved siden af Jesus som grundlag for frelsen, men der var noget i Eliezars tale om jødisk identitet, der kom lidt på tværs af Emils tidligere totale afvisning af omskærelse. Paulus tog vel egentlig ikke afstand fra omskærelsen som sådan i alle tilfælde? Var der ikke eksempler på, at han fandt ritualer i orden, når bare det ikke var en del af frelsens grundlag?

Og man gjorde vel også Paulus' advarsel for smal, hvis den kun skulle gælde omskærelsen? Den måtte gælde alt, hvad der kom ind som betingelser for frelsen – ved siden af Jesus. Uanset om det var traditioner, fromhed, klædedragt eller gerninger.

Søndag den 24. januar

Nattens kraftige snefald gjorde turen til Sarons Dal langsom og besværlig. Da Pia og Emil nærmede sig, brød solen igennem, og stedet så fuldstændig eventyrligt ud med spir og takkede gavle stateligt hvilende mellem skov og marker. Helt tæt på kunne man se, at flere bygninger trængte til vedligeholdelse. En stor gruppe arbejdede med at skovle sne, så stier og veje snart var ryddet.

De havde sikkert besøgt deres mor under alle omstændigheder, men deres fars manøvrer for at få Mette ind i eutanasiprogrammet gjorde det helt nødvendigt. Pia havde ikke informeret sin mor om det, for hun var stadig nervøs for aflytning.

Da de begyndte at fortælle om Mette, løb tårerne ned over Marias kinder.

»Min stakkels lille pige. Undskyld jeg siger det, men det er hende, jeg føler mig mest skyldig overfor. Jeg havde en klar fornemmelse af, at I andre fint kunne klare jeg uden mig, men Mette var svag. Jeg vil så gerne besøge hende. Kan I hjælpe med det?«

»Det kan vi gøre allerede i dag,« lovede Pia. »Men så må vi snart køre.«

Maria forstod ikke, at eutanasi var lovligt i Danmark. Det gjorde de andre egentlig heller ikke, men det passede trods alt ind i den hastige udvikling, hele samfundet var ramt af. Vedtagelsen af udfrielsesprogrammet var endnu et eksempel på, hvor hurtigt en folkestemning kan vende. Det, der

var helt utænkeligt for et par årtier siden blev nu gennemført med stor folkelig opbakning. Forløbet fra første lovforslag til en total udrulning i hele sundhedsvæsenet tog kun nogle få måneder.

»Vi skal da have fat i Egon Frederiksen,« sagde mor pludselig og rejste sig. »Han er advokat og bor i en af lærerboligerne.« Det lød som en god ide. Emil fandt sin mobil frem og bad om hans nummer.

»Her ringer vi ikke til hinanden.« Maria så helt forskrækket ud. »Nogen lytter med på alt, hvad vi siger i telefonen.« Der var det igen. Emil fandt det noget overspændt, men rejste sig alligevel for at tage overtøj og støvler på, så han kunne hente advokaten.

Egon Frederiksen var en statelig mand på omkring tres år. Det viste sig, at han ikke var en almindelig gennemsnitsadvokat. Han havde møderet for højesteret. Han havde noget familie på besøg, men da Emil gav en kort beskrivelse af deres problem, rejste han sig straks og fulgte med.

Emil kunne lide ham. Opmærksomme øjne, let til smil, et beslutsomt drag om munden. Selvbevidste bevægelser. Her var en mand, han gerne ville betro sit liv til – og sin søsters. De nåede frem til Marias værelse, og Frederiksen fik en grundigere orientering om situationen.

»Vil de danske myndigheder anerkende dig som Mettes mor?« lød advokatens første spørgsmål. Mor vendte håndfladerne opad i en opgivende bevægelse. »De ved sikkert ikke engang, at jeg findes. Jeg forlod landet for ti år siden og er vel registreret som bortkommen, eller hvad det nu hedder.«

Hun så over på Emil. »Er jeg erklæret for død?« spurgte hun. Det var Emil og Pia helt sikre på, at hun ikke var. Frederiksen var usikker på, hvilken status hun efter ti års tavshed havde på folkeregistret. Hun havde ingen henvendelser fået,

siden hun kom til Danmark igen, men hun havde heller ikke henvendt sig.

»Hvis du kan overbevise myndighederne om, at du er Mettes mor, så kan du rejse indsigelse mod din mands ønske om eutanasi. Mettes søskende har ikke noget at sige, når forældrene ønsker eutanasi for et barn, men det kræver enighed mellem forældrene. Er du parat til at tage følgerne af at træde frem som Mettes mor?«

Emil så spørgende på ham. »Hvilke følger?«

»Som det hele udvikler sig, er det ønskværdigt for en troende kristen at være usynlig for myndighederne. Mange her i Sarons Dal ville ønske at være i din mors situation. Jeg kan som et eksempel nævne, at myndighederne skaber store problemer for nogle af dem, der har børn i den skolepligtige alder.«

»Jeg vil gøre, hvad der skal til, for at redde Mette fra dødsprøjet.« Maria rejste sig besværligt for at give sine ord vægt. »Hvad som helst. Egon, vil du hjælpe mig?«

Det ville han godt, men først måtte han have accept fra lejrens ledelse. Og så var der nogle ting, han ønskede at informere dem om, inden de begyndte på processen.

»I skal vide, at hele familien bliver genstand for myndighedernes opmærksomhed. I risikerer at blive overvåget. Der findes eksempler på, at politiet – eller hvem det nu er – bruger enhver anledning til at udnytte sine beføjelser til det yderste.«

Emil fortalte kort om Pias bryllupskage og hans egen hjemmeside. Egon Frederiksen rystede på hovedet. »Ja, så betyder en sag mere ingen forskel. Lad os komme i gang. I morgen henvender jeg mig til kommunen for at undersøge, om Maria er tilmeldt folkeregistret her eller i Silkeborg. Kan I skaffe noget dokumentation – dåbsattest, kørekort, hvad som helst – vil det være fint. Men gå forsigtigt til værks. Jeres far skal

helst ikke opdage, at nogen arbejder på at omstøde hans bestræbelser.« Han holdt en pause. Så løftede han en pegefinger: »Og vær meget forsigtige med at tale direkte, når I bruger telefonen. Brug omskrivninger og antydninger. Okay?«

Emil protesterede forsigtigt mod det med telefonen. Det virkede stadig som forfølgelsesvanvid.

»Næste gang, du kommer her, skal du snakke med vores IT-eksperter. De kalder sig Ludde og Kesse,« sagde Egon. »De vil vise dig en virkelighed, hvis eksistens du åbenbart ikke aner noget om.« Han smilede til Emil for at tage brodden af sine ord, men et alvorligt glimt i øjnene viste, at han ikke spøgte. »Det er en virkelighed, som ifølge Bibelen hører til de sidste tider lige før Jesu genkomst.«

Emil fik lov til at køre, da de satte kurs mod Silkeborg. Pia tog plads på bagsædet sammen med sin mor.

Inden de satte sig ind i bilen, havde Pia trukket Emil til side og spurgt, om hun måtte fortælle mor, hvad han havde lavet den sidste uge. Det fik hun lov til. Marias reaktion var begejstring. »Hendes far hedder forhåbentlig ikke Laban,« sagde hun, da hun kom ned på jorden igen.

»Eliezar,« oplyste han.

I bakspejlet kunne han se, at Pia så en smule forvirret ud. »Rakels far i Bibelen hed Laban. Han har lagt navn til en bestemt personlighedstype,« oplyste han.

»Nå ja, og Rakel havde klare øjne og et godt udseende. Og Jakob fik sig rodet ud i en masse bøvl og besvær på grund af hende,« kom det syrligt fra Pia. »Jeg har også gået i børneklub.«

Mor sad stille længe. Så begyndte hun at fortælle: »I hedder Gottlieb Jensen. Melleminavnet er efter min familie. Jeg er født Gottlieb. Det vidste I sikkert, men ved I også, at Gottlieb er et jødisk navn? Min oldemor og oldefar på mødrene

side rejste som nygifte til Danmark i 1934 for at komme væk fra nazisterne, men deres forældre og hele deres familie blev udryddet i holocaust. Min mor snakkede aldrig om, at hun var jøde, og det gjorde min mormor og morfar åbenbart heller ikke. Først da mor lå dødssyg af kræft, fik jeg historien.«

»Er vi jøder?« sagde Pia og Emil i munden på hinanden.

»Ja, vi er fuldblods jøder. Da jeg stak af, havde jeg nok egentlig kurs mod Israel, som jeres far altid havde nægtet mig at besøge. I dag forestiller jeg mig, at han var bange for at miste kontrollen over mig. Han vidste, at jeg er jøde. Men jeg kom aldrig så langt. Gad vidst, hvordan det var gået, hvis jeg havde fundet vej over Middelhavet, inden jeg forsumpede i Spanien? Så havde jeg nok aldrig mødt Jesus.«

»Det skal du nu ikke være sikker på,« sagde Emil.

»Fuldblods – hvad så med far?« spurgte Pia.

»Hvis ens mor er jøde, er man selv jøde,« sagde Maria og Emil i munden på hinanden. »Sådan ser jøderne i det mindste på det, så det må vel være det, der tæller for os,« tilføjede Emil.

Besøget hos Mette fik et yderst forbavsende forløb. De havde forberedt deres mor på, hvad der ventede hende. Mette sad på værelset og så en Morten Korch-film. Pia hilste først på hende. Hun spurgte om tilladelse til at sætte filmen på pause, og så gik Emil hen og gav hende et lille knus, som han plejede.

»Og så har vi taget én med, som gerne vil hilse på dig Mette,« sagde Emil. Mette fulgte Emil med øjnene, da han gik hen mod døren, hvor Maria stod afventende. Mor og datter så længe på hinanden. Så rakte de på samme tid armene frem. Maria smed stokken, og Mette rejste sig vaklende. De mødtes i et varmt favntag.

»Mor,« sagde Mette med uklar stemme.

Maria så spørgende fra Pia til Emil. De stod begge med åben mund og kunne ikke røre sig af stedet.

»Mette, min lille pige,« sagde Maria. De stod længe og så hinanden i øjnene. Så bredte et stort smil sig på Mettes ansigt.

»Mor,« sagde hun igen.

»Mette, jeg er så ked af, at jeg forlod dig. Det var usselt af mig. Undskyld.«

»Mor,« lød det igen fra Mette. Hun ville ikke slippe og stod stadig med det store smil. Hun havde straks genkendt sin mor, men der var ingen tegn på, at hun forstod sin mors ord.

Emil gik stille ud af stuen. I personalerummet sad lederen af plejecentret. Han fortalte hende, at deres mor var dukket op efter ti år, og hvad der var sket, da de gik ind til Mette.

»Må jeg gå med derhen?« spurgte hun. Det var netop, hvad han ønskede. Det kunne være godt med et vidne. De trådte stille ind på stuen.

Maria og Mette sad nu på sofaen med armene om hinanden. Mette så op på plejeren med et strålende smil og sagde »Mor.«

»Jamen, Mette. Du taler jo. Hvor er jeg glad. Hvad hedder din mor?«

»Mor,« sagde Mette igen og gav sin mor et klem.

Plejecentrets leder stod stille lidt. Så opfordrede hun dem til at se ind til hende, inden de forlod centret. Det lovede de.

Maria bad Emil holde en andagt, og det gjorde han ved at læse Salme 23 i Mettes konfirmationsbibel, som han for længe siden havde lagt på Mettes kommode. Han bad en bøn, som blev noget hakkende på grund af en svigtende stemme, og så sang mor med klar stemme for på »Ingen er så tryk i fare, som Guds lille børneskare«. Mettes ansigt lyste op, da de begyndte på sangen. Hun sad og nikkede i takt til melodien, men sang ikke med.

Da de kom ind på lederens kontor, spurgte hun, om de vidste, at Mette var indstillet til eutanasi. Hun fortalte, at hun havde lavet en udtalelse om Mettes mentale tilstand, og at centrets faste psykolog også havde lavet en vurdering.

»Men nu bliver jeg nødt til at lave en lille tilføjelse,« sagde hun med et smil. »I de mange år, Mette har boet her, har vi aldrig hørt hende sige et ord eller vise tegn på, at hun genkendte nogen.« Hun så rundt på dem. »Men det er jo heller ikke sikkert, at det sker igen. Og hvis ikke hun viser tegn på, at hun forstår, hvad der sker omkring hende, kan eutanasi stadig være en god løsning – både for hende og for jer.«

Maria stillede sig lige foran lederen og sagde med tilkæmpet blød stemme. »Mette er et menneske, og et menneskeliv er helligt. Jeg vil kæmpe for min datter.«

»Jeg nævner det kun,« sagde lederen forskrækket. »Det er jo ikke min beslutning. Vi vil naturligvis fortsat arbejde for, at Mette har det godt, så længe hun bor her hos os.«

Sidst på aftenen delte Kristoffer og Emil en liter koldskål med jordbærsmag. Den havde nået sidste salgsdag, for der var ikke rigtig afsætning på koldskål for tiden, forklarede Kristoffer.

De fortalte hinanden lidt fra dagens begivenheder, og Emil kom til at røbe, at hans mor er jøde. Kristoffer slog sig på panden og rystede på hovedet.

»Jamen Emil dog. Så er du jo også jøde. Synes du ikke, du har problemer nok i forvejen?«

»Nu har jeg jo ikke selv valgt, at jeg ville fødes af en kvinde, der tilfældigvis er jøde.«

»Tilfældigvis. Der er da ingen, der *tilfældigvis* er jøde. Hvad har du tænkt dig at gøre ved det? Oven i alt det andet, skal du nu til at slås med antisemitisme og alt det der.« Kri-

stoffer var helt tydeligt mere lamslået over afsløringen, end Emil havde været.

»Indtil videre har jeg nu mest tænkt på det som et positivt krydderi på min tilværelse.« Emil greb til den lidt ironiske højtidelighed, han indimellem brugte til at få Kristoffer ned på jorden.

»Ja, ja, det er dit liv. Godt det ikke er mig. Godnat, og sov godt!« Kristoffer gik ind til sig selv.

Det blev langt over midnat, inden Emil faldt i søvn. Rachel med de klare øjne fyldte rigtig meget i hans aftenbøn. Men også Mette og mor. Og Pias bryllupskage. Og konfirmanderne. Hvordan ville præsterne reagere på, at han bare var stukket af med en meddelelse om, at han desværre ikke kunne tage holdet i tirsdags? Måske ville de benytte anledningen til at slippe af med en besværlig medarbejder. Og så var der Martin. Ham havde han stort set ikke skænket en tanke de sidste par uger.

Og så var der hans nye identitet. Vil det gøre nogen forskel, at han er jøde? Det vil det helt sikkert. Det mærkede han tydeligt, men han tænkte mest på det som noget positivt. Han kunne slet ikke følge Kristoffers forskrækkelse. Men Kristoffer havde heller ikke en jødisk kæreste.

Og så var der kandidatafhandlingen. Han havde egentlig ikke været i tvivl, da han valgte at skrive om Jesu samtidshistorie. Og det *havde* været spændende at studere emnet i Israel, men lige nu havde han lyst til at skifte til noget om Jesu genkomst. Det føltes meget presserende at forstå det noget bedre. Mon han stadig kunne nå at lave problemformuleringen om? Det måtte da være muligt, nu hvor man ikke behøvede at skifte til Aarhus Universitet, men kunne gennemføre den sidste del af teologistudiet på Menighedsfakultetet.

Mandag den 25. januar

Efter Emils møde mandag morgen med Jesper og en af de andre præster ved kirken, stod det klart, at han ikke mere skulle undervise konfirmanderne. Præsterne og menighedsrådet havde haft store problemer i forbindelse med mediestormen om hjemmesiden. De ville have ham væk.

Emil dokumenterede, at politiet havde frikendt ham, da de konstaterede, at siden var blevet hacket. Men det ville folk ikke tro på, mente præsterne. Klagen fra konfirmandforældrene stod i øvrigt også ved magt, for den var indsendt inden hjemmesiden blev hacket.

»I har ikke nævnt nogen tvingende grund til at fyre mig.« Emil havde svært ved at styre sin stemme. »Hvorfor siger I ikke rent ud, at I bøjer jer for tidsåndens krav om holdningsløs tolerance?«

Jesper og den anden præst så på hinanden. Det blev Jesper, der svarede. »Vi er nødt til at tænke på, hvad der tjener kirken bedst. Holdninger som dem, du giver udtryk for, skræmmer folk væk. Emil, du ved, at troen kommer af det, som høres. Men hvis folk ikke kan høre os, fordi de ikke er der, hvor vi er, så nytter det ikke at forkynde. Det er vores vilkår i verden.«

Det værste var, at Jesper så ud til at mene det, og måske havde han en lille pointe. Men Emil kunne tilfældigvis huske ordlyden af Romerne 10,17, som Jesper hentydede til, så han citerede hele verset.

»Troen kommer af det, som høres, og det som høres kom-

mer i kraft af Kristi ord, Jesper. Det er Kristi ord, der skaber troen, ikke dine. Ikke mine. Men nu må jeg ikke mere fortælle, hvad Jesus sagde. Hvis Jesus levede i dag, ville tidsånden sørge for, at han blev korsfæstet for hadtale.«

»Vi korsfæster da ingen i dag,« sagde den anden præst. Hun så helt forskrækket ud. »Emil, du sætter virkelig tingene alt for meget på spidsen,« fortsatte hun. »Mener du ikke, at det største bud i loven er, at vi skal elske vores næste som os selv, sådan som Jesus lærte os det? Hvis du med tidsånden mener FN's tolerance-kampagne, så er den da det stærkest mulige udtryk for netop det, Jesus lærte os. Det er længe siden, vi i kirken stoppede med at dømme andre for deres handlinger.«

Her burde samtalen sikkert være stoppet, men nu er Emil ret glad for at diskutere, så han fortsatte. På sin mobil fandt han Første Timotheus fire, som han havde læst aftenen før.

»Hør hvad Paulus siger: 'Jeg indskærper dig for Guds ansigt og for Kristus Jesus, der skal dømme levende og døde, så sandt som han kommer synligt og opretter sit rige: Prædik ordet, stå frem i tide og utide, overbevis, irettesæt, forman, tålmodigt og med stadig undervisning! For der vil komme en tid, da folk ikke vil finde sig i den sunde lære, men skaffe sig lærere i massevis efter deres eget hoved, fordi det kildrer deres ører. De vil vende det døve øre til sandheden og slå sig på myter. Men du, hold altid hovedet koldt, bær dine lidelser, gør din gerning som evangelist og fuldfør din tjeneste!'«

Mens han læste bibelteksten, slog det ham, hvor præcist den talte ind i situationen. Paulus forventede, at forkynderen blev upopulær på grund af sit budskab. Og så var der oven i købet noget om genkomsten. Det var der efterhånden overalt i Bibelen. Hvorfor havde han ikke set det før?

»Nu tænker jeg ikke på genkomsten og regnskabsdagen som noget, der kommer til at ske sådan i virkeligheden ...«

begyndte den anden præst, men Jesper afbrød hende med en håndbevægelse.

»Emil, nu skal du slå koldt vand i blodet.« Han tog Emil hårdt om overarmen, og der var stål i hans stemme. »Der behøver ikke være en modsætning mellem det, der kildrer folks ører og så sandheden. Og naturligvis er vi bevidste om, at vi arbejder for Guds ansigt. Og så vil jeg bede dig stoppe med at bruge Bibelen til at slå andre i hovedet med. Det er den ikke beregnet til, og det klæder dig ikke.«

Samtalen stoppede der, og det var ikke nogen behagelig afslutning. Umiddelbart kom Emil til at stå som taber. Argumentet om, at Bibelen ikke er til at slå andre i hovedet med, var en effektiv, men usaglig måde at lukke en diskussion. Enden på det hele blev, at Emil ikke mere havde et job som underviser for konfirmanderne. Det endte endda med, at han ikke engang fik lov til at tage afsked med dem om tirsdagen.

Mens Emil forberedte aftensmaden, kom der flere sms'er lige efter hinanden. »Ser du nyhederne?« spurgte de. Han tændte for fjernsynet og blev vidne til et angreb på et hus i et almindeligt villakvarter.

Scenen er kun oplyst af gadelamper, men det fremgår alligevel tydeligt, at en gruppe på ti eller måske flere kaster sten mod huset og mod bilen i indkørslen. De har et par skilte, der forkynner: »HOMOER ER UNDER GUDS DOM – 3 MOS 20,13«. Pludselig samles gruppen, og de går bort syngende »Vor Gud han er så fast en borg«.

Tv-kameraet gør ingen forsøg på at følge efter dem. I stedet zoomer de ind på huset, der nu ligner en ruin. Alle vinduer er smadret. Der er endda huller i flere tagplader. To mænd åbner forsigtigt fordøren og kommer ud. De klamrer sig til hinanden og ser dødeligt skræmte ud. Man hører udrykning og straks efter stopper en politibil ved huset. Politiet

henvender sig til de to. På fortovet står flere naboer. De råber til politiet og peger ned ad gaden, hvor man stadig kan høre sang i det fjerne.

»Kom dog afsted efter dem,« råbte Emil til sit fjernsyn. Der gik flere minutter, inden den ene politimand satte sig ind i politibilen og kørte i den anviste retning – uden udrykning. Under hele indslaget blinkede et skilt med ordet »Direkte – Breaking News« på skærmen.

I studiet efter indslaget fortalte studieværten, at de ville vende tilbage med flere oplysninger, når de vidste mere, men de havde da nået at opstøve en avisforside med overskriften »Homoer burde stenes«. Den handlede om Emils hjemmeside. De havde også fundet et billede af ham.

Det hele foregik præcis, som Konrad havde fortalt i toget, men det var ikke nogen trøst. Nu var han for alvor i klemme. Det bedste forsvar er et angreb, så han sendte straks en mail til Ritzau og adskillige andre nyhedsmedier for at fortælle, at politiet havde rensset ham for mistanke i forbindelse med sin hjemmeside, så hvis de blev ved med at nævne den i forbindelse med overfaldet på huset, måtte de lige være så venlige også at nævne, at den var blevet hacket. Det afholdt dog ingen fra at antyde, at det var ham, der med sin hjemmeside havde inspireret en flok unge kristne til at angribe det homoseksuelle par.

Tirsdag den 26. januar

News havde nævnt, at steningen fandt sted i Højbjerg. Ved at bevæge sig lidt rundt på Google Maps og Street View fandt Emil stedet. Næste morgen tog han derud. Han ville give det homoseksuelle par sin version af sagen. Nogle håndværkere var i gang med at sætte plader for vinduerne. En politibil kørte langsomt forbi, da han gik hen mod fordøren for at ringe på. Da han satte fingeren på dørklokken, lagde en tung hånd sig på hans skulder og drejede ham rundt.

»Er du Emil Gottlieb Jensen?« spurgte en veltrænet fyr i politituniform.

Emil nikkede. Betjenten så over på sin kvindelige kollega, og så nikkede hun også.

»Det var godt set,« sagde han til hende.

Til Emil sagde han: »Hænderne om på ryggen.«

Emil protesterede. Det var vel ikke ulovligt at ringe på her.

»Vi kørte netop forbi for at sikre os, at beboerne ikke skulle lide yderligere overlast. Du har ikke noget at gøre her, og vi skulle for øvrigt alligevel hente dig ind til afhøring her i formiddag. Så det var jo meget praktisk, at vi mødte dig.«

»Følger du frivilligt med?« ville kvinden vide. Emil sagde ja, og så blev betjentene enige om, at det nok ikke var nødvendigt at lægge ham i håndjern. Men en pressefotograf havde fået sig et billede, hvor det så ud, som om de to betjente var nødt til at bruge magt for at få ham med.

»Du er lige præcis sådan en type, som den nye lovgivning

mod hadtale skal beskytte imod,« sagde den civile betjent, der afhørte Emil. Han havde i et par timer haft mulighed for at betragte en politigård indefra, eller i hvert fald den lille del af bygningen, som blev brugt til at passe på mennesker som ham.

Betjenten vidste godt, at Emils hjemmeside faktisk var blevet hacket, og at han derfor ikke kunne dømmes for indholdet. »Men du mener det jo alligevel,« understregede manden. »Jeg så dig i tv, hvor du bekræftede, at du tror på Bibelen, som siger, at homoseksuelle skal stenes.«

Emil forsøgte at forklare, at der var meget mere at sige om det, men han blev afbrudt. De skulle kun forholde sig til det, Emil rent faktisk havde sagt, og det viste sig, at der i sagsmappen lå en udskrift fra tv-udsendelsen.

»Er det korrekt, at du har været i Israel igen her for nylig?« Det kunne Emil bekræfte. Så ville manden vide, hvorfor han havde været i kontakt med lederne for det israelsk-palæstinsiske forår, mennesker, som er eftersøgt at det israelske politi. Emil påpegede, at det var de ikke længere, og at han ikke kunne se, hvad det havde med sagen at gøre.

»Svar du nu bare. Hvis ikke du har gjort noget ulovligt, sker der ikke noget ved at fortælle os om det.«

»Hvordan ved I det der? Bliver jeg overvåget?«

»Svar nu bare på spørgsmålene, så vi kan blive færdige her.«

Emil svarede efter bedste evne. Det hele blev optaget, og senere blev det sikkert skrevet ud på papir og lagt i sagsmappen.

»Din søster Pia Gottlieb Jensen er anklaget for hadtale. Du var til stede, da hun forulempede et ungt par. Fortæl om din oplevelse af situationen.«

Han forsøgte igen at forklare, at det ikke havde med steningen at gøre, men der var ingen vej udenom, så han genfor-

talte oplevelsen fra caféen. Han understregede, at de to unge mænd stilfærdigt havde taget afsked med Pia i fuld forståelse. De havde ikke følt sig forulempede, og de var kede af anmeldelsen.

»Men hun nægtede at lave kagen?«

»Ja, men det skete i fuld forståelse med de to kunder. Der var ikke andet end en venlig samtale og en høflig afsked.«

»Men du bekræfter, at hun nægtede at lave kagen. Det er det, sagen handler om. Gjorde du noget forsøg på at ændre din søsters angreb på de to forurettede?« ville betjenten vide.

Emil rystede på hovedet ad det absurde i fremstillingen af sagen. Det opfattede betjenten straks som et nej. Formodentlig til ære for båndoptageren sagde han: »Du ryster på hovedet. Du vedkender dig altså, at du er medskyldig i forurettelsen?« Inden Emil fik mulighed for at protestere – han var nu også ret sikker på, at han ikke kunne have sagt noget nyttigt – kom spørgsmålet: »Hvad er din tilknytning til Sarons Dal?«

Selv om Emil var blevet advaret om telefonaflytning, kom spørgsmålet helt bag på ham. Han ville ikke fortælle om sin mor, så hvad kunne han svare?

»Det spørgsmål kan du kun stille, fordi I har aflyttet min telefon. Er det virkelig lovligt? I øvrigt er det vel ikke ulovligt at besøge det sted?«

Betjenten fandt et visitkort frem og skubbede det over bordet. Det var telefonnummer og e-mail på en klagemulighed. Længe sad han bare og stirrede på Emil.

»Jeg venter på dit svar,« sagde han.

»Det er et privat anliggende. Jeg siger ikke mere.«

»Det er altid mistænkeligt, når en anklaget ikke vil svare på helt indlysende spørgsmål.«

»Hvordan indlysende? Er jeg sigtet?«

»Du er ikke sigtet. Hvis du var, så skulle jeg have oplyst dig om din ret til at have en advokat ved hånden. Men jeg

skal da gerne fortælle dig, hvorfor vi sidder sammen her. Du blev anklaget for hadtale. En hadtale, som i aftes førte til en særdeles grov hadhandling. Du opsøgte i dag de mennesker, der i aftes blev groft forulempet. Du var til stede, da din søster udførte en hadhandling. Du plejer omgang med personer i Israel, som er eftersøgt af israelsk politi, og du plejer omgang med nogen i Sarons Dal, hvor de har holdninger, der meget ofte fører til hadtale. Jeg har noteret, at du nægter at fortælle, hvorfor du har været i Sarons Dal. Hvis det handler om noget helt uskyldigt, vil jeg anbefale dig til at fortælle om det, men jeg kan ikke tvinge dig. Hvis ikke du har mere at tilføje nu, kan vi jo tage tråden op, næste gang vi mødes.»

Emil trak på skuldrene. Det virkede som at slå i en dyne, når han pegede på, at intet er så sort-hvidt, som sagsakterne beskriver det.

På vej ud spurgte han, om ikke det var politiets opgave at køre ham tilbage til det sted, hvor de indfangede ham, og hvor han havde sin cykel. Det var det åbenbart, og kort tid efter stod han ved sin cykel på en villavej i Højbjerg.

For at signalere til betjenten, at han nok skulle lade være med at ringe på igen, satte han sig på cyklen og kørte i den retning, vandalerne i aftes var gået. Ved at spørge sig for hos beboerne, kunne han følge den rute, de havde gået. Sporet endte ved en parkeringsplads foran et lille forretningscenter. Han så sig omkring og fik øje på et overvågningskamera ved en børnetøjsbutik.

Indehaveren var en ung frisk kvinde. Ifølge et elegant navneskilt hed hun Irene. Hun var først lidt tilbageholdende, fordi Emil ikke kunne vise et politiskilt. Men da Emil spurgte, om hun da mente, det var i orden at overfalde et uskyldigt par på den måde, som det var sket i aftes, gik hun med til at lade ham se optagelserne. Måske var hun også selv lidt nysgerrig.

Emil gav hende det tidspunkt, som han havde noteret sig, da han så episoden i tv.

Kameraet viste en minibus med et taxa-skilt, som kørte ind på parkeringspladsen et halvt minut før gruppen nåede frem. Gruppen steg ind i bussen og den kørte væk.

»Kør sekvensen igen, Irene, og fortæl mig så, hvor mange ansigter, du ser,« sagde Emil.

Hun kørte sekvensen to gange og måtte så undrende indrømme, at der ingen ansigter var at se. »De ved helt tydeligt, at de bliver filmet,« var hendes konklusion. »Det virker næsten helt professionelt.«

Det var også, hvad Emil var nået frem til. Han fandt udsendelsen fra i aftes frem på sin mobil, og de så den sammen. Det var det samme. Ikke et eneste ansigt var blevet fanget af tv-kameraet.

»Og du mener, de folk der var fake,« sagde Irene undrende. Emil nikkede.

»Det er underligt, at politiet ikke allerede har været her. Jeg ringer til dem,« sagde hun. Det mente Emil var en god ide.

Da han cyklede derfra, sad der et eller andet i baghovedet, som gjorde ham urolig. Han havde set noget, som straks var smuttet igen. Han stoppede og fandt nyhedsklippet. Der var det. En nabo til de to unge mænd stod i sin fordør og filmede eller tog billeder med sin mobil. En ældre mand med et stort, hvidt skæg.

Han fandt let det rigtige hus. Erling Nielsen stod der på postkassen. Emil præsenterede sig og viste den skæggede nabo klippet fra tv. Hurtigt fandt Erling billederne på sin mobil. Han var stolt af kvaliteten, og Emil glædede sig over, at man tydeligt kunne se ansigtet på flere af dem, der havde deltaget i stenkastningen.

Erling tilbød at overføre billederne til Emils mobil, men

Emil sagde noget om, at han troede kvaliteten blev bedre, hvis de blev sendt direkte til hans computer. Han ville ikke røbe sin frygt for, at mobilen blev tappet. Og så opfordrede han Erling til at sende billederne til politiet.

I løbet af eftermiddagen kom det frem på mediernes hjemmesider, at vandalerne var blevet samlet op af en taxa, som havde sat dem af ved Eben-Ezer, hvor Indre Mission og Aarhus Bykirke holder til. Der blev gjort meget ud af at fortælle, hvordan begge sammenhænge var stærkt præget af fundamentalistiske kristne, og hvad det betød for deres syn på homoseksuelle.

Emil kom begge steder, og han var sikker på, at de mennesker, der i aftes var gået syngende væk fra det smadrede hus, ikke hørte til der. Han vidste også, at det ikke ville nytte at gå til medierne med Erlings billeder. Medierne havde fået de syndebukke, de ønskede sig, og ingen redaktør ville stille sig på hans side i sagen.

Emil fandt Erling Nielsens billeder på sin computer. Til trods for de dårlige lysforhold var kvaliteten overraskende god. Han fandt også billederne fra demonstrationen ved bagerbutikken frem, og fik sine anelser bekræftet. Brian fra nytårsaften og fra demonstrationen ved butikken, var også med ved steningen.

Der var rigtig meget, han gerne ville fortælle Rachel, men han turde ikke ringe til hende. Det ville måske sætte politiet på sporet af hendes opholdssted. Så han nøjedes med at sende en sms til hendes hemmelige telefon i håb om, at skriveren Baruk tjekkede den.

Min kære Rachel

Her udvikler tingene sig hurtigt, men jeg er okay. Mor lever og er i Danmark, og hun har fortalt mig noget

fantastisk. Hun stammer fra en jødisk familie, og jeg er derfor også jøde. En meget underlig fornemmelse, som jeg slet ikke har vænnet mig til. Vent med at fortælle det til dine forældre. Jeg vil godt selv være der.

Jeg håber, du hurtigt får det bedre. Snart er jeg hos dig igen. Din Emil

Tirsdagsmødet i Eben-Ezer blev anderledes, end programmet fortalte. Den bibelkreds, der stod for aftenen, havde aftalt med taleren Svend Pedersen, at de skulle ændre emnet, så det kom til at handle om Antikrist.

»Der er meget i tiden, der gør emnet aktuelt, og Svend Pedersen er med på at tale om Antikrist i stedet for det programsatte emne. Da der findes flere meninger om, hvem og hvad Antikrist er, har han ønsket, at der bliver god tid til samtale.« Sådan stod der i den mail, der nogle dage før var sendt ud for at minde om arrangementet.

Emil havde glædet sig til aftenen. Antikrist var et af de temaer, han følte sig famlende overfor. Som sædvanlig kom han lige til tiden. Det var en fejl netop denne aften, for der var et usædvanligt stort fremmøde. Han hjalp med at bære flere stole ind og fik en plads i døren ud til gangen.

Mens taleren udlagde de steder i Bibelen, der handler om Antikrist, blev Emil mere og mere skeptisk over for tolkningen. Taleren var sikker på, at Antikrist vil vise sig som en konkret person, som træder frem på den politiske scene og bliver politisk verdenshersker. Men Emil blev ikke overbevist. Måske er det bare min trang til at diskutere? tænkte han, men de der skriftsteder kan altså lige så godt handle om en åndsmagt, der inspirerer og koordinerer.

Efter talen fik flere ordet. Emil meldte sig ind i talerrækken.

»Først har jeg et par spørgsmål, der kan besvares med ja

eller nej,« begyndte han, da det var hans tur. Han henvendte sig til Svend Pedersen.

»Træder Antikrist frem før borttrykkelsen?« Taleren svarede uden tøven ja.

»Er det muligt, at Jesus kommer igen nu her i dag?« lød Emils næste spørgsmål.

Denne gang tøvede Svend Pedersen så længe, at det næsten blev pinligt. Emil blev stående og så afventende på ham.

»Det må blive et nej,« svarede taleren med et ret tøvende tonefald.

»Nemlig,« bekræftede Emil. »For den Antikrist, du beskriver, har vi ikke set endnu. Og jeg tror heller ikke, han kan træde frem på under et år, eller lad os bare sige et halvt år. Må jeg komme med et lidt længere spørgsmål?« Emil så hen på mødelederen, der nikkede.

Han rømmede sig og fortsatte: »Jeg er ret sikker på, at vi skal fortolke profetierne, så vi ikke låser os fast på bestemte datoer. Heller ikke på en måde, så Jesus først kan komme om et halvt år. Men i øvrigt er jeg usikker på alt det her, så mit spørgsmål er ægte nok. Det er fristende og måske endda nærliggende ud fra profetierne at se Antikrist som et menneske. Men hvad nu hvis der er tale om en usynlig, men personlig åndsmagt. En åndsmagt, som er i stand til at lægge strategi og at inspirere mennesker verden over.«

Emil så rundt i salen. Flere nikkede opmuntrende. »Mit spørgsmål er: Skal vi ikke lade muligheden for, at Jesus kan komme igen lige nu stå åben? Kan det ikke tænkes, at vi allerede ser Antikrist handle her i verden? Og her tænker jeg ikke på de antikristelige ånder, som allerede var virksomme på apostlenes tid, men den magt, som Johannes kalder Antikrist med stort A, og som Paulus kalder lovløshedens menneske, og som i Åbenbaringen kaldes Dyret, sådan som du

fint har redegjort for det. Ja, undskyld mit lange indlæg, men I forstår sikkert, at jeg er optaget af spørgsmålet.»

Svend Pedersen bladede lidt i sin Bibel. »Du nævner selv Paulus' ord i Andet Thessalonikerbrev, hvor han kalder Antikrist for lovløshedens menneske. Er det så ikke et menneske?« Taleren så hen på Emil.

»Paulus fortsætter i samme sætning med at kalde ham fortabelsens søn. Hvordan skal vi bogstaveligt forestille os, at fortabelsen har en søn? Eller mener du, at vi før kommaet er nødt til at læse *menneske* bogstaveligt, mens vi efter kommaet skal læse *søn* i overført betydning?«

Alle vendte sig spændt mod Svend Pedersen. »Emil, inden vi roder os for langt ind i spidsfindigheder, skal vi måske lige konstatere, at selv gode bibeltro teologer tager forbehold, når de udlægger disse vers,« sagde han, og så på Emil for at få medhold.

»Du har helt ret,« sagde Emil. »Så hvor står der ellers, at Antikrist skal træde frem som et rigtigt menneske af kød og blod? Er det ikke en af disse fortolkningstraditioner, der begrænser mere, end de afklarer? Jeg snakkede med en ortodoks jøde for en uges tid siden. Han fortalte med tårer i øjnene, hvordan de skriftkloge havde læst profetierne om Messias forkert, så de afviste Jesus, da han kom. Vi skal passe på, at vi ikke gør det samme, når det gælder Jesu genkomst, sagde han.«

Svend Pedersen trak på skuldrene og vendte sig mod mødelederen som tegn på, at han var parat til næste spørgsmål. Mødelederen gav ordet til den næste på listen – en ældre dame rejste sig.

»Emil fik ikke svar på det første spørgsmål, så nu stiller jeg det. Er det i orden at fortolke profetierne og tegnene på en måde, så vi må sige, at Jesus i hvert fald ikke kommer igen nu?«

Hun satte sig besværligt, og Svend Pedersen gik hen til mikrofonen.

»Jeg må indrømme, at det spørgsmål har givet mig lidt at tænke over, og jeg skal da lige have tjekket nogle skriftsteder. Men jeg vil nu indtil videre fastholde, at Antikrist må være et menneske, der træder frem som en politisk verdenshersker. Jeg er også overbevist om, at det er langt den mest almindelige opfattelse blandt dem, der beskæftiger sig med de sidste tider.«

Den næste, der fik ordet, var en mand på omkring halvtreds år. Han måtte rømme sig flere gange, før han kom i gang. Emil lagde mærke til, at hans hånd rystede, inden han lagde den på en stoleryg.

»Jeg kan ikke forstå, hvorfor vi skal finde os i, at Emil Gottlieb fradømmer vores taler kristennavnet og beskylder ham for at være som de jøder, der korsfæstede Jesus. Og jeg kan slet ikke forstå, at han får ordet her i Eben-Ezer. Det var ham, der opfordrede vandalerne til at stene det der uskyldige par i Højbjerg, og så er det også hans skyld, at politiet har rettet mistanke mod os her i Eben-Ezer.«

Der blev fuldstændig stille. Mere end ti sad med hånden oppe for at komme ind i talerrækken. Emil markerede også, men mødelederen viste med en håndbevægelse, at han skulle vente.

»Jeg har faktisk aftalt med Emil, at han til slut skal fortælle os lidt om det, der er sket. Vi bør vide, hvad der ligger bag det hele.« Den vrede mand rejste sig igen, og begyndte at gå ud. Mødelederen vendte sig imod ham.

»Poul, du har rejst et par alvorlige beskyldninger mod Emil. Jeg vil bede dig blive siddende og høre på, hvad han har at sige. Det skylder du ham som en kristen broder.«

Manden standsede. Så nikkede han og vendte tilbage til stolen, men han undgik omhyggeligt at se i retning af Emil.

»Jeg havde syv på talerlisten, og alle jer, der netop har markeret, fik jeg ikke noteret. Men vores tid er ved at være gået, hvis vi også skal nyde det kaffebord, vores køkkenhold har forberedt. Nu får Emil de sidste fem minutter, og så kan I snakke videre over kaffen.«

Emil banede sig langsomt vej op til mikrofonen. Han så hen på Svend Pedersen.

»Først vil jeg gerne sige dig tak for en god gennemgang af det, Bibelen siger om Antikrist. Jeg tror, vi er enige om alt det centrale i kristendommen. Måske også det meste om Antikrist. Jeg er slet ikke afklaret i alt det om de sidste tider, men jeg tror, vi skal forberede os på, at genkomsten kan være nær.« Han vendte sig og så på Poul, der sad og så ned i gulvet.

»Og tak for muligheden for at sige lidt om det, der er sket mig de sidste par uger. Nogen brød ind i min computer og plantede budskaber, som jeg ikke kan skrive under på. Noget om at homoseksuelle bør stenes. Jeg har nævnt homoseksuel samliv som en synd, men jeg skrev klart, at det er synden, vi skal tage afstand fra. Vi skal elske synderen og huske, at vi selv er syndere, så hvad det angår, er vi ikke bedre stillet over for Gud end dem. Jeg blev indkaldt af politiet, men blev ikke afhørt, for de havde netop konstateret, at nogen var brudt ind i min computer og havde ændret teksten. Jeg blev altså ikke anklaget for noget. Desværre er det ikke interessant for medierne at trække de beskyldninger tilbage, som de har lagt papir til. Derfor har folk stadig det indtryk, at vi beltro mener, at homoseksuelle skal stenes.«

Emil så hen på mødelederen og viste med en lille afstand mellem tommel- og pegefinger, at han gerne ville have lidt mere tid. Mødelederen nikkede.

»I kan heller ikke se i medierne, at det samme er sket flere steder i verden. Der findes et netværk af kristne, som nøje

følger udviklingen, og de ser et mønster. Nogen sætter systematisk folkestemningen op mod os. Tænk på tidszoneattentaterne. Nogen, der kalder sig 'Ligaen til beskyttelse af Guds navn', har taget ansvaret, men de kan være hvem som helst. Selv om ingen ved, hvem de er, udnyttes angrebene til at tale dårligt om alle troende. Tænk på julemandsaktionerne, som folk er overbevist om, at vi står bag. Folk er parate til at tro det værste om os. Og tænk på, hvordan 'Tolerance mod had' stort set kun er blevet brugt til at ramme troende kristne – ikke kun i Danmark, men ud over verden. Og tænk på alle de forkyndere, der kalder sig kristne, samtidig med at de afviser Bibelens tale om synd og fortabelse. Altså falske forkyndere.«

Emil tøvede lidt, da han så mødelederen pege på sit ur.

»Nu er tiden gået på mødelederens ur,« sagde Emil med et stort smil. Så tilføjede han mere alvorligt: »Og det tror jeg også, den snart er på Guds ur.«

Mødelederen takkede de medvirkende for en spændende aften, og så rundede han af med bøn.

»Undskyld, at vi ikke kunne overholde tiden,« sagde han til sidst. »Inden kaffen, skal vi synge en enkelt sang mere. I aftes så vi i tv en flok vandaler synge 'Vor Gud han er så fast en borg', hvorefter de tog en taxa her til vores adresse. De ville kaste et dårligt lys på os, og det lykkedes for dem, men de skal ikke have lov til at tage Luthers kampsalme fra os, så vi slutter med at synge nummer 547.«

Forsamlingen rejste sig spontant, og sangen fyldte rummet:

Den gamle fjende led
er nu for alvor vred,
stor magt og angelist
han samler mod os vist ...

Ved tredje vers stod flere med tårer i øjnene:

... han har dog få't sin dom,
da Krist til jorden kom,
et ord ham nu kan fælde.

Mødelederen gentog sangens sidste linje: »Guds rige vi beholder. Og så er der kaffe.«

Onsdag den 27. januar

Næste dag havde Emil et møde med sin vejleder på Menighedsfakultetet, professor Martin Schmidt. Professoren blev lidt forskrækket over Emils ønske om et nyt emne for sin afhandling.

»Har du tænkt på, at dit halve år i Jerusalem så vil være spildt?« spurgte han. Det mente Emil nu ikke, at det var. Men professoren havde en indvending mere.

»Flere af dine medstuderende arbejder med eskatologiske emner i deres afhandlinger. Hvad vil din vinkel være? Du bliver jo nødt til at finde din egen formulering?«

Det havde Emil ikke et svar på, men var der ikke en mulighed i noget af det, Eliezar havde sagt? »Hvad med at sammenligne jødernes forventning til Messias' komme dengang med den kristne forventning om Jesu genkomst?« foreslog han.

»Fortæl mere.«

»En jøde sagde for nylig til mig, at de fleste skriftkloge engang havde en fast, men forkert mening om den lovede Messias, som førte til, at de forkastede Jesus. Nu er han bange for, at mange kristne har en fast, men forkert mening om Jesu genkomst, så de går glip af Bibelens budskab om de sidste tider og genkomsten.«

Emil så forventningsfuldt på professoren. Så føjede han til: »Den formulering giver mig mulighed for at tage afsæt i noget af det, jeg har lært om Jesu samtid.« Det var et argu-

ment, der kunne smøre professoren lidt, for han havde Jesu samtid som sit speciale. Professoren nikkede eftertænksomt.

»Skriv en problemformulering og giv mig også nogle linjer som begrundelse, så tager jeg det med til lærerrådet for at få deres respons. Men jeg anbefaler dig stadig at arbejde videre med det, du allerede er i gang med.«

Senere på dagen aftalte Emil med Pia, at de skulle besøge deres mor om søndagen. Hun lovede endda at tage fri fra butikken, så de kunne nå gudstjenesten i Sarons Dal.

Søndag den 31. januar

Sneen på vejen var kørt sammen til en glat skorpe. Det sneede stadig tæt, og flere steder sneglede trafikken sig afsted. Det endte med, at de kom et kvarter for sent til gudstjenesten. Et lovsangsband gik netop ned fra podiet, da de listede ind sammen med Maria. En mand rakte tre fingre op som tegn på, at der var ledige pladser ved siden af ham. Flere hundrede mennesker fyldte salen, der engang havde været brugt til håndbold. På et stort lærred over et alter midt på podiet blev der vist et vægmaleri af Jesu genkomst.

»Jeg har fået lov til at vise søndagens billede,« fortalte en ældre mand. »Jeg er vokset op i Ranum oppe ved Løgstør og er døbt og konfirmeret under dette billede. Det er en fresko, som Niels Larsen-Stevns for hundrede år siden malede på altervæggen i Ranum Kirke. Jeg har altid været fascineret af det. Det forestiller Jesu genkomst over Ranum by, og jeg kunne genkende byen og landskabet. Efter konfirmationen kom der en periode, hvor billedet skræmte mig. Ham, der dukker sig der i det højre hjørne, det var mig. Jeg var ikke i tvivl om, at Jesus en dag kommer igen, men jeg vidste også, at jeg ikke var rede. Men så en dag mødte Jesus mig ...«

Flere steder i salen lød der højlydte råb: »Halleluja, Amen, Pris Gud!«

»... en dag mødte Jesus mig. Det var en stærk åndelig oplevelse. Han kom til mig i lys og med kærlighed i øjnene som på billedet. Siden har alterbilledet i Ranum Kirke altid fyldt mig med forventning.«

Den ældre mand gik ned fra podiet, mens der lød endnu flere begejstrede tilråb. Bandet slog an til en sang, og efter den trådte en yngre mand op til talerpulten. Han læste en tekst fra Åbenbaringen tyve:

»Når de tusind år er omme, skal Satan slippes løs fra sit fængsel og gå ud og forføre folkeslagene i alle de fire verdenshjørner, Gog og Magog, og samle dem til krig, talrige som havets sand. De drog op på jordens flade og omringede de helliges lejr og den elskede by, men der faldt ild ned fra himlen og fortærede dem. Og Djævelen, som forførte dem, blev styrtet i søen af ild og svovl, hvor også dyret og den falske profet er, og de skal pines dag og nat i evighedernes evigheder.«

I løbet af de næste tyve minutter fik menigheden en meget malende beskrivelse af forfølgelse og undertrykkelse af alle sande troende. Den eneste redning er at søge ind i de helliges lejr, som Gud vil beskytte med sin mægtige hånd ved at sende ild fra himlen mod de troendes fjender.

Emil opdagede, at han sad og krummede tæer – endnu mere end under sin fars prædikener. Han var nødt til at snakke med præsten efter gudstjenesten.

Pia lagde en hånd på hans skulder. »Slap af Emil,« hviskede hun. »Manden mener det godt, og det er vel heller ikke helt forkert.«

»De helliges lejr er hele Kristi kirke på jorden og ikke kun det her sted. Og hvor er Jesus for øvrigt henne i alt det der?« hviskede Emil.

Pia klappede hans skulder og rystede smilende på hovedet. Hun elskede sin brors iver for den sunde lære, men havde lidt lettere end ham ved at glæde sig over samværet med kristne fra andre kirkelige retninger.

Efter gudstjenesten sagde Emil, at han ville finde præsten for at få en snak med ham.

»Så går jeg med mor,« svarede Pia. »Det var vel det, vi kom for?«

Emil overhørte det syrlige i hendes kommentar, og de aftalte at mødes i Marias værelse. Præsten stod ved udgangen og hilste på alle. Han ville gerne snakke med Emil, og de aftalte at mødes på hans kontor efter den fælles middag i spisesalen.

Emil fandt sin mor og Pia i ivrig samtale. Maria var stadig registreret i folkeregistret i Silkeborg kommune, og Egon Frederiksen mente, at myndighederne skulle rette sig efter hendes indsigelse mod eutanasi for Mette.

»Men jeg har tænkt over noget,« sagde Pia. »Inden du går til myndighederne og kræver at blive hørt som Mettes mor, bør du først besøge far og snakke med ham. Det vil være det eneste rigtige. Det var trods alt dig, der stak af. Det vil også være det bedste rent taktisk. Du tjener ikke Mettes sag ved at lave et baghold. Gå åbent frem.«

Den tyggede de to andre lidt på, og Emil nikkede. Pia havde som sædvanlig ret.

»Men det er jeg slet ikke parat til,« indvendte Maria.

»Det bliver du,« slog Pia fast. »Du har seks timer til det.«

Hun tog sin telefon frem, og aftalte, at Emil og hun skulle komme til aftensmad i præstegården. Deres far var naturligvis forundret. Sådan havde hans børn aldrig før inviteret sig selv. Hans forundring blev ikke mindre, da Pia sagde, at de havde en hemmelig gæst med. Men hans facade var som altid venlig og imødekommende, så han erklærede, at de da skulle være meget velkomne, og at han ville bruge hele eftermiddagen på at forberede deres besøg.

»Nu går vi over i spisesalen til middagen. Så får Emil alle sine samtaler overstået, og vi tager en kop kaffe her, inden vi

besøger Mette på vej hjem til far.« Pia havde altid været organisatoren, og de accepterede hendes plan.

Da de kom ind i spisesalen, kom Egon Frederiksen og hilste på dem. Han var klædt i nålestribet jakkesæt med vest, som om han om lidt skulle træde frem i en retssag ved Højesteret.

»Jeg går ud fra, at jeres mor har orienteret jer om det, jeg har erfaret fra folkeregistret.« Det bekræftede de. »Sidst sagde jeg til dig Emil, at du bør møde vores IT-eksperter Ludde og Kesse. Har du tid her efter middagen, så tager de sikkert gerne imod dig.«

Emil nikkede, og Frederiksen sendte et thumbs-up signal til nogen, som Emil ikke fik lokaliseret i mylderet. Advokaten forsikrede, at de to IT-folk var parate til at snakke med ham hele eftermiddagen. Han skulle bare møde op hos dem i deres lokale på loftet.

Maria sørgede for, at de kom til at sidde sammen med ægteparret Hanne og Niels, som hun havde fået et særlig nært forhold til. De var også fra Silkeborg, og hun kendte dem fra gamle dage. Niels var blevet fyret fra sin arbejdsplads, hvor han ellers havde været siden han kom i lære der. Han var blevet for besværlig for chefen, fortalte han. Niels ville ikke være med til en temmelig kreativ måde at udnytte skatteloven på. Det var ikke et lovligt grundlag for en firing, men så havde de brugt den nye lov om hadtale.

For længe siden havde han vidnet om sin tro på Jesus. Det var bare en uformel snak i kantinen. De andre spurgte ind til det, og da han fortalte, at han gik i kirke i Mariehøj, spurgte de, om han mente, de ville gå fortabt, for præsten der forkyndte jo evig straf i Helvede.

»Jeg prøvede efter bedste evne at forklare, hvordan det hænger sammen med frelse og fortabelse, og samtalen førte ikke til uvenskab eller dårlig stemning,« forklarede han.

Men chefen kunne huske episoden og spurgte Niels, om han stadig havde den opfattelse, at hans kolleger skulle brænde i Helvede.

»Det kunne jeg jo ikke nægte, men jeg understregede, at sådan var det i udgangspunktet for alle – også for mig. Og vejen til frelse var lige så åben for dem som for mig, understregede jeg. Men chefen fik det til at lyde som om, jeg mente, at de var værre end andre. Det var slet ikke det, jeg havde sagt, men opsigelsen kom dagen efter.«

»Og det er noget af det bedste, der er sket i vores liv,« fjede Hanne til.

Pia og Emil så overraskede på hende.

»Jo, for ellers var vi jo ikke her nu,« forklarede hun. »Niels har en vigtig tjeneste som regnskabsfører for Sarons Dal, og jeg befinder mig meget bedre som sygeplejerske her, end jeg har gjort nogen andre steder.«

»Så er det vel dig, der står for folks økonomiske bidrag, når de flytter ind her,« sagde Emil henvendt til Niels. Det bekræftede Niels. »Har du så haft nogen Ananias og Safira-episoder,« spurgte Emil halvt i spøg.

»Jeg ved godt, hvad du tænker på. Jeg har naturligvis studeret den tekst i Apostlenes Gerninger fem, og den forskrækker mig hver gang. Først vil jeg godt sige, at når vi har fælles økonomi i Sarons Dal, er det ikke, fordi de første kristne levede sådan. Men det er en praktisk ordning, som fungerer fint her. Det er fuldstændig frivilligt, om folk giver os de penge, de får for at sælge et hus eller en bil. Nogle beholder deres formue og betaler så for at bo og spise her. Så kommer vi til at fungere som hotel og restaurant, og det giver en del administrativt arbejde i forhold til skat og moms. Vi overholder jo alle landets love og regler – også når det gælder Skats regler.«

Niels så over på Emil og smilede: »Mit svar på dit spørgs-

mål er, at jeg ikke har set nogen blive slået ned af Gud, fordi de var uærlige omkring deres pengesager, men jeg ved, at hvis myndighederne kan tage os i en uregelmæssighed, bare en lillebitte en, så vil de slå hårdt ned. De tjekker os på kryds og tværs, for vi er en torn i øjet på mange, og de vil elske det, hvis de finder noget at hænge os op på.»

»Hvorfor er det sådan?« ville Pia vide.

Niels trak på skuldrene. »Hvis jeg har forstået det ret, så har både du og Emil erfaringer med myndighederne og folkestemningen. Hvorfor er det sådan? Jeg er overbevist om, at vi står i en åndskamp, som kun bliver værre og værre for troende kristne. Vi er i den sidste trængsel, og det er, som Jesus sagde: 'Hvis de dage ikke afkortes, blev intet menneske frelst, men for de udvalgte skyld vil de dage blive afkortet.'«

Der var stille om bordet et øjeblik. Så nikkede Maria og sagde: »Amen.«

Patrik Smed, pastor, stod der på døren, som Emil bankede på. Til hans overraskelse var der to personer til stede. Ud over Patrik Smed, der havde gjort tjeneste ved formiddagens gudstjeneste, sad der en ældre mand, som Emil straks genkendte. Det var tidligere sognepræst Jens From, som Emil satte højt, både på grund af hans holdninger og på grund af hans evne til at deltage i den offentlige debat. Han havde et par gange haft samtaler med ham ved arrangementer på Menighedsfakultetet.

»Ja, jeg tænkte, at du sikkert ikke ville have noget imod, at vi er to præster i stedet for kun en,« sagde Patrik Smed med et smil. »Jens har fortalt mig lidt om dig. Han ser åbenbart et stort lys i dig. Hvad bringer dig her til Sarons Dal?«

Emil fortalte dem kort om sin mor og baggrunden for, at hun boede i lejren.

»Men grunden til, at jeg gerne vil snakke med dig,« sagde

han henvendt til Patrik Smed, »det er nysgerrighed i forbindelse med din prædiken i dag, og i det hele taget, hvad der teologisk ligger bag Sarons Dal.«

»Nysgerrighed eller uenighed?« spurgte Patrik Smed med et sideblik til Jens From. »Jens fortalte mig, at du er en sand fighter for den lutherske lære, som jeg uden tvivl har udfordret med min prædiken.«

»Begge dele, tror jeg. Jeg er på det sidste blevet meget interesseret i de sidste tider og Jesu genkomst – derfor nysgerrighed. Men jeg har da også et par kritiske spørgsmål til din prædiken. Jeg savnede at høre om Jesus. Du nævnte ham overhovedet ikke. Og så talte du om de helliges lejr i Åbenbaringen som om, det specifikt handler om Sarons Dal.«

Patrik holdt begge hænder op for at stoppe Emil. Han vendte sig mod Jens From: »Har Emil ret i det?«

»Jeg kunne ikke have sagt det bedre selv,« svarede Jens. Han vendte sig mod Emil og forklarede: »Patrik er tidligere præst i en pinsekirke. Han hævder i dag, at han er kristen uden at tilhøre en bestemt kirkelig retning. Han kalder sig nondenominational. Det er noget sludder. Ingen kan sætte sig uden for eller over kirkeretningerne. Der vil altid være en retning, man er mest enig med, og da Patrik holder fast på troendes dåb, så er han stadig i pinse- og baptistafdelingen. Patrik kan prædike stærkt om frelsen i Jesus, men så gør han det ud fra en tekst, der nævner frelsen i Jesus. Og han vælger selv sin prædiketekst – eller også gør Helligånden det.« Det sidste sagde han med et skævt smil til Patrik.

Jens løftede en pegefinger som tegn på, at han ikke var færdig. »Havde jeg haft tjenesten i dag, så havde jeg brugt folkekirkens tekstrække, og så havde du hørt om troen som et sennepsfrø. Og – under indtryk af, hvem der sidder i menigheden – havde jeg nok også sagt en del om den sætning

fra epistelteksen, hvor Paulus siger: Forfulgt bliver alle, som vil leve et gudfrygtigt liv i Kristus Jesus.«

Emil holdt fast i sin kritik. »Og så det med at Sarons Dal her skulle være de helliges lejr, der er nævnt i Åbenbaringen. De helliges lejr må da være en betegnelse for hele Kristi kirke.«

»Ja, eller måske er det i virkeligheden Israel.« Patrik begyndte at blade i sin Bibel, men Emil afbrød ham.

»Den mulighed nævnte du slet ikke,« indvendte han. »Kan man sådan bruge et bibelsted efter forgodtbefindende?«

»Ånden leder mig til at bruge bibelstedet, så det bliver vedkommende for mine tilhørere. Jeg udelukkede ikke, at der kan være flere med i de helliges lejr, end dem, der var til stede ved gudstjenesten.« Patrik så over på Jens for at få støtte, men Emil var ikke tilfreds endnu.

»Helt ærligt. Hvordan kan I to være præster i den samme kirke? Det forstår jeg ikke.«

Jens løftede igen sin hånd. »For den nondenominational Patrik er det naturligvis ikke et problem. For mig har det kostet en del overvejelser. De lutherske her kaldte mig til at blive præst for dem, og det sagde jeg ja til. Vi har så en praksis, som betyder, at gudstjenesterne går på skift mellem Patrik og mig. Sådan kunne jeg ikke gøre det uden for lejren, men her er det lidt anderledes. Alle her ved, at Patrik og jeg ser forskelligt på sakramenterne, arvesynden, forudbestemmelsen, helliggørelsen.« Han talte på fingrene efterhånden som opremsningen skred frem. »Vi er enige om, at Jesus snart kommer igen, men vi ser forskelligt på Israels rolle i de sidste tider, på bortrykkelsen og på tusindårsriget. Når det gælder frelsens grundlag, er vi helt enige, ellers kunne jeg ikke dele prædikestol. Vi er begge præster i den store universelle Jesu Kristi kirke. Det er den, der fejrer gudstjeneste søn-

dag formiddag. Så har vi i løbet af ugen undervisning og bibelgrupper, som for de flestes vedkommende er delt op efter de traditionelle kirkeretninger. Nadveren har vi fundet ud af at lave fælles, og når vi en sjælden gang har dåb, sker det ikke ved den fælles gudstjeneste. Det hele fungerer fint som en midlertidig ordning. Og Sarons Dal *er* en midlertidig ordning.«

»Saron Dal er en forsmag på den nye jord,« indskød Patrik.

»Patrik forestiller sig, at menigheden på den nye jord vil være nondenominational, men der tager han fejl. På den nye jord vil vi alle være lutheranere, men det vil ingen bemærke, for vi vil bare være i et stort herligt fællesskab og i enighed kalde os Kristi brud.« Det sidste sagde Jens From med et afvæbnende smil, men Emil fangede det strejf af alvor, der lå bag smilet.

»Og så er jeg jo da enig med dig Emil. Det er vigtigt, at vi ikke gør os til en afgrænset kult her i Saron Dal. De helliges lejr i Åbenbaringen er hele Kristi lidende menighed ud over jorden. Vi må aldrig glemme, at overalt i verden kæmper millioner for deres tro.« Jens vendte sig mod Patrik og sagde med et drillende glimt i øjet: »Og for øvrigt nævnes de helliges lejr i Åbenbaringen jo først efter tusindårsriget, som du mener, at verden stadig har til gode.«

»Den tager vi lige en anden gang, Jens. Og Emil, fortsæt endelig med at forsvare den lutherske lære. Jeg må indrømme, at jeg har fået meget velsignelse ved at høre Jens prædike. Jeg har endda læst et par bøger fra hans reol. Der er noget trygt ved det lutherske, som jeg godt kan være misundelig på – hvis bare I husker at give plads til Ånden. Jeg snakker ikke om de antikristelige liberale, for de findes jo mere eller mindre i alle kirkeretninger – men nok især i den lutherske.« Det sidste føjede han til, med et sideblik til Jens From.

Jens slog ud med armene i overgivelse. »Helt enig. Hos de fleste af dem, der kalder sig lutherske er Luther blevet fortynnet lige så meget som homøopatisk medicin.«

Patrik rejste sig. »Nå Emil, du er altid velkommen her, men hvis ikke du har mere på hjerte nu, må vi hellere sende dig videre til Ludde og Kesse.«

Emil sagde høfligt farvel, og så begav han sig op ad trapperne til IT-afdelingen.

På den halvåbne dør var der tapet et A4-ark med en advarselstrekanthjørne »Forsigtig – Her arbejdes med IT«. Emil bankede på og stak hovedet ind.

»Undskyld, men jeg skulle møde Ludde og Kesse,« sagde han til de to teenagepiger, der sad ved hver sin arbejdsstation med adskillige skærme foran sig. De var i gang med et eller andet spil.

»Kom ind. Kom ind,« sagde den lyse af dem.

Han så undrende fra den ene til den anden. »Tager I gas på mig? Jeg skulle møde et par IT-eksperter ved navn Ludde og Kesse.«

»Jamen vi er da Ludde og Kesse. Og ingen her i lejren ved mere om IT, end os. Hvormed kan vi være til tjeneste?«

Emils øjne afsøgte det aflange loftsrum. I den ene ende lå en madras på gulvet med en rodet dyne og pude, og der stod en del papkasser. En nøgen pære i en ledning hang fra loftet. Den anden ende af rummet mindede om et hjem med briks, sofabord, skab og kommode. Der var lamper og billeder og et forhæng, som kunne give lidt privatliv. Midt i rummet stod to store borde med skærme, computere og en fuglerede af ledninger.

»Højesteretssagfører Egon Frederiksen mente, det ville være godt for mig at møde jer,« sagde han med en efterligning af Frederiksens stemme. »Men mine fordomme fik

mig til at forvente et par voksne fyre.« Han smilede til dem.
»Hvem er hvem?«

»Ludde,« sagde den lyse med strithår og tatoveringer.

»Kesse,« sagde hende med langt, mørkt hår og moderigtigt tøj.

»Ludde,« sagde Emil og pegede i retning af den rodede ende. »Og Kesse,« sagde han og pegede hen i den stilfulde ende.

»Nemlig. Du er kvik. Hvor skal vi begynde?«

»Folk her i lejren er bange for at bruge deres telefoner? For mig virker det som et anfald af kollektiv paranoia?«

»Okay, vi går lige til sagen.«

Og så fik Emil en undervisning i politiets udstrakte adgang til aflytning og tapning, hvis der var mistanke om hadtale eller hadhandling. Og alle i Sarons Dal bliver anset for at være potentielle kriminelle, når det gælder de nye love.

»Men hvordan ved I, at det er sådan?«

De to piger så på hinanden. »Inden vi går videre, må vi vide, om vi kan stole på dig, Emil. Hvad er dit fulde navn?« spurgte den lyse.

»Emil Gottlieb Jensen.«

»Cool, er du ham, der opmuntrer til at stene homoer? Nu skal du se?« Emil skulle til at protestere. »Vi ved, du blev hacket, og vi ved, at politiet ved det. Men du er stadig under mistanke, for så kan de nemlig fortsætte med at følge dig. De ved også, at du er her nu, for de har sikkert sat en GPS-sender på din bil.«

»Vi kører i min søsters bil.«

»Pia Gottlieb,« sagde Kesse og så på en af sine skærme. »Hende med bryllupskagen og anklagen for hadhandling. Det ændrer ikke noget. Hvis I har aftalt turen over telefon eller internettet, så ved de det, hvis de vil vide det. De mange hoveder i den store nye antiterror-enhed knytter hadtale og

hadhandlinger sammen med terror. Derfor er det for alvor blevet spændende at være os.«

»Se her,« lød det fra Ludde. Emil og Kesse stillede sig bag hende og fulgte med på skærmen. Emil så en fortegnelse over, hvad han havde lånt på biblioteket det sidste år. Hun trykkede på et par taster, og så var der en oversigt over hans rejser til Israel. Et par tasteklik mere, og han så på en liste med alle bevægelserne på hans bankkonto den seneste måned.

»Vi kunne fortsætte med dine lægebesøg, dine eksamener. Det kræver kun lidt fingersnilde, som også findes hos politiet, eller hvem de nu er. Hvis jeg ville, kunne jeg også hacke din computer, men det afholder vi os næsten altid fra, for hø-jesteretssagføreren sætter grænsen ved det, der er lovligt.«

Emil var glad for, at han ikke have lånt underlødige film eller bøger på biblioteket. Men det var alligevel mærkeligt at se sit liv rullet op foran sig på den måde. Som om de kunne se lige igennem ham og følge hans hemmelige tanker.

»Okay, vil vælger at tro på dig,« sagde Ludde. »Der findes en mulighed for at bevæge sig på internettet, uden at få politiet på slæb. Der færdes vi sammen med kriminelle og terrorister. Vi kan ikke se dem, og de kan forhåbentlig ikke se os. Vi er med i et netværk af troende kristne, som dækker næsten hele verden. Vi følger blandt andet med i, hvordan politiet arbejder. Politiet er overbevist om, at de gør det, som tjener folket bedst. Men ikke desto mindre er de i lommen på Anti-krist. Det kan ikke være tilfældigt, at vi ser det samme mønster over hele verden.«

»Jeg har engang mødt en, der var med i et kristent netværk, men han sagde, at de aldrig bruger internettet til at dele informationer,« sagde Emil.

»Har du virkelig. Sejt. Så findes det andet netværk. Vi har hørt om det, og nogle udveksler observationer med dem,

men vi har ærlig talt ikke helt troet på det. Det virker for hjer-
nedødt ikke at bruge nettet. Fortæl om ham.«

Emil fortalte dem om Konrad i toget til Athen. De var fa-
scinerede.

»Men de er ikke spor mere sikre, end vi er,« hævdede
Ludde. Emil så spørgende på hende, og hun forklarede. »Du
har jo lige fortalt os om dem. Konrad kunne da ikke være sik-
ker på dig.« Det kunne der være noget om.

Emil skiftede spor. »Internettet viser, at Antikrist er virk-
som, sagde I. Hvordan?«

»Jeg viste dig for lidt siden bevægelserne på din bankkon-
to,« sagde Kesse. »Om to måneder er det ikke mere muligt
for dig at bruge kontanter. Det ved du. Fint. Mange af os har
sagt farvel til kontanterne for længe siden, men de har allige-
vel været der som en mulighed. Kapitel tretten i Åbenbarin-
gen handler om dyret og dyrets mærke.«

Hun så spørgende på Emil, og han nikkede. »Et mærke på
hånden eller i panden,« sagde han. Hun gav ham en thumbs
up og så på Ludde. »Det er jo det, jeg siger. Han er kvik.«

»Og hvad sker der så Emil, hvis nogen spærrer din bank-
konto den første april eller senere, og du skal bruge nogle
penge til noget, som politiet ikke skal vide noget om?«

Emil trak på skuldrene. »Så må jeg vel ud og låne?«

»Spot on, bortset fra, at det bliver svært for dig at låne, når
der ikke mere findes kontanter. Ingen kan købe eller sælge
undtagen den, der bærer dyrets mærke, som Johannes skri-
ver. Og det er ikke en aprilsnar.«

»Hvad er dyrets mærke?« ville Emil vide. De to nørder
så på hinanden, trak på skuldrene og vendte simultant fire
håndflader op. »Dit gæt er lige så godt som vores, men vores
præster fortæller os, at menneskeheden er delt op i to grup-
per. Dem, der er beseglede med Lammets segl, og dem, der
er mærket med Dyrets mærke. Det behøver vel ikke være no-

get synligt? Eller hvad? Vi siger kun, at nu kan det lade sig gøre at lukke for alle dine muligheder for at købe og sælge. Og det er ikke kun i Danmark.«

»Men hvis I siger, at det der med at lukke for at købe og sælge skal tages i brug af myndighederne, inden Jesus kommer igen, så kommer han ikke før 1. april.«

Igen så pigerne på hinanden. »Du har ret. Måske er det allerede gået i opfyldelse, men det er da lidt sejt, at noget, der sker lige her og nu, kan passe så fint sammen med et bibelsted, er det ikke?«

Det måtte Emil indrømme. Han rejste sig og begyndte at tage afsked.

»Kunne du for resten være interesseret i at få en adgang til os, som ikke kan spores? Det ligner en helt almindelig gruppe i Facebook, men der er noget mere, som kun indviede får adgang til.«

Det ville Emil gerne, og han fik nogle enkle mundtlige instruktioner. Det handlede om at bruge en computer, der ikke på forhånd var sat i forbindelse med ham, og nogle adgangskoder, som han endelig ikke måtte skrive ned.

»Du må godt bruge den viden, du har fået her. Men du må aldrig røbe, hvor du har fået den fra. Når du går ud ad den dør der, så skal du glemme os.«

»Jeg skal prøve, men det bliver ikke let,« sagde han med et stort smil og et hjerteligt hej.

I døren vendte han sig. »For resten, kan I også køre noget ansigtsgenkendelse, som de gør i de der spionfilm?«

»Vi kan da prøve. Hvad har du?« På sin mobil havde han fotos fra nytårsaften, fra steningen i Højbjerg og fra demonstrationen ved bagerbutikken.

»Du har da godt nok lært noget af de der spionfilm. Lad os få billederne af ham, der var med alle tre steder, så støver

vi ham op,« sagde Kesse og rakte ud efter hans mobil, da han havde tastet koden. »Lad mig, så sker det uden spor.«

De fik billederne, og så rev han sig løs fra den spændende IT-afdeling.

Efter en kop kaffe i Marias værelse gik de ud til bilen. Emil tastede adressen på Mettes plejecenter ind i GPS'en, og damerne satte sig på bagsædet. De havde stadig meget at snakke om. Maria åbnede lidt mere for grunden til, at hun var stukket af, og især hvorfor hun ikke var kommet tilbage, da hun begyndte at gå i hundene.

»Jeg er først nu begyndt at begribe, hvor meget jeg var under indflydelse af jeres far. Han dominerede og manipulerede mig fuldstændig. I dag undrer jeg mig over, hvordan jeg fandt styrke til at stikke af, og hvorfor jeg endte i Spanien, når Israel var mit mål.«

Hun fortalte også, hvordan hun i første omgang havde følt en enorm befrielse ved at slippe væk. Men snart søgte hun fællesskab, og det fandt hun sammen med mænd, der var lige så manipulerende som Søren.

»Det er ironisk. Man skulle tro, at jeg var blevet klogere. Men han havde nedbrudt kernen i min identitet fuldstændig. Udadtil var jeg sikkert spændende og tiltrækkende. Det tror jeg egentlig. Jeg blev tiltrukket af dominerende mænd, og de blev tiltrukket af mig. Men de var lige så giftige for mig, som jeres far var. Jeg er skrækslagen ved tanken om, at vi snart skal møde ham.«

»Lad os snakke lidt om Mette,« sagde Pia, der sad med sin mors hånd i sin. »Men først vil jeg gerne, at vi skal bede.«

Pia bad om Guds hjælp og velsignelse, så mødet mellem hendes forældre måtte blive til gavn. Hun bad om styrke for sin mor, og hun bad om, at Gud ville gribe ind, så hendes far ikke ville ødelægge situationen.

»Tak min pige,« sagde Maria, »og fortæl mig så om Mette.«

Da de nærmede sig plejecentret var vejen spærret af en politibil med blåt blink. Foran plejecentret holdt to ambulancer, som også blinkede blåt. Et par andre biler stod lidt skævt på vejen. Der var åbenbart sket en ulykke. Den ene ambulance var på vej væk, og ved den anden løftede et par reddere en bære med en person på.

Emil løb hen mod stedet. Han nåede lige at få et glimt af langt lyst hår, inden børen forsvandt ind i ambulancen, og dørene blev lukket. Straks kørte den væk med fuld udrykning.

En plejer gik hen til Emil. »Du er vel kommet for at besøge Mette, hvis jeg husker ret.«

»Ja, jeg er Emil Gottlieb, Mettes bror.«

Plejeren mødte hans øjne. »Jeg er forfærdelig ked af det. Det var Mette,« sagde hun og nikkede i den retning, ambulancerne var kørt.

Emil så fra plejeren og ned på en pøl af blod foran en bil med en smadret forlygte, buler i motorhjelm og en krakeleret forrude. Tankerne gik i stå, og han blev stiv af skræk. Plejeren tog ham under armen og trak ham med hen til en bænk, hvor hun satte sig sammen med ham.

»Mette går ellers aldrig ud alene,« sagde hun stille. »Men i dag gik hun tilsyneladende ud på vejen lige foran den bil. Jeg ved ikke, hvordan hun fik kræfter til at gå ud. Jeg ved heller ikke, hvor alvorligt hun blev ramt, men det så ikke godt ud.«

Pia og Maria nærmede sig. »Min søster og min mor,« fik Emil sagt.

»Åh, ja. Jeres mor er dukket op. Hvor forfærdeligt, at hun skulle opleve dette.« Plejeren rejste sig og vinkede de to kvinder hen til bænken, hvor hun forklarede situationen. Maria brød hulkende sammen, men Pia hankede op i hende. »Kom,

vi kører op til sygehuset. Kan du køre Emil?» Han fik så meget styr på sig selv, at han kunne køre, og snart drejede de ind på sygehusets parkeringsplads.

Mette var i intensiv behandling, og de blev anvist et sted at vente. Man ville informere dem, straks der var nyt. Emil havde ringet til sin far, som nu var på vej.

Søren kom kort efter. Han standsede brat inden for døren og stirrede på Maria. Hun rejste sig langsomt og gik et par skridt i retning af ham.

»Søren,« sagde hun blødt. Han løftede langsomt sine arme mod hende.

»Ruth,« sagde han stille. Hun gik hen og gav ham et forsigtigt klem.

»Så du er Pias hemmelige gæst til aftensmaden. Det havde jeg aldrig gættet, selv om jeg har spekuleret noget på, hvad hun havde gang i.«

Han holdt hende ud fra sig. »Det er dig.«

»Ja, jeg er tilbage i Danmark, og Pia havde bestemt, at vi skulle mødes i aften. Jeg bor i Sarons Dal, som du sikkert har hørt om. Og jeg hedder for øvrigt Maria nu.«

»Og Mette?« spurgte han, mens han så på Pia og Emil.

»Jeg venter det værste,« svarede Emil. »Den bil, der påkørte hende, var temmelig skadet. Vi får besked, så snart lægerne ved mere.«

Søren og Maria satte sig sammen. Det var tydeligt, at han var mere interesseret i hende end i Mette. Pia og Emil trak sig lidt væk, så deres forældre kunne snakke i fortrolighed.

Efter mere end en times uvished kom en læge ind i ventrummet. Mettes tilstand var meget kritisk. De havde gjort, hvad de kunne, og nu var der formodentlig kun kort tid tilbage. Hun var vågen, men der var ingen respons, når man talte til hende.

»Det skal I heller ikke forvente,« oplyste Pia. »Bortset fra et enkelt tilfælde har vi kun fået meget svage reaktioner fra hende de sidste ti år.«

Søren så spørgende på Pia. »Et enkelt tilfælde?«

»Lad os gå ind til hende, så mor går sidst,« sagde Pia uden at kommentere sin fars spørgsmål.

Mette lå med ledninger og slanger fra håndled og næse og fra et eller andet sted under dynen. Hun havde en forbindelse sat fast med plaster på den ene kind. Der var blå mærker i panden og en rift på næsen, men ellers var hun smuk som altid. Emils tanker førte ham straks tilbage til en sygeseng i Ramallah, hvor en anden kvinde lå med hovedet og den ene arm over dynen, mens resten var skjult. Han vidste nu, at man ikke kunne vide, hvad der gemte sig under dynen.

Der stod en sygeplejerske ved hovedgærdet. Hun vinkede dem nærmere. Søren tog lidt akavet sin datters hånd og kysede hende på panden. Så trådte han til side og gav plads til Pia og Emil.

»Jeg elsker dig Mette. Bliv hos os,« sagde Pia med fattet stemme.

»Vi har taget en med, som du gerne vil møde.« Emil gav sin søsters hånd et klem.

Mette fortrak ikke en mine, men da Emil trådte til side, genkendte hun straks Maria. »Mor,« sagde hun med svag stemme. Maria skyndte sig hen til sengen og gav sin datter et klem, så godt det lod sig gøre.

»Min kære Mette. Du må ikke forskrække os sådan.«

»Mor,« sagde Mette igen og et smil lyste det forslåede ansigt op. Så lukkede hun øjnene. Alle var stille et øjeblik, så begyndte en af monitorerne at udsende en bippende lyd. Med sin nye erfaring kunne Emil se, at hjerterytmen blev langsom og uregelmæssig.

Sygeplejersken stoppede alarmen og vendte sig mod Mette, men Pia lagde en hånd på hendes arm.

»Vi vil lægge Mette i Guds hånd,« sagde hun med fast stemme. »Nu synger vi, så beder Emil en bøn for Mette, så beder vi fadervor, og til sidst lyser far velsignelsen.«

Maria nikkede. Hun lagde sine arme om ryggen på Pia og Emil og begyndte så med en lidt grødet stemme: »Ingen er så tryk i fare, som Guds lille børneskare.« De andre stemte i. Søren stod lidt for sig selv, men det var hans eget valg.

Et øjeblik blev Emil slået af det fuldstændig groteske i situationen. Hvordan kan man synge om at være tryk i fare ved et sygeleje, hvor et af Guds børn ligger maltrakteret på grund af en meningsløs ulykke?

Han sang med på sangen, mens han samlede sine tanker om den bøn, han om lidt skulle bede. Heldigvis var det ikke så længe siden, han havde overværet en forelæsning om Jakobs Brev kapitel fem, så han var ikke på bar bund, når det gjaldt forbøn for syge. De sang det sidste vers:

Og når endt er kampens dage,
endt hver jordisk nød og klage,
kalder os vor Faders stemme
til en evig fryd derhjemme.

Under den sidste linje trådte Emil hen til sengen og tegnede et kors for Mettes pande og bryst. Så lagde han en hånd på hendes skulder, og begyndte bønnen med at minde Gud om de løfter, han har knyttet til bønnen.

»Du elsker Mette højere, end vi er i stand til, og du vil hende kun det bedste,« bad han, og så tog han det forbehold, som nogle af hans medstuderende ikke mente, man skulle. »Hvis det er foreneligt med din vilje, kære himmelske far, så helbred hende. Du har magten til det. Vi lægger hende trygt i dine stærke hænder.«

Han beholdt sin hånd på Mettes skulder, mens de bad Faderen i kor. Så trådte han tilbage og gav plads til sin far. Søren løftede armene og lyste med udtryksløst ansigt den aro-nitiske velsignelse. Han sluttede med at tegne et kors over Mettes ansigt og bryst. Så vendte han om på hælen og forlod hurtigt rummet.

Både familien og sygeplejersken så forundret efter den flygtende præst. Så vendte de sig mod Mette, der lå med et stort smil og glade øjne og så mod et sted øverst på den mod-satte væg. Hun løftede hovedet lidt og rakte en arm frem. Så slappede hun af, lagde sig tilbage på puden og lukkede øjne-ne. Ansigtet lyste af glæde og fred. Hun så mere levende ud, end hun havde gjort på noget tidspunkt de sidste ti år, men hjertemonitoren hylede og viste en flad streg. Sygeplejersken slukkede for lyden. Så vendte hun sig mod de tre med tårer i øjnene. »Tak, at jeg fik lov at opleve dette,« sagde hun stille.

Aftensmåltidet i præstegården blev en stille affære. I hvert fald i begyndelsen. Maria fortalte lidt fra de ti år i udlandet, og de andre opdaterede hende med glimt af, hvad der var sket i deres eget liv. De gik uden om alle sprængfarlige em-ner, så det var en lidt vanskelig manøvre.

Resten af måltidet gik med at få detaljerne vedrørende be-gravelsen på plads. »Hun skal kremes,« afgjorde Søren. »Jeg står for ceremonien.«

»Jeg glæder mig til at høre dig sige til Mette: Af jord skal du igen opstå.« Sætningen slap ud af Emils mund af gammel vane. Som tak fik han et spark på skinnebenet af Pias fornuf-tige sko. »Undskyld, far. Det er ikke stedet for et teologisk skænderi. Naturligvis skal du forestå ceremonien. Alt andet ville være mærkeligt,« skyndte Emil sig at tilføje.

Vejret var blevet rigtig dårligt med blæst og kraftigt snefald.

Pia tog afsked for at køre hjem til sin familie. Emil og hans mor aftalte at overnatte i præstegården. Så kunne Emil køre sin mor til Sarons Dal næste dag.

De satte sig i den arkitekttegnede sofagruppe. Søren lidt på afstand af de andre. Maria fortalte Søren om Mettes sidste minutter. »Det var så smukt. Jeg er ikke i tvivl om, at Jesus kom for at hente hende,« sluttede hun.

»Det var noget, der kun foregik i hendes hoved. Men det er da en smuk tanke, og jeg har ikke noget imod, at du opfatter det sådan.« Søren præsterede uden problem sit mest fredssommelige og imødekommende smil, men det nåede ikke op til øjnene.

»Ih, tak,« lød Marias kommentar. Ikke helt uden en snert af sarkasme.

»Og angående ordene ved jordpåkastelsen,« han vendte sig mod Emil, »så kan jeg sige dem af hjertet. Det er da stort, at det største ved et menneske lever videre. Det bliver ikke liggende i jorden.«

»Og hvad er det største?«

»Det største er naturligvis det, vi har været for andre.«

»Og hvad er det i Mettes tilfælde i forhold til dig? Hvad har hun været for dig i de sidste ti år?« ville Emil vide.

»Ikke ret meget. Det sagde mig ikke noget at være sammen med hende. Men jeg har minder om hende fra før ulykken.«

»Ordene ved jordpåkastelsen betyder, at vi en dag skal møde Mette, og så er hun uden sygdom. Hun er som før ulykken, bare mere moden,« sagde Maria stille.

»Vi tror på kødets opstandelse,« føjede Emil til.

Søren rejste sig og gik lidt frem og tilbage i stuen. »Jeg får det fysisk dårligt, når nogen taler om Gud og det evige liv på den der bastante og middelalderlige måde,« sagde han endelig. »Det var også derfor, jeg måtte forlade stuen på sygehu-

set. At bede til Gud, som om han sådan bogstaveligt kan gribe ind, det er nærmest blasfemisk i mit univers. Det kan du ikke gøre, uden også at give ham ansvar for ulykken, Emil. Har han magt til at helbrede, så har han også magt til at forhindre sygdom. Din Gud er en despot, og du gør ham også til et uhyre ved at tale om, at homoseksuelle skal stenes.« Søren var tæt på at optræde vredt. Noget de sjældent havde set. Normalt var han helt rolig bag det glatte ydre.

»Jeg har ikke sagt, at homoseksuelle skal stenes ...«

»Det har jeg da selv hørt dig sige,« sagde Søren og pegede på fladskærmen. Stemmen var besværet og årerne ved tindingen trådte frem. »Og jeg ved også ligesom alle andre, hvad der blev følgerne af din hadefulde tale.«

Emil blev for en gangs skyld stum. Hvordan var det kommet så langt, at ikke engang hans egen far kunne skelne mellem mediernes skræmmebillede, og så det, han faktisk troede på?

Emil vendte sig mod sin mor. »Du må tro mig, når jeg siger, at medierne har skabt et løgnebillede af mig. Jeg har sagt, at homoseksuelt samliv er synd i Guds øjne, men jeg har samtidig sagt, og at vi som kristne skal elske alle, også homoer.«

»Jeg tror dig Emil. Jeg ved jo, hvordan Antikrist fordrejer sandheden,« sagde Maria og lagde en arm omkring sin søns skulder.

»Kalder du mig nu Antikrist,« spurgte Søren med et af sine indladende smil. Han havde hurtigt fået styr på den vrede, der nær havde ødelagt den normale glatte overflade.

»Nej, nej, Søren. Det har du slet ikke format til. Men lader du dig forføre af Antikrists løgne, bliver du en af de små antikristelige ånder, der tjener den store Antikrist. Og når du kalder Bibelens Gud en despot, så er du allerede blevet forført.«

Søren stod lidt. Så gik han ud i køkkenet efter et glas vand.

Efter et øjeblik sagde han: »Jeg er bange for, at jeg må bede jer finde et andet sted at sove.« Han kunne ikke møde deres blik, men så ned i glasset.

»Der er vist noget, du har glemt, Søren. Vi to er stadig gift. Jeg har svigtet det løfte, jeg gav dig ved vores bryllup om at elske og ære i medgang og modgang, og det er jeg oprigtig ked af. Men dette er stadig i juridisk forstand lige så meget mit hjem, som det er dit. Det er muligt, at jeg har mistet min moralske ret, men formelt set har jeg lige så meget ret til at bede dig forlade vores hjem, som du har ret til at bede mig om at gå.«

Emil så undrende på sin mor. Hun talte med værdighed og fasthed. Der var virkelig sket noget med hende.

Søren så længe på hende. Så vendte han om og gik mod husets soveafdeling. »Godnat,« sagde han med ryggen til dem.

»Et øjeblik, Søren. Klokken er kun halv ni. Skulle vi ikke få snakket lidt ...« Men Søren havde lydløst lukket døren bag sig.

Maria gik efter ham. Et øjeblik efter kom hun tilbage. Søren var gået på toilet, og hun havde konstateret, at der stod en opredt seng i gæsteværelset. »Hvis du kan sove på sofaen der, så tager jeg gæsteværelset,« sagde hun med et smil. Emil lavede kaffe og smurte et par ostemadder, og så fik de sig en lang fortrolig samtale. Hun ville blandt andet høre alt om Rachel, og Emil fortalte gerne. Hun ville også høre historien bag anklagen mod Emil, som hun kun kendte sporadisk fra medierne.

»Og du siger, at de stadig har en sag på dig. Kan de det, når der ikke var grundlag for en sigtelse?«

»Sagtens. Det er jo knyttet sammen med terrorlovene, som stort set giver politi og efterretningsvæsen frit spil. Hvis medierne ville tage de sigtedes parti, var det anderledes. Men

den saglige, dybdeborende journalistik er død. De var meget vilde med mig, mens historien handlede om, at jeg som fanatisk kristen ønskede død over homoer, men da det viste sig, at denne fanatiske kristne i virkeligheden var et offer, der havde fået hacket sin computer, forsvandt de. Og når det gælder Pia, så mener Frederiksen, at hun nok bare får en bøde, men der kan gå meget lang tid, før sagen er afsluttet.«

Det blev sent, inden de gik til ro, og ingen af dem sov med det samme.

Mandag den 1. februar

Der lå en seddel til dem, da Maria og Emil næste morgen kom ud i køkkenet. »Jeg måtte tidligt afsted. I finder sikkert noget til morgenmad. Søren«. På sedlen lå nøglen til bilen og til fordøren. Efter morgenmaden kørte Emil sin mor ud til Sarons Dal. Solen skinnede fra en skyfri himmel. Den blev reflekteret i et gnistrende hvidt dække af nyfalden sne.

Da Emil kom tilbage var hans far stadig ikke hjemme, så han låste og smed nøglerne i postkassen, hvorefter han steg på toget til Aarhus og derefter bussen til Menighedsfakultetet. Det var på høje tid at få afleveret den nye problemformulering til kandidatafhandlingen.

Han sendte en sms til Kristoffer og fortalte, at han ikke ville være hjemme før ved attentiden. Kristoffer svarede, at han lavede middag, og at de fik en gæst. Det viste sig at være Martin, der havde fået en foreløbig opholdstilladelse og derfor kunne komme på besøg.

»Hvordan har du det egentlig med svinekød, Martin?« spurgte Emil, da han så, at Kristoffer havde frikadeller på panden.

»Det ved jeg ikke. Jeg har vist aldrig smagt det. Vi spiste det aldrig hjemme, og det blev ikke serveret på centret.«

»Jeg tænke ikke på, om du kan lide det, men om du overhovedet vil spise det.«

»Jeg mener helt sikkert, at Luther spiste gris, og så kan jeg vel også,« sagde Martin med et stort hvidt smil. »Vi lever ikke under loven, men under nåden.«

»Så lad os da sætte os til bords i Luthers navn.« Kristoffer satte panden med frikadeller og gryden med spaghetti på bordet. Ketchup og skyr gjorde opdækningen komplet, og så bad han dem tage plads.

»Jeg har glemt at købe rødkål,« sagde han undskyldende. Han havde en ide om, at man ikke bør spise frikadeller uden rødkål.

»Men skyr?« sagde Emil og så lidt mistænksom på bøtten.

»Der stod en halv palle, som var fejlmærket, og jeg tror da, at det smager godt sammen med frikadellerne,« forklarede han og sang for på et bordvers.

Maden blev rost af både Emil og Martin, men ellers kom samtalen mest til at dreje sig om Martins fremtid, og om Mettes ulykke og død.

Mens de klarede opvasken for de sidste fire dage, sagde Kristoffer pludselig: »Martin, du kan da bo her. Emil er her alligevel næsten aldrig, og du kan vel klare dig med sovesofaen i stuen, når han er hjemme? Hvis du vil arbejde som vores butler og rengøringsassistent, behøver du kun betale ganske lidt i husleje.«

Martin så på Emil, der smilede tilbage. »Det med, at jeg næsten aldrig er her, passer ikke helt, men ja, Martin, du skal være velkommen. Når du har vænnet dig til, at man aldrig kan vide, hvad Kristoffer finder på i næste øjeblik, så skal det nok komme til at gå.«

»Hvad er en butler?« ville Martin vide.

Emil tændte sin pc og læste skitsen til sin problemformulering højt for Kristoffer.

»Så du skifter spor. Hvad så med det sidste halve år?«

»Jeg er ikke i stand til at koncentrere mig om den oprindelige ide, hvis jeg hele tiden tænker på Jesu genkomst. Og i øvrigt er det halve år ikke spildt – slet ikke. I morgen formid-

dag får jeg at vide, at min nye formulering er godkendt, og så skal jeg straks til Israel igen.«

Kristoffer sukkede. »Du skal hvad? I morgen aften skal du holde bibelforedrag i Bethania, og på torsdag skal du begrave din søster. Og hvis ikke du snart tager dig sammen, bliver du ikke færdig med at læse teologi, inden Jesus kommer igen.«

»Fint nok. Hvis bare jeg når at blive gift med Rachel inden genkomsten, er jeg tilfreds,« skød Emil tilbage. De var på vej ind i en af de venskabelige diskussioner, der let kom til at minde om et mindre ægteskabeligt skænderi.

»Åh, du er bange for, at hvis ikke du når det, så skal du vente på hende i al evighed. Er det sådan?«

Var det sådan? Emil var usikker på, hvad der havde fået ham til at sige det, men han mærkede dybt inde, at han måtte afsted. »Siger Jesus ikke, at i himlen tages der ikke til ægte og gives ikke til ægte. Hvad nu hvis det er sådan, at dem, der er gift inden genkomsten, er ægtepar i evigheden, og dem der ikke ...«

Kristoffer holdt en hånd op. »Emil, tænk dig om. Hvad så med mig?« Emil så tomt på ham.

»Kan du finde noget i Bibelen om, at der i Paradis venter ti eller bare en enkelt jomfru på en ungkarl?« ville Kristoffer vide.

»Hvad skændes I om,« spurgte Martin på engelsk. Emil og Kristoffer så på hinanden, og så brød de sammen i grin. De forklarede diskussionen for ham, men han kunne ikke se det sjove.

»I Paradis skal jeg være sammen med min Katharina i al evighed,« forsikrede han dem. »Jeg er enig med Emil. Han skal til Israel, og du må hellere se at finde dig en kone, Kristoffer. Jeg forstår ikke, hvorfor du ikke har gjort det for længe siden.«

Martin talte med stor alvor, og de nænnede ikke at sige ham imod. Måske havde han oven i købet ret.

»Er det virkelig i morgen aften, jeg skal holde bibelforedrag. Det havde jeg fuldstændig svedt ud. Hvad skal jeg sige?« Emil så forskrækket på sine venner, og så kastede de sig over arbejdet med at gøre det manuskript færdigt, som Emil kun havde lavet nogle foreløbige notater til.

»Vi har noget at glæde os til,« sagde Kristoffer til Martin, inden de gik til ro.

»Ja, det bliver stort, når han kommer igen. Pris Herren,« udbrød Martin med et stort smil og hænderne mod loftet.

»Jeg mente nu Emils tale i Bethania i morgen aften.«

»Også det, ja.«

Tirsdag den 2. februar

Salen i Bethania var fyldt til bristepunktet, da Emil gik op til talerpulten. Han var blevet et kendt navn, og det havde arrangørerne spillet på, da de mailede en påmindelse.

»Jeg undskylder, at mine PowerPoints er ret kedelige at se på,« begyndte han forsigtigt. »Der skete noget i weekenden, som – ja, min søster døde – men heldigvis fik jeg god hjælp i aftes af to eksperter, så I kan godt glæde jer til nu at få noget at tænke over.«

Han kikkede, og det første billede viste sig på lærredet. »Matt 24« stod der helt enkelt. »Hvis bare I husker det der, så har I fået det vigtigste med hjem i aften,« påstod han. »Lad os se nærmere på det.«

Kristoffer kom frem og læste hele kapitlet på den indlevende og dramatiske måde, som han var kendt for, og så viste Emil en række stikord, som han brugte til at hænge sin gennemgang op på. Lærredet viste efterhånden otte punkter:

- folk skal rejse sig mod folk
- lovløsheden tager overhånd og kærligheden bliver kold
- hungersnød og jordskælv og solen formørkes
- falske profeter skal forsøge at føre selv de udvalgte vild
- had og trængsel for de troende
- evangeliet skal forkyndes i hele verden, og så skal enden komme
- I skal vide, når I ser alt dette, at han står lige for døren
- den, der holder ud til enden, skal frelses.

Punkt for punkt udfordrede han tilhørerne til at tænke over, hvad der mon gemte sig i de enkelte punkter, som alle var taget fra Jesu store profeti om de sidste tider.

Under punktet om trængsel fortalte han lidt om, hvordan det var at blive stemplet som hadefuldt fanatiker, og Martin kom med et kort vidnesbyrd om Guds hjælp i trængsel.

Til sidst nævnte Emil, at Lukas havde et par ting med fra profetien, som Matthæus var sprunget over.

»Hos Lukas har Jesus også en bemærkning om Israel: 'Jerusalem skal nedtrampes af hedninger, indtil hedningernes tider er til ende.' Jeg tror, det har noget at gøre med statens genoprettelse i 1948. Og så refererer Lukas en rigtig dejlig afslutning på profetien. Jesus understreger, at mens andre mennesker går til af skræk og frygt for det, der kommer over verden, så skal vi kristne rette os op og løfte vores hoved, for vores forløsning nærmer sig.«

Emil havde ikke rigtig vænnet sig til at sige amen, så han lukkede bare Bibelen og satte sig. Han lod det afsluttende skriftsted fra Lukas 21,27 stå på skærmen.

Der var ivrig spørgelyst, men kun få, der var uenige med ham. En enkelt var dog meget betænkelig. »Det har altid ført til sværmeri, når mennesker er begyndt at beskæftige sig med de her ting. Tænk bare på Jehovas Vidner. Og Jesus siger også, at vi ikke kan vide noget om, hvornår han kommer igen. For mig betyder det, at vi skal lade det ligge. Det tager også opmærksomheden væk fra det liv, vi er kaldet til at leve her på jorden.«

Emil gik frem til mikrofonen. »Du har en pointe, som vi ikke må glemme. Det sted, du henviser til, må være Matthæus 24,36: 'Men den dag eller time er der ingen, der kender, hverken englenerne i himlene eller Sønnen, men alene Faderen.' Det er naturligvis rigtigt, og jeg fik det ikke sagt tydeligt nok, så tak for kommentaren. Vi kender ikke dagen eller timen,

men tillad mig at læse de vers, der står lige før, og som henviser til hans gennemgang af tegnene: 'Lær denne lignelse af figentræet: Når dets grene bliver bløde og får blade, ved I, at sommeren er nær. Sådan skal I også vide, når I ser alt dette, at han står lige for døren.'«

Emil tøvede lidt. Så satte han sig ned. Han hørte pludselig Pias stemme i sit baghoved: Du overbeviser ingen ved at presse dem i en diskussion. Det styrker kun deres forsvar. Han vidste, at hun havde ret, og han var lidt stolt af, at han havde husket det. Det var ellers fristende at jorde manden.

»Har du også en kommentar til det med, at vi får mindre opmærksomhed på livet nu og her, hvis vi beskæftiger os med tegnene og genkomsten?« ville mødelederen vide.

Emil gik frem til mikrofonen. »Jo mere jeg beskæftiger mig med Jesu genkomst, jo større en virkelighed bliver Gud i min hverdag. En dag vil Gud udslette alt ondt i sit skaberværk, for han vil ikke tolerere det mere. Han genopretter det tabte Paradis. Jo mere, jeg tænker over Jesu genkomst, jo større og herligere og mere fantastisk bliver mit billede af Gud. Den Gud, der handlede ved skabelsen, og som igen vil handle ved genkomsten, var også ham, der handlede langfredag og påskemorgen. Og han handler i dag. Det er ham, der hører min bøn, og jeg er i hans tjeneste i dag og i morgen.«

Der var fuldstændig stille i salen. Hvor kom det fra? Emil vidste det ikke. Han havde ikke før tænkt disse tanker bevidst, men dybt i sit hjerte vidste han, at sådan var det.

»Amen!« sagde han og satte sig.

Mødelederen brugte anledningen til at runde af med Fadervor, som de bad i kor.

Da Emil åbnede sin telefon, var der besked om, at der var kommet en mail. Den rummede det kodeord, der fortalte, at beskeden var fra Ludde og Kesse, og kun kunne åbnes med

den særlige adgangskode. Senere på aftenen læste han på Kristoffers computer:

Du har en frokostaftale med Palle Poulsen fredag 12.30
på Nordisk Spisehus. Det er et af hans faste vandhuller.
Du giver. Tag din gyselige grønne skuldertaske med.
Han forventer en, der hedder Karl. Det er dig.

Der var to vedhæftede filer. Den ene var et lille klip af video-
en fra nytårsaften. Så havde de alligevel været ved at hacke.
Mon de havde slettet den? Den anden var profilsiden fra Pal-
les Facebook. Profilen sagde 26 år, filosofi-studerende, bopæl
i Aarhus centrum.

Torsdag den 4. februar

Tidligt næste morgen kørte Emil ud til modtagecentret i en lånt bil. Han skulle hente Martin. Papirarbejdet var hurtigt overstået, og Martins ejendele kunne være i en stor taske, så klokken ni var de tilbage i lejligheden. Morgenmaden bestod igen hovedsageligt af diverse Arla-produkter i bulede emballager, og så noget brød.

»Jeg fik fat i noget af din tale i aftes, og det var meget spændende,« sagde Martin. Kristoffer havde oversat for Martin og et par andre. »Ved I, at islam også har en apokalypse med en lære om de sidste tider og endda en genkomst?«

De to andre rystede på hovedet. »Kommer Muhamed igen?« ville Emil vide.

»Nej, det handler om den tolvte imam.« Inden Martin blev kristen, havde han flere gange hørt imamer på gæstebesøg undervise om den islamiske apokalypse.

Nogle radikale muslimer har en stærk tro på, at der har været tolv sande imamer, som Allah på en særlig måde havde udrustet, så de kunne udlægge Koranen. Den tolvte imam blev kaldt Mahdien. Han levede for mange hundrede år siden, men han døde ikke. Han blev bare usynlig. En dag bliver han synlig igen, og så vil han stå i spidsen for en udryddelse af alle islams fjender – først og fremmest Israel.

»Altså en slags muslimsk Messias?« spurgte Emil.

»Nemlig, men slet ikke som Bibelens Messias. Mahdiens genkomst sker, når islam er rede. Det vil sige, når der er trufet tilstrækkeligt med forberedelser til, at der kan oprettes

et verdensomspændende kalifat. Hans første opgave bliver nemlig at nedkæmpe alle islams fjender. I de seneste årtier har der i en del af islam været en voksende forventning om Mahdiens snarlige genkomst, men de fleste muslimer afviser den blodige lære om den tolvte imams genkomst. Mange slutter sig hellere til FN's tolerance-kampagne.«

»Men de militante muslimer mener altså, at de har til opgave at bane vej for genkomsten af den tolvte imam?«

»Ikke kun bane vej, men fremskynde. De mener, at de ved at lægge tingene til rette, kan tvinge den tolvte imam frem, så han kommer for at oprette den islamiske stat. For eksempel åbenbarer han sig først, når der findes en mulighed for straks at udslette Israel fra jordens overflade. Bibelen taler om, at Guds rige bryder igennem ved Jesu genkomst. Det gør den islamiske tro på genkomsten på en måde også, men freden indfinder sig først, når islams fjender er ryddet væk gennem en altomfattende krig. Og det er ikke kun de vantro hedninger, der skal dø. Det skal de frafaldne muslimer også – altså alle, som ikke er enige med disse radikale grupper. Nedslagtingerne ved hans genkomst bliver så omfattende, at nogle mener, det er nødvendigt at have atombomber, for at de kan gennemføres.«

Kristoffer rejste sig for at hente mere kaffe. »Nu siger du godt nok, at Bibelens Messias kommer med fred. Men det er ikke uden grund, at nogen kalder hans genkomst for dommedag. Ved Jesu genkomst vil alt ondt bliver udryddet, så på en måde, er der vel en del paralleller?«

»Egentlig er det ikke underligt, at mange sammenligner os, der tror på Jesu genkomst, med de radikale islamister.« Emil forsøgte at se det hele udefra.

»Bortset fra, at de ikke ved det om islam, som Martin lige har fortalt os, så har du ret. Men hvad vil de ikke sige, hvis de en dag hører om det? Det bliver ikke rart.«

»Jeg blev forfulgt af muslimer, fordi jeg vendte mig til Jesus. Nu bliver jeg måske forfulgt af såkaldte kristne, fordi jeg holder mig til en bibelsk tro, der efter deres mening ligner fundamentalistisk islam,« sagde Martin med et skuldertræk.

»Det må være nok for en discipel, når det går ham som hans mester,« citerede Emil. »Der er ikke noget nyt i, at Jesu disciple bliver forfulgt, men et af tegnene er, at det bliver værre. For da skal der være en stor trængselstid, og hvis de dage ikke afkortes, bliver intet menneske frelst. Men for de udvalgte skyld vil de dage blive afkortet.«

»Pris Herren,« sagde Martin.

Kristoffer så på ham. »Bare så du ved det, så er det ikke de lutherske, men pinsefolkene, der siger sådan her i Danmark.«

»Pinsefolkene og så én luthersk,« gav Martin igen med sit mest blændende smil.

Bisættelsen fandt sted i kapellet. Den begyndte med »Ingen er så tryk i fare«. Det havde Maria insisteret på som det eneste, hun ønskede at bestemme. Præsten sad sædvanligvis på en stol ved siden af alteret. Det gjorde Søren også i dag, selv om den afdødes familie sad på forreste række.

Søren gennemførte liturgien uden at vakle. Et par gange var hans stemme grødet, og ordene i begravelsestalen blev lidt følelsesladede, men Emil var sikker på, at det var rent skuespil. De fremmødte skulle ikke gå hjem og tro, at Søren var uberørt af sin datters død.

Mod sin vilje måtte Emil tage hatten af for sin far sådan rent retorisk. Talen var en elegant sammenfletning af teologiske klicheer og træk fra Mettes liv før ulykken. Der var anledning til at fælde en tåre, men der var ikke for fem øre konkret kristeligt indhold.

Jordpåkastelsen skete inde i kapellet. Når de gik, ville

man køre kisten ind i krematoriet. De forsamlede sang »Dejlig er jorden«, og så gik turen til præstegården, hvor der skulle være en lille mindehøjtidelighed. Der var ingen tilbage af Marias familie. Søren havde en farbror, der var for svag til at deltage, og en ugift søster. Emil var der og Pia med sin familie. Desuden var Sørens kollega Jonas der og et par stykker fra menighedsrådet. Repræsentanter fra plejecentret og flere andre tog hjem efter bisættelsen, så mindesamværet blev en stilfærdig affære, indtil Maria rejste sig og tog ordet.

»Jeg tror ikke, Mette kan høre mig nu. Men hvis hun kunne, ville hun forstå, hvad jeg siger. Derfor vil jeg nu tale til hende. Det tror jeg godt, I forstår.« Maria vendte sig mod en tom stol, der stod ved enden af bordet.

»Kære Mette. Tillykke med, at du nu er sammen med Jesus i Paradis. Da du blev konfirmeret, sagde du af hjertet ja til ham. Det tror jeg ikke blev ændret af ulykken. Jeg er overbevist om, at du nu er hos ham. Vi så jo, hvordan han mødte dig på dit dødsleje. Jeg svigtede dig for ti år siden, og min dårlige samvittighed over det, har ofte plaget mig. Men tak for alt det, du gav mig i dine første fjorten leveår. Du og dine søskende gav mit liv lidt mening. Nu har jeg omsider fået det samme barneforhold til Jesus, som du havde. Derfor kan jeg af hjertet sige, at jeg glæder mig til, vi skal ses igen.«

Søren sad bleg og så ned i bordet. Emil sagde: »Tak mor.«

Der var stille omkring bordet i lang tid. Så vendte faster sig mod Maria. »Hvad var det, du nævnte om Mettes dødsleje?«

Stille fortalte Maria, hvordan Mette helt tydeligt havde set én og budt ham velkommen, lige inden hendes sidste åndedrag. »Jeg har hørt om andre, der har set Jesus lige inden deres død. Jeg tror, det var det, der skete for Mette.«

»Kære Ruth,« sagde Søren og lagde sin hånd på Marias. Hun trak straks sin hånd fri. »Jesus er en herlig virkelighed,

men ikke på den der håndfaste måde. Hvad hun så, var et udslag af hendes egne forestillinger, og ikke en virkelig person, der kom til hende.«

»Undskyld far, men i Mettes tilfælde ville det være næsten lige så stort et under, hvis det var et udslag af hendes fantasi. Hvornår har du sidst hørt eller set hende give udtryk for noget som helst?« spurte Pia blødt, »men jeg tror nu også, hun så én, der gjorde hende glad. Om det var Jesus eller en engel, gør ingen forskel for mig.«

Søren rejste sig. »Er der nogen, der skal have mere kaffe,« spurgte han og gik ud i køkkenet, hvor kaffemaskinen var færdig med en ny omgang.

Jonas vendte sig mod Maria. »Ja, vi har jo ikke mødt hinanden før, men jeg kender lidt til familiens fortid. Hvordan har du det med, at Mette nu har fået fred?«

Maria blev stille et øjeblik. Hun så over på Pia, der rømmede sig.

»Jeg vil gerne fortælle, hvad der skete, da mor besøgte Mette på plejecentret sammen med Emil og mig.« Og så fik de historien om, hvordan Mette havde genkendt sin mor.

»Det har været tilfældigt. Mette var så godt som hjerne-død. Hun opfattede ikke noget omkring sig,« mente Søren, der kom ind med en fuld kande.

»Men det skete to gange. Og hendes smil til mor var præcis det samme, som hun gav den, der hentede hende i søndags.«

»Sludder.« Søren's stemme var hård, men han fik kæmpet den ned i det sædvanlige indsmigrende leje. »Der kommer ikke nogen og henter os. Der er ikke noget fysisk efter døden. Mette er blevet kremeret nu, og der er ikke andet tilbage af hende, end det, der lever i vores hjerter.«

Emil så hen på Jonas, der sad og nikkede. »Jonas, tror du på Jesu genkomst?«

Pia så advarende på Emil, men hun havde travlt med at hælde kaffe op til faster, så det var ikke så let for hende at gribe afværgende ind.

Jonas smilede til Emil. »Det hører jo med til vores kirkes bekendelse, og jeg siger det i kirken til hver gudstjeneste, så det gør jeg da, Emil. Hvorfor spørger du?«

»Jo, jeg har de seneste uger arbejdet lidt med genkomsten – i mit teologiske studium – og er blevet klar over, at opstandelsen og genkomsten hører tæt sammen. Hvis ikke Jesus kommer igen, så bliver kødets opstandelse heller ikke en virkelighed. Jeg har fået den tanke, at hvis ikke man tror på Jesu fysiske opstandelse, så tror man heller ikke på hans fysiske genkomst. Det ville jeg så lige afprøve på dig, hvis det er i orden.«

»Jamen, selvfølgelig da. Og jeg tror, du har ret. Hvis man har et fundamentalistisk forhold til Bibelen, så vil man vel læse både beretningen om opstandelsen og stederne om genkomsten helt bogstaveligt, som man gjorde engang. Men det kan vi jo ikke i dag. Ingen forstandige mennesker tror på en fysisk opstandelse. Og en forestilling om, at Jesus skulle komme igen i skyerne, ville være lige så grotesk som at forestille sig, at han fór til himmels som en rumraket.«

»Nu siger Bibelen faktisk ikke, at Jesus fór til himmels som en rumraket ...«

»Come on. Du ved, hvad jeg mener.«

»Nej, det gør jeg faktisk ikke,« måtte Emil indrømme. »Hvordan skal vi forstå Bibelens tale om Jesu genkomst og alt, hvad der hører sammen med det, hvis ikke det skal opfattes fysisk?«

Jonas sad stille lidt, så Emil fortsatte: »Vi kan også tage trosbekendelsen med. Jesus er opfaret til himmels, hvorfra han skal komme igen for at dømme levende og døde. Og i

tredje trosartikel: Vi tror på kødets opstandelse og det evige liv.«

»Emil, du beder mig holde mindst et dobbeltforedrag om store dogmatiske emner ...« begyndte Jonas forsigtigt.

»Nej, lige nu spørger jeg dig som pårørende til en søster, vi netop har sagt farvel til. Som præst har du vel et ord til de sørgende, der har spørgsmål om, hvad der er sket med deres kære søster. For mig at se, er der ikke så meget forskel på at gå ind til evigheden ved sin død eller ved Jesu genkomst.«

Jonas så over på Søren for at få lidt moralsk støtte, men han sad bare med et uudgrundeligt smil og fulgte med i samtalen.

»Du har naturligvis ret, Emil. Jeg opfattede først dit spørgsmål som teologisk, og ikke som sjælesørgerisk. Kan vi vende tilbage til det senere? Jeg vil meget gerne tale mere med dig, men jeg har desværre en dåbssamtale her om lidt, så jeg må smutte. Er det i orden?«

»Naturligvis. Og så er jeg også spændt på at høre, hvilken forskel det gør for dig, om vi taler teologisk, eller vi taler sjælesørgerisk.«

Da Jonas var gået, nev Pia Emil i kinden. »Du er altså så strid, at du ved det. Du gjorde jo manden helt forlegen.«

»Men en teolog med det navn må da have tænkt over opstandelsen. For som Jonas var i bugen på havdyret i tre dage og tre nætter, sådan skal Menneskesønnen være i jordens skød i tre dage og tre nætter,« parerede Emil med et smil.

»Men du spurgte ham faktisk om genkomsten og ikke om opstandelsen,« påpegede Søren.

»Egentlig er det vel to sider af samme sag, far ... men der er noget andet. Så snart det er muligt, tager jeg til Israel igen. Der er en fantastisk pige der. Det er ret kompliceret, for hun er en ortodoks jøde, der tror på Jesus, så hendes forældre ...«

»Jeg tager med,« sagde Maria og lagde en hånd på Emils.

Emil så forbavset på hende. Så lagde han sin anden hånd oven på sin mors. »Du skal være velkommen. Jeg skynder mig at give min rejseagent besked. Kan du tage afsted i morgen eller i overmorgen?«

»Jeg er til enhver tid parat til at tage af sted. Det er hele pointen med at bo i Sarons Dal.«

»Men der er lidt forskel på bortrykkelsen og så at tage til Israel,« mente Pia.

»Jerusalem er da målet i begge tilfælde,« mente Maria.
»Det gamle eller det nye.«

Fredag den 5. februar

Da Emil fem minutter for sent gik ind på Nordisk Spisehus med sin grønne taske hængende på skulderen blev han straks vinket hen til et bord af en fyr, der passede med udseendet. Ud af øjenkrogen så han, at Kristoffer og Martin allerede var begyndt på deres frokost. Han passede meget på ikke at lade sig mærke med, at han kendte nogen af gæsterne.

Efter en kort præsentation kom tjeneren med menukortet.

»Lad os bestille, så fortæller jeg, hvorfor jeg gerne vil møde dig, Palle,« sagde Emil med noget mere sikkerhed, end han følte. Han bestilte en fiskeanretning og et glas hvidvin. Det samme gjorde Palle.

»Jeg er da ret nysgerrig, Karl. Jeg synes, jeg har set dig før. Har du været i medierne, eller kender jeg dit ansigt fra universitetet?« spurgte Palle.

Emil så, at tjeneren allerede var på vej med de bestilte drikkevarer.

»Lad os lige smage på vinen, så svarer jeg gerne.« Emil hævede glasset. »Skål for en god snak,« sagde han. »Du har engang givet mig et navn, som ikke var dit, Palle, eller skal jeg kalde dig Brian, så mon ikke du tilgiver, at jeg har gjort det samme over for dig. Jeg håber, du bliver siddende, når du bliver klar over mit rigtige navn. Jeg vil meget gerne høre dig forklare nogle ting, som jeg ikke forstår. Og jeg vil gerne forklare dig nogle ting, som jeg tror, du ikke forstår.«

Tjeneren kom med deres fiskeanretning. De tog begge en mundfuld og nød smagen. Palle så op. »Okay, det lyder me-

get spændende. Jeg elsker en god diskussion. Uanset hvad du disker op med, så lover jeg at blive siddende.«

»Dejligt. Jeg viser dig nu to billeder, og så tror jeg, du kommer i tanker om mit navn.«

Emil lagde sin mobil foran Palle og viste ham først billedet af demonstrationen ved bagerbutikken og derefter det fra steningen. Ved det sidste fornemmede Emil, at Palles ansigt blev en smule blegere.

»Emil Gottlieb – hvordan har du fundet mig?« Emil trak på skuldrene. Det var et af de spørgsmål, han ikke havde tænkt sig at besvare.

»Jeg har en meget dygtig søster, som har været i stand til at banke en god forretning op helt fra bunden. Hendes mand og børn står bag hende. Ellers havde hun ikke været i stand til at lægge de nødvendige timer i det. Hun har bidraget til byens liv på en positiv måde og har skabt en god arbejdsplads for en lang række mennesker. Hvordan går det til, at nogen – med en gadepøbel i hælene – kan tillade sig at angribe hendes livsværk?«

Palle sad et øjeblik og drejede sit glas rundt og rundt. »Gottlieb, hvordan synes du selv, det lyder, når du sidder der og anklager andre. Jeg har set din hjemmeside, hvor du med Bibelen i hånden opfordrer folk til at stene de homoseksuelle?«

»Skal vi gemme det, til vi kommer til det andet billede?« spurgte Emil. »Fra dit studium i filosofi er du vel trænet i at holde en tankerække fast og lade andet ligge.«

»Okay, så får du et lille filosofisk foredrag. Et samfund bør satse på det, som er til fælles bedste. Derfor er det helt nødvendigt at finde og isolere de mindretal, der modarbejder det fælles bedste. Tiden har vist, at de nedbrydende kræfter, der spreder had og negativ social kontrol, især kommer fra overdreven brug af religion. Religion er med andre ord skadelig.

I betragtning af, at den for længst har udspillet sin rolle som samfundsregulator, har den desværre vist sig overraskende livskraftig. Samtidig er religionen, som én af jeres egne vist engang har sagt, altid kun en enkelt generation fra at dø ud. Vores opgave er at sørge for, at det sker nu. Målet er altså ikke at lukke en enkelt bagerbutik, men at kvæle al fanatisk religion i denne generation. Det gør vi ved at afsløre dens sande natur, så den ingen nye tilhængere får. Det ser ikke altid lige smukt ud, men i kampen for det fælles bedste, gælder alle kneb. Husk på, at det kun er en overgang, så bliver alt godt.«

Emil tog en bid fra tallerkenen og skyllede efter med en lille slurk vin. »Når du siger samfundet, er det så det danske?«

»Kampen mod de opløsende og hadefulde religiøse kræfter sker over hele verden, hvis det er det, du hentyder til. Det nytter ikke at kvæle religionen i Danmark alene.«

Emil overvejede lidt, om han skulle køre det store skyts frem. Han besluttede, at det kunne han lige så godt, så han fortalte, hvor tæt han havde været på bomben i Athen.

»Tæller sådan en blodig handling med, når du siger, at alle kneb gælder, Palle? At dræbe flere hundrede, også kvinder og børn.«

»Jamen, den bombe var da plantet af religiøse. Den er netop et bevis på, hvor forfærdelig religionen er. Du vender det hele på hovedet, hvis jeg skulle have noget at gøre med den afskyelige handling. Det kan du da forhåbentlig se?« Palle var helt tydeligt indigneret. Han begyndte at samle sine ting og rejste sig fra stolen.

»Lige et øjeblik,« sagde Emil hurtigt og holdt en hånd op. »Jeg fornemmer, at din reaktion er ægte. Du tror virkelig på det med religiøse fundamentalister. Men vi har en aftale. In-

den du går, vil jeg bede dig forklare dette,« sagde han og pegede på billedet fra steningen af de homoseksuelles hus.

Palle så længe på billedet. Så rystede han på hovedet. »Jeg kan godt se, hvor du vil hen. Men jeg hopper ikke på den. Vi gør ikke andet end at sætte dét på spidsen, som allerede findes som en opløsende tendens i samfundet. Det er ikke os, der lægger homoseksuelle for had. Vi bringer kun hadet frem i lyset, så mennesker kan forholde sig til det.«

»Hvilket had,« ville Emil vide. »Jeg mener, at homoseksuelle parforhold er forkert, men jeg hader ikke de ...«

»Der kan du selv se,« afbrød Palle. »Du snakker udenom, og du fører måske endda dig selv bag lyset. Du kan da ikke på den måde skelne mellem et menneske og dets handlinger. Det her fører ingen steder hen.« Han begyndte igen at rejse sig.

»Jeg har et enkelt spørgsmål mere. Hvor får I jeres instrukser fra. Hvem giver ordren til jeres aktioner. Hvordan er jeres netværk bygget op? Er det nationalt eller internationalt? Og hvornår får vi videoen fra nytårsaften at se?«

»Så vidt jeg kan høre, er det ikke et enkelt spørgsmål,« sagde Palle med et anstrengt smil. »Men jeg kan enkelt og ærligt svare på det hele. Vi inspirerer nok hinanden, men der er intet overordnet netværk. Vi inspireres og drives af vores egen trang til frihed og vores ønske for det fælles bedste. Og vi dræber ikke uskyldige. Det lader vi radikale religiøse om. Og videoen får du at se i tidens fylde, som det vist hedder i jeres jargon.«

Emil fik en desperat ide. »Palle, se lige det her.« Han fandt klippet fra nytårsaften frem. Palle genkendte det straks.

»Hvor har du det fra? Har du været inde i min computer?«

»Lad os bare sige, at hvis den video nogensinde dukker op i offentligheden, så kommer det til at gøre ondt på alle de

computere, den har været i forbindelse med,« sagde Emil, mens han så ud ad vinduet. »Den er inficeret med en alvorlig virus, som vi kan aktivere, hvornår det skal være.«

Palle så længe på Emil. Så rystede han på hovedet med et lille smil.

»Du er godt nok noget for dig selv. Det med virussen tror jeg ikke på. Du er elendig til at lyve. Og hvordan passer det sig i øvrigt for en ivrig Kristi efterfølger som dig at slå igen? Jesus siger til sine disciple, at de skal vende den anden kind til.«

Da Palle gik, begyndte Kristoffer og Martin også at rejse sig, men Emil gav dem et diskret tegn til at blive siddende.

Senere på eftermiddagen gjorde de status hjemme i lejligheden. Det udstyr, Kristoffer havde lånt af en computernørd på Arla, havde præsteret en meget fornem lyd og en acceptabel videokvalitet.

»Det er jo nærmest i James Bond-kvalitet,« mente han. »Og apropos skæg og blå briller, så var det meget godt tænkt af dig, at Palle måske også havde et par undercovere med på restauranten?«

»Det havde han. De to piger nede i hjørnet bag mig,« sagde Emil. »Palle kom til at røbe dem med et blik og et signal.«

De hørte det hele igennem, mens Emil oversatte for Martin.

»Har han ret i det sidste der?« ville Martin vide.

»Jeg ved det ikke. Måske kan det ikke lade sig gøre ... »

»Jeg mente ikke det, men det med at vende den anden kind til. Luther siger flere gange, at det er de troendes vilkår at tage del i Kristi lidelser.«

Emil så længe tankefuldt på Martin.

»Du mener det alvorligt. At vi bare skal finde os i at blive forfulgt. At vi ikke skal slå igen?«

»Vi skal ikke bruge de samme våben som ondskaben.«

»Men internettet er ikke et våben,« sagde Emil, mens han lavede nogle drabelige slag med et luftsværd. »Det er et neutralt værktøj, der både kan bruges til ondt og godt. Men okay, et eller andet sted har du en pointe. Husk mig på, at vi skal have det snakket igennem engang.«

Kristoffer var gået hen for at hente lidt drikkeligt.

»For I har for Kristi skyld fået skænket den nåde ikke blot at tro på ham, men også at lide for hans skyld,« læste han med højtidelig røst fra køleskabslågen. Han kom tilbage med en bulet karton med koldskål og nogle glas.

»Tror vi på det med, at der ikke er noget formelt internationalt netværk?« spurgte han, mens han skænkede op.

»Måske,« svarede Emil. »Hvis vi står i en åndelig kamp, og det gør vi, så kan koordineringen vel ske på det åndelige plan. Og så kan netværket række meget videre, end Palle overhovedet er klar over.«

»Lad os gå til politiet med det,« foreslog Kristoffer.

»Hvorfor det?« ville Martin vide. Han havde ikke nogen erfaring for, at politiet i Danmark var bedre end det, han kom fra. Det havde Emil egentlig heller ikke.

»Jeg tror kun, vi kan bruge det til at fortælle vores brødre og søstre i troen, hvad vi alle er oppe imod. Kan det hjælpe nogen til at forstå, at vi står i en barsk åndskamp, så er vi også kommet et langt stykke.«

Emil uploadede filen til skyen og gav Ludde og Kesse besked om, hvor de kunne finde den. Han nævnte også sin tomme trussel om virussen.

Martin tog overtøj på for at gå sin aftentur. Han nød muligheden for helt frit at kunne få noget frisk luft uden hele tiden at skulle se sig over skulderen af frygt.

»Angående det der med, at nettet er et neutralt værktøj, så

er det jo tilfældigvis noget, jeg ved noget om,« begyndte Kristoffer.

Emil var ved at gå ind til sig selv. »Rigtigt, og så ...?«

»Du har ret i, at nettet kan bruges til både ondt og godt, men det er nok ikke neutralt. Hvis ikke vi passer på, så vil selve de sociale mediers måde at virke på, ændre vores opfattelse af virkeligheden.«

Han trak et omslag med adskillige printede sider ud af en stak i reolen. Emil rynkede brynene.

»Jeg ved godt, hvad du tænker om min arkivering, Emil. Men den virker. Jeg kan altid finde det, jeg har brug for.«

»Det kunne jeg godt kommentere, men lige nu snakker vi om de sociale medier.«

»Okay, okay. Hør så her,« sagde Kristoffer og bladede lidt frem og tilbage. Han tabte nogle sider, men lod dem ligge. »Der er sket en homogenisering af vores bankforretninger, vores venskaber og vores kalender og alt det andet. Vi har fået en tilværelse, hvor alt afvikles blandet. Grænsen til det virtuelle og grænserne mellem livets forskellige områder forsvinder.«

Han bladede lidt frem. »Og hør så her: Der vil altid findes noget på nettet, der er mere spændende, sjovt eller distraherende, end det, der findes lige rundt om os. Der sker en forandring af vores opfattelse af virkeligheden alene gennem selve opkoblingen.«

»Men alt det der betyder vel ikke, at teknikken i sig selv er ond?«

»Det kommer an på, om du synes, det er fint, at alle bliver ensrettet.« Kristoffer bladede lidt igen og læste: »Under slagord som 'valgfrihed' og 'dine muligheder' og et slogan som 'Design Your Life' bliver vores indkøb, vores nyhedsstrøm og dermed vores holdninger ensrettet. Søvn-gængeragtigt føres vi i den samme retning. Både Facebook og Google analy-

serer dine vaner og dine holdninger og filtrerer alt for dig. De gør det for at fange dig ind og knytte dig stærkere til sig. Ikke for at underbygge dine egne holdninger, men for at føre dig i deres retning.«

»Hvor har du det fra? Har du selv fundet ud af alt det der?« ville Emil vide.

»Jeg læste en bunke om det, men det var et kapitel i en gammel bog med titlen 'Som om Gud ikke findes', der satte mig på sporet.«

»Og hvorfor har jeg så ikke hørt dig fortælle om det?«

»Du gad ikke høre, for det vedrørte ikke dig. Dengang var du vældig stolt af at være offline.«

»Men du har altid været koblet op, så nu er du vel ensrettet?«

»Hvis man er opmærksom på mekanismerne, kan man godt undgå at blive fanget ind. Jeg er helt mig selv.«

»Ja, *det* er du, og nyd det, så længe det varer.«

Emil gik ind til sig selv uden at kommentere Kristoffers internet-filosofi yderligere, men det havde alligevel plantet en uro i ham. Kan det tænkes, at internettet gør Antikrist i stand til at skabe så meget ensretning i hele verden, at det store flertal uden at vide det kommer til at marchere i takt?

Tirsdag den 9. februar

Kristoffer havde arrangeret tog og fly til to personer ad den rute, Emil kendte. Det var blevet ret dyrt at krydse Middelhavet, men Maria betalte. Emil fik det indtryk, at hendes betalingskort nærmest var uden grænse. Tirsdag formiddag var Maria og Emil i Jerusalem.

De skulle bo på Abrahams Hostel. Det viste sig at være et fremragende valg. To enkeltværelser ved siden af hinanden. Og beliggenhed lige i nærheden af Mea Shearim. De skulle besøge Rachel og hendes forældre klokken seks om aftenen. Maria insisterede på en sightseeing i Jerusalem inden da. De gik gennem basarerne, og hun nød hvert minut.

Til frokost fik de falafel ved en lille restaurant tæt på Gravkirken. Maria foretrak at sidde ude, selv om der blæste en lidt kølig vind.

»Emil, min danske ven,« hilste tjeneren hjerteligt. »Og du har taget en dejlig pige med i dag.« Emil rejste sig og gav tjeneren et kram. »Det er min mor,« præsenterede han. Maria rejste sig og nejede. Hun befandt sig godt og nød det brogede skue, der udfoldede sig omkring dem.

De gik hen til Gravkirken, hvor Emil viste rundt. Golgata og graven fangede tilsyneladende ikke Marias interesse. Emil tog hende med til Adams grav – det kapel, hvor han havde friet til Rachel. Heller ikke det fangede hendes interesse.

»Kan vi nå Grædemuren i dag?« ville hun vide. Hun havde fået det meget bedre, og Emil havde en mistanke om, at

stokken ikke mere var nødvendig. Han mente, at de nok kunne nå det, og de gik først til Møddingporten, hvor han tog hende med udenfor, så hun kunne se skudhullerne fra 1948, hvor araberne angreb den nyfødte stat Israel. De gik et par skridt ned ad gaden, så de fik frit udsyn til Oliebjerget.

»Det er så der, Jesus viser sig, når han kommer tilbage,« sagde Maria.

»Hvorfor tror du det?«

»Det sagde englene da ved himmelfarten. Han skal komme igen på samme måde, sagde de. Og det står også et eller andet sted i Det Gamle Testamente. Det er derfor, så mange jøder vil begraves der,« sagde hun og pegede på den enorme jødiske begravelsesplads på bjergets skråninger.

Emil modsagde hende ikke. Det måtte være noget, hun havde hørt i Sarons Dal. Så vidt han vidste, peger Bibelen kun ét sted på Oliebjerget som stedet for Messias' komme. Det er Zakarias fjorten. Det kapitel er med på den liste over bibelsteder, han skal have set nøjere på engang. Det er en stærk profeti om Jesu genkomst. Men der er så mange voldsomme billeder i den, at det er svært at læse den bogstaveligt.

»Ved du, at der er en amerikansk tv-station, der konstant filmer Oliebjerget, så de kan transmittere Jesu genkomst direkte?« spurgte han. Det morede hun sig over.

»Uanset, hvor i verden vi er, så oplever vi det nu nok uden at se det på tv,« mente hun.

De gik ned mod Grædemuren, eller Vestmuren, som jøderne insisterer på at kalde den. Det er den vestlige mur fra den ældgamle tempelplads.

En tirsdag eftermiddag i begyndelsen af februar er der ikke mange mennesker, så det var let for dem at komme helt hen og røre ved muren. Maria stod længe inde i kvindernes afdeling med en hånd på de ru sten, som var stablet af kong Herodes og hans folk.

Efter et kvarter på deres værelser gik de den korte distance til Rachels hjem. Emil var meget stille undervejs. Han glædede sig til at se Rachel igen, holde hendes hånd og se hende ind i øjnene. Eller øjet, for han vidste ikke, om hendes bandager var fjernet. Han var også nervøs. Var hendes forældre parate til at tage imod ham som en kommende svigersøn? Og hvad ville de sige til, at han kom sammen med sin mor?

Maria gik også stille. Hun studerede i smug de ortodokse, der hastede afsted i gaderne. På et tidspunkt tog hun Emils hånd og gav den et kærligt klem. Pludselig huskede han en tid, hvor hendes favn var det trygge sted i verden.

Kun Rachel og hendes forældre var hjemme. Børneflokken var åbenbart anbragt et andet sted. De tre tog hjerteligt imod danskerne. Rachel havde et tørklæde på, men ingen forbindinger. Hun smilede til ham med to klare øjne. Ved det højre øje var der et stort, grimt ar efter eksplosionen.

Emils mor præsenterede sig som Maria Gottlieb med et lille tryk på efternavnet. Et hurtigt glimt i Eliezers øjne fortalte Emil, at det efternavn ville give anledning til spørgsmål senere. Emil sendte et blik til Rachel. Hun rystede næsten umærkeligt på hovedet. Hun havde ikke fortalt sine forældre, at Emil faktisk er jøde.

Rachels mor fik dem bænket omkring spisebordet, så Rachel sad mellem sine forældre. Emil sad ved siden af Eliezar, og hun selv sad ved siden af Maria. Netop på den måde blev de ortodokse regler for forholdet mellem mænd og kvinder overholdt. Det kunne være ret kompliceret at få et selskab bænket, eller få en minibus fyldt, når der var en ortodoks jøde i selskabet.

Samtalen under måltidet gik let og til tider også muntert. Maria fortalte om deres tur rundt i Jerusalem.

»Har I hørt om Emils frieri?« spurgte hun. Rachels forældre rystede på hovedet, og Emil sagde: »Nej, mor.«

»Jo, nu skal I høre. Af alle romantiske steder i denne skønne by, valgte han at fri i Adams grav.« Hendes øjne spillede af humor. Rachels forældre ville gerne fange pointen, men de så mest af alt forvirrede ud. De havde ingen anelse om, at Adam var begravet i Jerusalem.

»Adams grav er i Gravkirken, og nu vil jeg gerne forklare,« sagde Emil. »Jeg valgte det sted, fordi Gud har givet mig en stor åndelig gave der. I har vel ikke været i Gravkirken,« spurgte han Rachels forældre. De rystede begge på hovedet. »Nej, naturligvis har I ikke det. Man kan komme op på Golgataklippen ad en stentrappe. Ved trappens fod er der en hule. Den ligger under det sted, hvor Jesu kors stod. Den hule kaldes Adams grav. Jeg tvivler på, at Adam har ligget der, men det rummer en stærk symbolik. Da Jesus døde på korset, løb hans blod gennem en revne i klippen ned i Adams grav, hvor det dryppede på Adams hovedskal. I lyset af Paulus' tale om den første og den anden Adam i Romerbrevet fem, er det en meget stærk fortælling, som fuldstændig overvældede mig, da jeg hørte den under en rundvisning. Derfor ...« sagde han og så Rachel ind i øjnene.

»Tak Emil,« sagde Rachel med et smil. »Nu har jeg lyst til at besøge stedet igen, selv om det godt nok var noget skummelt.«

Eliezar sad og nikkede med et saligt smil om munden. »Storartet. Tænk, at de kristne har sådanne fortællinger.«

Der blev en lille pause, før Eliezar stillede sit spørgsmål: »Gottlieb lyder som et jødisk navn?«

Og så fik de beretningen om Marias familie. Rachels forældre spurgte interesseret ind til jødernes forhold i Danmark. De kendte naturligvis til den store redningsaktion, da jøderne blev sejlet over Øresund. De havde også set Gilleleje-båden på holocaustmuseet Yad Vashem. Men der var meget, de ikke vidste.

Emil var glad for, at de havde ventet med at fortælle Rachels forældre, at han er jøde. Det skulle ske, når de var sammen, og selv om det blev hans mor, der fortalte, så var det en fantastisk måde at vinde deres sympati.

Efter måltidet sagde Maria: »Nå, men mon ikke de unge trænger til at få lidt frisk luft?« Rachels mor skulle til at protestere, men Eliezar stoppede hende. Emil og Rachel skyndte sig at forlade selskabet, inden hendes mor fik samlet mod til at sige sin mand imod, mens der var gæster.

De gik dydigt lidt efter hinanden, indtil de var ude af Mea Shearim. Emil foreslog, at de skulle gå op på hans værelse, men det ville Rachel ikke høre tale om, så de satte sig på en bæk, hvor nogle buske spærrede for nysgerrige blikke. Ingen havde brug for at se eller høre det, der foregik på den bæk det næste kvarter. Resultatet var, at de to nu var helt sikre på, at de højt og tydeligt ville sige ja, hvis de blev spurgt, om de stadig gerne ville forloves.

Men en eventuel forlovelse blev overhovedet ikke berørt hele aftenen. Eliezar vinkede Emil med ind i studerekammeret. Han var ivrig efter at fortælle om den seneste udvikling. Seks familier var i al hemmelighed begyndt på dåbsforberedelse. De blev undervist af den danske præst, Hans Carter, og af en præst fra en messiansk menighed. De var begyndt hos den messianske præst, men Eliezar havde hurtigt fået arrangeret, at Carter skulle være med, for der var en del ting, han undrede sig over hos den messianske jøde.

»Han holder på, at dåben er en bekendelseshandling og derfor først kan ske, når man er gammel nok til at tage sin egen beslutning. Men jeg læser Paulus sådan, at dåben er en parallel til omskærelsen. Vi omskærer de helt små drenge på baggrund af familieskabet, og ikke på basis af en bekendelse. Det vil ikke give mening. Dåben er vel først og fremmest Guds handling og ikke vores?«

Emil erklærede sig fuldstændig enig. Han kunne sagtens forestille sig, at en messiansk præst med teologiske rødder i baptismen ville få hænderne fulde med Eliezar som dåbskandidat.

»Der er også noget, jeg studser over ved Hans Carters undervisning, men han har da i hvert fald forstået brevet til galaterne,« sagde Eliezar og blinkede med det ene øje. »De to undervisere er i øvrigt enige om, at man som jøde både kan omskære sin søn og døbe ham i den treenige Guds navn. Har du fået tænkt over det? Vi blev ikke helt færdige med det emne, inden du pludselig forlod os.«

Emil vidste straks, at det spørgsmål ikke var helt så uskyldigt, som det lød. Det handlede om Eliezars eventuelle kommende børnebørn, og ikke kun om teoretisk teologi. Et øjeblik fik Emil lyst til at teste Eliezar. Hvad ville der ske, hvis han holdt på, at en kristen jøde ikke kan lade sin søn omskære? Men han besluttede at svare helt ærligt.

»Som kristne er vi frie i forhold til alle de love og ordninger i Det Gamle Testamente, som Jesus og apostlene ikke udtrykkeligt har ført videre,« begyndte han forsigtigt.

»Som for eksempel?«

»Jesus førte sabbatten videre, men løste meget op i forhold til overholdelsen.« Eliezar nikkede opmuntrende.

»Jesus førte også ægteskabet videre, og strammede endda op på muligheden for skilsmisse,« fortsatte Emil. »Kosherreglerne blev ikke ført videre, og det gjorde tempeltjenesten med alle ofrene helt sikkert heller ikke. Hebræerbrevet fortæller tydeligt hvorfor. I Bjergprædikenen fastholder Jesus De ti Bud og strammer dem endda ... men omskærelsen blev afskaffet.«

Alt det andet var et tilløb til at fyre den sidste sætning af. Emil fornemmede, at Eliezar ikke var tilfreds endnu. Og ganske rigtigt.

»Men blev omskærelsen forbudt, eller er den stadig en mulighed som en kulturel handling, der skal værne om den jødiske identitet?«

»Der er blandt andet i brevet til galaterne en meget stærk advarsel mod omskærelse som en religiøs handling. Det tror jeg, vi er enige om, men ...«

Emil fik pludselig en ide, og uden helt at have tænkt konsekvenserne igennem, sagde han: »Hvis du i tillid til friheden i evangeliet klipper ørekrøllerne af, dropper den punkt-lige overholdelse af sabbatsreglerne og siger til din kone, at hun må lade sit hår gro, smide parykken og glemme alt om et kosher køkken, så lader jeg mig omskære ... hvis du beder mig om det.« Tilføjesen kom efter en kort eftertanke.

Eliezar bukkede formelt. »Tak Emil. Jeg tager imod udfordringen. Så må vi se, om jeg engang får mod til at gøre, som du siger. Og om du har mod til at følge dit løfte op.«

Samtalen skiftede spor, og Emil fortalte om Mettes tragiske død. Eliezar fik ham også til at fortælle om forældrenes reaktion, og om forholdet mellem hans far og mor.

»De er ikke skilt, og ingen af dem har udtalt et ønske om at blive det. Men de kan heller ikke leve sammen. Far får det fysisk dårligt, når han hører os snakke om vores tro på Jesus.«

»Som jeg tidligere fik det fysisk dårligt ved tanken om, at en af mine døtre skulle blive gift med én, der ikke er ortodoks,« sagde Eliezar. »Lad os gå ind til vores damer.«

Vores damer. Den formulering kunne Emil godt lide.

Emil havde en underlig uforløst fornemmelse, da de tog afsked og takkede for en rigtig dejlig aften. Eliezar havde ikke lagt op til at snakke om en eventuel forlovelse, og Emil vidste, at han ikke selv skulle bringe det op.

De gik lidt i stilhed. Så sagde Maria pludselig: »Den pige

er da helt forgabt i dig. Jeg kan godt forstå, hendes mor er bekymret. Du må love mig, at du ikke gør hende noget ondt. Hun er da fantastisk.«

»Helt enig. Og du behøver ikke være bekymret, for hun skal nok sige stop, hvis jeg bliver for nærgående.«

»Og hvordan ved du så det?« lød det med skarp stemme, men så lo hun. »Undskyld. Jeg ved da, at du ikke vil gøre hende noget ondt, men det er så let at slå noget i stykker i så fint et forhold, som I har nu.«

De gik igen lidt i stilhed. Da de kom til Abrahams Hostel, stoppede Maria op. »For øvrigt skal jeg besøge Rachels forældre i morgen, når hun er taget til forelæsning på universitetet, og du er ude i byen for at se, om der er en passende bolig, som jeg kan købe eller leje. Helst noget ikke alt for stort og noget, der er til at varme ordentligt op om vinteren – og jeg tror nok, at jeg helst vil købe, men det kan vi tage stilling til, når du har kortlagt markedet. Prøv om du kan finde et sted, der også har et værelse til dig selv – hvis du altså gider bo sammen med mig i et års tid.«

Uden at vente på hans kommentar gik hun ind og bad om sin nøgle. »Vi ses ved morgenbordet klokken otte,« sagde hun med et smil og gik hen mod elevatoren, mens hun svingede nonchalant med stokken. Hun var helt tydeligt godt tilfreds med sig selv og med at lade ham stå der med alle sine ubesvarede spørgsmål.

Onsdag den 10. februar

Næste morgen ville Emil gerne vide mere om, hvad hans mor mente med at se på boliger. »Hvad er det, der er svært at forstå?« ville hun vide. Jo, han havde da forstået, hvad hun sagde, men det var nærmere en begrundelse, han ville høre lidt mere om.

»Nu undersøger du mulighederne, og så snakker vi om det i aften.« Så var det emne udtømt. Hun ville heller ikke uddybe, hvorfor hun skulle besøge Rachels forældre. Lidt luftigt bemærkede hun noget om, at hun gerne ville have nogle råd af Rachels mor om indkøb og andre ting.

Emil kontaktede den danske præst Hans Carter og fik nogle tips angående ejendomsmæglere og gode steder at bo. Han fik også lidt at vide om faldgruber og bolighajer. Sidst på eftermiddagen var han klar til at præsentere sin mor for en række muligheder. De havde aftalt at mødes klokken atten. Maria havde bestemt, at de skulle spise i Den Amerikanske Koloni. Det sted kendte hun fra en erindringsbog, som en eller anden journalist havde skrevet. Restauranten lå langt over Emils niveau, så han havde aldrig været der. De fik et bord i et stille hjørne. Maria havde lovet at svare på alle hans spørgsmål, så der var meget at tage fat på. Men først havde hun noget at fortælle, og det ville hun gøre, inden forretten blev serveret.

Som den selvfølgeligste ting af verden snakkede hun med tjeneren om mulighederne på menukortet. Emil sagde bare ja til alle hendes forslag. Sammen med sommelieren fandt Ma-

ria også frem til de vine, der ville passe bedst til maden. Emil sad utålmodigt og samtidig forundret og hørte på. Endelig gik tjeneren, og så var Maria klar til at fortælle.

»Der er grønt lys for Rachel og dig,« bekendtgjorde hun med et stort smil.

Emil så længe på hende. Så brød han også ud i et stort smil. »Så du havde planlagt at optræde som Kirsten Giftekniv?«

»Nej, nej. Den del havde du jo selv klaret. Din kommende svigerfar, den skønne Eliezar, accepterede i aftes, at jeg optrådte som mægler i dit sted, og det gjorde jeg så.«

»Har I aftalt brudepris og alt det?«

»Nemlig. De var meget rimelige, så det gik let. I skal forloves snarest muligt. Når du så er færdig med din kandidatgrad – om et års tid vel – så holder vi bryllup. I skal giftes i en kirke, og Rachels forældre og søskende og hun selv naturligvis, skal døbes inden.«

Det var alt sammen meget fint og dejligt, men Emil mærkede alligevel en følelse af utilfredshed.

»Og alt det har du aftalt på mine vegne uden at snakke med mig? Jeg er ikke helt sikker på, at det er i orden. Og hvad med pengene?«

Maria lagde sin hånd på hans. »Emil, vi er i Orienten. Det er sådan, man gør her – i hvert fald, når man har med ortodokse at gøre. Det er jo heller ikke rigtigt, at jeg ikke har snakket med dig. Er der noget i det, jeg har fortalt dig her, der ikke stemmer med dine egne ønsker?«

Mens tjeneren serverede den salat, Maria havde bestilt, skrev Emil diskret en sms.

Kære Rachel. Mor har netop fortalt mig, at vi har grønt lys. Jeg er så lykkelig. Din Emil!

De spiste lidt i stilhed, men spørgsmålene trængte sig på hos Emil.

»Tak mor. Det er lidt overvældende sådan pludselig at have en mægler, der forhandler det hele på plads for mig. Men tak. Jeg er glad for, at du så flot møder Rachels traditioner. Og så må du undskylde, at jeg igen nævner det, men hvad med pengene?«

Hun mindede ham om, at hun aldrig havde haft fætre og kusiner. Der havde været et par farbrødre som var ret velhavende, og det var hendes egne forældre også. Som enearving til hele sin familie, havde hun arvet flere millioner. Da hun blev gift med Søren, havde hendes forelskelse gjort hende blind, og hun havde ikke skænket særeje en tanke. Søren's manipulationer i ægteskabets første mange år havde fået hende til næsten at glemme de mange penge, men han havde ikke rørt værdipapirerne, mens Maria var væk. Efter Mettes død havde Egon Frederiksen ordnet formueforholdene, så hun og Søren nu har særeje. De havde delt det hele lige over, så det havde ikke været svært at få Søren med på det.

Hun havde givet noget til Sarons Dal. Men hun har stadig nok til at leve resten af livet uden yderligere indtægter.

»Også selv om Jesus eventuelt ikke kommer igen lige foreløbig?« ville Emil vide.

»Også selv om det uventede skulle ske, at jeg dør af alderdom om mange år,« bekræftede hun. »Og jeg har også en pæn sum til hver af mine børn. Du får ikke svært ved at etablere et hjem til den tid. Og Pia får råd til at betale en bøde for at have afvist de to unge mænd.«

»Alt sammen rigtig dejligt, mor. Men der er noget, jeg ikke forstår. Ja, der er meget, men lige nu har jeg brug for at vide, hvordan en mangemillionær kan gå til grunde som hjemløs i Malaga. Det hænger ikke sammen.«

Maria sad længe stille. »Du har ret. Da den fortabte søn

sad i svinestien og spiste af dyrenes ædelse, besluttede han at vende hjem. Men det var ikke helt min situation. Han havde en far at vende hjem til, selv om han ikke var klar over, at hans far ville blive glad. Måske havde jeg taget mig sammen, hvis jeg kunne komme tilbage som den fortabte datter. Men jeg skulle ikke møde min far. Jeg skulle møde den mand, der havde kuert mig. Og I andre klarede jer jo uden mig. Når man tilstrækkeligt længe har levet uden nogen, der ser én, så bliver man til ingenting. Jeg var ingenting – til trods for mine millioner. Og i øvrigt var millionerne ikke en virkelighed for mig. Søren havde forklaret mig, at jeg ikke kunne røre dem uden hans tilsagn. Han havde båndlagt dem for at beskytte mig mod min grådighed. Det var naturligvis løgn, men jeg troede på ham.«

Emil lagde en hånd over sin mors og skrev sig bag øret, at han en anden gang ville få hende til at fortælle mere om det sælsomme ægteskab.

Telefonen signalerede diskret i hans lomme, at der var kommet en sms. Han listede den frem, mens hovedretten blev serveret.

»Kære Emil. Er det ikke fantastisk. Men her er panik. Dåbsundervisningen er opdaget. Din Rachel.«

Han læste beskeden igen og besluttede at lade det ligge. Lige nu var det vigtigere for ham at snakke fremtid med sin mor. Da de var færdige med hovedretten, fandt han fotos, tegninger og salgsoptillinger frem. Maria fulgte interesseret med og valgte ret hurtigt to lejligheder, som hun ønskede at se nærmere på.

»Men det er da godt nok dyrt. Man skulle tro, at det drejede sig om boliger i Det Ny Jerusalem.«

»Der har du da allerede en bolig,« sagde Emil. »Husker du ikke, at Jesus lovede at gøre en plads rede til os? Og den er

gratis. Det er priserne her i det nuværende Jerusalem, der er høje.«

»Det Ny Jerusalem er vel også på en eller anden måde det nuværende,« gav Maria igen. »Og du har da ret. Jeg lærte allerede i søndagsskolen, at Jesus har gjort en bolig rede til os. Jeg har bare aldrig tænkt på, at den er i Det Ny Jerusalem. Men selvfølgelig. Når Det Ny Jerusalem kommer ned fra himlen, så er der allerede en bolig til mig der.«

»Ja, mon ikke det er sådan, det forholder sig, men vi skal nu nok tænke på det som noget billedligt, der rummer en endnu større sandhed,« sagde Emil. »For øvrigt læste jeg et sted, at Livets Bog er en fortegnelse over borgerne i Det Ny Jerusalem. Hvilket minder mig om, at der nok er et problem i forbindelse med at købe en bolig her i byen, hvis ikke man har israelsk statsborgerskab.«

»Og hvad er problemet? Jeg har da hørt, at en jøde helt automatisk får ja til statsborgerskab i Israel, og jeg søger om det allerede i morgen.«

»Ja, men du er døbt, og så vil de ikke regne dig som jøde.«

»Det bliver de nu nok nødt til, medmindre de kan henvise til noget, der står helt klart på skrift, og det tror jeg ikke, de kan. Jeg stiller mig op ved deres fine skriveborde, til de giver sig. Jeg har fundet mit sande jeg, og inderst inde har jeg altid været stædig.«

Emil nikkede. Det var også hans klare indtryk.

Torsdag den 11. februar

Emil mødte Rachel på universitetet efter det foredrag, hun var gået til, fordi hun mente, det var vældig vigtigt. Han gav hende et forsigtigt kram og holdt hende ud fra sig. Hun så træt og sløj ud.

»Jeg skulle nok være blevet hjemme,« indrømmede hun. »Det bliver hårdt, men jeg må hellere gøre, som lægen sagde, og passe godt på mig selv.«

De fandt et afskærmet hjørne, hvor de kunne kramme og kysse et øjeblik. Emil ville gerne vide mere om panikken i aftes.

En gruppe fra nabolaget havde åbenbart holdt øje med dem. Gruppen var blevet klar over besøgene i den danske kirke, og de havde registreret, hvem det drejede sig om. Men snushanerne vidste ikke, at en af deres egne selv var interesseret i Det Nye Testamente. Han havde i aftes advaret Eliezar.

»Lige nu har far møde med de andre. Jeg ved ikke, hvad det hele ender med, men det bliver sikkert ikke noget godt,« forklarede Rachel.

»Man ved aldrig. Måske holder de ortodokse sig tilbage, hvis de bliver klar over, at alle seks familier står fast på at vilde døbes.«

»Du kender dem ikke. De er vant til at køre meget barske demonstrationer for at gennemtvinge deres vilje. De holder sig ikke tilbage fra at blokere den stærkt trafikerede gade ved Mea Shearim på sabbatterne.«

»Du har ret. Jeg kender dem ikke, og ved nærmere eftertanke har jeg jo selv været udsat for nogen, der ikke holder sig tilbage. Vi står i en åndelig kamp, og vores fjende bruger alle midler. Men vi er allieret med den stærkeste.«

»Det er lige netop, hvad far sagde. Hvis de vinder, er det fordi Messias tillader det. Men i det lange løb tilhører sejren dem, der holder sig til Messias. Nu vil han bare døbes hurtigst muligt, så han når det, inden hans liv eventuelt bliver truet.«

»De vil da vel ikke gribe til så drastiske midler,« sagde Emil forskrækket.

»Nej, det vil de da ikke. Men far har altid benyttet enhver mulighed for at dramatisere. Og måske har han ret i, at de kan gøre det rigtig svært for os.«

De stod længe og så på hinanden. Til trods for den alvorlige samtale, kunne de ikke lade være med at smile.

»Min kære Rachel. Nu går jeg ud i byen sammen med min mor for at se på lejligheder. Og på søndag kommer jeg for at hente dig klokken ni. Så håber jeg, du vil gå en tur i byen sammen med mig. Jeg kender en anden grav, du skal se, og så skal vi til gudstjeneste.«

Lørdag den 13. februar

Lørdag eftermiddag ringede Eliezar og inviterede Emil og hans mor til aftenmad. De sagde ja tak, men undrede sig. Eliezar havde tidligere sagt, at de var nødt til at holde lav profil med kontakterne til kristne et stykke tid. Men han lød glad, så noget var måske sket.

Emil undrede sig et øjeblik over, at Eliezar ringede på en sabbat. Normalt ville det være utænkeligt for en ortodoks som ham.

»Nu spiser vi, og så skal I høre fantastiske nyheder,« sagde Rachels mor, da de var kommet af med overtøjet. Denne gang fik Emil lov til at sidde ved siden af Rachel. Eliezar sad uroligt, og da de havde spist forretten, rømmede han sig.

»Ja, undskyld, men jeg kan altså ikke vente længere med at fortælle, hvad der skete i går. Nogle af de ortodokse her i kvarteret har udspioneret mor og mig i et stykke tid. De ved, at vi går til dåbsforberedelse, og de ved også, hvem der ellers gør.«

Og så fortalte han med store armbevægelser, hvordan de seks familier, der gik til dåbsforberedelse sammen, havde besluttet, at når de nu var blevet opdaget, så kunne de lige så godt stå offentligt frem.

De var sammen gået til de ledende i synagogen og havde orienteret dem om situationen. De fortalte også, at de havde tænkt sig at blive boende, og at de håbede fortsat at kunne høre til i fællesskabet, selv om de ikke mere kom lige så

trofast i synagogen. Den frimodige udmelding tog de ledende på sengen. De var skrækslagne, men prøvede at sætte en myndig facade op og meddelte, at der helt sikkert ville komme en reaktion.

Rachels forældre var som altid gået til sabbatsgudstjeneste i synagogen. Ved afslutningen af gudstjenesten blev der orienteret om de seks familiers frafald. Der blev sat navne på, og det blev slået fast, at hvis der bliver tale om dåb, bliver de udelukket af synagogerne og af det ortodokse samfund.

»Men så skete der noget helt fantastisk ...« Eliezars stemme svigtede ham. Han rømmede sig et par gange, men opgav, og pegede på Rachels mor for at få hende til at fortsætte. Med lysende øjne sad han og hørte hende fortælle. Allerede uden for synagogen var de blevet kontaktet af familier, der ønskede at vide mere om Det Nye Testamente. Henvendelserne fortsatte hele aftenen, og her midt på formiddagen havde Eliezar og de fem andre familieoverhoveder gjort det op til, at mere end hundrede familier ønsker at få mere at vide om Jesus som Messias.

»Og så har vi nok kun set begyndelsen,« lykkedes det Eliezar at indskyde. Han rejste sig pludselig fra bordet og hentede en saks, som han gav til Rachel. Han tog fat i sine øreløkker og holdt dem ud fra hovedet, så der næsten var en meter mellem hænderne. »Klip!« sagde han.

Rachel så undrende på sin far. »Klip,« sagde han igen og blinkede til Emil. Rachel satte saksen ude ved hans ene hånd. »Inde ved hovedet, min kære datter. Det kan vel ikke være så svært.«

Langsomt flyttede hun saksen ind til hans øre. Hun sendte sin mor et rådvildt blik og fik et smil og et nik tilbage. Så klippede hun resolut på begge sider, så Eliezar sad med en løs lok i hver hånd.

»Da vi nok snart skal møde Messias, er det vel passende at øve os i at være hans disciple,« sagde Eliezar.

Maria så helt forskrækket ud. »I skal da ikke dø,« sagde hun alvorligt.

»Nej, men de her begivenheder sammen med alt det andet, der sker, må da være et tegn på, at han snart kommer igen,« sagde Eliezar og spredte armene ud i en indbydende bevægelse, mens ørelokkerne flagrede fra hans hænder.

»Maranata,« sagde Maria hjerteligt.

De fik hovedretten serveret. »Det smager dejligt,« sagde den altid høflige Emil, og så på Rachels mor.

»Jeg er meget enig,« kom det fra Maria. Hun tyggede og smagte efter. »Men det er da vist ikke helt kosher – eller hvad?«

Rachels mor smilede og rystede på hovedet.

»Vi har vores frelse og frihed i Yeshua nu,« forklarede Eliezar. »Vores køkken lever ikke længere op til rabbinernes krav. Og nu vil Emil fortælle om en aftale, vi to har indgået – efter *hans* forslag.« Han pegede på Emil og lagde tryk på *hans*.

Alle så på Emil, der rødmede. Rachel klappede ham let på hånden og sendte ham et opmuntrende blik. Og så måtte han fortælle om deres samtale om omskærelse, ørelokker og kosher levevis.

»Det er op til dig selv, om du opfylder din del af aftalen, Emil, men jeg håber meget, at alle mine drenge-børnebørn bliver omskåret som tegn på, at de er jøder.«

Nu var det Rachels tur til at rødme.

Søndag den 14. februar

Rachel var klar, da Emil hentede hende klokken ni. Han tog hende med til Gravhaven, eller Gordons Golgata, som der stod på skiltet ved indgangen. Han viste hende graven og pegede på inskriptionen på døren: »Han er ikke her. Han er opstået«.

Så gik de forbi et par unge mænd, der var ved at sætte stole frem til en gudstjeneste, hvor den danske præst skulle prædike på engelsk. De gik ned i bunden af haven, forbi udsigten over den arabiske busstation og ind i et hjørne med en bæk. Der faldt han på knæ, tog Rachels hånd og spurgte: »Rachel, vil du gifte dig med mig?«

Denne gang svarede hun ham uden at vakle med et klart: »Ja, min kære Emil. Ja.«

De satte sig på bænken, og han rakte hende en lille pakke. Hun åbnede for to ringe, som begge var flettet af tre forskellige farver i guld. Den mindste havde en sten, der spillede i orange og brune nuancer.

»Jeg har fået hjælp af mor,« indrømmede han. »Både til at vælge ringene og til at betale. Men det var mig, der valgte farven på stenen. Den spejler præcis dine øjne.«

»Og du kunne huske farven på mine øjne?«

»Selvfølgelig. Jeg har set dem for mig hver eneste dag, siden vi mødtes første gang,« påstod han. Og det var kun lidt overdrevet.

Der hørtes skridt på gangen, og de trak sig lidt væk fra

hinanden. Maria dukkede op med Rachels forældre lige bag sig.

»Nå, må vi så se,« sagde Maria og holdt sin hånd frem mod Rachel. Ringen blev beundret, og der blev sagt tillykke og krammet.

»Nå, men hvis vi vil have en siddeplads under gudstjenesten, må vi nok hellere komme derop,« sagde Eliezar.

De nærmede sig de opstillede stole, og et brus af stemmer voksede i styrke. De Messias-søgende ortodokse var inviteret, og de var begyndt at ankomme. Der var bogstavelig talt sort af mennesker. Stierne ned mod indgangen var fyldt, men kun halvdelen af stolene var besat. Der var en usikker stemning blandt de mange, som aldrig før havde været til en kristen gudstjeneste.

Eliezar stillede sig op på en vaklende plasticstol og klappede i hænderne. Han råbte noget på hebraisk, som fik folk til at smile, og de begyndte at tage plads.

»Han sagde, at det her er en kirke, og mænd og kvinder sætter sig mellem hinanden, som de har lyst, for her er alle lige for Gud,« forklarede Rachel. »Det har de aldrig prøvet før.«

Mange af deltagerne var helt fremmede for salmerne, og der var slet ikke tekstark nok til alle, så sangen blev noget tam. De to forsangere blev hurtigt suppleret med en lille gruppe, så det kom til at lyde af lidt mere.

Hans Carter fulgte den lutherske liturgi og forklarede den undervejs. Han lagde især vægt på de led, der minder om liturgien i synagogen.

Da han kom til læsningen fra Det Gamle Testamente indledte han med at sige, at han ikke selv havde valgt teksten. Den var fastlagt for flere hundrede år siden, men deltagerne måtte meget gerne tage den som en hilsen fra den Gud, som

de lige nu var samlet for at tilbede. Og så læste han fra Esajas to:

»Til sidst skal det ske, at Herrens tempelbjerg står urokkeligt, højt over bjergene, knejsende over højene. Alle folkeslag skal strømme dertil, talrige folk skal drage afsted og sige: 'Kom, lad os drage op til Herrens bjerg, til Jakobs Guds hus; han skal vise os sine veje, og vi vil gå på hans stier. For belæringen udgår fra Zion og Herrens ord fra Jerusalem.' Han skal skifte ret mellem folkeslagene, fælde dom blandt talrige folk. De skal smede deres sværd om til plovjern og deres spyd til vingårdsknive. Folk skal ikke løfte sværd mod folk, og de skal ikke mere oplæres til krig. Jakobs hus, kom, lad os vandre i Herrens lys.«

Efter læsningen var der fuldkommen stille, indtil præsten gentog den sidste sætning: »Jakobs hus, kom, lad os vandre i Herrens lys.«

Efter et par sange mere gik Hans Carter til talerpulten og læste prædiketeksten fra Johannes tolv: »'Nu fældes der dom over denne verden, nu skal denne verdens fyrste jages ud. Og når jeg er blevet ophøjet fra jorden, vil jeg drage alle til mig.' Det sagde han og betegnede dermed, hvordan han skulle dø.«

Esajas' profeti handler om de sidste tider, som begyndte med Messias' første komme for 2000 år siden, forklarede Carter i sin indledning til prædikenen. Profetien opfyldes først fuldt ud, når han kommer igen for at holde dom og genskabe himmel og jord i den evige herlighed.

Og så forkyndte han grundlaget for, at Gud kan have fællesskab med os syndere. »Jesus døde som et sonoffer for vores synd. Hans død var også en dom over denne verdens fyrste – den onde Djævel. Jesus opstod påskemorgen, og nu drager han alle til sig. Kom, lad os vandre i Herrens lys.«

Efter en salme kom de til den aronitiske velsignelse. Alle

rejste sig og Carter slog over i hebraisk. Stemmen var først lidt famlende, men den blev hurtigt fast og klangfuld. Han fortalte senere, at det var en af hans største oplevelser, da han lyste den oldgamle jødiske velsignelse over den specielle menighed.

Efter gudstjenesten befandt Hans Carter sig hurtigt midt i en flok mænd, der ønskede at tale med ham. De masede og skubbede venskabeligt for at komme tæt på. Maria så på Eliezar og trak på skuldrene. Så gav hun tegn til, at de skulle gå ned mod udgangen. Hun havde inviteret til frokost. Rachel stak sin hånd ind i Emils.

Pludselig kom en yngre kvinde løbende. Emil genkendte hende som en af dem, der passede butikken ved gravhavens indgang. Hun spurgte forpustet efter Carter. Emil pegede på den tætte gruppe oppe ved stolene. Hun borede sig resolut ind i flokken, mens hun råbte, at hun straks skulle tale med Carter. Modvilligt gav mændene plads til hende.

Hun tog Carter i hånden og trak ham med, mens hun sagde noget ind i hans øre.

»Kom med,« sagde Carter, da han og kvinden passerede dem på stien. Mens de gik ned mod butikken, kom en lille gruppe af politiets indsatsstyrke ud ad døren. De sorte uniformer, visirerne for ansigterne og de skudklare maskinpistoler virkede så fejlplacerede i den fredelige have, at det næsten gjorde ondt i øjnene.

En af betjentene slog visiret op og henvendte sig til Carter. De øvrige betjente fordelte sig rundt om dem. Kvinden fra butikken så sit snit til at forsvinde ind ad døren.

»Er du den danske præst i Jerusalem?« spurgte betjenten på hebraisk, idet han henvendte sig til den eneste, der bar præsteskjorte. Carter bad ham gentage det på engelsk. Det gjorde han.

»Med hvilken beføjelse spørger du?« ville Carter vide.

»Vi har fået en anmeldelse om, at der blev fremført antisemitisk propaganda,« forklarede betjenten. En deltager i gudstjenesten havde åbenbart indgivet en anmeldelse. Han havde endda vedhæftet et videoklip fra prædikenen som dokumentation. Carter smilede.

»Se, hvem der er til stede. De fleste kommer direkte fra Mea Shearim. Er det en forsamling, man taler antisemitisk til? Jeg har forkyndt det kristne evangelium og ikke andet. Det er ikke ulovligt, selv om mange ortodokse prøver at forhindre, at det sker. I er vel ikke stik-i-rend-drenge for de antissionske?«

Den barske betjent begyndte at se lidt forvirret ud.

»Og hvorfor møder I op i kampuniform? Mange opfatter denne have som et helligt sted. Det burde I respektere.«

Betjenten gik lidt væk fra de andre og rådførte sig over radioen med sine overordnede. Han vendte sig mod dem og gav en ordre til sine folk. To af dem stillede sig bag Carter, og den ene fandt håndjern frem.

»Vi har for nylig haft en meget tragisk episode ved en ulovlig fredsdemonstration, som åbenbart var inspireret af sådan nogen som jer,« sagde betjenten.

Eliezar gik roligt hen og lagde en hånd på befalingsmandens maskinpistol.

»Unge mand, må jeg fortælle en lille historie? Det skete for et par tusinde år siden i en have på den anden side af denne skønne by, at en flok jødiske soldater arresterede en uskyldig mand. Det førte i sidste ende til stor ulykke for hele det jødiske folk, men også til stor velsignelse for nogen.«

Betjenten vendte sig brat, så hans maskinpistol pegede lige ind i maven på Eliezar.

»Truer du mig,« hvædede han.

Eliezar holdt begge hænder op og svarede roligt: »På in-

gen måde. Jeg fortæller dig, hvorfor vi er her. Den uskyldige mand, som de jødiske soldater arresterede, var Messias. Vi er samlet her for at høre om den samme Messias, og den gode præst her har ikke gjort andet, end at glæde os med en spændende undervisning i vores hellige Skrifter.«

Mange af deltagerne fra gudstjenesten var stille trukket ned mod dem for at opleve det usædvanlige optrin. De stod i en massiv kreds og viste deres enighed med Eliezar ved at klappe og komme med tilråb. Flere filmede optrinnet med deres mobiltelefon.

»Lad den, der har angivet Carter træde frem,« sagde Eliezar til forsamlingen. »Så kan vi høre, hvorfor han mener, vores ven her er kriminel. I vores sammenhænge plejer vi at stå ved vores udtalelser, også selv om alle er uenige med os – ellers måske netop da,« tilføjede han med et skævt smil.

Ingen meldte sig. Emil fik øje på flere, der så fjendtligt på betjentene, og betjentene begyndte at røre uroligt på sig.

»Find hurtigt en fredelig løsning,« sagde Emil advarende til Carter på dansk. Carter løftede hånden som tegn på, at han godt ville sige noget. Betjenten nikkede.

»Jeg har ikke gjort noget kriminelt, men jeg følger alligevel med betjentene. Gå stille og roligt hjem. Vi ses igen, for vi har meget mere at snakke med hinanden om,« sagde han til de forsamlede.

Så vendte han sig om og rakte hænderne frem. Betjenten med håndjernene skulle til at smække dem om præstens håndled, men han blev stoppet af en skarp ordre. Så gik betjentene ud af haven med Carter imellem sig.

»Du har sikkert en hilsen til os, inden vi går hjem,« sagde Eliezar til Emil. Emil rystede på hovedet. Han så rådvild på Rachel og sin mor. De stod begge og nikkede ivrigt. Så bestemte han sig for at fortælle, hvad der var dukket op i hans tanker, da han oplevede arrestationen. De fik beretnin-

gen om begivenhederne for to tusinde år siden i Getsemane Have. Om Jesus, der fulgte frivilligt med, for nu gik han ind til det, som siden syndefaldet havde været hans opgave. Messias blev født som Evas sæd, som Herren havde lovet, og han knuste slangens hoved, men han lod slangen hugge sig i hælen, som det også var blevet sagt. Jesus forbød sine disciple at gribe til sværdet, selv om deres mester blev angrebet. »I skal ikke undre jer, når det går jer, som det er gået jeres mester,« sagde han til disciplene. Trængsel og forfølgelse er vores vilkår som følgere af Messias.

Han sluttede med at henvise til Carters prædiken.

»Som Herren opfyldte sit løfte til Adam og Eva, da han som Messias døde på korset og opstod påskemorgen for at sone vores synd, sådan vil han også en dag opfylde sine løfter om en ny himmel og en ny jord, når han kommer igen. Den dag er det for sent at tage imod ham, men indtil da står døren ind til Guds rige åben for enhver, som vil gå ind. Lige nu går han omkring som den gode hyrde og leder efter sine vildfarne får.«

Maria gik hen og lagde en hånd på sin søns skulder. Han forstod, at det var tid at stoppe.

»Gå hjem i fred, kære brødre og søstre,« sagde hun til forsamlingen og vendte sig mod Emil. »De har allerede fået én prædiken i dag, men du gjorde det godt. Bliver det ikke fantastisk at være med i det forløb, der ligger foran os. Det vi har set begyndelsen til her i dag, kan Carter ikke føre videre alene.«

Maria havde inviteret Rachel og hele hendes familie til middag på restauranten i »The 7 Arches Hotel« på Oliebjerget. De fleste af Rachels søskende var gået gennem den gamle by og op ad den stejle vej forbi kirken i Getsemane Have og den store jødiske gravplads. De stod på udsigtspladsen foran ho-

tellet og udpegede alle de kendte steder for hinanden, da en taxa noget forsinket satte de voksne af.

En tjener viste dem hen til to borde, hvor skilte forkyndte »Reserveret Rachel og Emil + familie«. Der var et bord til børnene og et til de voksne. Bordene stod ved et af de store vinduer, hvor der var fri udsigt over Jerusalem.

Eliezar stod mellem Rachel og Emil med en hånd på deres skuldre. Med en finger fangede Rachel en tåre, der løb ned over hans kind.

»Det var lige her, Jesus stod, da han sagde: Jerusalem, Jerusalem! Hvor ofte ville jeg ikke samle dine børn, som en høne samler sine kyllinger under vingerne, men I ville ikke. Fra nu af skal I ikke se mig, før I siger: Velsignet være han, som kommer, i Herrens navn!«

»Velsignet være han, som kommer i Herrens navn,« sagde Rachel.

»Amen,« sagde Emil.

»Maranata,« lød det fra Maria.

Efterskrift

Under arbejdet med manuskriptet blev jeg et par gange indhentet af virkeligheden. Oprindelig var en massiv flygtningestrøm fra syden ind i Europa en del af handlingen. Men pludselig en dag var de danske motorveje ved grænsen fyldt af flygtninge. Så var det ikke længere fremtid, og det måtte skrives ud af bogen. Jeg nævner det for at understrege, at jeg ikke ved, hvornår bogens begivenheder eventuelt bliver virkelighed.

Romanen er fiktion. Den er ganske vist inspireret af Bibels profetier om de sidste tider, men det betyder ikke, at den dermed er korrekt. Jeg ved nemlig ikke, om jeg har omsat Bibelens forudsigelser om trængslen i de sidste tider rigtigt.

Titelbladet meddeler, at handlingen foregår i en ikke så fjern fremtid. Man kan også sige, at den viser nutiden, som den ville have set ud, hvis de seneste årtiers udvikling i religion, politik og åndsliv var gået hurtigere.

Den virkelighed, romanen beskriver, er vi altså ikke nået til endnu, og måske når vi den aldrig. Måske er vi allerede der, hvor profetierne *er* opfyldt. Måske kommer Jesus igen, inden bogen når ud til læserne.

Jeg har fulgt den daglige nyhedsstrøm og forsøgt at følge den retning, udviklingen peger. Hvis et par af begivenhederne virker bekendte, er det måske, fordi noget lignende allerede er sket et eller andet sted.

Side 106 citeres der fra et EU-dokument. Det er autentisk og kan i skrivende stund findes ved at skrive dets titel i en søgemaskine.

Læs mere

Hvis nogen ønsker at vide, hvordan det ud fra Bibelen forholder sig med de sidste tider, henviser jeg til min bog »Han gør alting nyt – de sidste tider, Jesu genkomst og den nye jord« (Lohse, 2016). Den bog er ikke fiktion, og den er grundlaget for de teologiske overvejelser i denne roman.

Interesserede er også velkomne på *genkomst.dk*, som er en hjemmeside, jeg redigerer. Der kan man blandt andet finde anmeldelser af »Han gør alting nyt«, og på en blog skriver jeg løbende indlæg om emnet. På hjemmesiden er der også en serie bibelstudier for grupper og flere andre tekster. Der er lydfiler med andagter og bibelstudier, og der er en kontaktformular, hvor man er velkommen til at skrive til mig.

Tak til alle, der undervejs har været med til at holde mig på sporet. Det gælder min kære hustru og de andre førstelæsere. Flere af jeres kommentarer har givet mig en del ekstra arbejde, så manuskriptet blev bedre.

*Børkop, allehelgen, 2017
Jørgen Hedager Nielsen*

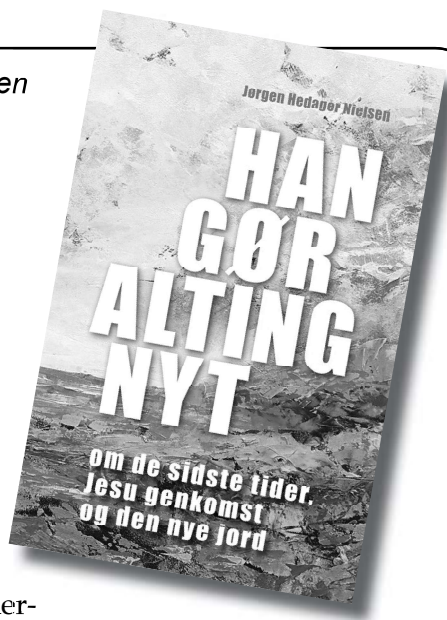
Jørgen Hedager Nielsen

Han gør alting nyt

- om de sidste tider,
Jesu genkomst
og den nye jord

Lohse, 2016

248 sider - 199,95 kr

I korte og letlæste
afsnit gennemgås emner-
ne enkelt og loyalt over for
det bibelske materiale.

*Steen Skovsgaard
i Kristeligt Dagblad*

Der er ingen tvivl om, at
den, der læser bogen, får
et fantastisk værktøj til for-
ståelsen af de sidste tider.

Frits Iversen i Budskabet

Som læser sidder jeg tilba-
ge med en frydefuld
forventning om himmel
på jord.

*Josua Christensen
i Udfordringen*

Lige så velgørende er
det, at JHN taler klart og
stærkt om det kristne håb
om en fysisk opstandel-
se til et evigt liv på en ny
jord.

*Torben Mathiesen
i Ordet og Israels blad*

Dybde, grundighed og
udsyn er nogle af ind-
trykkene, som bogen ef-
terlader. Bogen kan me-
get varmt anbefales!

*Finn Najbjerg
i Indre Missions Tidende*